

**NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS**

Sharada Oriental Series No. 1 : XIII

**NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS
Vol. XIII**

**RAJA RAJENDRALALA MITRA
MM. HARAPRASADA SASTRI**

Biographical Sketches
SATKARI MUKHOPADHYAYA

Sharada Prakashan
DELHI-110052
1990

S
016'019
N 912 W
V.13

First Published : 1871 - 1911
Reprinted : 1990
ISBN : 81-85320-11-X (Set)

THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA-700016

ACC NO. S 3008
DATE 26.9.91

Published by :
SHARADA PRAKASHAN
E-239, Shastri Nagar,
DELHI - 110052, Ph: 7231820

Printed at :
NEW GIAN OFFSET PRINTERS
495, D.D.A. Complex, Shahzada Bagh,
Inderlok, DELHI - 110035

SL no. 83293

PREFACE TO VOLUME II.

THIS volume contains notices of 266 manuscripts mostly either not mentioned in the *Catalogus Catalogorum* or not properly described in any descriptive Catalogue. The notices have been collected in Bengal and in Behār and include works on all subjects. They have been arranged in the alphabetical order. A classification of the works and their analysis is given below :—

Vedas.—Works on the *Samhitās* and *Brāhmaṇas* are very rare in these Provinces. But occasionally works subsidiary to the study of the *Vedas* are found here and there. Of these the *Sarvānukramaṇivṛtti*, No. 248, by Śaḍguruçīṣya, has already been published in the *Anecdota Oxoniensis* series; *Sūktapratika*, No. 250, gives the first word of each *Sūkta* with its *R̥ṣi*, *chandaḥ*, and *devatā*; *Hanumaddurga*, No. 264, affiliated to the *Atharva Veda* is a work on the worship of Hanumān for the purpose of attaining prowess and military glory; *Anukramaṇikā*, No. 5, is the well-known work by Kātyāyana; *R̥g-Vedaprātiçākhyam*, No. 25, by Bhagavān, Çaunaka has been described in L. 902; *Kāṇḍānukramaṇikāvivaraṇam*, No. 29, not in *Cat. Cat.*, is an index to the *Kāṇḍas* or chapters of the *Yajurveda* with a commentary.

Purāṇas.—This volume contains a number of *Māhātmyas* or works on local *tīrthas*; of these *Yamunāmāhātmya*, No. 170, is affiliated to the *Padmapurāṇa*, the day sacred to the *Yamunā* being the second day of the waning moon in the month of *Kārttika*; *Narmadāmāhātmya*, No. 112, is affiliated to the *Revākhaṇḍa* of the *Skandapurāṇa*; *Nainisāraṇyamāhātmyam*, No. 116, is affiliated to the same *purāṇa*; *Miçritamāhātmya*, No. 163, is also affiliated to the same *purāṇa*, though the interlocutors being Çiva and his consort, it looks

more like a Tantra than a Purāṇa. An abstract of the contents of this work has been given in page 8 of the Report attached to the eleventh volume of the Notices of Sanskrit MSS. Utpalāranyamāhātmya, No. 22, is affiliated to the Brahma Samhitā of the Skandapurāṇa. Utpalāranya is one of the nine Aranyas sacred to Kṛṣṇa. It includes Brahmāvartta, the holy seat of the Brāhmaṇas, within its limits. This work is also in the form of a Purāṇa, though the interlocutors being Hara and Pārvatī, it looks like a Tantra. The Jalandharamāhātmya, No. 71, is affiliated to the Brahmāṇḍapurāṇa. It treats of the holy places in the Jalandar Doab between the Sutlej and the Beas in the Panjab. Citrakūṭamāhātmya, No. 64, is affiliated to the Vṛhad-Rāmāyaṇa, though it is in the form of a Purāṇa, the interlocutors being Çāṇḍilya and Bhuçuṇḍī. Pañcavaṭimāhātmya, No. 120, affiliated to the Padmapurāṇa, describes the holiness of Nāsika which is traditionally identified with the Pañcavaṭī of Rāma. These are the Māhātmyas described in this volume. They treat of holy places in Northern India alone.

Guṇaratnakōṣa, No. 54, is a hymn to Viṣṇu and Lakṣmī by Raṅgarāja Bhaṭṭa, who is said to have been a *Kumāra*, or Prince, belonging to the Kūra family. It has many commentaries. The commentary in the present codex entitled Vyākhyānam is by no less a person than Rāmānuja, the great Vaiṣṇava reformer of Southern India. Viṣṇu in this hymn is known by his name Raṅganātha.

Bhaviṣyapurāṇa, No. 151, from the Library of the late Mahārāja of Hatwa, appears to be a more complete copy of this purāṇa than any hitherto noticed. It contains in the Pūrva-bhāga 287 chapters divided into Brāhmaparva, Mahādevamāhātmya and Viṣṇuparva. Then comes the Madhyatantra divided into four parts, the first having 25, the second, 26, the third, 25, and the fourth, 11 chapters. The first three parts of the Madhyatantra appear to be the same as that in L. 1742. The first 144 chapters of the Pūrva-Bhāga appear to be the same as those in MS. A in L. 2553. The work is

mainly divided into nine parts named after the first nine tithis. This division seems to have been unknown to Rājā R. Mitra. The present codex has all the nine, while MS. A in L. 2553 ends with the Saptamī. MS. B. in L. 2558 seems to be an entirely new work, commencing from the dissolution and recreation of the world. The present codex seems to be the real Purāṇa, the others are partial dilutions.

Viṣṇudharmottara, No. 190, in the same Library is a complete work in three Kāṇḍas. The first Kāṇḍa consists of 269 chapters; the second has 111 chapters and a large portion without chapter marks. The third Kāṇḍa has no chapter marks whatever. The interlocutors throughout are Vajra, the great-grandson of Kṛṣṇa and Mārkaṇḍeya. It contains all the various Paurāṇika topics concerning life. In Southern India this work is regarded as 'the' second part of Garuḍapurāṇa. In Northern India this is regarded as an independent Upapurāṇa to be differentiated from Viṣṇudharma L. 2293 and the MS. described in I.O., Vol. VI, page 1808.

Çivagītātīkā, No. 211, by Kālādiveṅkaṭādrināyaka is a commentary in the interest of the Advaita sect on the Çivagītā in the Padmapurāṇa in sixteen chapters. This is to be differentiated from the Çaṅkaragītā in the Viṣṇudharmottara.

Çivatattvasudhānidhi, No. 212, affiliated to the Skandapurāṇa belongs to Southern India. There is a maṅgalācaraṇa in the beginning of the work in which appears the word likhāmi instead of Vakṣye. It is meant to be the scribe's maṅgalācaraṇa. The work treats of Çiva as looked upon from the Advaita point of view.

Vaidyanāthapūjāvidhi, No. 199, affiliated to the Skandapurāṇa, treats of the process of worshipping the earthen phallic emblem of Çiva in the peculiar form of Vaidyanātha.

Sanatkumāra-Saṁhitā, No. 237, from the Çivapurāṇa, contains a chapter on the Māhātmya of Avimukta or Benares. There is another work of this name affiliated to the Skandapurāṇa.

Kaṣikālpāṭikā, No. 36, and *Dattātreyā-Sahasranāma*, No. 94, are other *Paurāṇika* works described in this volume.

Haribhaktisudhodaya, No. 265, is a part of the *Nārada-purāṇa*. It is complete in 20 chapters and it treats of devotion to Hari.

The appearance of a MS. of the *Brahmāṇḍa purāṇa*, No. 144, containing 10,000 *Ḥlokas* out of 12,000, the traditional extent, goes against the theory that this *purāṇa* hardly exists in a complete body, but seems to be made up of a large number of *Māhātmyas*. It is composed of *Prakriyā*, *Anuṣaṅga*, *Upodghāta*, *Madhyabhāga* and *Brahmāṇḍāvartta pādas*. The same work in Stein, p. 205, contains only the first two *pādas*. Babu Nagendranātha Vasu in his edition of the *Brahmāṇḍa purāṇa*, in Bengali character, quoting *Nārada purāṇa*, says that there are two works going under this name: one is a *Mahā* and the other an *Upa purāṇa*. The *Mahā purāṇa* is divided into four parts: *Prakriyā*, *Anuṣaṅga*, *Upodghāta*, and *Upasaṁhāra*. The topics of the second and third are mostly found in the present codex, but those in the other two, seem to have been very greatly condensed.

(1) *Kāvya*.—*Bhramaradūtam*, No. 158, is a wretched imitation of *Kālidāsa's Meghadūtam* by Rudra *Nyāyavācaspati Bhattācāryya*, son of *Vidyānivāsa*, and grandson of *Vidyāvācaspati*. He seems to have been the great *Nyāya* commentator Rudra *Nyāyavācaspati*, and not the poet Rudra *Nyāyavācaspati* who wrote the *Bhāvavilāsa* in honour of *Māna Simha's* son. The father of the poet Rudra is not *Vidyānivāsa* but *Vidyāvilāsa*. The work is to be differentiated from the Keral, a work entitled *Bhramara Sandeṣa* by *Vāsudeva*, mentioned in page 449, J.R.A.S., 1884.

Candradūtam, No. 61, by *Kṛṣṇacandra Tarkālaṅkāra*, son of *Gopikānta Bhattācāryya*, is another wretched imitation of the same work. *Sabhākaustubha*, No. 240, was compiled by *Darpanārāyaṇa Mitra*, under the orders of *Harinārāyaṇa Mitra Vagādādhikāri*, the Revenue Record-keeper of the Suba of Bengal, and published by *Rāmanārāyaṇa Mitra* in B.S.

1077 during the prosperous reign of Aurangzeb Alamgir I. The capital of Bengal was then at Dacca. It is a mirror of the times as the compilation treats only of those topics which were generally talked of in learned assemblies in those days, otherwise it would be difficult to account for the motley combination of subjects to be found in page 214. It does not appear from the preamble that the assistance of Brāhmaṇas was taken. The Mitra family of Bengali Uttara Rādhīya Kāyasthas seems to have cultivated Sanskrit to a very great extent two centuries ago.

Gīta-Rāghava, No. 53, is a wretched imitation of Jayadeva's Gītagovinda by Hariṣaṅkara. Another work of this name by Prabhākara has been noticed by Bhāṇḍarkar.

Prastāvasāra-saṁgraha, No. 135, by Rāmaçarmā, is a collection of couplets on a variety of subjects from Purāṇas, Kāvya, and so on, mostly to be found in the Hitopadeça.

Kṛṣṇakeli, No. 41, by Kṛṣṇamohana, complete in 7 sargas, is a poem of ordinary merit. The author wrote four other works, entitled Nītiçata, Amṛtaçata, a collection of hymns, and Amṛtodaya. Rāmaliḷā L. 1533, also seems to be by the same author.

There are two Dramatic notices in this Volume: one, Kṛtārtha-Mādhava, a secular Drama, No. 38, by Rāmamāṇikya Kavirāja, and the other, Vikhyātavijaya, No. 186, on the fall of Karna in the battle of Kurukṣetra by Lakṣmaṇa Māṇikya Deva, one of the Bhūās of Bengal in Akbar's time, who ruled the District of Noakhali almost as an independent Prince. He was a patron of learned Brāhmaṇas whom he settled in his principality from Mithilā. From the notice before us he seems to have written several Dramas, the best of which, the work under notice, was enacted at Kurukṣetra on the occasion of a great pilgrimage there before the assembled Princes of India, who were greatly delighted by seeing the ancient scenes of the Bhārata war and wanted to see some anecdote of that war enacted. Manohara, the manager of the Prince's theatre, is spoken of in the highest terms.

Stotras.—*Nyāsatilaka*, No. 119, by Venkṭaṇātha, a hymn to Kṛṣṇa, Rāṅganātha and others, with a commentary by Ṣṛinivāsa, is very popular with the Rāmānuja sect. Rājā Rājendralāla in noticing this work has confounded the text with the commentary, see L. 3103. The text is by Venkṭaṇātha Vedāntācāryya, the founder of the Vāḍagele sect, who mark their forehead with the Y mark. This is the principal sect of the followers of Rāmānuja. His Ṣatadūṣaṇi raising one hundred objections against the advaita theory of Ṣaṅkara is the standard work of Venkṭācāryya's followers. Ṣṛibhāṣya Ṣṛinivāsa, the commentator of the present work belonging to the Kauṣika gotra was the pupil of another Ṣṛinivāsa, the protege of Lakṣmaṇa Iyer, who again received his knowledge of Vedānta from Bādhūla Ṣṛinivāsa, the Guru of Rāmānuja Dāsa, the author of Caṇḍamāruta, the commentary on Ṣatadūṣaṇi.

Rāṅganāthapāḍukāsahasraṃ, No. 175, by the same Venkṭaṇātha, is in honour of the footprint of Rāṅganātha. Ramamahimnaḥ stotra, No. 180, by Vijayarāmācāryya, is an imitation of the famous Mahimnaḥ stava by Puṣpadanta. The author was a pupil of Caturbhuja. For other works of his, see p. 570 B, Vol. I, Cat. Cat. Sūryyātharvaṇiṣa, No. 252, purposes to be an upaniṣad of the Atharva Veda in honour of the Sun-god. Stavāmṛtalahari, No. 254, by Viṣvanātha Cakravartti the commentator, of Bhāḡavata, according to the tenets of Caitanya sect, is a collection of short hymns in eight verses each, on Vaiṣṇava saints of the Caitanya sect, such as Narot-tama, Lokanātha, and of Kṛṣṇa and Rādhā. Atmamandira-stotra, No. 15, by Yāmunaācāryya, the grandson of Nātha Muni, is a curious stotra on self as Kṛṣṇa. Caitanyacandrāmṛta, No. 65, is by Prabodhānanda Sarasvatī. The author was in his early years a Vaidāntika of the Ṣaṅkara sect. He was converted by Caitanya into one of his staunchest supporters. The story is given in Caitanyacaritāmṛta, a Bengali work written at the end of the sixteenth century. The author belonged to the early part of that century. Before conversion he was celebrated as Prakāṣānanda, the author of the Vedānta-

siddhānta-muktāvalī. Rasikāśvādinī, No. 66, by Ānandī is a commentary on the same. Rasakalpalatā, No. 176, by Mohanānanda, is a hymn to Kṛṣṇa. Svadharmāmṛta-sindhu, No. 260, by Ćukasudhī, who appears to have been a follower of the Nimbārka School of Vaiṣṇavism, who accepted the Vedas, the Mahābhārata, the Pañcarātras, the text of the Rāmāyaṇa as Ćāstras and reject the authority of the rest. The work is in 25 chapters. It is a comprehensive work on the rituals of the Nimbārka School and it occasionally treats of their philosophy too.

Vaiṣṇava works of the Caitānya sect.—Very few works are attributed to Caitanya the founder of the sect. Aufrecht mentions only three works under the name of Caitanya. One of these is Premāmṛta, L. 736, beginning with Yam Brahmā, &c. There is a commentary on that work in this volume, by Harinārāyaṇa Ćarmā, entitled Premāmṛtaṭīkā, No. 138. Bha-janāmṛta, No. 150, gives the process of worshipping Kṛṣṇa in the form of ordinary Smṛti works, by raising objections and refuting them, by Narahari Ṭhakkura, the oldest man who accepted young Caitanya as an incarnation of Viṣṇu. He belonged to the Vaidya caste and was an inhabitant of Ćrikhaṇḍa in the District of Burdwan. His descendants are still the most noted Vaiṣṇavas of Bengal. They invented the melody known as Manoharasāhī Kīrttana. Rāgavartma-candrikā, No. 178, treats of *bhaktī* as produced from feelings as opposed to that produced by study and by following the processes laid down in the Ćāstras.

Gauragaṇoddeṇa dīpikā, No. 60, is a curious work; it traces the followers of Caitanya to his followers in his previous incarnations. For instance, Jagannāth Miṇṇa, the father of Caitanya, is traced to Nanda, the father of Kṛṣṇa, and to Daṇa-ratha, the father of Rāma. Every follower of Caitanya is traced to one of the gopikās or milkmaids in the Kṛṣṇa incarnation and to one of the Monkeys in the Rāma incarnation. The Author, Kavikarṇapūra, was the son of Sivānanda Sen of Kācānā-pāḍa who every year used to purvey the Bengali followers of

Caitanya to Puri as long as that great Reformer lived, the expenses being defrayed by Vāsudeva Datta, of Sātgaṛā, a Bania Millionaire. Karpapūra was about 12 when Chaitanya died, and he composed this work in Saka 1498 i.e., 1576 A.D. He was educated at Kumārahaṭṭa, modern Halisahar, 26 miles north of Calcutta. He does not name his guru as it is prohibited to take the Guru's name. But his guru wrote a commentary on the Bhāgavata and consecrated an image of Kṛṣṇa under the name of Kṛṣṇadeva.

Anthology.—There are two works on this subject in this volume, viz :—Subhāṣitam, No. 248, a collection of Ḍlokas on a variety of subjects current among the Rāmanuja Sect and Subhāṣita-sāra-saṃgraha, No. 249.

Poetics.—Kavipriyā, No. 28, is the same work as the Kāvya-lanḡkāravṛtti by Vāmana. Kāvyaakaumudī, No. 85, by Ratna-bhūṣaṇa is a modern work by a Paṇḍita belonging to the Vaidya caste in East Bengal. It includes certain chapters on Grammar in the beginning. The date, Śaka 1781, given after the colophon, may, in this instance, be referred to the composition of the work. This is to be differentiated from the work of the same name given in Cat. Cat. Sāhityaratnākara, No. 246, by Dharma Sudhī, the son of Parvanātha or Parvatanātha, who was the elder brother of Rāma Paṇḍita belonging to a learned family at Benares, and treats of Vācya, Lakṣya, Vyanga and Guṇa.

Vyākaraṇa.—Taddhitagaṇadīpikā, No. 77, by Saccidānanda Mahānta Thākura, appears to be a work on groups of words taking same suffixes. It belongs to the Saṃkṣiptasāra School. Taddhitatikā, No. 78, by Vaṃṣivādana, also belongs to the same School. The Author's father was Vaṇiṣṭha and mother Rāyamati. He wrote notes on the commentary by Goyicandra. In this volume there is another work by the same author entitled Sandhipadaṭṭippanī, No. 239. Dhātugaṇa, No. 108, by Bhīmasenācāryya belongs to Panini's School. Dhātupravodha, No. 109, by Kālidāsa, the son of Kāmadeva Vācaspati, was written under the order of Rāmagovinda Cakravartin.

This probably belongs to the Kātantra School. Pañjivākya-pravodha, No. 123, by Narahari Çarmā is a commentary on Trilocana's Pañji. This is a unique work. Akhyātavyākhyānam, No. 12, by Vilveçvara Tarkācāryya, a great writer on the Kātantra School, is another part of the work as Notices, Second Series, Vol. I, 247, where the work goes by the name of the author. Upasargavṛtti, No. 28, by Bharata Sena, son of Gaurāṅga, who belonged to the Mugdhavodha School of Sanskrit Grammar. Another work by the same author entitled Gaṇapāṭha treats of groups of words susceptible to the same grammatical changes. It treats not only of groups of roots but of other groups also.

Katipaya-kāraka-vyākhyānam, No. 27, by Vidyāsāgara, is a part of the author's great work on the Kātantra School. Kātantra-pariçiṣṭatikā, No. 30, by Govinda Paṇḍita is a commentary on Çṛipati Datta's Pariçiṣṭa. Kṛtpādavivarṇam, No. 39, a part of Sārāvali, by Raghuvīra Bandyopādhyāya, belongs to the Saṃkṣiptasāra School. Sārāvali, No. 245, is a work composed by Nārāyaṇa Banerji, the founder of the Banerji family of Khānākula in the Hughli District. No. 39 is by a descendant of his and professes to be a supplement of his work. Vaṇçivādana's Kṛdantaṭippani, No. 40, also belongs to the same school. Kramakaumudī, No. 45, by Dhanañjaya, does not seem to belong to any particular school as the author says that his work is Nānāmatānuvandhā. It treats of the classification of Sanskrit roots. Vākya-govinda, No. 184, by Rāmeçvara Sena of the Vaidya caste whose genealogy is thus given. Vināyaka's son was Dhanvantari. His grandson, Hinga Sena. His son Bhombu, who had three sons Ravisena, Ujjvala, and Rāma Sena. Ujjvala's son was Çṛidhara whose son was Çānti Sena. In Çānti Sena's family was born Nilakaṇṭha whose son was Rāma Kṛṣṇa. In his family was born Madhusūdana, the father of the author and an inhabitant of Kābjāpalli. The work treats of the analysis of sentences and the connotation and denotation of terms. Vibhakti-tattvam, No. 187, is another work on logic as applied to gram-

mar. It treats of the various meanings of grammatical terminations. Çabdaratna, No. 203, by Janārdhana, Çabdasādhana by Rāmakānta, No. 206, are works on declensions belonging to the Kātantra School. Kārakacakra by Bhavānanda Siddhāntavāgiça, who flourished at Navadvīpa by the end of the sixteenth century and whose descendants in the 9th and 10th remove are still living, is a work of great merit on the logical analysis of the 'cases' in Sanskrit. The present volume contains an anonymous commentary on that work being No. 34. Anvayaçikşā, No. 6, by Rāmakṛṣṇa Çarmā is a work on Sanskrit composition and it belongs to the Kātantra School of Grammar. Saṃkṣiptasāravvyākhyā, No. 231, by Maheça Pañcānana, is a unique commentary on Saṃkṣiptasāra entitled Bhāvārthadīpikā. The Author's father was Vidyārṇava. A ṭippanī, or notes on the same work by Gopāla Cakravartī, is to be found in No. 232. The author has a commentary on the Candī.

Tantras.—Akulāgamatantra, No. 1, is an original tantra treating of Yoga. It has nine paṭalas. The interlocutors are Nārada and Çiva. It presupposes a whole literature on the subject and takes much from the Dharma Çāstras. Kātyāyanī tantra, No. 31, treats of the worship of Kālī in the forms of Kātyāyanī, Mahādurgā, and Jagaddhātṛī. Tripurāsāratantra, No. 92, in ten paṭalas treats of Bhakti and Yoga besides the ordinary topics of tantras. Puraçaraṇalaharītantram, No. 128, is a dialogue between Subhagā and Nārada. Viçvāmitra-Saṃhitā, No. 189, is a dialogue between Çiva and his consort on the subject of mantra and their proper exercise and efficacy.

Yogasāra, No. 173, is an original tantra said to contain one hundred thousand çlokas in which unlike other tantras Çiva asks questions and Pārvatī answers them. It is a larger manuscript than that noticed in page 307 of Volume I. The chapters are named paricchedas. Merutantra, No. 169, has a chapter on widow-marriage. Çivarahasya, No. 213, is a large work in 100,000 çlokas divided in 12 aṃças. A nearly com-

plete work has been noticed by Burnell. But he classifies it as a tantra, while Stein who saw 4-12 amṣas classes it with Purāṇas. The Codex under notice is the eleventh Amṣa complete in 50 chapters. I should like to call this work a Samhitā consisting of some Tāntrika and some Paurāṇika chapters. The second Amṣa has been noticed in the Notices, Second Series, Volume I, No. 861. But there it is affiliated to the Skandapurāṇa. There are other notices, too, affiliating it with that Purāṇa. Saṇat-Kumāra Samhitā, 238, in 25 Paṭalas, is a Tāntrika work to be differentiated from the work of the same name belonging to the Skandapurāṇa. Samayā-cāratāntra No. 241, is a totally different work from L. 755.

Prapañcasāra, No. 129, attributed to Ṣaṅkarācāryya treats of the condition of a child in the womb. Prapañcasāra, No. 180, is the same work as described by Eggeling, p. 869. Devī-rahasya, No. 106, treats of the incarnations of Caṇḍikā in 120 Ṣlokas; Siddhikhaṇḍa, No. 247, in Hindi by Nityanātha Siddha treats of the six dark rites.

Ṣiva-Samhitā, No. 214, appears to be a totally different work from L. 474. This is complete in 500 Ṣlokas, while that is incomplete with 2511. This is divided into paṭalas while that is divided into Adhyāyas. This treats of Yoga, while that treats of a dualistic system of Ṣaivadarṣana. This is said to be Īṣvaraviracita, composed by Ṣiva, a statement which stamps it as a Tantra.

The Tāntrika compilations contain Kulapūjanacandrikā, No. 37, by Candraṣekhara Ṣarmā, treating of the process of worship in the left-handed form. Tantradīpanī, No. 79, by Rāmagopāla is a compilation made in 1636 Saka. The author describes himself as a disciple of Kāṇḍināthānanda Nātha, a Yogī. The work includes many Buddhist rites such as the worship of Mañjughoṣa. Akṣobhya and Tārā are mentioned in the very first verse in a manner which stamps it as Buddhistic. Akṣobhya is placed on the forehead of Tārā just as Dhyānī Buddhas are placed on the forehead of Bodisattvas.

Tantrapradīpaprabhā, No. 80, by Saṇātana Tarkācāryya,

a commentary on Tantrapradīpa which commences with the word Ekadeśī and ends with the word Āhita sukha. This is not the Tantrapradīpa by Gadādhara L. 2172, nor is it Tantra pradīpa by Jagannātha Notices, Second Series, Vol. I, p., 146. This is a short commentary in 500 Slokas on some Tantra-pradīpa yet to be discovered. Tantrasaṃkṣepa-candrikā, No. 81, by Bhavānī Ṣaṃkara Banerji, deals with the ordinary topics of Tantra. Tārārahasya, No. 83, by Rājendra Ṣarmā is a different work from the well-known work of that name by Brahmānanda. The work is complete in 82 chapters and deals with the ordinary Tāntrika rites. The author distinguishes his work from others by the following epithet—प्रकटगुप्ततार-सम्बन्धायकुलकौलातरनिगर्वरहस्यातिपरापररहस्यातिपूर्वरहस्याचिन्त्यप्रभावत् तारारहस्य He gives his genealogy as follows:—वेदगर्भं, मूलपाणि, विद्यापति, धनपति, ज्ञानानन्दमहाशय, जैलोकनाथ, रामानन्द, वंशीदास, महामहोपाध्याय किशोर, राजेन्द्र This Vedagarbha is not one of the five progenitors of the Bengali Brāhmaṇas of that name.

Tikṣṇā kalpa, No 90, composed in Saka 1782, at Cānd-pratāpa a parganā in the district of Dacca, by the local zemindar Rādhāmohana. Tikṣṇā is described in the Vācas-patya as a form of Tārā, fond of strong drinks and human sacrifices.

Nārāyaṇārcāratnamālā, No. 114, by Bhagavat Gosvāmī, treats of the Tāntrika worship of Nārāyaṇa in which puraṣ-carāṇa may be dispensed with.

Puraṣcarāṇadīpikā, No. 127, by Candraṣekhara was composed in 1512 probably of the Saka era. The author begins with a Mangalācarāṇa to Kṛṣṇa but treats of all sorts of mantras.

Ṣarabhapūjāpaddhati, No. 207, a part of the Ākāṣa-bhairavatāntra and Ṣarabheṣakavaca, No. 208, are works devoted to the worship of Ṣarabha, the lord of birds, who, in this form, was a popular object of adoration among the Tāntrikas.

Ṣyāmāsaparyyāvidhī, No. 224, by Kācīnātha Bhattā-cāryya, composed in Ṣaka 1679, is divided into seven Vibhāgas.

It says that a single utterance of the name of Kālī is more efficacious than thrice repeating the thousand names of Viṣṇu.

Mahiṣamardinistavarahasyaprakāṣaḥ, No. 160, is a commentary by Jagadīṣa Pañcānana on Mahiṣamardinistava which consists of eight couplets, the first letters of each of the couplets taken together forms the MahiṣamardinImantra in eight letters.

Kāmāpañcatīrthavidhi, No. 33, treats of the worship of Kāmākhyā.

Çalagrāmalakṣaṇaṃ, No. 209, treats of 34 varieties of Çalagrāma stones. Each is distinguished from the other by peculiar position of lines and circles inside the stones.

Smṛiti.—Tithidvaidhaprakaraṇaṃ, No. 86, by the great Çūlapāṇi treats of those tithis which fall on two days. The worship of gods and goddesses should be performed in the A.M. part of the tithi, while rites for the propitiation of departed ancestors are to be performed in the P.M. part of it.

Tithivivekatikā, No. 87, by Çṛinātha Acāryacūdāmaṇi. Both the compiler and the commentator are well-known writers. But the work has not yet been properly described. The Sanskrit College Library has only one page of the work. The MS. under notice is, however, complete. Tithyādividhi saṃgraha, No. 89, by Raghūttama Tarkaçiromaṇi is a unique work not mentioned in Catalogus Catalogorum.

Dānasāgaravidhi, No. 97, appears to be an unique MS. by an unknown author, on Dānasāgara, the Ocean of gifts, by which is meant 16 times sixteen gifts.

Dāyatattva vyākhyā, No. 98, is also a unique anonymous work.

Durgārcākālaniṣkarṣa, No. 99, and Vratākālaniṣkarṣa, No. 201, by Madhusūdana Vācaspati, appear to be unique.

The materials of Durgārcākaumudī, No. 100, by Paramānanda Vedāntavācaspati, are drawn from the Kālikāpurāṇa.

Durgārcāmukura, No. 101, by Kālicaraṇa, treats of the Jagaddhātrīpūjā in the month of Kārttika. This pūjā is an exact counterpart of the Durgāpūjā in Āṣvina, but it is

finished in one day while Durgāpūjā takes three days. The work is divided into two parts called *Mukurās*, one devoted to Durgā and the other to Kālī. This also is unique.

Dhānyācalādidānatattvaṃ, No. 110, treats of the gifts of mountains of paddy and mountains of sugar and so on. Unique.

Navyadharmapradīpa, No. 113, by Kṛpārāma is a unique MS. of Smṛti compilation. Kṛpārāma lived at a time when Tilakarāma and Kṛṣṇacandra were great landlords on the two sides of the Ganges. Both these Rājās flourished during the middle of the eighteen century : one lived at Burdwan and the other at Kṛṣṇanagara. The author's guru was Jayarāma, an extremely old man with a corpulent body, grey hair, and red appearance. The Author is perhaps one of the eleven Paṇḍits employed by Warren Hastings for the compilation of that work on Hindu Law, the translation of which goes by the name of Halhed's Gentoo Law. The codex under notice though incomplete extends to 4,200 ślokaś.

Nigūḍhārthaprakāśikā, No. 137, a commentary on Ćāla-pāṇi's Prāyaścittaviveka, appears to be a brand-new discovery.

Gotrapravaraviveka, No. 56, by Dhanañjaya, a part of Dharmapradīpa and Vṛhad-gotra-pravara-mañjarī by Puruṣot-tama Paṇḍita, No. 142, are works on gotra and pravara of the brāhmaṇas compiled from the Purāṇas and Dharma Ćastras.

Mūrkhaḥ, No. 167, treats of a variety of Smṛti topics and not of prāyaścitta only as stated in Cat. Cat. 464b.

Vrata-bodha-vṛtti, No. 202, is a work on vratas according to Vaiṣṇava rites. This is also called Vrata-vodhanī-saṃgraha.

Ćuddhikārikā, No. 218, by Nārāyaṇa Vandyopādhyāya, Ćuddhitattvakārikā, No. 219, by Rāmabhadra Nyāyālaṅkāra, Ćuddhiprakāśa No. 220, by Ćrīkṛṣṇa Cakravartti, Ćuddhi-pradīpikā, No. 221, by Kṛṣṇadeva Smārta-vāgiṇa. Ćuddhi-muktāvalī, No. 223, by Mahāmahopādhyāya Bhīma of the Kāñjivillī race and Ćudrāhaḥ-kṛtya-Tattva-prayoga, No. 222, by Raghunandana, are not mentioned by Aufrecht.

Of the four works on Ćrāddha, Ćrāddhatattvavivṛt

No. 226, by Kaçinātha is well-known. Çrāddhaprakaraṇa, No. 227, by Narottama, is mentioned in the India Office Catalogue. Çrāddhavivekavyākhyā, No. 228 by Rāmakṛṣṇa Tarkapañcāna and Çrāddhakālanirūpaṇa, No. 225, by Madhusūdana Vācaspati, appear to be unique.

Satkriyāsāradīpikā, No. 235, by Gopāla Bhaṭṭa, is a work on Hindu rituals of the Vaiṣṇava sect. Gopāla Bhaṭṭa was a follower of Caitanya and he wrote other Smṛti works too for his sect. He belonged to Southern India and lived at Vṛindāvana where all Sanskrit works of this sect were composed. Gopāla Bhaṭṭa in his compilation of this work follows Aniruddha and Bhīma Bhaṭṭa.

Sat-smṛti-sāra, No. 236, by Jānakīrāma Sārvabhauma, and Sarvasādhāraṇapramāṇatattva, No. 242, appear to be orthodox works on Brahminical rites.

Smṛtikalpadruma, No. 256, in Bengali, gives, for the use of those men in Paṇḍita families who are not very strong in Sanskrit, rules of conduct in clear and lucid Bengali. The work was composed by Rādhāvallabha Kavivāgiṇa, son of Mukunda Miçra. The work is termed Kalpadruma or desire-fulfilling tree and its chapters are termed Mañjarī.

Smṛtisamkṣepa, No. 257, by Narottama and Smṛtisamkṣepasāra, No. 258, by Rāmakānta Cakravartī, son of Madhusūdana Bhaṭṭācāryya are works on orthodox Brahminical rites not to be found in Aufrecht.

Svatvavicāra, No. 259, attempts to define the rights of property and goes deeply into the philosophy of it. The style is that of the Navadvīpa School of Nyāya.

Ahnikakārikā, No. 21, is a short work on the daily rites of brahmaṇas belonging to the Çaiva sect based on the Tryambakakalpa attributed to Çaunaka.

Acārollāsa, No. 13, by Khaṇḍorāya Paṇḍita is a part of Paraçurāmaprakāça, a complete digest of Hindu Law and rituals compiled by the author under the order of Paraçurāma Miçra the prince of Yamunāpurī on the Gomati which is Modern Jaunpur: Paraçurāma was a Çākadvīpi

Brahmaṇa who obtained from the Emperor the title of Vāṇī-rsāla Rāya, and who is described as an ornament of learned men. The author's ancestors held for a long time the position of Dharmādhikāra at Benares. The genealogy runs thus:—

Mahīpati Paṇḍit.

his son Ananta Paṇḍita.

his son Kṛṣṇa Paṇḍita.

his grandson Nārāyaṇa Paṇḍit.

his sons Nīlakaṇṭha and Khandorāya.

The author quotes from the original Smṛtis, the Purāṇas, the Rāmāyaṇa, the Mahābhārata, the Viṣṇudharmottara, the Āmbapurāṇa, the Bhaviṣyapurāṇa, Vaikhāṇas and other Āgamas, the Āiśva Āgamas, Medhātithi, Kalpataru, Kālādarṇa, Mitākṣarā, Hemādri, Parācaramādhava, Smṛticandrikā, Smṛty-arthasāra, Madanavala, Smṛtidarpaṇa, Prayogapārijāta, Siddhāntaṭṭekhara, Nyāya, Pāṇini, Mīmāṃsā and the Āgamas. He does not quote from Kamalākara. He, therefore, seems to have flourished in the beginning of the seventeenth century or a little earlier. The 25th chapter of this work is devoted to the origin and position of the Ākādviṇī Brahmaṇas.

Prayogadarpaṇa, No. 132, is different from L. 1,775 and L. 2,773. It is anonymous and complete. It deals with the last rites of man, his cremation, and his grāddha. The author makes his obeisance to Āridhara the author of Smṛty-arthasāra and to all compilers down to his Guru.

Mahārṇavakarmavipāka, No. 159, a work on Karma-vipāka, i.e., diseases, good fortune, and misfortune generated by good or evil deeds in previous births. The work is by the same Viṇveṇara Bhaṭṭa who compiled the Madanapārijāta, but this time the patron was not Madanapāla the Kacchva Rājā but his second son Māṇdhātā. Vākyatattva, No. 185, is a part of the Dvaitatattva by Siddhānta pañcānana who wrote also a commentary on Daṇakarma. The work treats of Vākya or Saṃkalpavākya, i.e., the wording of resolution to perform any religious duty. It should contain the

name of the month, the fortnight and the lunar day. There is a meagre notice of this work in L. 296.

Svargavāda, No. 261, dealing with, from the point of view of Smṛti, what Svarga or heaven is, appears to be a different work from Eggling 1191 B p. 651 A.

Darṣana, Vedānta.—Brahma-sūtrabhāṣya, more correctly oṚju vyākhyā, No. 143, is by Vijnānabhikṣu. It stamps Vijnānabhikṣu, though he is known to be a commentator of and even the writer of the Sāṃkhya pravacana Sūtras, as a Vaidāntika.

Sārāvali, a commentary on the Bhagavadgītā, No. 148, by Rāma-çaṅkara, who appears to belong to the family of Nārāyaṇa Banerji, of Khānākula, whose Smṛti compilation "the Sārāvali" has already been noticed.

Pañcikaraṇavārttikābharaṇa, No. 121, has already been described by Weber.

Tattvacandrikā or Pañcikaraṇavivaraṇatikā, No. 122; by Brahmānandatīrtha, a disciple of Sadācivānandatīrtha, appears to be a different work from that mentioned by Hall, No. 139.

Tattvānusandhāna, No. 76, by Mahādeva Sarasvatī the disciple of Svayamprakāśananda Sarasvatī, is an independent treatise on Vedānta. The codex is accompanied with a commentary entitled Advaitacintākaustubha by Ānanda Sarasvatī, a disciple of the same.

Vedāntatattvabodha, No. 193, is an anonymous work of the Nimbārka School.

Vedāntatattvamañjarī, No. 194, by Çaṅkarācāryya, Paramahansa, who appears to be a very different person from the great Çaṅkara.

Vedāntatātparyyanivedanam, No. 195, by Govinda, the son of Nilakaṇṭha and Bhogavṛti, appointed as professor of Vedānta by Lakṣmaṇa Paṇḍita, is an independent treatise on Vedānta; not mentioned by Aufrecht.

Vedāntaratnamālā, No. 196, by Ananta Bhaṭṭa, the younger brother of Keçava Kaçmīrī, is an independent treatise of the Nimbārka School.

Vedāntasamjñāprakriyā, No. 197, is a treatise ex-

plaining the technical terms of the Vedānta System of Hindu Philosophy. Vedāntasiddhāntamuktāvalī with its commentary forms No. 198. The text is by Prakāṣānanda who became a convert to Caitanyism and assumed the name of Pravodhānanda Sarasvatī Gosvāmī, and the commentary is by Nānādīkṣita, a disciple of Prakāṣānanda when he was a Vedāntist.

Vyāsasūtravṛtti, No. 200, is by Ranganātha, the disciple of Anandāchāra: the codex is complete. It contains in brief the ideas of Ṣaṅkarācāryya on the Vedānta Sūtras.

Ṣatadūṣaṇī is a well-known work by Veṅkaṭanātha. A work of the same name, No. 204, by Ṣrinivāsadāsa, the protegee of Lakṣmaṇa Deṣika, has been written with the same object, namely, refuting Ṣaṅkara. (See page VI.)

Ṣrisūktabhāṣya, No. 229, by Rāmacandra, belonging to the Atri Gotra, is a commentary on the Ṣri Sūkta, not known to Aufrecht.

Upāsanāvinoda, No. 24, is unique. It treats of the Vedānta topics but at the same time inculcates the worship of Rāma.

Adhikārasaṃgraha, No. 4, by Veṅkaṭanātha Vedāntācāryya treats of the Adhikāra sections of the Vedānta Sūtras. An enumeration of the Adhikāras will be found in page 4 of this volume. It is accompanied by a commentary by an unknown author.

Mīmāṃsā—Saṅkarākāṇḍabhāṣya, No. 244, was known only in quotations. The last four books 13th, 14th, 15th and 16th of the Mīmāṃsā Sūtras form the Saṅkarā kāṇḍa. They form a sort of appendix to the Pūrva Mīmāṃsā. They seem not to have been commented upon by Ṣavara Svāmī, and hence later Mīmāṃsākas neglected them. The prevailing opinion, therefore, was, and still is, that the Pūrva Mīmāṃsā has only twelve chapters. The bhāṣya has been written as a supplement to the Bhāṭṭadīpikā of Khaṇḍadeva, a commentary on the first twelve known books of Mīmāṃsā. This has been written by Bhāskara Agnicit, the son of Gambhīra.

He says twelve kalās made the work, *Dīpikā*, a lamp. He has made it full in 16 kalās and therefore rendered it *candrikā* or moonlight. *Kaṇḍadeva* was the guru of *Jagannāth Paṇḍit* of *Dārā Sheiko*, the son of *Shah Jehan*. The *Paṇḍita-rāja* is well known by his numerous works, and by his supposed conversion into Muhammadanism for the sake of a Muhammadan girl. The author of the present *bhāṣya* must, therefore, have flourished some time after *Kaṇḍadeva* within the last two hundred and fifty years. The work has been printed in the *Paṇḍit*.

Saṅkhyā.—*Kapilasūtravṛtti*, No. 32, is an anonymous commentary on four of the *Sāṃkhyasūtras* of *Kapila*, probably *Tattvasamāsa*. It is a short work running to 125 *śloka*s only. The last verse emphasises upon four *Sūtras* only.

Nyāya.—*Nyāya Sūtra* or *Nyāya Sūtroddhāra*, No. 118, by *Vācaspati Miśra*, is an attempt to fix the readings of the *Sūtras* of *Gautama*. There is another work on the same subject by *Vācaspati Miśra* entitled *Nyāya Sūcinibandha*, published as an appendix to the *Nyāyavārttika* in the *Bibliotheca Indica* series. The opening verses of these two works, *Nyāya Sūtroddhāra* and *Nyāya Sūci* do not however agree.

Nyāya nibandha : नमानि धर्मविज्ञानवैराग्यैश्वर्यसाधने

निश्चये वाग्बुद्धिज्ञानमहापादाय साधने ।

अमपादप्रतीतानां सूत्राणां सारबोधिका

श्रीवाचस्पतिमिश्रेण मया सूची विधास्यते ॥

Nyāya Sūtroddhāra : श्रीवाचस्पतिमिश्रेण निश्चितैश्वर्यसुरिणा

नित्यते मुनिमूर्द्धन्य श्रीगौतममतं महत् ।

There is no closing verse to the *Uddhāra* but the closing verses of the *Sūci* fix the date of *Vācaspati* at 888, probably of the *Saka* era. The *Sūci* counts the number of *Adhyāyas*, *Ahnikas*, *Prakaranas*, *Sūtras*, *Padas*, and *Akṣaras*, but the *Uddhāra* is satisfied with the bare wordings of the *Sūtras*. The *Uddhāra* makes *Vācaspati* the court *Paṇḍita* of *Mithilā* and this is the first statement connecting *Vācaspati* with that country.

Nyāyadīpikā, No. 117, by Rāmakṛṣṇa Tarkāvataṃṣa Bhaṭṭācāryya, is an independent treatise dealing with not only the 16 padārthas of the Naiyāyikas but also other topics that had grown up since the time of Gotama. It is a short work running through 225 ślokas in 16 chapters. The author's aim was to make Nyāya Śāstra, easy. The author quotes a sentence from Gadādhara's work entitled Amumiti Gadādhari, though the wording is slightly different from the current text. Hence he seems to have flourished within the last two hundred years.

Padārthakhaṇḍana-tika, No. 124, is a commentary on **Padārtha-khaṇḍana**, one of the great works of Raghunātha Ćiromaṇi, the founder of the Navadvīpa School of Nyāya-Vaiśeṣika. The commentary is by Rudra Nyāyavācaspati. Unique. **Muktivādarahasya**, No. 165, is a commentary on **Muktivāda** by Gadādhara. The commentary is anonymous.

Āktivādavivṛti, No. 203, a commentary by Mādhava Siddhanta on **Āktivāda**, a work on logic as applied to grammar by Gadādhara. Mādhava's pupils are still living. Mādhava's father was Viśvesvara, who was descended from Rājendra, who turned aside by the power of his yoga the impetuous current of the Bhairava, a river in the District of Jessore, and who again was a descendant of Cakrapāṇi of the Pūti—Gāi.

Avayavatīkā, No. 8, **Asādhārana-siddhānta-rahasya**, No. 10, **Ācāryyānumānaṭippanī**, No. 14, and **Viruddha-Jāgadiṇī**, No. 188, are works on different sentences and sections of Gaṅgeṣa's work, the **Tattvacintāmaṇi**. The second is by Mathurānātha, the first and third by Gadādhara, and the fourth by Jagadīṣa.

Jyotiṣa.—**Catalogus Catalogorum** Vol. I mentions five different works under the name of **Jyotiṣśāra**, page 211b-212a and Vol. II mentions one, page 201b. The present volume contains notices of two other works of the same name and on the same subject; one, No. 73, by Kṛṣṇadeva Smārtta-vāgiṇa and the other No. 74, by Maheṣa Pañcānana. **Jyoti-ratna**, No. 75, by Gopāla Cakravartī; **Jyotiṣaratna**, No. 72,

by Keçava Tarkapañcānana and Bālavivekini, No. 139, by Nanhidatta; Saṃksepa-Jyotiṛākara, No. 233, by Rāmagovinda Cakravartti; Saṅketa-sārāvali, No. 230, by Çivarāma Çarmā are also works unknown to Aufrecht. All these are elementary works on astronomy and astrology as applied to Smṛti. Another work on the same subject, Jyotiṛgranthaḥ, by Devakinandana, forms No. 107. The MS. is incomplete. It ends with the third chapter. Narajanmalakṣaṇa, No. 111, Janma candrikā, No. 68, and Jātaristyādīnirṇayaḥ, No. 69, by Vidyārṇava, are works on horoscopy. Praçnadīpa, No. 133, by Kācinātha and Praçnasamgraha, No. 134, by Tājakācāryya, are works on fortune-telling—one according to the Indian, the other according to the Arabic system. The first is known to Aufrecht, the second is not.

Aya-prakaraṇam, No. 20, is a work on fortune-telling; by multiplying the length with the breadth and dividing the result by six, the remainders become the means of fortune-telling.

Vaçiṣṭha-saṃhitā, No. 183, appears more to be a work on Yogas than on astronomy. It differs, however, from L. 453. The Yog taught here appears to be tinged with Buddhist ideas. Vaçiṣṭha is said to have learnt the Yoga on Tārā mantra from Buddha at China, and here is a system of Pācupata Yoga tinged with the idea of Buddhist Çūnyatā.

Adbhutaśāgara, No. 3, is a work on omens extending to over 2,000, çlokas. There is a work of this name attributed to Vallāla Sena.

Vaidyaka.—Rasacandrikā, No. 177, by Mādhava Kavicaandra is a work on Alchemy; Rāmavāṇa, No. 181, by Dāmodara is a book on the treatment of fever and so on, Snehamālikā, No. 255, is a work on the preparation of medicinal oils. Cikitsādarpaṇa, No. 63, is a new compilation. Hemādri Tikā, No. 266, is entitled Ayurveda-rasāyana, described in page 932a of the I.O. Catalogue.

ÇILPA.—Manavasāra, No. 161, is a work on domestic, palatial, and temple architecture. This is the same as that

described in page 62 of Burnell's Tanjore Catalogue. The MS. begins with the thirty-fifth and ends with the forty-seventh chapter of the work, which is sometimes called *Mānasāra*.

NOTICES OF SANSKRIT MSS. 1894.

No. 1. **অজুড়ামণি:** By বরাহমিহিরাচার্য: . Substance Teret leaves, 8 x 1½ inches. Folia 47. Lines 5, on a page. Extent 225 folios. Character Bengali. Date, Sk. 1572. Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, grāma Khunverā, Iato Pandit Rāmatārṇa Çiromaṇi. Appearance old. Generally Añkas. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

प्रथम्य भागोः पदपङ्क्त्यातं विलोक्य शान्तं निश्चितं तदुक्तं ।

जीमदर। चेष्टा वितन्यतेऽप्रायस्कस्य चङ्गामधिरङ्गमेवैः ॥

प्रयोगवसुखीदेवसुखेन x x x x x माह ।

विमलकोट्टावरणप्रदत्तः कुलः शकं मासमपि क्रमेण ।

कुजादिषु चोपरभं × × × × × × । इत्यादि ।

End.

ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ । ॐ ।

इति वराहमिहिराचार्यं विरचिताद्दण्डामणिः समाप्तः ।

बुद्धाभिमितं दिग्गमस्तत्त्वेन नृत्तम्

कण्ठेऽप्येत यत्नेन सुधियोऽमृतसरः स्वयं ॥

सुभक्त्युक्तशब्दाः १५७१ ।

विषयः । महकोशकार विषयकोशं पठ्यः । क्रमेण भाषादीनां ग्रन्थम् ।

No. 2. अथयताकोपनिषत् . Substance country-made paper, 10x3 inches. Folia 2. Lines 12 on a page. Extent 50 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhattacha. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. सवातोऽहमनारकोपनिषद् वाङ्मात्राः यतो जियेन्द्रिया यन्नादादिषु-
 मुषपरिपूर्वां चित्करोऽहमिति सदा भावयन् । सत्यम् निरोक्षित्वा
 चिदिदुकीक्षित्वाचीवाणाहंता भू ... दुपरि सविदावन्दतेजः कृतकं च
 न ज्ञापकीकयन् । इत्यादि

End. यः सङ्कटुधारयति, तस्य संसारमोचनं भवति, सर्वजन्तूनां पार्थ तत्पुत्रपा-
देव मज्जति, सर्वान् कामानवाप्नोति, सर्वपुत्रपार्थसिद्धिर्भवति च एवं
वेदेत्युपनिषत् ।

Colophon. × × × ×

विषयः । योगेनात्मसाक्षात्कारप्रकारकवचनम् ।

No. 3. आध्यात्मवहोतरी . Substance country-made paper, 10×4½ in-
ches. Folia 11. Lines 26 on a page. Extent 330 ślokaś. Character
Nāgari. Date, Sm. 1871. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalā
cāryya Mahārāja Bāla Candra Sūri. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. राम रेखा उक्त ।
आ सोमे उति जान पाउरे अन्तस्र जल म्नु पायु वडत रे देत पोहरिया
परिष पाउरे ।

End. आत्मन्दवन प्रभु तु खारे गिहमर्कु जाव कवचत सुं काषी । रति पश्य् ।

Colophon. रति जीवानन्दवनजीकृत आध्यात्मवहोतरी समाप्ता ।
सन्मन् १८७१ । कावमुच दुदि

विषयः । जीवानां आत्मविचार कवचम् ।

No. 4. अन्त्येष्टिप्रयोगः . Substance country-made paper, 8×2 inches.
Folia 107. Lines 7 on a page. Extent 1498 ślokaś. Character Nāgari.
Date, Sm. 1919. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Ap-
pearance new. Prose. Correct.

Beginning. जीववेत्ताय नमः ।

अथ अक्षरभावे पाठान्नविधिर्निश्चये । ज्ञानं नष्ट × × अक्षरपरिधानम्,
आपन्न प्र.पात्रायस्य देवकाढी कहीर्णावसथं जीवका प्रेतका. प्रेतमनुत्तरे
अन्तमहोक्तप्रान्ते अक्षरभावे पाठान्नविधिना जीर्णैरेधिककर्मांश्च करिष्ये ।

End. नवान्तरेषु भिन्नानि ध्रुववाणि यन्तुर्देव ।
वकाजकाश्विन् ने आदिहकीर्णे परव च ।

Colophon. रति प्रयोगद्वयं चत्तरकरी समाप्ता । सन्मन् १९१९ ।

विषयः यक्षुर्देवीयानां जीर्णैरेधिकवदतिः ।

No. 5. अन्वेष्टिप्रकाशः By दिवाकरः. Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 25. Lines 11 on a page. Extent 600 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

नीमवेष्टाय नमः. नीहतिः ।

अथ बहुधायां अनादिनाग्रिना निर्दिष्टेष्ट अनानामोर्वेष्टिकप्रयोगः,
नीवावस्थायां सर्वप्रत्यक्षितविधिनाम्न + भूतः अतो अतो पूर्वोक्तानि
भूम्यादीनि दानानि अतोन्मानिधेनुं दद्यात् ।

End.

विद्योक्त सेतस्यै × वेन मुच्यन्ति दुष्टं,
तेषां निष्ठा नष्टेष्ट अथासुवापि दृश्यते ।

Colophon.

एति नीभारहानदिवाकरविरचिते अन्वेष्टिप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः आचक्षायनशास्त्रीयानां अन्वेष्टिविधिः ।

No. 6. अपलोकाधानाग्रिहोत्रादिनिर्णयः By ग्रन्थरभट्टः. Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines 14 on a page. Extent 60 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

नीमवेष्टाय नमः ।

आदिनाग्र्येष्टसर्वप्रयोगो अतो नीताग्रिभिर्द्वयवा आदिनाग्रिभिर्द्वयवा
अथपार्थिवेष्टप्रियव्रथावकरवकदादेनादिनाग्रिहोत्रेष्टकारविधा आदिना-
ग्रिपदे द्विष्टकाविधित्तमान् अथवा अथवादिनाग्रिपदेष्टोक्तेः ।

End.

तद्वदेव अनाग्रहमपचपरमेव भवति । भारहानकृतान् अतोप्राधान्यवचपर-
मिति सर्वं निरवश्यम् ।

Colophon.

एति नीमनुपदवाक्यप्रजापरापरापरीचपुटीय-नीनाकाद्वैतवाक्यान्वयुरंवर
नीमह्वारावशात्तत्र भट्टंकरकृते द्वैतभिर्देष्टे अपलोकाधानाग्रिहोत्रादि
निर्णयः ।

विषयः अन्वेष्टये अग्र्याचानं किमुपादेयं सर्वं तद्विषयः ।

No. 7. अपथ्यग्रन्थम् . Substance country-made paper, 6×4 inches. Folia 3. Lines 15 on a page. Extent 43 ślokas. Character Nāgara. Date : Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Versc. Incorrect.

Beginning. अचानोऽपथ्यग्रन्थं व्याख्यास्यामः
 अपथ्यग्रन्थं वक्ष्ये रीतिर्वा च परं चितम् ।
 सुखेन पश्यते देन ह्यार्थं जीवन्मायते ।
 मोक्षतां वैद्यस्य ... न प्रकाशं कथंचन ।
 श्राकं पञ्चं इन्द्रजनामस्तु माद्विपमोद्गमम् ।
 सर्विषसन्तैश्च सद्योऽप्यज्ञीतं चाराक्षमस्याद्यपायसम् ।
 एतेषां परिपाकं च यथा भवति रीतिनाम् ।

End. उन्मेषेन पश्यते शीतं शीतेनोन्मेषं विपश्यते ।
 एतन्ने कश्चित् सम्यक् अपथ्यग्रन्थं कृतम् ।
 विनाय च गद्गलानां भिषजां जीवन्माय च ।
 कीदृशं नरेन्द्राणां अपथ्यग्रन्थं कृतम् ।

Colophon. इति श्रीवेङ्कटेश्वरिका श्रीमद्भोजनकीदृशं अपथ्यग्रन्थं समाप्तम् ।
 विषयः अथाकल्य परिपाकोपायकथनम् ।

No. 8. अपराजितास्तुतिः (त्रैलोक्यविजयानां) विष्णुधर्मोत्तरीया . Substance country-made paper 11×3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 90 ślokas. Character Bengali. Date Sk. 1753. Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, grāma Khanverā, Late Pandit Rāmatāraṇa Śiromani. Appearance fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽपराजितायै ।
 ॐ नौलोमकनिभां देवीं विद्मःस्तुतिस्त्वोपनाम् ।
 नौलङ्घितकेत्राणां निजवाभिं वक्षिष्याम् ।
 नानाभरणवर्णुक्तां चम्रपादैश्च वेदिताम् ।
 वराभयकराक्षीणां प्रवृत्तार्तिविनाशिनीम् ।
 पादयोः श्लङ्घकायुर्वीं वक्षिष्येऽनन्वेवनाम् ।
 रत्नेनां पीताम्बरीयतां × × × नमस्त्वोपनाम् ।

वीरभक्त्याहतां देवीं परचैव्यप्रभञ्जनीम् ।
 ब्रह्मचक्रमदाहेतिभिन्नपक्षां विखोषनाम् ।
 ध्यायेद्दयराजितां देवीं सर्वकामफलप्रदाम् । इत्यादि ।

End. ॐ भूः साधा । ॐ भुवः साधा । ॐ स्वः साधा । ॐ भूर्भुवः स्वः साधा ।
 वन एवानतं पारं तत्रैव ब्रह्मणु साधा । ॐ वसे साधा । ॐ वससे साधा ।
 ॐ वसिते साधा । ॐ अपराजिते साधा । ॐ वसिष्ठसामर्थी साधा ।

Colophon. इति विष्णुपद्योत्तरे द्वितीयकाण्डे वैद्योक्तविजयाऽपराजिता समाप्ता ।
 ॐ नमः । प्रकाशः १७५३ । ४ । १८ ।

विषयः । अपराजितायाः कृतिकवर्णनं प्रयोगश्च ।

No. 9. अमरकोष टीका (नामलिङ्गकौमुदी) By रामकृष्ण . Substance
 Palm-leaves, 13×2 inches. Folia 116. Lines 5 on a page. Extent
 2000 ślokaś. Character Bengali. Date Sk. 1644. Place of deposit,
 Dinājapura, Babu Girīṣacandra Cakravartī (Vakil). Appearance old.
 Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो द्विपिङ्ग्वीन्द्राय ।
 प्रपद्ये मन्दतनयं वार्धं सकलनामभिः ।
 तन्मये रामकृष्णेन नामलिङ्गकौमुदी ।

अन्वारम्भसमये विज्ञानाश्रयं ब्रह्ममाधरति । यस्मैति यथा चिन्तोर्मुखा
 अमरा होषासमुत्थिताः, स भववान् वीर्यतां अर्धादक्षाभिः । वीरा भक्ति-
 कदाग्रंसा एव मज्जुलं प्रकृते च अक्षाकं तत्र भवमिति यावत् ।

End. “प्रतिबोध्यप्रविद्यात् प्रविष्टं मय वाक्यान्तरे अन्वोपयुक्तमाशयः स
 इति वार्धं अन्वः समाप्त इत्यन्वयापत्तेः । अन्वये प्रकृते समाप्तिवन्ते
 कदुपयुक्तयावदात्मकत्वं इति ज्ञान्यः । समाप्तसामान्यकचक्षणं नियमं
 यावत् ब्रह्मत्वं यथा वाच्यमाप्तिः । महाभारतप्रवर्धं समाप्तं इति ।

Colophon. इति वीरचैव्यप्रभञ्जने महावार्धविरचिता नामलिङ्गकौमुदी समाप्ता ।
 प्राक्ते देवतर्कैरुपपन्नमिदं लिखेत् । १८४३ प्रक ।

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ।

No. 10. अमरकोषपञ्जिका (पदचञ्जिका) By रुच्यस्यतिः. Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 220. Lines 12 on a page Extent 5000 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Babu Giriṇa Candra Cakravartti Vakīl. Appearance old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ममो भवते वासुदेवाय ।

अध्यासो यः सर्वं भुवं (ईदृश इत्यनवरो नवसः),

अवसिति संविद्विषयः पुनर्यः स परं पुरातनो जयति ।

अभीष्टदेशनामस्याराधुसमीतमहदं हि विज्ञापयमानकथाप्रतिबन्धना-
धर्मेतिरोधानद्वारा प्रारिचमं परिसमापयति इति प्रामादिकमनो
विश्रुत्युपवारिचितपरिसमाप्तिचेतु-लेहदेशनासङ्कीर्णमाद्विभिदाहृष्ट मुनिपाद-
विषुः पन्थकारः प्रथमं पथं निवन्धयत्येति । हे जीराः स भगवान्
शेषनामाराधनां इत्यादि ।

End.

नैष्ठिको राक्षसः इत्यनपि सुसमन्तं ज्ञीय इत्यस्य विषयः । इदमोजः इदं
यशः इमोभयं प्राप्नोति इदं रचः परमान् ज्ञीयं शेषमिति । इह पन्थ-
विकारभयान् यत्किञ्च नामलेनोक्तं तच्छिष्टानां पूर्वाचार्याणां महाकवी-
नाञ्च प्रयोगान् ज्ञेयं, यथा शोभा पुंसापि को योडा नपुंसकेऽपि कौत्यादिक-
वृत्तनीयमिति ।

Colophon.

इति सविज्ञापनीय कविचमनर्त्ति राजपक्षित पश्चिमसार्वभौम कवि
पक्षितचूडामणि महाचार्यं रायमुकुटमणि नीमवृक्षस्यतिष्ठनायामर
कोषपञ्जिकायां पदचञ्जिकायां छिन्नादिपञ्चवर्गविवरणं समाप्तम् ।
समाप्तेयं अमरपञ्जिकेति ॥

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानम् ।

No. 11. अमरसेन वैरसेनकथा . Substance country-made paper, 10×2½ inches. Folia 7. Lines 12 on a page. Extent 280 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya Bālacandra Sūri. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

अथ अमरसेन वरसेनयोः कथा निम्नरूपा उपरि प्रारब्धे महा
वमो जाय इत्युपनदानं भोजनं कारणं द्विवचनं च अथ × ×
भाषायां सुवाच निव वरसेनस्य ।

End. তথ দেবকোকলীকামনুভূত ততঃ পুন্না মনুষ্যকলীকামি ভুক্তা ক্রমেণ বহুভবে
শিখিং বাসনতঃ ।

Colophon. ইতি শ্রী অমরবেশবরবেশকচানকং সম্বোধে ।

विषयः जैनधर्मशास्त्रादिकचनप्रसङ्गे अमरयोः कथा ।

No. 12. **अयोध्याखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्).** Substance country-made paper, 14×5 inches. Folia 30. Lines 9 on a page. Extent 1000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā Rājavāṣṭi. Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

शिववहासिनः सर्वे सुखयो वेदवारजाः ।

शिकाकृत्वा महात्मानो जैमिपारश्ववासिनः ।

यतश्चान्यथ बहवः सन्निधौ बहवो मताः ।

कुसुमेने महाचमेने-तथ द्वादशवर्षिणे ।

प्रवर्तमाने रामस्य क्षितौत्रस्य महात्मानः ।

इत्यादि ॥

End. উপার্ণী সমতে উপং জনার্ণী ধনমাসুয়াত্ ।

মৌচার্ণী মৌচনাম্রোতি (ভক্তিবিদি লিখ্যে)

... সর্বভৌর্নাং ভুক্তা ।

Colophon. ইতি শ্রীস্কন্দপুরাণে অযোধ্যাখণ্ডে দ্বাদশোঃখাণ্ডঃ ॥ ৐ ॥

विषयः । १ अध्याये विष्णुहरिप्रभावादि कचनम् ॥ १, १ अध्याययोः कर्महारमहिमादि-
कचनम् । ४ अध्याये चन्द्रहारमहिमादि कचनम् । १ — १० अध्यायेषु अयोध्यामाहात्म्यादि
कचनम् ।

No. 13 **अवधूतात्मनः.** Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 110 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata grāma, Post Office Mehar, Zilla Comilla, Pandit Jagadbandhu Tarkavāṣṭi. Appearance fresh. Verse. Correct.

Beginning. अवधूतानां दमसा संज्ञा दण्डद्वयविजये ।
 तीर्थावनववारणनिरिपर्वतसागराः ।
 सरस्वती भारती च पुरीति द्रव कीर्तिताः ॥
 विवेचीयन्ते तीर्थे तज्जलसादिदृश्ये ।
 यः साक्षात् तज्जभावेन तीर्थेनामा स उच्यते ॥
 साधने यद्यपे श्रौतु साक्षात्तविनिर्भितः ।
 यातायातविनिर्मुक्त यतदायनसुखयम् ॥
 दुरत्ये विज्येने हेमे यने वासं करोति यः ।
 साक्षात्तविनिर्मुक्तो यमनामा स उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. कृष्णवधूतसमन्तो जीवन्मुक्तो नराकृतिः ।
 साक्षात्तारायणं मत्ता गच्छन्त्यं प्रपूजयेत् ॥
 यदेर्द्वेनमायेव विमुक्तः सन्ध्यातकान् ।
 तीर्थव्रततपोदानसर्वव्रतफलं लभेत् ॥

Colophon. इत्यवधूतावसः ।

विषयः । अवधूतावनसुखसुखकथनं अवधूतानां कर्मविनिरूपणम् ।

No. 14. अवधूतोपनिषत् . Substance country-made paper, 10x4 inches. Folia 1. Lines 11 on a page. Extent 25 slokas. Character Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. अथ तुरीयानीतावधूतानां कोऽयं मार्गोऽयं का क्षितिरिति विमानयो
 भगवन् विनरसादिभारायणं चरितमेत्योपाय तमाय भगवन्भारायणो
 कोऽयमवधूतमार्गोऽयं कोऽयं दुर्लभतरो न तु वाक्यो यथेको भवति ।

End. अर्थाभाव्य परकल्पध्यानेन निराकल्पमवस्थान् साक्षात्तानुब्रूतेन सन्ध्या
 विमुक्त्य तुरीयानीतावधूतवेवेसाद्वैतमिहापरः प्रववाक्यकमेन हेतुत्वात्
 करोति यः सोऽवधूतः स कृतकत्वो भवतीत्युपनिषत् ।

Colophon. इति तुरीयानीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । तुरीयानीतावधूतकल्पकथनम् ।

No. 15. अप्रौढनिर्देशः By श्रीनिवासतर्कवागीश महाचार्य . Substance country-made paper, 12x2½ inches. Folia 17. Lines 6 on a page. Extent 350 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, District Dacca, Sonārgā Kṛṣṇapura. Pandit Çarat Candra Bhattachāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

प्रथमं पुच्छतीकाथं श्रुत्वा दिक्षुश्रुत्वाः ।
 नो नीमिवापवीरेष शिवस्यऽश्रीचमिवैव ।
 यथ मनमासीत् । तदादौ ब्राह्मणश्रुत्वादीनामीत् यत्तत् यद्युमा यत्सेवा
 प्रचाराभावात् । ब्राह्मणसाक्षिणो यथा ।
 नर्भाषामादिष्वकारिषुंस्तथ नियतमती ।
 नाभ्यापयति नासीदे च सेवो ब्राह्मणमुपः ॥
 मनु—श्रुत्वेद्विप्रो दशाचेन द्वादशाचेन भूमिषः ।
 वैष्णः पद्दशाचेन श्रुती मासेन श्रुवति ।
 राजकसेवनादीनामपि श्रुत्तुस्त्वममीत् यतः श्रुत्तव्यं सङ्गरा रति यथयान् ॥
 इत्यादि ।

End.

यस्य ईहादिप्रज्ञाश्रीर्षः । मन्त्रावाप्तमन्त्रा यदि कर्तुमिच्छन्ति
मन्त्रं तदा विराज मन्त्रोर्षः यदि यथाकृच्छ्रं विषये तदा यन्त्राश्रीर्षः
यन्त्रोर्षः तादृशी यथाकृच्छ्रं यन्त्रोर्षः विषया मन्त्राच नोत्तमः ।
मन्त्रावादि यथाकृच्छ्रं यदि यथाकृच्छ्रं कथितम् ।
यन्त्रोर्षः तस्य कर्तव्यं यन्त्रोर्षः मन्त्राचः ।
... ..
मन्त्राच वाचः । ईहादिप्रज्ञा च कर्तुमिच्छन्ति मन्त्राश्रीर्षः
यथाकृच्छ्रमायु विराजं यथाकृच्छ्रं मन्त्राचः मन्त्राचः ।
यन्त्रोर्षः यथाकृच्छ्रं यन्त्राश्रीर्षः मन्त्राचः मन्त्राचः ।

Colophon.

इति श्रीवृत्ततर्कसामोदभाष्याख्ये श्रीश्रीनिवासरचिते श्रीचन्द्रिर्वचः समाप्तः ॥

विषयः । नास्यवश्यादयोर्जन्मरक्षाः समीचीनिरूपणम् ।

No. 16. **आशौचनिर्बंधः** By भट्टोजीदीक्षितः . Substance country made paper, 9×2½ inches. Folia 7. Lines 10 on a page. Extent 200 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

परमेश्वरः ।

आचम्यार्च्यं भवेत् स्नानं पातः पञ्चमयज्योः ।

यत्नं कर्त्तुं प्रवृत्तिः आदिनि । न च स्नाने + च माचमये जातु निराशं,
आचम्यं माचमयसंस्कारादिनाशौचं । यत्पूर्वं चकारि, पश्चमे पक्षे, पठे पक्षे
इत्यर्थः ।

End.

प्रज्ञानप्राप्तितोषां आशौचं नास्ति, प्रवृत्तौ लोपनयनादिसंस्कारेण
वृत्तदेवताप्रतिष्ठारामाद्युत्तमैर्दिव्ययोगिनि ।

Colophon.

इति पद्माक्षप्रभाकर श्रीलक्ष्मीचरितः सप्तमो भट्टोजीदीक्षितेन विर-
चित्ताशौचनिर्बंधः समाप्तः ।

विषयः । अनन्यतराशौच निर्बंधः ॥

No. 17. **आशौचनिर्बंधः** By जीवदेवः . Substance country-made paper, 8×2 inches. Folia 18. Lines 10 on a page. Extent 380 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1793. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीलक्ष्मं दुष्टिराजस्य प्रवृत्ताशौचनिर्बंधः ।

क्रियते जीवदेवेन यथास्मति समाप्तः ।

जीर्वाङ्गवीर्यानाशौचपञ्चाभाशौच वर्णनः ।

संप्रयोगेन कृतः चत्विर्दशोऽयं प्रयत्नः ॥

End.

सप्तमस्कान्तवर्ति—पश्चिमजवाहकारपूजासहि

नैर्दालीरजनि मुंशोचयसहि मांसापदेशोऽप्यौः ।

नक्ष्मणोरिह जीवदेवकृतितः पदसंज्ञाज्ञे कृता

आशौचस्य विनिर्बंधोऽयमभवत् श्रीलक्ष्मचंद्रदेवे ।

Colophon. इति बीमस्तकसंभूतसहस्रनामबीमसिंहस्यारक्षेयसुतजीवरक्षये
कृतिर्कोष्ठमेवाजीवरक्षेतिः समाप्तः ।
सन्मत् १७८१ । जीव स्यात्सर्वजीव ।

विषयः । जननमरणाद्यशील निर्बन्धः ।

No. 18. **सबमोनपुत्रपरियहमदीक्षा** By **सहोबन शास्त्री**. Substance country-made paper, 12×8 inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Extent 90 śloka. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. **नीलकेशाव जमः ।**

अग्नेदे पदमाहने द्वितीयप्रपाठके परिचयं आरभ्य रैक्षी नित्यं वाचः
पतयः स्वाम । न श्रेयो यणे अम्यजान् + अम्यजान् न मायसी विदुः ।

End. चत्वनसंहितानोवसंस्कारसंभावकासोनोवपुनपरिचयीविद्यापत्र दत्त चेत्ता वि-
त्याहः । इति श्रौतब्रह्मसूत्राः सुषिषो विद्वान्मनः ।

Colophon. इत्यसमोषपुष्पपरिमृश्यदीक्षा । अश्वमेधशान्तिविरचितेण ।

विषयः । वेदप्रभाषेन दत्तवनिवारः ।

No. 19. असुरखडम् (असुरखडोयम्). Substance country-made paper, 14×5 inches. Folia 19. Lines 10 on a page. Extent 600 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Rajavati. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. **ਭੈਰਵੀ ਨਾਚੋਦਾਸ ।**

श्रीगोविन्दप्रभिर्यं देवं देवानामपिदेवतम् ।
 भजेत्तं विद्मराजं तं विद्मरामारमयवम् ।
 नमः नमः ॥
 भजन्तं नमः सर्वत्र पुरातनविचारम् ।
 श्रुत्वा विद्वत्तम नारदस्य श्रीनमः ।
 सर्वेषामपि देवानां कल्पितं तथा श्रियात् ।
 विकरेषु यदायं नं मुमुषुः नमः नमः ॥ इत्यादि ।

End.

ग्रहेषु विंशत्येव नारकेषु तदात्मने ।
 वाचिताः पापिभिः सर्वे दिवाराचमतन्निनेः ।
 इति तद्वित्तमन्त्रेण वज्रकुशाबाहुराचाय
 निषिद्धं तद्वित्तं इन्द्रे देवपुत्रेषु सत्यम्
 तद्वित्तमिदमिदानीमानुपूर्व्यापरिचयम्
 वयमनन्तकुशायां वीजम् धृष्टदेव्याः ।

Colophon.

इति श्रीकल्याणपुराणे ब्रह्मरक्षितनामा ब्रह्मरक्षणे पञ्चदशोऽध्यायः ।
 समाप्तं ब्रह्मरक्षायम् ॥ ॐ नमः ॥

विषयः । नारकाहारादीनामुत्पत्त्यादि वर्णनम् ।

No. 20. आचाररत्नम् . By कल्याणः Substance country-made paper, 20 x 8 inches. Folia 166. Lines 11 on a page. Extent 4,980 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

विन्दुराचरत्नम् विज्ञीयतिमिरमानेष्टम् ।
 तस्मिन्नुत्पद्यते विज्ञीयं नवपतिं वन्दे ॥ १ ॥
 तस्मिन्मिरमन्तुद्योतयुग्मवेर्मातुरः वीजम् ।
 तस्मपतिं रामनाम रत्नवीचरायां + + + वाम ॥ १ ॥
 नाराचवं राजभिरर्चितांतिं नमामि वंसीय यद्वीयकीर्तिं ।
 तेषोऽन्तरानां मन्त्रां विभेदं कस्यापि कीर्त्यन्तरत्नमात्र ॥ २ ॥
 विद्याप्रद्योतनोद्योतकद्योतीकृतवादिनम् ।
 पितरं रामकल्याणं वन्दे केचभरान्वितम् ॥ ३ ॥
 कल्याणप्रतिवेष्टात् समया प्राप्तास्तुमावमास्यातः ।
 युगदीपितेष्टयितां मातरमेकां स्तुते चरा वन्दे ॥ ४ ॥
 वेनीयुना कञ्ज कुम्भप्रतिष्ठा मन्त्रावरणेषु मन्त्रीय गोवात् ।
 मन्त्रेण निष्ठाभिसंसार वञ्चा दिवाकरं मौलि तमपनायम् ॥ ५ ॥
 वंसीय कल्याणकेन कनकावरणीहरात् ।
 आचाररत्नं वृषिवा वक्षामति पितृव्ये ॥ ६ ॥
 तत्र परिभाषा । इत्यादि ।

End.

शान्दानुदीच्यानच दक्षिणात्याम्
 क्षात्रा प्रतीच्याम् मन्त्रो निवन्त्याम् ।

आचाररत्नं सुविधा यथापि
 श्रीरामकृत्यात्मजलक्षणम् ।
 विमदितमिह साध्यायु वा
 यस्मिन्मतिना प्रविचार्यं लक्षणम् ।
 तद्विलक्षणपदाद्य होषद्वि
 चिरमवलीक्य विप्रोद्यन्तु यनाः ॥

Colophon. इत्याचाररत्नं समाप्तिममम् ।

विषयः । परिभाषाप्रकरणम् । इत्यधूरीषोडशप्रकरणम् । शीघ्रप्रकरणम् । आचमन
 प्रकरणम् । इत्याचमनप्रकरणम् । गर्भादिप्रकरणम् । प्रातःस्नानप्रकरणम् । ज्ञानोत्तरकृत्य
 तिलकप्रकरणम् । सन्ध्याप्रकरणम् । होमप्रकरणम् । होमोत्तरकर्मज्ञानप्रकरणम् । प्रक्षयज्ञ-
 तर्पणप्रकरणम् । देवपूजाप्रकरणम् । वैष्णवप्रकरणम् । नित्यनामप्रकरणम् । भोजनप्रकरणम् ।
 भोजनोत्तरकृत्यश्रवणप्रकरणम् । दुःखप्रशान्तिः । अशोके कार्याकार्यनिर्णयचेति ।

अनिसंप्रयोगः ।

No. 21. आत्मप्रबोध हत्तीसी . Substance country-made paper, 11×6 inches. Folia 2. Lines 16 on a page. Extent 89 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. अथ जिनमनामिह आत्मप्रबोधहत्तीसी लिखते । महलक्षण होषरा ।
 श्रीपरमात्म परमपद रते अमल समाप्त, ताकिं हीं यन्म करो चाय
 ओर चिर नाय । अथ प्रदाता वर्णनं यथा ।

End. होषा कीय करे अथ आपसी मतकी करे प्रमत्त + + + मनापिह
 दुष्ट वचनरत्न पाठे मही निरत्त । नायक आपत्त होकरे होषादिष्ट पद
 तीष्ट ज्ञानधार इविचारको र आत्मन वतीष्ट ।

Colophon. इति आत्मप्रबोध हत्तीसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैन आत्मोपदेश कथनम् ।

No. 22. आनन्दरी सिन्धुः . Substance country-made paper, 15×7 inches. Folia 22. Lines 9 on a page. Extent 352 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Verso. Correct.

[illegible]

End. रत्न चरण बाधक नुरमाचरी हेममन्द दुखकार, हेमकीरत नुर वन
वने कचे × × भवौ हन नी चार ।

Colophon. इति बाणभट्टो विद्वांस्युत्तमः ।

विषयः । भाषा विनयुक्तिः ।

No. 23. आथर्वणोपनिषद्भाष्यम्. By आनन्दतीर्थः. Substance country-made paper, 8×2 inches. Folia 6. Lines 10 on a page. Extent 130 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning. **बीवेदवाचाय नमः, वरिः श्रीम् ।**
वाचस्पत्यवरं विद्वत्तमस्य वन्द्यम् ।
वन्द्यमस्ति सर्वत्र नमस्ते पुनरीतम् ।

End. श्रीरामा भगवान् मया प्रेम्प्रेमताः सदा ।
मम हितं ममात्मनः परमोदारकृपया ॥

Colophon. रत्न बीरदाम्भरीर्यममवत्पादाचार्यविरचितं याचर्थबीरविष्णुना
 यमावत् ।

विषयः । माधवस्यै सांप्रदायविपश्चिताया ।

No. 24. আনন্দসুহৃদোদিকা. By রত্নসুন্দরদাস. Substance country-made paper, $8 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia 57. Lines 5 on a page. Extent 600 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura, Pandit Kṛṣṇadāśa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance fresh. Prose incorrect.

[illegible]

अथेवः सकलशास्त्रविशारदा
 नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः ।
 यथैव कल्पयन्मोक्षमार्गं वाचो
 ज्ञात्वातिमान् सविमान् सुरीकरोति ।
 नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः
 वाचोविबोद्धरधिको रघुनन्दनोऽयम् ।
 नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः
 कावे दुःखनिघने विदधाति ङीकां ।
 शिव इत्यादि । तत्र निर्गुणः समुच्चयेति शिवो ज्ञेयः समातनः
 इत्यादि ।

End. यथा मञ्जीरशोभेति विशेषेण विपश्यन्तीति यन्मते मन्त्रसाधनरूपा च
 उभयोरपि ध्यानतः साधकाभौडहाभौ भवन्तीति सूचितम् ।

Colophon. इति महाभक्त्याभाष्य नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः नीलमूर्ध्निपद-
 भुङ्क्ष्विजयंशनीलिः नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः समाप्ता ।

विषयः । मन्त्रसाधनरूपां विदधाति ङीकां ।

No. 25. आयस्यमृत्कारिका. Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 30. Lines 12 on a page. Extent 900 śloka. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः ।
 शरीः पादाम्बुजं नमः कपसादिभिरीरितम् ।
 आपस्यमृत्कारिका-प्रयोगः प्रवित्तम् ।

End. नीलमूर्ध्निपदभुङ्क्ष्विजयंशनीलिः विदधाति च ।
 न तत्र पादचं कुर्वन् आत्मनः शुभमिच्छता ।

Colophon. — — — — —

विषयः । आपस्यमृत्कारिका-प्रयोगः प्रवित्तम् ।

No. 26. व्यापकम्भग्रन्थसारः. By योपनमदः Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent 930 śloka. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose incorrect.

Beginning. नीमवेष्टाव नमः ।

ॐ नमः शिवायि कर्माकुपापनपूर्वपचायः पुत्रायेतु कार्याणि वन्नोपवीतो
दक्षिणायायं कृष्यात् ।

End. व्यापकम्भग्रन्थसारः नीमवेष्टाव नमः ।
पद्मनाभः कपदि × × × शीता मया कारिका ।
नमः व्यापकम्भग्रन्थसारः नीमवेष्टाव नमः ।
नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।

Colophon. इति नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।

विषयः । नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।

No. 27. व्यापकम्भग्रन्थसारः. By ताकदन्तनिवासी Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 43. Lines 10 on a page. Extent 890 śloka. Character Nāgara. Date Sm. 1776. Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. नमः शिवायि कर्माकुपापनपूर्वपचायः पुत्रायेतु कार्याणि वन्नोपवीतो
दक्षिणायायं कृष्यात् ।

End. नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।
नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।

नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।
नीमवेष्टाव नमः नीमवेष्टाव नमः ।

Colophon. इति व्यापकम्भग्रन्थसारः नीमवेष्टाव नमः ।

विषयः । व्यापकम्भग्रन्थसारः ।

No. 28. आपस्तम्बश्रौतसूत्रम् . By गोवर्द्धनभट्टः Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 65. Lines 12 on a page. Extent 1,536 ślokaś. Character Nāgara. Date Sm. 1837. Place of deposit, Benares, Paṇḍit 'āmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

beginning. (अथ प्रथमपर्वं नास्ति)

उत्तिष्ठन् गुरोः समीपे वस्त्रमर्वाचं भो इति श्रुत्वा इत्युक्तवाचाख्यानं
इत्थिचं वाळं नीवसमं कृत्वा प्रसाध्ये ब्राह्मणोऽभिवादेत् । इति
गुरुराचार्यः ।

ind. अग्न्यागारे जवां गोष्ठे ब्राह्मणानां च सन्निधौ ।
आचार्ये उपकाशे च पादुके परितर्जयेत् ॥

olophon. इति कविमन्त्रन-गोवर्द्धनभट्टकृत आपस्तम्बश्रौतसूत्रं समाप्तम् । सम्पत् १८३७ ।
वैशाख शुक्लः ।

विषयः । आपस्तम्बमतानुयायिनी दैनिकश्रिता ।

No. 29. आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्यम् . Substance country-made paper, 15 x 5 inches. Folia 169. Lines 10 on a page. Extent 3,056 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda haṭṭa. Appearance old. Verse. Correct.

eginning. प्रथित्य सप्तादेवं चरदनेन जीमता ।

धर्माणां-प्रज्ञयोरेषा श्रितवते इतिदम्बहा ।

अथातः सामवाचारिकान् धर्मान् आख्यास्यामः । अथशब्द आनन्दार्थे
वर्तते । अतः शब्दो वेत्तौ । उल्लासि जीमतां, आर्वादि च धर्मादि
तानि च वक्ष्यमाचमाचधर्मानपेक्षते ।

nd. धर्मजनैश्चेकानसमाहितमाख्यायां इतं कथमैतिरतानां सम्यग्निर्गीतानां
इदानीं आत्मवतां अक्षौष्यानां अदाभिकानां इतसादृशं उ.....ननुभौ
क्षीकावभिजयति । धर्मजनपदेभित्यादि अभिजयति इत्यनं जनं जीम्यः
(अपे किञ्चिदस्ति तत्तु कीदृहमेनातिमवात्स्यदमात्रं विहितम्) ।

olophon. इति नीचरहस्यमिविरचितं धर्मप्रज्ञवाख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्या ।

No. 30. आषाढसम्बन्धोक्तसंस्कारप्रयोगः . By सिंहमठ . Substance country-made paper, 13×4½ inches. Folia 59. Lines 13 on a page. Extent 1,536 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

बौद्धिः शरत् ।

महादेवमहं वन्दे मुच्यताम महर्निभम् ।

सदाचं महर्ता महद्वार्यदुष्टिः पतिम् ।

पञ्चकशिक्षाश्लोचं वना दावीं चरिं विधिम् ।

प्रबोधपदतिं वन्दे कृपभाषानुसारतः ।

End.

अस्मिन्ने विद्याजीकारिका,—

श्रीविद्याप्राप्तितरोदाचाकम्पानकद्वयम् ।

वज्रकानिभवेनाम तत्संघर्षेविधिं वदेत् । (रत्नी नाति)

विषयः । आषाढसम्बन्धोक्तसंस्कारविधिः ।

No. 31. आशुप्रबोधिनो . By राधाकृष्ण . Substance country-made paper, 13×3 inches. Folia 7. Lines 5 on a page. Extent 110 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Office Garvetā, Grāma Khunverā, Late Paṇḍit Rāmatārāṇa Ćiromani. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

० ॐ नमो रामाय ।

तुवं रघुपतिं वन्दे पराकृष्टितेजसे ।

राधाकृष्णो द्विजवन्दे वा × नाशुः प्रबोधिनीम् ।

तिष्ठन्ति तुष्टे चरते कवीने

विरोचनाया यदि सप्त श्लोकाः ।

महा प्रदुः प्रलतो वया ते ।

विष्णुपुराण + + + + + ।

वावेचने पञ्चदशविधम्

+ + + + + ।

श्रिताः कुनीदे यदि ते प्रदुः

कदा हि पूर्वादिनवत्प्रारब्धं । इत्यादि ।

End. वाच्यं वाच्यं वाच्यः इत्यक् कृत्वा विचक्षयः ।
 एवं ग्रन्थं नमोऽर्पयामास ततो द्वितीयः ॥
 अथवाच्यं रवेकस्मिन्नुक्तं परेण तु ।
 तदाधुरपरं कीनं कीरं वर्णादिकं भवेत् ॥

Colophon. इत्याहुः प्रबोधिन्वाच्यार्थशास्त्रायतुर्थः । समाप्तवाच्यं पन्थः ।

विषयः । पिष्ठाधुरार्थशास्त्रायः प्रथमः । अंशाधुरार्थशास्त्रायो द्वितीयः । दर्शपन्थाध्याय-
 क्षुत्तीयः । अन्तर्वाच्यशास्त्रायतुर्थः ।

No. 32. आर्यवस्तुधारा . Substance country-made paper, 10 × 3½ inches.
 Folia 5. Lines 13 on a page. Extent 150 ślokas. Character Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja
 Bālaśāstrasūri Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. ऐं नमः ।
 संसारद्वयदैन्यस्य प्रत्यक्षं विदितावचे ।
 वस्तुधारे दुष्साधारे नमस्तुभ्यं कृपामये ॥
 एवं नवा नृनमेकस्मिन् भगवान् कौशल्यां महाभगवत्यौ विचरति क्व ।

End. वाच्यज्ञानानन्दो यः भिन्नको यः बोधिसत्ताः सा यः सत्त्वार्थतो वर्धते
 स ईश्वरानुपासकजन्यवैद्यः श्रीको भगवतोभाषित मध्यमन्दिति ।

Colophon. इति आर्यवस्तुधाराकोषं सम्पूर्णम् ।

विषयः । बोधवस्तुधाराशास्त्रम् ।

No. 33. आर्यवस्तुधाराटीका “अज्ञानार्थदीपनम्”. Substance country-
 made paper, 12 × 4 inches. Folia 96. Line 8 on a page. Extent 2,016
 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city,
 Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीरामः प्रत्यक्षं नमः
 सर्वं वाच्यज्ञानः सदावस्तुधारा सत्त्वज्ञानादिकम्
 वस्तुज्ञानाय सदावस्तुधारासत्त्वज्ञानादिको यः नमोऽर्पयामास ॥
 वेदानां परिशीलनमिति रचयि कानन्दवाचिशिष्यः
 कन्दे नं अज्ञानदीपनं इति नवा वाच्यवस्तुधाराशिक्षितम् ।

यत्पादात्मजसङ्गप्रथमतो देवाः सदैवानरे
 ध्यायन्ति गच्छयन्ति दुःखनिवर्त्तं लोकात्मनुष्ठातृभिः ।
 पुण्ड्रिणीपरमिष्ठमैवमतोऽपुष्पावभासं कृत्-
 श्रीरामं कलयाति चेतसि चिरं चैतन्यमावासाय ॥

End. नैवविभाजनापेक्ष कटाक्षनापेक्ष न निरुपिनीति न विच्छेदितोऽपि ।
 एकान्तः करणेन वा जगत्पञ्चमनुराग(इतो नास्ति) ।

विषयः । मोक्षपरीपरिराख्युत्तुल्लभस्थितिविराजमान-नोक्तकथयिततन्मूखवाक्य-
 पश्चिन्नात्मन-निर्मात्रपश्चिन्नात्मन-नपश्चित्ततन्मोक्षवैवर्तव्यमतीत्याख्यानं ।

(अक्षरपूर्वोपेयं प्रत्यः ।)

No. 34. आत्मसाधनमृत्तुकारिका . Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 41. Lines 9 on a page. Extent 875 ślokaś. Character Nāgara. Date, Sm. 1787. Place of deposit Benares, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महादेवपतये नमः ।

आत्मसाधनमाचार्यं नमो नमस्तुभ्यं नमः ।
 तयोर्न वदितुं केषांचिद् दृष्टिकारादिभाषितम् ।

End विच्छेदक सर्वत्रापि नाभाक्षयितव्यम् ।
 आचार्यं वाचिमान्मनु मयोक्ता मृत्तुकारिका ॥

× × × × ×
 उक्तान्यत्र कर्माणि शास्त्रवचनोद्भवानि ।

Colophon. इत्यात्मसाधनमृत्तुकारिकायां चतुर्विंशत्यध्यायः । सम्यक् १७८७

विषयः । संक्षेपेन आत्मसाधनमृत्तुकारिकायां आख्यानम् ।

No. 35. आत्मसाधन स्मृतिः . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 42. Lines 14 on a page. Extent 1260 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. आत्मसाधनमाचार्यं नमो नमस्तुभ्यं नमः ।

द्विजसमाजं यदाकाशं कर्मेष्टानिहराम् सुते ।

इति तद्वचनं कृत्वा स्ववर्णान् सुनिरवधीत् ।
 लोकोक्तं च विताड्याय प्राक्कामार्गेरतस्तथा ।
 वार्णं संस्था जपो शीतः स्वाध्यायाभ्यसनं तथा ।
 माध्याह्निकमित्रिणाः पक्ष-यज्ञस्तथैतिथिपूजनम् ।

End. नैकुण्ठे निव्यपूज्याणां युगेनैकेन यत्पुण्यम् ।
 तद्वर्णयोर्वैभावाभ्यां स्रष्टव्यमिति नै दिनाः ।

Colophon. इत्याद्यन्त्याद्यनीके चर्मभाक्तेऽग्निसंयोगनिर्णयः द्वाविंशोऽध्यायः । इत्याद्य-
 न्त्याद्यन्युक्तिः समाप्तिमजम् ।

विषयः । प्रथमे सदाचारनिर्णयः । द्वितीये स्थायीपादादि सर्वशौभप्रकृतिः । तृतीये
 नर्माधानं । चतुर्थे पुंसवनं शौचमन्त्रः । पञ्चमे जातकर्म नामकरणम् । षष्ठे अन्नप्राशनं । सप्तमे
 शौकम् । अष्टमे उपनयनम् । नवमे वेदमतम् । दशमे उपकरणं उत्सर्जनम् । एकादशे
 गोदानम् । द्वादशे विवाहः । त्रयोदशे नाष्टिआदि । चतुर्दशे पैठलेधिकपरिभाषा ।
 पञ्चदशे पैठलेधिकविधिः । षोडशे वर्षधर्मः । सप्तदशे नावविधिः । अष्टादशे नाव
 परिभाषा । नवविंशे तीर्थप्रकरणम् । विंशे प्राक्कामम् । एकविंशे जातिनिर्णयः । द्वाविंशे
 अग्निसंयोगचेति ।

No. 36. आन्ध्रजायनसूत्रोक्तमाद्रसंकल्पः . Substance country-made
 paper, 8×3 inches. Folia 5. Lines 10 on a page. Extent 80 slokas.
 Character Nāgara. Date Sm. 1892. Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācārya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. शौचशेषाच्च नमः ।

सूत्रोक्तं नावसंकल्पो हि ज्ञाते । पवित्रपाणिः प्राधान्यायैव देशकाशो कृत्वा
 पुत्रवरोन्मार्गसंज्ञकानां विवेकां देवानां प्राचीनावीती ।

End. पक्ष मे उपसक्तं जगदिति प्राक्कामान् जगाम पक्षं कुत्येति नीलन्यासेषम् ।
 जगामाह वैश्वदेवं कृत्वा रतेः पक्षं भुङ्जीत । परेऽपि तपसं कुर्यात् ।

Colophon. इति सूत्रोक्तनावसंकल्पः समाप्तः । सम्यक् १८९१ । भाद्रपद ११ श्रुतु
 नाचरे तदिने समाप्तः ।

विषयः । नावकायनशास्त्रीयानां नावप्रयोगविधिः ।

No. 37. आहिताग्नेर्दाहाग्निनिर्धयः . By रामभट्ट . Substance country-made paper, 12×4 inches. Folia 21. Lines 10 on a page. Extent 425 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1870. Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

बीमसेनाय नमः ।

अवाहिताग्नेर्दाहाग्निं निर्वेतुं तदुपबोधितेन तावत्तयोः कर्त्तापि
कारो विविच्यते । तत्र कर्त्तृकाभौ बलवैत्यादौ कर्त्तृकानपदोपात्तयामन्य-
पक्षभोक्तृत्वेन भाववाचित्तयागादिनिर्वर्णकत्वेन च द्विधाधिकारः ।

End.

इत्याम्बे वक्रले चैवे योगिव्याम्भपुरे वसन् ।

चोसिन्नभट्टरामेव कृतो दाहाग्निनिर्धयः ।

आहिताग्नेरिति शेषः ।

पुनश्च, विषयान्तरम् आचरेत् परपक्षके ।

प्रकृष्टपुरस्कर्ति कृता पन्थोऽयं सुपरिष्कृतः ।

Colophon.

इति बीमदुर्धोसिंभोपनामक-भट्टविश्वनाथकृत-भट्टशुक्लानुक्त-भट्टरामभट्टकृत
आकम्बे आहिताग्नेर्दाहाग्निनिर्धयः समाप्तः । सम्यक् १८७० ।

विषयः । आहिताग्नेर्दाहाग्नेरिति निर्धयः ।

No. 38. उद्यादिरुतिः By शिवराम . Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 19. Lines 5 on a page. Extent 500 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit Balihāra Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो नक्षत्रतये ।

प्रथम्य वानीश्वरदारविन्दं सारकतयाकरवक्त्रं सक्तम्

उद्यादिरुतिः प्रतिरुद्धि + + + वितन्वते श्रीशिवरामशर्मा ।

कृतप्रथमिन्मो बाहुभ्य उद्गत्यवः क्षान् । करोति कार्यं कारः त्रिस्त्रिणि
कारके । इत्यादि ।

End.

शेषः अक्षितः ।

विषयः सारकतयोद्यादिरुतिप्रत्ययकथनम् ॥

No. 39. उत्तरायणभाष्यम् . By सायनाचार्यः Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 171. Lines, 11 on a page. Extent, 9,524 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭā. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वाचार्यामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युः सर्वं नमामि नमो नमः ।
यस्य निःसृष्टं वेदा यो वेदेभ्योऽष्टिंशं जगत् ।
निर्मले तमसं बभूवे विद्यानीर्घमहेसरम् ।
तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधत् बुद्ध-मयीपतिः ।
आदिशत् सायनाचार्ये वेदार्थस्य प्रकाशने ।

End. अरिहनेभिः । न रिहता अरिहता अन्वयपूर्वपदप्रकृतिकारणं । अरिहता
नेमियेका स तथोक्तः । बुद्धस्यतिः । तद्बुद्धनोः करपत्नोरिति सुद्ध तथोपी,
अमे वनस्यत्यादिभिः पूर्वोत्तरपदयोर्भुजपत्नं प्रकृतिकारणं । इत्येकविंशे-
ऽध्याये प्रथमः अन्त्यः ।

Colophon. इति श्रीमत् सायनाचार्यनिरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे उत्तरायणे द्वा-
विंशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । सामवेदान्त-उत्तरायणव्याख्या ।

No. 40. उपाकरणप्रयोगः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 1,928 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1882. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नीलपेशाव नमः ।
अध्यायानामुपाकरणं यावच्छां यावत्तमे तु ।
तन्मात्रे चक्षुःश्रुत्यां पञ्चमां वा तद्विषये ।

End. अथः स्युः प्राचक्षितादिबोधयेवं समाप्तं ततः (. .) नीत्वैव मास्त्वान्
भोजयेत् । अर्धद्वयं सिद्धं केचित् लोकिपात्रो प्रयुज्यते ।

Colophon. इत्युपाकरणप्रयोगः समाप्तः ।
कृतकानो उपाकरणे त्वे मास-वस्तुद्वये ।
यववशीपवीतानि धत्वा लोकाणि संलभेत् । सम्यक् १८९८ ।

विषयः । सायनाचार्यनीलपेशाव उपाकरणविधिः ? ।

No. 41. उन्मार्गभञ्जनम् . By तुम्बरः Substance, country-made paper, 10×4 inches, Folia, 5. Lines, 15 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1891. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

बीरशेषाय नमः ।

देवी वाचासपारा वदनसदनमा चेष्टते वल्गुवाचा-
दाम्बं देवः कदम्बमतिवममसं कीटिचन्द्रप्रभासम् ।
ग्रामं चन्द्रावतंसं तदमितमहिमामन्दमोदिकन्दम्
मन्दे वखारविन्दं वरिहरवरबीभूतपादारविन्दम् ।

End.

जीर्वाचवाक्मम मुखाग्निरनासदेव
वी (.) जसा मधुरकीमलकान्तावासा ।
नारायणकरवल्गुवसमानवस्य
बीरशेषाय नमः ।

Colophon.

रति नीतिमाजिरपुनाचमुपपादवपाराचकस्तुम्बर (.) कृतोन्मार्गभञ्जन
समाप्तम् । समाप्तचेदं नावचकृत्यनवव्याम् । सम्पत् १८९१ ।

विषयः । माधवमनानुवाचि पिङ्गवस्तुल्योन्मार्गभञ्जनम् ।

No. 42. उपदेशतरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 60. Lines, 17 on a page. Extent, 3,300 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1740. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍa-lācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

जीवाभेयः (...) इमेयाः परमार्त्ताः ।
वद्वानध्यामतः सर्वविषयाः, सुः सचम्भराः ।
च नीवाचं प्रभुर्भुवाकृतामां मुरि (.) तीयः ।
वक्त्र प्रभावात् (.) येवीभूत् क्षमिपुङ्गवः ॥

End.

यथा जीवीमेव राजवाटिकां कृत्वा पञ्चाङ्कमानेषु वल्लीर्वागे वक्तुवागतः
कश्चिद्व्योऽप्येवैर्निर्भस्त्यमानोऽपि पुङ्गो मातुल भवतामसि वीर्यं दत्वा-
च्छापितः, ततस्तेजोत्तं, भो जानकर मनुप्रसादान् भविष्यति । राज्ञीत्तं,
कचं ज्ञापते, (.) देवीत्तं मधुरवाचा । मुष्टेन राज्ञा सराजवाचनं
धावाधियत्यस्य दत्तम् ।

Colophon. इति उपदेशसमुच्चयः । सम्यक् १०४० ।

विषयः । जैनधर्मोपदेशकचमम् ।

No. 43. उपदेशसमुच्चयः By सोमपूज उपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 352 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1694. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. आर्यं चरितम् ।

End. अपि च, बह्व्योऽप्ये मुक्तिः परमसुखसाक्षात्कृतिरिति ।
तदेतावन्मन्त्रादहं मन्त्रतमईन (?) निजमये ।
न तत्र कृषीम विजयया ममेव्या चितितये ।
परम्पु नदासं सततमिच याचे सुखवचम् ।

Colophon. इत्युपदेशसमुच्चये भजनीपदेशो नाम चतुस्रोपदेशः ॥
जीमदपैचकारपण्डितवरोदासीन्द्रोऽभूत्ततः ।
ज्ञातः पण्डितः कृष्णदेव सोदतः पुत्रकनकाः कृतौ ॥
तत्पुत्री भुवि रामसेचरपुत्री चन्द्रावतारः कथं ।
तत्पुत्रीऽप्य कृतौ कविर्विजयये जीजीमपूजः सुधीः ॥
जीजीमपूजोपाध्यायकृत उपदेशसमुच्चयस्यः समाप्तः ॥ शक १६९४ ॥

विषयः । प्रथमोपदेशः चरितम् । १ मे उपदेशे चत्वारोपदेशकचमम् । २ । ४ उपदेशयोः सज्जनपुर्णमादिभिरुपसर्गं रामवर्चनम् । ५ मे उपदेशे सत्यस्युपदेशकचमम् । ६ त उपदेश रघोपदेशकचमम् । ७ मे उपदेशे चन्द्रावोपदेशकचमम् । ८ मे उपदेशे भजनीपदेशकचमम् ।

No. 44. उभयतोमुखीमोहानप्रयोगः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 80 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. जीमद्वेत्ताय नमः ।

अजीमवतोमुखीमोहानप्रयोगः । आसन्नप्रसर्गं मां ज्ञाना दाता मुनिः
प्राक्तमुच्य अपवित्र देवतासु क्षुभा अमुकमोवास्तुकर्मां सर्वपापघ्नम् ।
पूर्वैर्दं पिशुनीनिकाजः उभयतोमुखीमोहानं करिष्ये ।

End. ततः कर्मवरायं कला द्वादशाब्दाब्दां पावशास्त्रेण जीवविना कर्म पाव-
शां भवेत् ।

Colophon. दत्तात्रेय-परिमित-वेमात्रि-मयूख-वन्निबोधोद्योगवतोबुद्धीमोदावप्रयोगः ।
विषयः । चापह्नववमोदावविधिः ।

No. 45. ऋषभगीता . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पितोवाच । वसून् भवतामुखात् ऋषभो निष्परिणतः ।
वसून् योगिनामाद्योऽवतारवाङ्मयी हरिः ।
तद्गुह्यं विस्तरेणैव कथं तस्माद्योगिनः ।
यस्य कर्मफलसङ्गः सर्वानर्थावसायिनः ।
किंचिन्मूर्खो तस्मात् कदाभूदिति वाचना ।
कथं च परमाद्यैति विज्ञातो नाभिवक्ष्यः ।

End. एतत्पुराण-पुराणस्य वसुधाव-
विष्टेष्टं परितस्तस्य लोहितं वै ।
प्रकृतिं वै भवभवं परिहृत्य वैष्णवं,
विशेषवाचयित्वं कुरुते सुरारिः ।

Colophon. एति ऋषभगीता समाप्तमवधत् ।

विषयः । ऋषभपरिचयवमोदाव विधिः ।

No. 46. ऋषभजिज्ञासुतिः . Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 75 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1659. Place of deposit, Benares, Dīṇmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पश्चिच्छत प्रथमं ह्येव परमेष्ठरीशं ।
जगद्विषयं यत् पश्यन् रक्षते ।
वन्दितं वीरं विदुषः ।
सुखीयं निन्दन् वसुधावधाय ।

End. दस रिचस जिमवर सिद्धिहरवर कुम्हरिवर कुम्हरो ।
 चिरि विमलभूवर वसन्तविन्दुरसन्तवास पुरम्हरो ।
 वीरव सभासुर सुमिय भासुर मुद भवासुर मज्जनो ।
 मया सुविधि वासन देस वासन विमर तिष्ठत मिरम्हो इति ।

Colophon. इति जयभजिनसुवनं सम्पूर्णम् ! सन्मत १९५६ ।

विषयः । जैनमते जयभरेणसुतिः ।

No. 47. शोचनिर्मुक्तिः . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 18 on a page. Extent, 780 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Diṃmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीपार्श्वजिनं प्रपद्य हरिश्चक्रे चन्द्रिता चन्द्रस्य, पूज्यो नयेव दस पूज्यो
 दह्यार सप्त सुतस्य वावरे समसङ्गस्य ।

End. दसा च (...) पूज्येन प्रपद्यन्तना दसा दह्यारसिं रावसिं सविच वि
 रसिं सङ्घिषा ।

Colophon. इति शोचनिर्मुक्ति सप्तमा ।

विषयः । जैनसाम्प्रदायिकसुवनम् ।

No. 48. कर्पूरादिकवटोका By रामकिशोर . Substance, country-made paper, 14 × 2 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. नीकाशोचति ।

नतपूर्वविरिचयादि प्रन्दारकवरसुवनम् ।

कुर्वता भवता भवं भवानीचरसामुजम् ।

काका रामकिशोरेव वाकावागवसुवनम् ।

मयाकाकप्रचीतक शोचकार्यः प्रकाशये ।

नवाकाकप्रचीतकेन नीमदक्षिणकाशिकाया दार्पित्यवरसुवनम् नवा-

काकः शोचि कर्पूरवित्तादिना । इत्यादि ।

End. केहीति । एवं केहिक्कया क्रीडाक्कया विरिहः सन् विरं विरकाहं
जीवन्मुक्तो भवति । तथा प्रतिजनुः प्रतिजन्म भोक्ता भवति । प्रतिजनु-
रिति अनुजन्तुः वीक्ष्य-हेत्यथोभाषः । अनुजन्मजन्मानोत्तरः । इति ।

Colophon. यामाराधय पितामहादिविबुधाः सह्यादिकं कुर्वते
यां ध्यायन्ति सदैव योजिमिवया नमस्तस्वर्पा पराद् ।
नमोऽज्ञानतमिन्मारातरविं नोकाहिकां तां हिल-
होकां रामकिशोरनामक रत्नां नम्राः सुवे र्मिर्कमे ॥
मया विरचिता श्लेषा कर्पूरादिप्रबोधिनो ।
तनोतु सुदमज्ञानां चोमतां वा कृपावताम् ॥
चञ्चामाहा प्रमादाहा स्मरितं यद् यथुय मे ।
कृतिभिः शोधनीयं तन् कृपया वल्लर्भिभिः ॥
इति शोधनमोचरोक्तनम्रापरिचरादिजोत्पादयत्कृपायास्तसककक-
हिनियोजिमन्ममोचरभवाभौपदारविन्दकानिर्बन्धनोपमविमिमुवमदि-
हितवर्णविद्यासमन्ति-वीरामकिशोरमर्कविरचिता शिवाश्रुतभनवन्मया-
काकविरचित-चोमहविषकाहिकास्तुतिः कर्पूरादिप्रबोधिनो नाम सभान्ति-
वदमाकृता ॥

विवचः । कर्पूरादिकवयाज्ज्ञानम् ।

No. 49. कर्मप्रकृतिटीका . Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent, 850 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Suri. Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो वीतरामाय ।

प्रथमं कर्मद्रुमचक्रनेतिं नमस्कराचोत्तरविरहनेतिं ।

कर्मप्रकृताः कियतां वदामां सुखावबोधाय करोमि लोकाद् ॥

End.

इति विवरजनप्रज्ञावकाशनाम्नस्य प्रथमापचयप्रबोधाः पुद्गलवर्मेधाः प्र-
पयति ।

Colophon. चरन्मूर्धोऽयम् ।

विषयः । जीवनकर्मप्रकृतिशास्त्रम् ।

No. 50. कलापव्याकरणीयप्रस्तावः By वनमाहिद्विजः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folin, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. प्रथमं शिष्या चार्यं शिवं शिवप्रदायकम् ।

ज्ञानार्थं सर्वतन्त्रं पुरापुरनमस्तनम् ।

कलापाख्यं महाभाष्यं विद्वत् सर्ववर्मेष्टम् ।

कुतः कथं कुतं तेन प्रकाशयन्तिमुत्तरम् ।

तमेवाहं प्रवक्ष्यामि बाह्यान्तमनुबन्धे । इत्यादि ।

End. संक्षेपाश्रयितं किञ्चिद् मुच्यतेप्रसादतः ।

आत्मनुचैर्दुष्टैः सर्वैर्ज्ञायताम् विधेयतः ।

Colophon. इति जीवनमाहिद्विजविरचिते कलापव्याकरणीयप्रस्तावे पद्यमः परि-
च्छेदः समाप्तः ।

समानवेगं मुच्यतेकथारं संसाधनार्थं × × × अक्षयम् ।

सुधांशुसुखाग्निवर्मप्रदीप्तिं मुच्यतेबाह्यान्तमनुबन्धे ।

परस्परं जगद्भ्यो जहीयस्परस्परम् ।

ज्ञानं मे दीयतामने कृपया कथयामिमे ।

विषयः । आरीन् पुरा महाबाहो नाम राजा स कदाचित् महादेवा सह सहस्रं विष्णुं जतवान् तवासी महिषी प्रति प्रीतिपरायणो ज्योत्येकं कुम्भं प्रतिश्रयणकलापितवा महादेवा “मोदकं देहि राजप्रति” पुनः पुनर्वाचुतो वक्तव्यो महिषीप्रीतिमिच्छन् मोदकं दत्तवान् तेन च महाभिर्भेषजनिमित्तं निर्भक्षितो राजा सा उदकं देहीति प्रकृतजर्घसमनु-
सरन् मितरा कलापरम्यो ज्योतिस्तुत्तुत्तुमुपचक्रमे तस्य तवाविषमवलीक्य राजानं राज्ञी समानीय सर्ववर्माभिधेयं कमपि पश्चिमवर् प्रेषितवान् राज्ञः परिग्रहकथाय स च सर्ववर्मा
अचिरैरेव काशेन राजानं आकरषसंस्तुतं कर्तुं प्रतिज्ञाय महादेवस्याराधनां कृतवान्
देवस्य च प्रसूतमुत्तमा कर्तिकेयवाराधय शिखिवाचमस्य शिखिना कलापान् आकरषं संश्रय्य
राजानमस्यकाशेनैव आकरषाभिज्ञं कृतवानित्यस्य कलाप इति नाम आसीदिति कथनं ।

No. 51. कवितारत्नाकरः. Substance, country-made paper, 14×3½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post office Gurveyā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmbrīdaya Bhaṭṭachāryya. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

चौरासः । अथ कवितारत्नाकरः ।

माचवो माचवो वापि माचवो माचवो हृदि ।
 करन्ति माचवः चर्मे चर्मचार्येषु माचवद् ।
 देवे तीर्थे हिने मन्त्रे देवसे भेषजे मुरी ।
 बाह्यो भावना वक्ष्यति विविधैवति तादृशी ।
 न माता भवति पुत्रं न श्वं न कर्तव्ये मयी ।
 न पिता भवति पुत्रं न देवः कविमात्रकः ॥
 न योज्यचारिका इत्यी न विप्रो देवमात्रकः ।
 न चर्ममात्रको राजा न देवः कविमात्रकः ॥
 जयोऽस्य पाशुपुत्राणां नेनां पत्ने जगद्देवः ।
 वनः कृष्णकर्मो चर्मो यतो चर्मकर्मो जयः ॥ इत्यादि ।

End.

धुक्ता राजवदासीन वाचन विदुषिं मतः ।
 मतः मतपदं मत्ता वाचनार्थे तु संविद्येत् ।
 पिता रक्षति कोमारे भर्ता रक्षति यौवने ।
 पुत्रस्तु कविरे काले जिवो नास्ति कलकता ।
 पठतो नास्ति कूर्चमं जपतो नास्ति पातकम् ।
 चर्मदा अन्नविद्यानां विद्या नातिप्रसीदति ।
 चास्यं वाचनेन हृदा पवि मारी विवर्धिता ।
 जागरणे भयं नास्ति क्षतिमोक्षो विचार्यते ॥ ११३ ॥
 इति कवितारत्नाकरः समाप्तः ।

रामचन्द्र तव बाह्यो कृपा

बामदेवु न नरेवु तादृशी ।

बाह्ये कवि बाधराक्षसो

वा कृपा विमथुना न जायते ।

विषयः । कोकान्तोनी संघः ।

No. 52. कातन्मपद्मीशास्त्रा . By रामकिशोर शर्मा . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 29. Lines, 6 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post office Mehar Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavagis. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

भगवतीचरचन्द्रमन्त्रमरीचयः ।

चक्षुषो हृदयेऽस्माकं माश्रायस्तन्मरुतमः ॥

यन्मा शिवपदं रामकिशोरेष यन्मामनि ।

विश्वोचनकुता-धन्वो पद्मीशास्त्रायवे स्फुटम् ।

तथाहो तानम् एकहस्तिहाचारप्राप्तस्य प्रारिक्षितप्रत्यक्षमाग्निप्रतिबन्धक-
विप्रध्वंसकामयया कुतस्य शिवमयस्काररूपमज्ञकस्य शिवशिष्यायै निबन्धनं
दुर्नेधिचोक्तकातन्मप्रहतिदुर्नेषद्विवरचक्षुषिकीर्षितवस्तुनिर्देशस्य कुर्वन्
पञ्चिकाकारः श्लोकद्वयं कुतवान् प्रचक्ष्येत्यादि ।

End.

तथाच सति तद्विदताऽहमभाविश्रितिपतिविषयतामुल्लङ्घ्यताऽहमपुत्रपौत्रनिषक्त-
भाविप्रतिपत्तेर्विशिष्टसायकलाभावयाम् यन्माहमवचनप्रतकरचकोऽपि पूर्वो-
क्तभाविनापार इत्याद्यन्मपरीचः ।

यन्मात्रेयं वसी ।

विषयः । विश्वोचनकुतायाः कातन्मीवसन्निविषयिकाया इत्येवाज्ञानम् ।

No. 53. कान्धवन्मोक्षारः . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1297. Place of deposit, District Dinajpur, Rājāram-pur Kēlāpāda, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācharyya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ वसी मन्त्रमामिनिः । चक्षुष माहवायकम् । केशराखनद्वयं पदं
क्षितिमा कर्षिकायां वसीः इति वीर्यं क्षिपेत् इत्यादि ।

End.

उदीरितं मन्त्रमन्त्रमेतत् वीर्यान्मन्त्रोपनिषदप्रदायि ।

काशीररीचमाहावाहदेभमदचन्दैः ।

विशिष्टदेवकीचक्षा यन्मात्रेयानि देशिकः ।

भूमिद्वयं नरकाद्यं दग्धनिर्वाणसङ्गतम् ।

विभीषे कृत्रिमं मन्त्रो यन्मं जातु न कारयेत् ।

Colophon. इति महाभारतपञ्चाव-सम्पन्न-नौपदिमानकाचार्येण ज्ञानाङ्कुरादान-
माहात्म्यकृतः काव्यमन्त्रोद्धारः समाप्तः ॥ शुभमस्तु । शकाब्दाः १९८७ ।

विषयः । माहाकादिसकलमन्त्रविषयविधिः ।

No. 54. कार्तिकमाहात्म्यम् (सनत्कुमारसंहितान्तर्गतम्). Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rajvāti. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोऽराध । नमस्तुभ्यः ।
सुविनेष्टा वाक्यविद्याः सर्वलोकाहितेभ्यः ।
कलौ कलुषचित्तानां लोकानां दीनभाषिणाम् ।
ज्ञानविज्ञानदीनानां मित्रोद्धारसुखेपिणाम् ।
सर्वभङ्गुरपुत्रीणां चार्थतत्परमममाम् ।
कथं प्रसन्नो भवाम् भविष्यति जगद्देवः ।

End. भास्वरस्य मुक्ताम् मुक्तां ततस्तानभिवाद्य च ।
ययुः सूर्यस्य निषटे प्रायप्तो भास्वरसुनिम् ।
इत्येतत् सर्वमाख्यातं कार्तिकस्य इतोत्तमम् ।
यत्कुलाः सर्वपापिण्यो मुक्तो भवति तत्प्रचारात् ।
यतः परं किं वक्ष्यामि तद्गुणैव समस्तम् ।

Colophon. इति श्रीमत्सुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्ये चतुर्नवतितमोऽध्यायः ।
सम्पुष्टराष्टमोऽध्यायः समाप्तः ॥ * ॥

विषयः । अथ आदित्येन सकलसंहितमोऽध्यायः तमारब्धं चतुर्नवतितमाध्यायं यावत्
कार्तिकमाहात्म्यादिकथनम् ।

No. 55. काव्यमाधव-संहित-आख्या . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 16. Lines, 3 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character, Nāgarī. Date Sm. 1903. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

नीलचन्द्राय नमः ।

प्रथम (.) च- शास्त्रमनसाधित्य काष्ठमन्त्रायः कविर्द्वीं मासीति
पूज्यपथी (पथः) कुतः, वैद्येविकादिमनसाधित्य मन्त्रं वाचिनम् इत्यादि ।

End.

प्रथेति तदेवं विधीय तमेवायं संघे चतुष्पादोपसंहरति ईदृशमिति ।

Colophon.

इति व्याख्या समाप्ता । सम्पत् १८०१ ।

विषयः । काष्ठमाधवीयव्याख्या ।

No. 56. काष्ठमाधवीय-कारिका-व्याख्या . By वैद्यनाथ सूरि . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 740 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct,

Beginning.

नीलचन्द्राय नमः ।

नमो नमो नमो देवमनसाधित्य काष्ठमन्त्रायः
काष्ठमाधवीयस्यानि विवरित्ये यथासति इत्यादि ।

End.

उपाध्वंशे चोत्तरे पद्योपो न विद्यते ।
ईदं नित्यं व्याख्यायां कर्तुमुद्यतः ।

Colophon.

इति कोमलकाष्ठमाधवीयकारिकाव्याख्या समाप्ता ।
इति कोमलकाष्ठमाधवीयकारिकाव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । काष्ठमाधवीय-कारिकाव्याख्या ।

No. 57. काष्ठाद्वर्णटीका . By विष्णुवर्णचन्द्र . Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 57. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1758. Place of deposit, Dinajpur, Babu Girīś Candra Cakravartī. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो नमो नमः ।

नमो नमो नमो देवं नीलचन्द्राय नमः ।
विष्णुवर्णचन्द्रेण विविच्ये इतिवर्णटीका ।

विज्ञोपममपुस्तककारमहिप्रकर्षं चन्द्रावापिचोदकचर्षं चक्षुमवलीक
महाकायं लोकाय ।

चतुर्लोकलोकालोकमनसंभवधूनेन ।

मानवे रमतां नित्यं सर्वशुद्धा सरसती ।

चतुर्लोक लुकावि तान्येवालीलायां यनावि तप संभवधूः विनामच-
नमनकनकमानसंवीति रूपकाकूपारेष मन्त्रावी विद्युज्जनात् सरसत्याच
तन्मुचप्रकृतमाहभिजनमृदिः प्रदर्शितेति । इत्यादि ।

End.

प्रकृतमुपचर्तुमाच ।

यन्वा च एव विदितः परिचामहत्या ।

संविद्यविचरमनमनकक्षिप्रायम् ।

वाचामति (...) ।

× × × × × × ॥

इत्यविवक्षं विवरीतुमक्षं विशेषेण चक्षुक्षिवाचामनपरिमितं विकरं
लभावाच्यानादिकपरिचामहत्या चः पूर्वाचार्यैरपदिष्टः च एव यन्वाः ।

विवरीतुं समारोपि-

छायांनपटीयवे ।

ॐ मनीवादिशिंहाय ।

ममः कादादवादिने ।

Colophon.

इत्याचार्य-नीवादिशिंहायमाहितेन विभुवनकर्मण विरचितायां इत्य-
कदापटीकायां चर्चाकक्षारविभागे नाम द्वितीयः परिच्छेदः । ॐ ममः ।
महाब्दा १७५८ ।

विषयः । इतिज्ञतकावादमंज व्याख्यानम् ।

No. 58. काव्यप्रकाशटीका (रसप्रकाशः). By श्रीकृष्णशर्मा. Substance,
country-made paper, 25 x 3½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page.
Extent, 600 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Gram Bhadughar, Post Bramhanberia, Zilla Comilla, Paṇḍit
Amar C. Nyāyartna. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ ममः सेहद्विताये ।

इत्याचक्षुममः शुद्धदिनेन्द्रविचरमनुः ।

पुरारिवां पुरारिवां वाचाओ इतिचार्येणान् ।

রচনাকার্য্যস্বার্থে বিবক্ষ্যঃ শ্রিতবোঃসুনা ।

কালপ্রকারবোধায় যৌবল্ যৌজ্ঞস্বর্য্যেণা ।

ননু কালকাল বর্ষাদিচতুর্ভেদেণাপ্রত্যয়ান্ন তদ্বিকল্পস্যার্থে শুদ্ধমার × × × ×
× × × × × প্রত্যয় এব কল্ভুত্বাভিঃ ননু × × × মনুজমিত্যা-
মদ্বাদয়নৈল্ল মনুজপদং স্বর্গমন্ত্রেণ সাক্ষাৎকালমবতারয়তি প্রস্ফুট-
রত্যাং । ইত্যাদি ।

End.

অস্বার্থে ভাবঃ প্রতীতিমাত্রস্বার্থে চি স্বার্থে ন জ্ঞাপাদিভোদিত্যক্ষবল্
চত্বার্ষেপ্রতিপাদনহারেণ প্রবর্তন্যার্থে প্রামাণ্যমপিত্যভে বসন্তে চত্বার্ষত্বম-
বিকল্পমবশ্যমুপপত্তমেব সত্যেব ? বিবন্ধেণু বিবিধবিবেচনুলিখিতেরিত্যাক্ষা
বিস্তারঃ ।

Colophon.

এতি যৌজ্ঞস্বর্য্যেবিরচিতং রচনাকালে বঙ্গমণ্ডল্যায়ঃ । ইত্যাক্ষার্থে
যৌজ্ঞস্বর্য্যেণা বিরচিতম্ । যৌচরিঃ ।

বিস্তারঃ । কালপ্রকারকাল ব্যাক্তানম্ ।

No. 59. দ্বিপ্রোরকৌমুদী. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Saptagrām Kṛpapurur Akṣā (Monastery). Appearance, old. Versc. Generally correct.

Beginning.

যৌজ্ঞস্বায় নমঃ ।

মিত্রাচর্য্যাতী জনকো বাহুরেবকচাক্ষুণম্ ।

চমৎকল্ শুভমুদী কুর্নি জ্ঞস্বর্য্যায়নম্ ।

চমৎকল্ভার ভবনম্ কক্ষ্যন্তী মে জ্ঞপাশিবে ।

যৌবিন্দস্ব বদ্যস্বর্গে বসন্তো যৌজ্ঞস্বি যিথো । ইত্যাদি ।

End.

চমৎকল্ভমৌবিন্দস্বায়নম্ যৌজ্ঞস্বি যিথো ।

কাল্যো দুঃখস্বার্থে বৈ তরসি তথ জামিনঃ ।

মন্দবাকলু যৌজ্ঞস্ব বাহুরেবকচাক্ষুণম্ ।

বিস্তারমাত্ম্যৌবিন্দে বিলম্বায়ঃ প্রজ্ঞাপতিম্ ।

Colophon.

এতি যৌজ্ঞস্বর্য্যেবিরচিতা । • ।

विषयः । मोकुललोकार्थम् । प्रेसादिकथनम् । मन्दादीनां परिचालकथनम् । अम-
हानां परिचालकथनम् । ईश्वररूपविरूपम् । नाममात्रादिकथनम् ।

No. 60. कुण्डकल्पद्रुमः. Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 800 ślokaś. Character, Nāgara. Date, of composition Sk. 1577. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीशिवो जयति ।

शोभित्यचरमद्वितीयमम (.) तत्पदं यद्वन्निर्गतं ।
जना (.) ति विभक्तिर्विचमकिसं यस्मिन् पुनर्लोक्यते ।
आत्मं वीक्ष्य समुद्रराज्यस्य सतां श्रीमाधवोऽहं सुदे ।
निर्यायात्समुद्रमिदं पश्येत् श्रीकुण्डकल्पद्रुमम् ॥ इत्यादि ।

End. करे दिक्कमिरे रायकाय नामाः ।
धुर्भुजो ध्रुवमन्मोक्षयः परम्पूर्णाः ।
भुजाः स्रजद्वयाः क्षुताः चेषयिह्ये ।
बुमाकादि मुक्तानि तेषीतमानि ।

Colophon. रविचमनितवर्षे १७११ विक्रमाब्दे प्रयाते ।
मनमनमिचित्तु ११७० आककासे प्रहणे ।
मरदि मनुजमाने मन्मथे तेषमुक्ते ।
पश्चिमिदिग्मुतवन्दे कुण्डकल्पद्रुमोभूम् ।

विषयः । मन्मथकल्पविधानम् ।

No. 61. कुण्डमन्मथविधानम् (आद्यवैद्यमुक्तम्) . Substance, country made paper, 8 x 3 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीवैद्येश्वर मनः ।

आद्यवैद्येश्वरमोक्तकुण्डमन्मथविधानम् लिख्यते अत्रानि वैदिकानि आद्य-
वैदिकानि वक्ष्यामः (.) मे मन्मथेश्वरानुसृतं विधातुं मन्मथविधानम्

रत्ना मण्डलं परिशिष्टं यत्र लेखयोः प्रकृतपद्याया निपतति तत्र मंडुं
निचरति सा प्राची इत्यादि ।

End. कुष्माकारैश्च मेघशार्ङ्गैश्च विभक्तं दीर्घविस्तृता योन्मः चित्तादिना रचयेत् ।

Colophon. इत्याचर्यवत्सुतोक्तकुष्ठमण्डपविधानम् ।

विषयः । अचर्यवेदीयकुष्ठमण्डपविधानम् ।

No. 62. कुष्ठलीकवचम् . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 90 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगुरवे नमः । श्रीमानन्दभैरवमुवाच ।

अथ वक्ष्ये मन्त्रादेव कुष्ठलीकवचं दृढम् ।
परमानन्दं सिद्धिसिद्धयन्निवेदितम् ॥
यद्धृष्टा योनिनः सर्वे धर्माधर्मप्रदर्शकाः ।
ज्ञानिनां ज्ञानिनोऽप्येता निचरन्ति यथा तथा ॥
सिद्धयोऽप्यनिराधाश्च करुणाः सर्वदेवताः ।
यतन् कवचपाठेन हेरेन्द्रो योनिराह भवेत् ॥
अथ यो योनिनः सर्वे जडिहाः कुष्ठभैरवाः ।
प्रातःकाले विचारश्च मध्याह्ने वारयुष्मकम् ॥
सायाह्ने वारमेकान् पठेत् कवचमेव च ।
पाठादेव मन्त्रायोनी कुष्ठली दमनं लभेत् । इत्यादि ।

End. इत्येतन् कवचं देवि कुष्ठछिन्याः प्रसिद्धम् ।

वे पठन्ति ध्यानयोगे योगसामर्थ्यवशिताः ।
वे यान्ति मोक्षपदवीमैष्टिके नाथ संनयः ।
वासा वामकरे धृत्वा सर्वाभीष्टमवाप्नुयान् ।
सर्वे रीत्ये तथा तापे रोपयन्ता प्रपूजयेत् ।
सर्वदेवे सर्वकाले पठन्ता सिद्धिमाप्नुयान् ।
स भूयान् कुष्ठली पुनो नाथ कार्या विचारया ।

Colophon. ॐ इति वज्रनामके उत्तरखण्डे कृष्णकीर्तनीकवर्ण समाप्तः ।

विषयः । कृष्णकीर्तनः कवचकवचनम् ।

No. 63. कृष्णकीर्तनीकम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 34 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Māhar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

कवच कृष्णकीर्तनीकम् ।

ॐ जम्बोद्वारिणी रश्मिनी च तद्वती वेदादिबीजादिना ।

नित्यं चेतसि भाव्यते भुवि कदा नन्दवाक्कसङ्घारिणी ।

मां सातु प्रियदा सदा सविपदं संज्ञातमनीषरे ।

धात्री त्वं कथमादिदेवमिता दीयानिदीनं परं ।

रत्नाभास्तनचन्द्रिका क्षिपिनी सर्पाकृतिनिर्मिता ।

जाग्रदर्थसमायिता भगवती त्वं समीचीनान्वयः । (?)

मांकीदृग्मन्मन्मन्-दीपलङ्घिनं वेदादिवाक्यानिर्तम् ।

संपाक्यास्तनचन्द्रकीर्तिकिरणे नित्यं त्रयीरं कुरु । एत्यादि :

End.

कृष्णकीर्तनमार्तं खोचादयं महाकवचम् ।

यः पठेत् प्रातस्तथाय स योगी भवति पुण्यम् ।

सर्वदेवः सत्पदा मानमन्मकीर्तिप्रदा ।

हरिश्चन्द्रदा कर्को नारायणमनोरमा ।

सदा भावय त्वां त्वं योगमावकवचितः ।

Colophon. ॐ इति वज्रनामके उत्तरखण्डे कृष्णकीर्तनीक समाप्तम् ।

विषयः । कृष्णकीर्तनः कवचम् ।

No. 64. कुमारपञ्चावरिचम्. By जिनमहर्षीपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 15 on a page. Extent, 1,980 ślokas. Character, Nāgara. Date of composition Sk. 1492. Place of deposit, Benares, Dīṇmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीश्रीं विमलसभापदुभयः सुखीपदसर्वथा ।
 यत्ने संवत्सरादनेकविद्युतो सुहासकपङ्क्तिः ॥
 यद्वाञ्छीति रवेरिवानिच्छुनुरोः सत्पदाद्वैवाचयं ।
 तज्जातोर्जितवेजसोव कुपदे धर्मेभ्यं भक्षसात् ॥

End. प्रथमयोजितः श्रीमत्कुमारपादपदेरयं ।
 अक्षरस्यः (...) कश्चित् × × × ।
 कैश्चित् प्रामाण्यविधिभिः ? × × × ।
 × × × × × × × ॥
 श्रीश्रीमदुत्तरशिखेय यशानुमानुसारेण श्रीजिवनस्यनचिनास्य १७८९
 वसु (...) यत्पदे रचितः श्रीजिवनस्यनोपाधायेः श्रीकुमारपादप्रथम्यात्
 यथादृष्टानुसारेण योजितः ।

Colophon. इति श्रीकुमारपादपरिचयं सम्पूर्णम् ।

विषयः । कुमारपादपरिचयस्यम् ।

No. 65. कुमारसम्भवटोका . (कविता) By भगीरथ . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 300 plokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Dinaajpur, Pandit Kṛṣṇadāsa Śmṛtibhūṣaṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नयेन्नाथ ।
 ब्रह्मवीर्या कक्षाचारे बाहारेऽपारपत्नी ।
 बाहौ कल्पलतापाटपदार्थवतपत्निता ।
 यः पीतवृद्धिकुलपुत्रमपजम्बा ।
 भाषादिकायविवक्ष्य चकार डीकाः ॥
 स श्रीभगीरथकविर्दक्षिताभिधाना-
 मेतास्य मन्दमतिबोधकरीं करोति ॥
 यस्तुनरकाभित्यादि । उभरकां द्विदि उभरदेशभूमी यवाविराजः
 यन्मार्गा राजा इत्यादि ।

End. केनापि प्रकारेण न इहा बाहौ यक्षमाणि यवा यवने यथावाक्ये
 बाह्विद्वन्ति ताः यक्षमयकाः ताभ्यः यक्षमयसीभ इति विषयः प्रथमबाहौ
 वृक्षविकारयेति विषयः ॥

Colophon. इति चैतन्यजीयभग्नोरविरचितायां कुमारटीकायां सप्तमः सर्गः
 चण्डमर्चनेषु भगवत्या जगन्नातुरन्मिकायाः शृङ्गारवर्चनं इति भगवद्-
 रचितमस्याभिर्न्याख्यात इति कुमारटीकयोः सम्पूर्णा । प्रकाश्या १९०८ ॥

विषयः । काशिदासकृतकुमारपञ्चकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 66. कुमारोत्तमम्. Substance, country-made paper, 18 × 4½ inches.
 Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent 300 ślokas. Character, Bengali,
 Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
 old. Verso. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नरेन्द्राय ।
 केलासशिखरासीनं चन्द्रचण्डविराजितं ।
 यत्र च परया भक्त्या गौरी लया हृष्यन् ॥ इत्यादि ।

End. जपलायुतं श्रमणे च श्रमूयां मारुचं भवेत् ।
 कालीकल्पमिदं श्रोतं गोपयेत् साक्षजारवत् ॥
 गोपने सर्वैरिदं स्नात् प्रकाशे मरुचं भुवं ॥

Colophon. इति चैकुमारोत्तमे परमरचये कलियुगवर्चने पूर्वभागे कालीकल्पे नवमः
 पटलः ।

विषयः । १ पटले विद्योद्भूतकथनं । १ पटले जगन्नाथविधिकथनं । १ पटले नन्दिर्यो-
 नकथनं । १ पटले नैवेद्यनिधयादिकथनं । १ पटले पुराणरचविधिकथनं । १ पटले कुलाचार-
 विधिकथनं । १ पटले पूजास्नानादिरूपकः । ८ पटले आचारविधिकथनं । ८ पटले
 कालीकल्पः ।

No. 67. कुवचोत्तमाहात्म्यं. By रामचन्द्रसरस्वती. Substance, country-
 made paper, 10 × 5 inches. Date Sm. 1888. Place of deposit, Dinajpur,
 Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and
 Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीनरेन्द्राय नमः ।
 प्रथमं जगदीशानं देव यान्कलनामथं ? ।
 × × × × × × ।
 × × × × × × ।

अथ नीमशालवृक्ष-संरक्षणावकाशानुत्पन्नदुर्गन्धिवायुसंश्लेषणसंश्लेषण-
 उद्यता ? नीमशुक्ररुचेनीयतोर्ध्वसंनयनशुभ्रवर्णा अनेकपुराणेतिहास-
 दुर्गन्धितमहाकमला संसारसागरोन्मिलोर्ध्वकारिजनसंश्लेषणसंश्लेषण-
 कुला पन्थासिकानुक्रमिका हरिनिर्मितहर ? विष्णाकृते । तवानुवन्-
 चतुष्टये नाम अधिकारिविषयसम्बन्धप्रयोजनानि । तवाधिकारी संयते
 निम्नमे सति तीर्थाभिमतमहापः अज्ञान वनपर्वणि इत्यादि ।

End.

पूर्वोक्तकाष्ठदेशानुसार्य पूर्वोक्तप्रमाणकलां ? संज्ञातवाधिसंश्लेषणावा-
 सेधमन्त्रपुष्पाहितपरमेसरमतामन्त्रसन्निवहद्वये पूर्वोक्तविशेषः पूर्वोक्तविशेष-
 वचाय सम्प्रद्वे । इत्यादि पूर्ववत् ॥

Colophon.

इति श्रीकुरचेवनामतीर्थावातां समाप्तं । संवत् १८८८ ।

विषयः । कुरचेवनावातावर्धनशुद्धेन तन्मूर्ध्व-कर्मसकृन्निचयभिरुपयं ।

No. 68. काष्ठादिविधिः By आनन्ददेव . Substance, country-made paper,
 8x4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 105 śloka. Charac-
 ter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya.
 Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नीमशेषाव नमः ।

अथ काष्ठादिसंश्लेषादिसंश्लेषः ॥ शास्त्रवद्वयः ।

एकभस्मेन मन्त्रेण तथैवावाधितेन च ।

उपवासेन चैवायं पादकृच्छ्रः प्रकीर्तितः ॥

End.

अवादि च आनन्देन काष्ठादिसंश्लेषादिकं ।

देवैः प्रीयतां तेन यदा ज्ञानमर्थं तपः ॥

Colophon.

इत्यनन्देनीय-काष्ठादि-विधिः ।

विषयः । काष्ठावाधिसंश्लेषावकाशम् ।

No. 69. काष्ठादिसंश्लेषादिसंश्लेषम् By आनन्ददीर्घ . Substance, coun-
 try-made paper, 12x4½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent,
 250 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
 Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीलकुवेदभावाय नमः ।

वर्धितः संकुलो ध्यातः कीर्तितः कथितः पुनः ।

यो ददात्यस्ततमं हि व मां रक्षतु केशवः ।

End. नीलदानन्दतीर्थाक्षरवकिरबोधिना ।

नीलमिः सेवा नीलमिः सर्वदा मुदिता भवेत् ।

Colophon. इति नीलदानन्दतीर्थाक्षरवकिरः कृष्णाक्षतमस्यार्यः सम्पूर्णः ।

विषयः । माधवस्य द्वादश-वैष्णवानामाचारनिर्णयः ।

No. 70. कौकिलामाहात्म्यम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नरेन्द्राय ।

एकदा नैमिवारणे ऋषयः श्रीनकादयः ।

उवाचो कृतमासीनं वप्रचुरिदमादरात् ।

ऋषयः कथुः ।

कृतं कृतं महाप्रज्ञं विन्ध्यकान्तदृग्गुणसंभवं ।

यत् शृङ्गाक्षो वयं सर्वे धर्मिष्ठारनरेवतः ।

कौकिलावाप्तु माहात्म्यं महापातकनाशनमित्यादि ।

End. यदास्मरति मां वाधो चेदेन भृगुनन्दन ।

तदाहमानमिष्यामि सत्यमेतत् वदामि ते ॥

इदं पवित्रं विमलं विचित्रं कर्मापवर्गप्रदकीचरम् ।

परिचमार्थं भृगुनन्दनाय मन्वावयित्वा हि जगाम कृतः ।

Colophon. इति कौकिलपुराणे कनकाद्रिकण्ठे शिवनारदसंवादे कौकिलामाहात्म्ये
शकृत्विजोऽध्यायः ॥

विषयः । १ मे अध्याये शिवनारदसंवादकथनम् । २ ॥ नारदकथनम् । ३-४ ॥ कौकिला-
मतीन्वर्णादिकथनम् ॥ ५ ॥ पतीनकथनम् । ६ ॥ दशकोपवर्णनम् । ७ ॥ दशका वज्रनिघनकथनम् ।
८ ॥ वज्राभकथनम् । ९ ॥ दशका बहुदेवकथनम् । १० ॥ शिववाक्यकथनम् । ११ ॥ सत्या
दशककथनम् । १२ ॥ सत्या देवविजयम् । १३ ॥ वीरभक्तोत्तिकथनम् । १४ ॥ मुचोदेकथनम् ।

१६। देवपराजयवर्धनम् । १७। जीविन्दाजप्रदानकथनम् । १८। वज्रविध्वंसकथनम् । १९। भवका
प्रकारकथनम् । २०। अत्मा परदानकथनम् । २०। गौरीवरप्रदानकथनम् । २१। प्रज्ञावीवर-
प्रदानकथनम् । २२। जलरूपादृचनो परप्रदानकथनम् । २३। पुनर्देवप्रकारकथनम् ।
२४। द्वाप्रवीधकथनम् । २४-२५। तिरिवाक्यविश्वकथनम् । २६। पराजयवर्धनम् । २७। अत्मा-
जयेचरीहावर्धनम् । २८। अत्माजयेचरकथनम् । २८-२९। कुमारकथादिकथनम् ।

No. 71. शेषविचारः Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 42. Lines, 8 on a page. Extent, 252 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. गौरं जयवीरर पय वडिधं ।
पयमि जय सुतुर्धं च मंडलि ।
उत्तरवडाधिनिविरारायु ।
सुंयासि × × × × × × × ×

End. मङ्गलं च विजयेध ।
मदोपि च निमज्जत पुच्छी र ।
मरजकथनय मोपुध ।
विहृर उवडाधि चचसुंको ।

Colophon.

विषयः । चेवांवा विचारः ।

No. 72. शेषवर्माः Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अथा प्रथमवर्णिः कीडद्वहा ।
जमुदीया उवा ।
उपसृज्यवाव रावका मात ।
चमेविकर्ष रिरवा ।
दीनोदधानो तिरिच कीर ।

End. रना जीवत कोटीसकथा । ?
 कथासु तीसर सप्तसु दोहिसस ।
 मूढ वद्विषया समस सेन क्षुपरि ।
 × × × × × इतोनासि ।

Colophon.

विषयः । चचायां नयेनम् ।

No. 73. गद्यपतिखण्डं (विभावकमाहात्म्यं) . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोभय ।

कन्द उवाच ।
 शिवरात्रौ नमोभय सर्वज्ञसुखदायक ।
 बाष्पानामि दुष्टानामि मुक्तानि तनुकामुजान् ॥
 विविधाणि पवित्राणि सर्वाङ्गमनानि च ।
 तेषां नववसायेषु रक्षायान्ते महापदः ।
 यतस्त्वं कृपया भूषि नमोभयचरितं मम ।
 अवज्ञारान् वेतिहासान् सर्वकामप्रपूरकान् ॥
 मरकतमय छोकानां यत्तुमर्चयि शङ्कर ॥ इत्यादि ।

End.

काच उवाच ।
 शिवेन नदिनं विभ्रा कन्दाय प्रकृतेऽविश्वं ।
 विभावकीयो नदिना स भवद्भो निवेदिनः ॥
 इति श्रीकन्दपुराणे विभावकमाहात्म्ये शिवकन्दसंवादे नमोभयनारवर्चनं
 नाम द्वाविंशतितमोऽध्यायः ॥

Colophon. समाप्तार्थाय नमः ॥

विषयः । १ प्रवसाध्याये कन्दमङ्गलसंवादे वक्त्रमुखावतारवर्चनम् ॥ १ ॥ द्वितीयाध्यायान्
 = सप्तमाध्यायं यावत् विभावकमुपाख्यानम् । ८ नवमाध्याये चार्वाङ्गीवरप्रदानकथनम् ।
 १० दशमाध्याये गजाङ्गुरदुष्टनिग्रहकथनम् । ११ एकादशाध्याये गजाननावतारकथनम् ।
 १२ द्वादशाध्याये चिन्मूरवधादिकथनम् । १३ १४ त्रयोदशचतुर्दशाध्याययोः विष्णुराजावतार-

Beginning. श्रीश्रीगुरुभ्यो नमः ।

End. मोनाक्षवधदौ च पातकादतिपातकात् ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यः परं ब्रह्माविनश्यति ।

Colophon. इति बौद्धतन्त्रं माधवोक्तवचनं सम्पूर्णं ॥

विषयः । माययाः कवचकथनम् ।

Beginning. **सद्यः प्रायश्चित्तकथनं ।**

वीरेन्द्रवः ।

ॐ देवदेवमहादेव संसारार्थमसारम् ।
मायसीकमयं देव जयता कयव प्रभो ॥

मीनचारेव उवाच ।

दूताचारे क्षिता मित्वा कुण्डली तन्मरुपिणी ।

रुक्मागिरिका परमा विपत्तकुण्डरुपिणी ॥

विद्युत्पुल्लप्रतीकाया कुण्डलाकृतिकरुपिणी ।

परमसुखकया वा पद्माब्जद्वन्द्वरुपिणी ॥

शिवस्य गर्भकी मित्वा परमस्य प्रपूजिता ।

मन्मथः सैव भावनी सचिदानन्दरुपिणी ॥

तद्भुजभाषणवातीयं प्राद्यात्मा मित्यनूतनम् ।

मित्यं तिष्ठतु सामन्दा कुण्डली तव विग्रहे ॥

एतिसौम्यं तच्चत् पुष्पं विकीर्णतोषं संयुतम् ।

सर्व्वसङ्गमयं देवि सर्व्वदानमयं सदा ॥

सर्व्वज्ञानमयं देवि परं मन्मथमयं सदा ।

कवचं कवचाव्यस्य चार्च्यंति प्राच्यमन्त्रे ॥ इत्यादि ।

End.

इदं कवचमन्त्रात्मा भावनीं प्रजपेत्तु यः ।

जप एव स एव स्यान्निकोत्तमा न च विद्विहः ॥

यः पठेत् कवचं देवि सततं शिवसन्निधौ ।

सन्निधौ विष्णुदेवस्य कवचं मन्त्रिसन्निधौ ॥

वेदाःपुस्तकयो विप्रसत्पुत्राभ्यामपि भुवं ॥ ॐ ॥

Colophon.

इत्यानुरूपमर्थे ज्ञानद्वन्द्वे भावनीमासुखसर्व्वसं देवदेवीसंवादे भावनीकवचं समाप्तं । श्रीकाण्डी ।

विषयः । भावनाः कवचकवचम् ।

No. 76. भावनीविवरकम् By शङ्कराचार्यम् . Substance, country-made paper, 9 x 5 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 46 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

एव सर्व्वदेवतात्मनः सर्व्वमन्त्रैः सर्व्वविभाषकदेवीमयस्य परमात्मनः सर्व्वज्ञकमयीतमार्च्यं सर्व्वज्ञकमन्त्रप्रतिपादकमवचीनमस्य उवाचना-प्रकारः प्रकाशयते तव भावनीं प्रवचादिकीं उन्नवाहकपूजितां त्रिरासनेनां सर्व्वदेवतातरुमिति वदन्ति । इत्यादि ।

End. श्री देवः सवितास्वार्थं विद्योपनीषिषोः ।

श्रेयसस्तु नमस्कृत्य हरिश्च सुवाक्ये ।

Colophon. इति श्रीमत्पद्मसंघपरिभाषकाचार्यं श्रीमत्संकराचार्यसमाधाय श्रीविवरं
समाप्तम् ।

विषयः । भाषणीयाः ।

No. 77. गुर्वावली-नाम-महाछन्दः By सुनिमुन्दर खरि . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 ślokaś. Character, Nāgara. Date, v. Sam. 1496. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīnmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning: श्रीमत्समाध ।

अथविषं रात्रिं विनोदयन्मनाः ।

य एवंभावप्रसुरकुतां वतां ।

विजाविधानानुगुणां सुवोति यः ।

सुमन्त्रं य (...) न श्रीमत्संघः ॥ इत्यादि ।

End. नादाः सप्तम्याय (...) तुका तुकाय सुवाक्याः ।

सर्वाभीष्टसकलप्रदः स अस्मिन् श्रीमत्संघसमुदायः ।

सम्पूर्णस्यैव श्रीगुर्वावलीनाममहाछन्दः ।

Colophon. इति इत्यनन्तमन्त्र-श्रीगुर्वावली इत्यनी श्रीसुनिमुन्दरखरिभिरना । संवत्
१४९६ चापाङ्क इति ।

No. 78. श्रीमत्सुखं (आनन्दोपपञ्चिकाश्रमं) . Substance, country-made, paper, 8 × 5 inches. Folia, 86. Lines, 9 on a page. Extent, 1,250 ślokaś. Character, Nāgara. Date of Comp. v. Sam. 1715 ? Place of deposit, Calcutta, Ćyāmapukura Viśvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse Incorrect.

Beginning. अरिहता भवन्त एतन्महिता विद्याय विविधिताः ।

आचार्यविमलाचमीश्वरिभिराः पूज्योपाध्यायकाः ।

श्रीविद्यालक्ष्मणसुखविभिरा एतन्महारायकाः ।

सर्वेदे परमेश्वरः प्रतिदिनं कुर्वन्तु श्री मन्त्रं ।

विपुलकुसुमदण्डसम्बद्धः सापहरं ।
 विपुलमपतिवैद्यं चर्मास्त्राकरं च ।
 सपरहितमपारं सर्वमोक्षकहेतुं ।
 सकलकुसुमिधानं तोषमायं भज त्वं ।
 अथितमिरिसमं ज्ञात् कल्याणं विभुपात्रं ।
 सुरतवराशया खेचनो यममुर्वी ।
 क्षितिं यदि गृहीता सारदा सन्ध्याकालं ।
 तदपि तव मुखाभासी पारं न याति ॥
 निमग्नरसमापेक्ष शोकशोभभादिभ्यः ।
 प्राक्निषीपद्वीतादिदाग्निश्च विनश्यति ॥
 परकतो मयाभावे वरदे कामकपिषी ।
 विशदया विमलासी देवी वा परमेवरी ।
 परकतो मया उदा वीचापुष्पकधारिणी ।
 संसाराचमलाकटा देवी वा परमेवरी ।
 प्राक्षीपन्मवाक्षिका भगवती राजमती शीघरी ।
 कौजला च सनातनी च सुरलला वीता सुभगा शिवा ।
 कुन्ती शीतली मल्लिका हविता चोदा प्रभावत्यपि ।
 यक्षावत्यपि सुन्दरी प्रतिदिनं कुर्वन्तु यो मङ्गलं ।
 मङ्गलं भगवत्पुत्री वीरो मङ्गलं नीलमप्रभुः ।
 मङ्गलं श्रीसुभद्रायाः जैनधर्मोऽसु मङ्गलं ।
 सन्निहितप्रवासाय सन्निधीतायैदायिने ।
 सन्निधिमिषामात्र नीलसङ्गामिने मया ।
 वायेन्दुवसुधूर्तये आपसक्य चित्तेतरे ।
 वही तु चोदयारे (.) निमग्नानुपरे (?) ग्रुमे ।
 कुम्भिकपटनार्थे च 'ज्ञानवीपप्रकाशे' ।
 सुल्लसुता च शार्ङ्ग (?) भारानलक्षिपित्तं ।
 मङ्गलं वीचकस्यापि पादकस्यापिमङ्गलं ।
 मङ्गलं सन्निधीकानां धूमिदुपतिमङ्गलं ।
 वादमं पुष्पं उदं वादमं क्षितिं मया ।
 यदि द्रुवमद्रुवम् वा मया दीवी न दीपये ।
 नीरसः ।

End.

विषयः । जीवधर्मप्रसंगानुशेन चिदनुवादिकथनम् । धर्मोपपत्त्यनुसङ्गादिकथनम् ।
 साधुगुणादिकथनम् । तपोगुणकथनम् । भावगुणकथनम् । आचार्योपास्यं । पुत्रिद्वारादि-
 कथनम् । भविष्यत्कालादिकथनम् । कर्मदेहाकुम्भरभाषणीकथा । आजीव्यादिकथनम् ।
 कर्मोपपत्त्यनुसङ्गादिकथनम् । विवेकचतुर्द्वारादिकथनम् । प्रकाशिककथनिरूपणम् । देशादि-
 कथनम् । कुलवृत्तिद्वारादिकथनम् । ऐवमादिद्वारादिकथनम् । जीवरात्रगुणद्वारादिकथनम् । शेषन-
 गुणादिकथनम् ।

No. 79. जीवप्रवरभास्करः By भट्टोजि. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 144 ślokas Character, Nāgara. Date, SM. 1774. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning. जीववेशाव नमः ।

सप्तर्षयोऽब्रह्महमाकल्पस्य जीवम् प्रमिषन्ते गोपाध्वपुंश्चापुत्कीर्त्तन इति
 प्रवराः समावप्रवरा समावजीवाश्च गोद्वयेन् रत्यादि ।

End. जीमट्टोजिविरचितो जीवप्रवरनिर्देशः ।

गुण्यस्ते पुंषिः सोऽवमादरेष विभाषता ।

जीवप्रवरसन्देशतमः प्राहतचेतना ।

गोदं तनीतु विदुषा जीवप्रवरभास्करः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं ग्रन्थः संवत् १७७३ वैशाखसुक्लतृतीयायां ।

विषयः । जीवप्रवरकथनम् ।

No. 80. गोपाओत्तरसाधनोपनिषत्तिः By विन्देश्वर, मगार्दनभट्ट, प्रबोध-वति,
 And जीवमोक्षानी. Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia,
 24. Lines, 12 on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Bengali. Date ?
 Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit, Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance,
 fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. गौरापाञ्चनः ।

सद्य गोपाकलापनीतीका ।

जीवारादकथनविषयं इति प्राग् पुनः विषयः ।

(... ...) ककाराज्यकथनम् ।

इत्यादिभिः कीमता-जीतमेव भंगवता कीचनम्बल प्रमायता इतिता
 मोपाकतापम्बाया मुतिरिचं कप्रतिपासं कीकम्बमेव
 चम्बेदिताकचकात्या चम्बेनममेव प्रतिपाद्यनी नमस्करोति सधिरानम्ब-
 कपायेति । कम्बाय नम इत्यम्बः कम्बाय देवकीनम्बमाय इति नम्बको
 देवकीपुत्र इति च । इत्यादि ।

End.

उपसंहरति इमेति । तदेवं पुष्पतमासुतरतापनीकपां क्षतिं चम्बेभूतानां
 कप्तुमं इमा अपार्थितवान् इत्यर्थः (... ..)
 नाम्बर्षीवरनाम्बेनम्बवन्मुरमर्षीये ।

इत्यावनवनीहम्बवन्दिने नम्बतां नमः ।
 विवेकरकज्जनाईवभङ्गाभां वैदिकाप्याभां तद्वत् ।
 प्रवीचयतिना छिद्विर्त चिन्तयितानारतमेव ।
 इत्युत्तरमोपाकतापम्बा विद्वतिः सम्पूर्वा ।

Colophon.

कीचमातनकपक चरपाज्जुधेनुमा ।
 पूरिताढीयनी चेवं जीवेन दुचचोचिनी ।
 कीचोपाचाय नमः ॥

विषयः । मोपाकतापम्बा याप्यामय ।

No. 81. मोवीमेनाम्बतं. आगमपुराणीयम् Substance, country-made paper, 8×2½ inches. Folia, 5. Lines, 4 on a page. Extent, 32 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakona, Ayodhya Raghunāthvāti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. कीचोपाकापम्बायां नमः । कप्तुमं उवाच ।

येकोपे के भवद्गताः के मां आवन्ति नर्षादि ।
 केपु वा नं उदायताः केपु प्रेक्ष तवापुत्रं ।
 तन्मे वदस्व भगवद्भक्तनीनां नतिप्रद ।
 नवि आमुपसी पादम् × × × परीक्षयं ।

कीचववापु उवाच ।

न तथा मे प्रियतमी प्रज्ञा पश्य × × × ।
 न च कक्षीर्नवाको(?)ना तथा मोवीयनी नमः । इत्यादि ।

End.

श्रीभक्तानुवाच ।

रक्षसाणां रक्षसं बद्धुर्दुर्भावाश्च दुर्धनम् ।

ततो बह्मदत्तं वाचं जुना जगदि तत् प्रभु ।

श्रीश्रीभारतं वे भक्ता भावेन बहुपासये ।

वेपु × × × तुष्टोऽस्ति सत्यं सत्यं च संख्यः ॥

Colophon.

इति ब्रह्मपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीश्रीभारतं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीश्रीभक्तानुवाचः ।

No 82. गोविन्दहन्दावनम्. Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 550 plokas. Character, Bengali. Date BS. 1051. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakona, Ayodhya Raghunathvati. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginn'g.

ॐ नमो राधाजीवनाय ।

रक्षसां रक्षसं बद्धुं कृष्णं कृष्णतत्परम् ।

नक्षत्राणां नमो श्रीराधा भक्तानुवाचः ।

इदं श्रीकृष्णार्जुनं भावनाय नमस्कृतम् ।

श्रीभारतसमाप्तं श्रीभक्तानुवाचम् ।

तदुवाच शिवं श्रीश्री कृष्णार्जुनं पितामहः ।

पुष्पावलिपुष्पाः सखी खेचरिकाः ।

इहा देवो नक्षत्राणां रक्षसं पितामहम् ।

नक्षत्रे भक्तानुवाच इत्येतत् पतिनी मुनि ।

वाचां नक्षत्राणां श्रीभक्तानुवाचं नमस्कृतम् ।

विनाशं कृष्णार्जुनं वन्द्यं जगत् तदा ।

कृष्णार्जुनार्जुनाय नमः ।

नक्षत्रे भक्तानुवाच कृष्णं हन्दावनम् ।

शिवो भक्तिः कृष्णार्जुनं शिवं श्रीभक्तानुवाचम् ।

श्रीभक्तानुवाचोऽयं कथितो विष्णुं नमः ।

कथितं श्रीभक्तानुवाचं कृष्णार्जुनाय नमः ।

श्रीभक्तानुवाचोऽयं कृष्णार्जुनाय नमः ।

विष्णुवन्दनोऽयं कृष्णार्जुनाय नमः । इत्यादि ।

End. श्रीधरं वक्रिचंद्रं चमत् नमस्त्वं ।
 वादविन्दुकावर्तं राधिकायै नमः परं ।
 चन्द्रवानं नारायणं नमस्तदाचरं विदुः ।
 चक्र करचक्रायेव किं न विभक्तिं चाधमम्
 इदं श्रीधरं नमः चक्र राधि प्रभवे ।
 वैद्योक्तचन्द्रो राधा धितो नमः विरक्तं ।
 वादविधिं लभते श्रीधरी श्रीधराय विदुः ।

Colophon. इति श्रीशिवस्मृत्यायने श्रीराधाशार्ङ्गार्चः । समाप्तार्चः सन् ।
 श्रीगुरवे नमः । लिखितं श्रीमच्छास्त्रविद्यासु । पुस्तकमिदं श्रीमान्दास-
 शिवतन्त्रवा । सन् १०४१ ।

विषयः । इति मोनागरसुखदासविश्विहित-नौकुम्भोपनिषद् नौविन्दहन्दाव-
रचयत् । इति नौनौविन्दहन्दावने पञ्चोपनिषदुभायः । इति नौनौविन्दहन्दावने विषयव्याख्यानम् ।
इति नौनौविन्दहन्दावने राधाप्रादुर्भावः ।

No. 88. **গৌরীদেবদেবপ্রভাসনম্** By **স্বপ্নরসিক**. Substance, country-made paper, 12 x 8 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 *lokas*. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājāśāmpur, Pandit Maheshchandra Tarkachūḍāmaṇi. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।
 दिदीप्सोप्सोदीपधि कठमदग्धि कुर्यते ।
 दधमादग्धि दधमादग्धि रररर ।
 सुपुरं पू पू पू पू यधिपतिषया-पुष्पपुमिश्रितं ।
 श्रितं कुर्यात्पुनः प्रयत्नमठमायं दिक्ष्यते यः ।

(... ..) मास्यो ह्यपारः । अक्षयविश्वरेव । आदिहोमि
अक्षयवद्वन्द्यावक्षयवक्षयानवविषयीति वा परमविषयभिन्नमेव विषय-
वक्षयपारविशेषेव परमविशेषेव विषयीभववाच्येव, यथा मन्त्रब्रह्मणः
योऽक्षरव्याभिन्नवद्विषयीरिद्विज्वराभिधानं प्रक्षयवक्षयविषयीयतामिति ।
तद्विषयीवाक्यं वक्षीतव्याचरानि ।

End. **ਮੇਰੀਂ ਚਲੇ ਝਲਾ ।**
ਮੇਰੇਥੇ ਮਨਿ ਨਪਥਾ ਚਲਿਨੰ ਅਧਰਾ

मङ्गावधेयचक्रमन्त्रमुवाविराजौ ।
 लब्धोत्पत्तयत्नमभितन्मनुदत्तम्
 उप'समस दिविमन्त्रिपद्मे ।
 तेन च,
 नीलकाञ्चनं चक्रः सद्यदि तुल्यवर्णं श्रीमन्मन्त्रं पञ्चो
 पदकाञ्चनमभितन्मन्त्रं चरितुमुदितं मुक्तं प्रीतिभाजः ॥
 मानवालोचराश्च प्रचुरमिदं यवः किञ्च मुक्तं चित्तं ।
 राजानश्च प्रजासु प्रचुरमिदं यवः कदा नीतिभाजो भवन् ।
 इति मित्राणां सर्वे द्वितीया विधिः ।

Colophon. इति मन्त्रोपाध्याय-नीलकण्ठ-विरचितं श्रीरत्नमन्त्रं नाम प्रथमं
 चतुर्थं ।

विषयः । चाक्षरप्रधानविषयैः विवक्ष्यमाणैः परिचयवर्धनम् ।

No. 84. मङ्गलौघाधनम् By आपदेव . Substance, country-made
 paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 80 slokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नीलकण्ठं दत्तमर्चं भक्तजनेन्द्रकर्मणं,
 देवतान्ते चर्यं (...) मन्त्रोदे चर्यं ।

End. नीलकण्ठादिपाञ्चानुचारा
 लब्धवर्णं चेतस्वीकृताम् ।
 चकारासु नीलकण्ठोदेकपाणिर्नि
 नीलकण्ठो देव आपाधिपानः (?) ।

Colophon. इति मन्त्रोपाध्याय-आपदेवमुक्तमङ्गलौघाधनम् ।

विषयः । मन्त्रोपाध्याय-आपदेवमुक्तमङ्गलौघाधनम् ।

No. 85. मङ्गलौघाधनम् By रामकृष्ण . Substance, country-made
 paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 365 slokas.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Rājdhāni
 Varadākānta Cakravartti. Appearance, old. Prose and verse. Generally
 correct.

Beginning.

ও নমো নোমিন্দাষ ।

নৌকুন্ডং মনকুন্ডেখ কুন্ডবল্লং মুখামুখং ।

মন্ডল্য রামকুন্ডেখ তন্ময়ৈ মনকৌতুহলৌ ।

তথাবিন্দ্যাদিনম্রবানন্দানৈব মুখামুখকুন্ডবল্লং মনকং কুন্ডবল্লং-
কুন্ডবল্লংমন্ডল্যমুখামুখং তদ্বোধকং কাৰ্য্যে জননিতয়ে মনকারিছাঃ ।
ন তু মুকুন্ডংককারল্লং ইত্যাদি ।

End.

ও কবানবিশ ইত্যাদি-রাক্ষসঃ । ও কাণ্ডাচিত্তাদি-কৌতুহলঃ ।

Colophon.

ইতি নৌরামকুন্ডবল্লংমুখামুখং মনকামকৌতুহলৌ সমাপ্তা ।

বিষয়ঃ । মনকামনকৌতুহলমিতিবিশয়ঃ ।

No. 87. ঘটকর্ণটোকা (খণ্ডিতা) By রমানাথ . Substance, English yellow paper, 8×4 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata-gram, Post Mepar, Zilla Comilla, Papdit Jagadbandhu Tarkavasis. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ও নমো নবেদ্যে ।

নমো নুরোঃ বাদরজবিশদাঙ্কং

কানাদির্দেবং বিদিতকং চেতুৎ ।

বিশ্রী রমানাথ ইত্যং নমোনি

কৌকং মনকং ঘটকর্ণটোকা ।

ইত্যন্যে নৌকাক্ষিরাচক প্রবাহান্ ঘটকর্ণঃ কুন্ডকারী বাবৌতুহল-
বানান্দেখ জননি ইবলানন্দকারে মনকান্দে ইবলানন্দবল্লং কন্য বর্ণাঙ্ক
নন্দবল্লংকারণবানিতি শিৎ বদ্যনৌনি কৌকনাথ বিদিতকিনৌতুহলি ।

End.

বিশ্রীমদ্যাদি । কৌকাক্ষির্দেবকৌতুহলৌ জনঃ তাখি কান্যাক্ষির্দেবকৌতুহলৌ
বর্ণাঙ্কবল্লং শিৎ কৌকং প্রবাহবানি প্রবাহানি করৌতুহলৈঃ ।

Colophon.

(কন্য : কণ্ডিন) ।

বিষয়ঃ । ঘটকর্ণটোকা কান্যামত্ ।

No. 88. **ঘটকর্ণরটীকা** By **দেবোদায়**. Substance, country-made paper, 9×8 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 42 *glokas*. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetágrám; Bháttágrám, Paṇḍit Rámhridaya Bháttácháryya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ঐ নবো নবোদায় । ঐ নমঃ শ্রীমাদ্বিষ্ণুভ্যঃ ।

শ্রীমদেবোদায়োনি চরিত্রং যম নিভদ্ম ।

দেখি মল্লকু তম্ভাৰ্য বেৰিবা পূৰিতা ভবেৎ ।

ঘটকর্ণরটীকা কথিত্ব কথিঃ সরস্বতী নবৈ বসি প্রাচ্যং বহু
নবর্ষনকরীত্ব তত্ব কিমিত্যাদি বিধিতমিত্যাদি । প্রদেবশ্রীমদেবোদায়
নবা বাজ্ঞানবনে প্রত্যেকৈব যথা নীরং যত্নং তত্ব দ্বাদশীতি নীরদ
হঃ প্রাচ্যেতনৈব যত্ব দ্বাদশীতিবা বাজ্ঞান নীরদে নীরদেইবৈ বসিত
যাতন্য যং যাকার্ম বিধিতং যাত্নং । ইত্যাদি ।

End. নমঃ শ্রীমদেবোদায়োনি চরিত্রং যম নিভদ্ম বাবা চরিত্রশ্রীমদেবোদায়নমঃ
অনন্তি যববা যবানি শ্রীমদেবোদায় X X X X ন বিদিত্ব যব
নবাশি ভাবানুরক্তবসিতা দুরতৈঃ যত্ন যবনর্ষ যমঃ নবৈ X X
বিত্ত শ্রীমদেবোদায়োনি বিদিত্ব X X X X ইতি কর্ণরি শ্রীমদেবোদায়
নুরক্তবসিতা দুরতৈঃ যত্ন যবোদায় শ্রীমদেবোদায় যব অনন্তি ইতি সুখিতৈ
শ্রীমদেবোদায়দায়নমঃ ।

Colophon. ইতি দেবোদায়নি বিদিত্যন্য টীকাবা ঘটকর্ণরটীকা কাব্য সম্পূর্ণম্ ।

বিষয়ঃ ঘটকর্ণরটীকা বাজ্ঞানম্ ।

No. 89. **যজ্ঞোদায়মালা** By **জ্ঞানকান্ত**. Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 225 *glokas*. Character, Bengali. Date, SK. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetagram Khunverá, Late Paṇḍit Sripati Bháttácháryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. নীহুতা ।

যজ্ঞোনি কিত্যন্য নার্ষ্যেবশ্রীমদেবোদায় ইবোদায়দায়নমঃ । ইবোদায়দায়নমঃ
যথা যজ্ঞোদায়নমঃ যজ্ঞোদায়নমঃ যজ্ঞোদায়নমঃ যজ্ঞোদায়নমঃ
নজ্ঞানো যজ্ঞোদায়নমঃ যজ্ঞোদায়নমঃ । ইত্যাদি ইত্যাদি ইত্যাদি

इति चाकिम् । सजातीयवचनस्यैव बोधये देवाच्चे अत्यपि न हीन इति
भाषयाचार्य-विद्याविनोद-उद्दोषिभट्टाचार्याः । इत्यादि ।

End.

समाप्तवदितं इत्यान्तानयः सिद्धसन्निभ इति दर्शनात् केचित्तु ग्राह्यादकीन
विन्दा नमस्तेवासनकारश्च मद्यं इमा ग्राह्यवत्तु ग्राह्यकारेण चीवन
इति दर्शनात् ननु तत्राने कस्यो कस्यां द्विजातिभिरितिवक्तव्यमज्ञा-
नार्थकादृक्तकार्यं त्रेयं ।

Colophon.

इति श्रीकल्याणदेवमर्यादा संस्कृतीना चण्डीवादायमाहा सनाथा ।
सकाब्दाः १७३१ । ११ । ११ ।

विषयः । चण्डीकृतपवित्रपत्रं । द्वितीये अत्यपि चाजिनि एकाकिप्रभृत्यसम्भव
मन्त्रानां समर्थनम् ।

No. 90. चन्दनवाजा चौपाइ . Substance, country-made paper, 11 x 4½
inches. Folia, 10. Lines, 15 on a page. Extent, 1,754 ślokas. Cha-
racter, Nāgara. Date, Sam 1754. Place of deposit, Benares, Dikmaṇ-
ḍalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

हे नमः ।

दोहा प्रथम जिनोहर
पवमनी समरी
जीजिमवीर, जीजिमम्राहम
जब करैव पद उपमावी ।

End.

चीतकतनाम्नु चौरंघ
चाहजि भाखाहरर दुमिन्द,
सुमनां मुचनां राम
धन्या चिरी दुवसंपति चामन्द ।

Colophon.

इति चन्दनवाजा चौपाई सम्पूर्णम् सम्बत् १७५४. माघमासे शुक्लपक्षे ।

विषयः । चन्दनवाजावाद्याः कथा अपि जीवधर्मावलम्बित्याः वेदिकवाद्याः कथा ।

No. 91. चण्डनप्रयोगः . By Substance, country-made paper, 11 x 4½
inches. Folia, 150. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Cha-
racter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अग्निं वेधयामाः । अग्निरितीहकाकं तं अग्निमुच्यते तत्सर्वोमात्
अतुर्यग्निरित्युच्यते अथवा । तं वेधयामाग्निवेधोनाग्निमुच्यते अतुमा-
यक्यमाथ इत्यर्थः अग्निः सोमात्प्रकृतानुसरवेया माभ्यामग्निप्रत्ययं
विहितं तस्यैव अक्षीको अतुमावेदियाभिरिति युवेः साग्निचित्ये प्रती ।

End. एके विंश उक्ता इत्यादि पद्यकावे अथवावमाकभवे पूर्ववत् एती-
संवाजात पूर्ववद्वीनदंततयः एतो नास्ति ।

Colophon.

विषयः । अथवावमाविधिः ।

(अथवावमाविधिः) ।

No. 92. चातुर्थावम्. Substance, country-made paper, 10×4½ inches.
Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 660 ślokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Ap-
pearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अग्निमीडे दुताः विद्यादधाना अजीवा इन्द्रताः सोमया इमा जुहा मत्सरा
इवा हुतश्रद्धा अजया अविचो दधानाः प्रभाः पञ्चदश . अग्निमीडे तु
विज्यामी दधाना इन्द्रे सोमे अचवीमद . अने वे इहवे मडे वज्रे दुजिमी
मिषया यकादश . य एकवर्षवीना कवीवनां य वीरिण इति
वर्णविद्या ।

End. यथा कालमवस्यता अतिरं ईषदं कावे अचवीमकं न दुर्वचो इति
दुर्वचो जोष पतयन्ता विजयेष विद्यामिषयमदग्नी इति दक्षुचननं
मकारकं नम अवीरवीकं कल्पयतु विंशतु हुतवमिति ।

Colophon. इति अथवावमाचातुर्थावम् समाप्तं ।

विषयः । अथवावमाविधिः ।

No. 93. चित्तामोदसिन्धुः. By बळीरासकविराज . Substance, country-
made paper, 16×4 inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 140
ślokas. Character, Bengali. Date of composition SK. 1601. Place of
deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣaṇa. Appearance, toler-
able. Verse. Generally correct.

ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕

किमजाभिस्तदीयारवकमहपदाभोदुग्धा जना ये ।

इति षडोदासकविराजविरचितविज्जामोदसिन्धुः समाप्तः ।

ज्यासे तारकनामकाजमकुण्डल चन्द्रपंथीसे दिने ?

तारानाथकनाथके चरकरे जन्माष्टके शोकनि ?

... प्राक्षिप्यदुनाय नाभम्

× × × × 'सोमिककहाजय' ।

विषयः । कव्यमाधुर्यम् ।

No. 94. चिन्तामणिर्द्विपाद्यकस्य . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 25 on a page. Extent, 200 glosas. Character, Nāgara. Date, SN. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

ॐ नमः नमो ॐ पाश्चात् नमः ।

निहिङ्गु मुकुटां बह्मवारविन्दा-
 त्तिष्ठत्य सत्यम् परमार्थमुपैः ।
 निहिङ्गते साम्यजनोपहसि
 नोपार्थविमानसितम्बकस्य ॥

ਮਫ਼ ਮਧਨਾਨੇ ਧਰਤ ਕਾਧਾਨ ਰਤ ਧੰਧਾਰੇ ।

परिमिति वति चते चत नृपाधीपयं वन्दे ॥

সবেষবার ১০৮, কবচা ১১ পুষ্কাদিবিবামকে বিখ্যতে মৰ্য্যং কবিত্ববো ভবতি ।

Colophon. এতি শিলাকবিবাসেবামকবচাঃ সম্মুখঃ . সংবৎ ১৮০৪ .

বিষয়ঃ । শিলাকবিবাসেবামকবচাঃ-কবচম্ ।

No. 95. চৈতন্যচন্দ্রামৃততরঙ্গিনী . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dinajpur. Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. নীলোৎপলদেবী ভবতি ।

নীলশিতামবন্দ্যচৈতন্যচন্দ্রী

দীপনেদিবীপুপচান্দ্রী

বিহৃদুন্দকাম্বনামাকলম্বী

সলীদাৰ্ঘ্যম্ বৈশ্বকাস্তঃ পুৰীণা ।

অথ সৌৰ্য বিহৃদুকবিত্ববন্দ্যকবচাঃ প্রবোধামবন্দ্যমাঃ স্যাবীন্দ্রঃ নীলক-
চৈতন্যক ভবতী নমুনখিতপুঙ্খোক্তাঃ চ বহুর্জিতব্রহ্মনামেন প্রমোদ নং
মিচ্ছাভীষ্টপাদারবিন্দং সৌখ্যমিতি নবৈকেন বস্মেন লুপম্ কবচীজম্
নক্স প্রাচুর্যম্ বিকস্বতি । লুপস্বমিতি । নং প্রবলমিত্যুকারং লুপঃ
কীটম্ চৈতন্যচুর্নি ।

End.

নবাধি বাচ্যমাণম্ কবচকবচকাদ্যং নক্সকবচী ভবী কবা নবা ভবন্তু
নবাধি চ মৌরবরিলে প্রবোধম্ নীচামু নীচুকপ্রিযজাতু ইচ্ছক এতি ভাবঃ ।

× × × × × ×

নবা বাচ্যামবামি দ্বাদশম্বোধনামকঃ ।

Colophon. এতি নীপ্রবোধামবন্দ্যকবচীনিরখিতক নীচৈতন্যচন্দ্রামৃততরঙ্গিনী ভবতি ।

বিষয়ঃ । প্রবোধামবন্দ্যকবচৈতন্যচন্দ্রামৃততরঙ্গিনী কবচম্ ।

No. 96. ঝড়ৌরীষা . Substance, country-made paper, 12×2½ inches. Folia, 40. Lines, 3 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date of composition, SK. 1700. Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur, Paṇḍit Cyaṁāprasanna Vācaspati. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

मीरीरं वाङ्मयं यत् प्रथमं विदुषां सुदे

हन्दीयं चारमाहृत्य हन्दीदीपः प्रथमये ।

हन्दीमन्त्रायै ।

यत् यत्तुह्यदी तच्च हन्तं जातिरिति द्विधा ।

हन्तमचरयन्त्यान् जातिर्जाया कृता भवेत् ।

हन्तमर्चयन्तं हन्तं विषमयेति तन्निधा ॥

End.

इत्येवातिष्ठतिः प्रोक्ता ज्ञाना मौल्यपदात्तु या ।

यत्किञ्चनचरायेका कविभिः कथितोत्कृतिः

हन्दीभासे तु विख्यातं वा भुजङ्गविजुभितं ।

हन्दीदिपविजुभितं चैव

हन्दीदु भेदा विजुभितचन्द्राः

हन्दीदुताः विजुभितमन्त्रकृता

हन्दीदु विजुभितमन्त्रकृता हन्दीपिचा ।

Colophon.

इति हन्दीदीपे प्रकीर्तकः प्रकाशः समाप्तश्चायं हन्दीदीपः ।

शब्दे हन्दीदीपे प्रकीर्तकः प्रकाशः समाप्तश्चायं हन्दीदीपः ।

तान् रामेन्द्रैव हन्दीमन्त्रकृता वाङ्मयवादिभ्यः ।

नन्वा तच्च हन्दीपः सुत हन्दीमन्त्रकृता चारमाहृत्य हन्दी-

हन्दीदीपं प्रतीयं विजुभितमन्त्रकृता हन्दीदीपे

पाञ्चनोमर्षिभ्यः प्रारब्धं हन्दीमन्त्रकृता विजुभितमन्त्रकृता हन्दीदीपः

हन्दीपः वाङ्मयवि-हन्दीमन्त्रकृता-हन्दीमन्त्रकृताः पञ्चाशत्पञ्चाशत् ।

विषयः । हन्दीमन्त्रकृता ।

No. 97. हन्दीदीपविजुभितम्. By हन्दीदीप . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 48. Lines, 12 on a page. Extent, 1,152 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

मीनुपजी नमः ।

Beginning.

मीनुपजी नमः ।

यत्किञ्चनचरायेका कविभिः कथितोत्कृतिः

हन्दीभासे तु विख्यातं वा भुजङ्गविजुभितं ।

एद्विद्यावनिरोधनित्यविवनित्ज्ञानप्रकाशादिति
ध्यानालोचनोचरं चरितं नित्यं सदोपासने ॥

End. चान्दोग्योपनिषत् इति तु यस्मात् नाना द्वितीयकं ।
पूर्वप्रश्नेन तेनेहं कृतं भाष्यं चरितं प्रियं ॥
नित्यान्वयो चरितः पूर्वो नित्यं संश्लेषतां मम ।
ममस्यैव ममस्यैव ममस्यैव च विन्यसे ॥

Colophon. इति - चान्दोग्योपनिषद्व्याख्यायाम् चान्दोग्योपनिषद्व्याख्यायाम्
सहस्रोऽध्यायः ।

विषयः । भाष्यमते चान्दोग्योपनिषद्व्याख्या ।

No. 98. चान्दोग्योपनिषद्व्याख्यम् By सायनाचार्यः. Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 114. Lines, 11 on a page. Extent, 5,016 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वागीशस्यः सुमन्वः स्योर्वाणास्तुपमने ।
यं मत्वा कृतकृत्याः क्षुब्धं मनसि मज्जन्तं ।
यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदोऽभ्योऽश्वितं जगत् ।
निर्मले तमसं वन्दे विश्वान्तीर्षमचेक्षरं ।
तत् कटाक्षेन तद्रूपं हृत्तुष्टुजगदीपतिः ।
आदिष्टत् सायनाचार्यः वेदाद्यं प्रकाशये ।
ये पूर्वोत्तरदीपति ये व्याख्यायानिर्घण्टात् ।
कपातुः सायनाचार्यो वेदाद्यं तत्तुष्टुजगत् ।
सामवेदाद्यंनेषोऽप्यप्रकाशयति सादरं ।

End. तनु विश्वारि चान्दोग्ये द्विदि तनित्योऽन्वयोऽस्तुपमोऽपः किञ्च ये चान्दोग्यो
मनुष्येण लोकोत्तमं स तं वशीय जगदीव आरब्ध सदुरात् जपि, अपि
वा अन्तरास्ति यस्या अन्तरास्ति यस्या अन्तरास्ति इति चान्दोग्योपनिषद्व्याख्या
पाठभेदः, इति चान्दोग्योपनिषद्व्याख्या रकादयः सत्यः इति काकुत्स्थ उवाच ।

Colophon. वेदाद्यं प्रकाशये तम सादरं निवारयन् ।
उपनिषद्व्याख्यायाम् चान्दोग्योपनिषद्व्याख्यायाम् ॥

इति नीलमृदायमाचार्यविरचिते माधवीये देवार्चप्रकाशे बन्धावाह्यानि
पञ्चमोऽध्यायः ।

विषयः । शान्देव्योपनिषद्भाष्या ।

No. 99. जम्बरद्वयं (भविष्यपुराणीयम्). Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 82 ślokaś. Character, Bengali. Date, SK. 1,740. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Siromani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः नीलमृदाय ।

नारद उवाच ।

सखिसेकार्चये श्रीरे नटे स्थावरजज्ञे ।
चन्द्रार्धे मंत्रे नटे ज्योतिषि प्रकथं ज्ञते ।
सचिन्मयभावमयज्ञं श्रीमदिन्द्रासुपामतं ।
नारदः परिपश्य भगवन्मं जगद्देवं ।
केषु स्थानेषु ब्रह्म्यो भववत्सवं मया प्रभो ।
तस्मै कथय तमेव अनुप्राप्नो ज्ञानं यदि ।

नीलमृदानुवाच ।

अथं वै कथयिष्यामि प्रादुर्भावं महासुमे ।
मं पठित्वा द्विजाः सर्वे साक्षानि परमां गतिं । इत्यादि ।

End. यः पठेत् प्रातःकृत्वा स न जन्मानुकीर्तनं ।

अर्धशोकं परित्यज्य स न शोकं स गच्छति ।
न च क्षतुभवं तदा यः पठेत्समकीर्तनम् ।

Colophon. इति नीलमृदानारदवार्दे भविष्यपुराणोक्तं जम्बरद्वयं समाप्तं ।

ॐ नमः । प्रथमस्य श्लोकाः १०० ।

विषयः । भगवतोऽन्तारजिषयकथनसुक्तेन नीलमृदानारदः पुमानुकीर्तनम् ।

No. 100. नञ्जाह्नयोत्सर्गविधिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

जीमवेभाव मम ।

अथ अकारमयोत्सर्गः ।

अ चोद्भवने मावादिपञ्चदश वाचस्पत्यमसावेषु वा शृङ्गपत्रे द्वितीया-
द्वितीया-पञ्चमी-सप्तमी-दशमी-अष्टमी-पौर्णमासीषु त्रिभिषु पुष्यपुष्यश्रु-
वारेषु रविशोमशोभेत्यादि ।

End.

१०००-१०८-१०-१० वा विमान् संभोज्य भूयसीं हरिषां दत्ता कर्मेक्षरापंच
जनां सुहृत्पुत्रो मुञ्जीत रति ।

Colophon.

रति जीमन्तारावचमभट्टरिक्तनुरामकन्यामजकनकाकरभट्टकनो अकारमयोत्-
सर्गप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । अकारमयानां उत्सर्गविधिः ।

No. 101. (जाতকপত্রটিকা) भावार्थमञ्जरी By अश्वत . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 44 (without 4-32). Lines, 8 on a page. Extent, 1,100 ślokaś. Character, Bengali. Date, SK. 1571. Place of deposit Zilla Midnapur, Post office Garvetā Grām 'Khuverā, Late Paṇḍit Rāmtaran Śiromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ममोद्भवानवचन्द्राय ।

अमलवदनावचमयनं परमं परमार्थविद्वां रघूनां ।

असक्तिकलकदम्बासं रामं अलकलार्चये नम्ये ।

जीमन्तारामभट्टकेशरमणेः उत्सर्गपारां विधेः

कलुः वाग्वचममः समजनि प्रज्ञातकीर्तिश्रुतः ।

नो दोषाकरतामुपैति न अङ्गी नाहे × × लक्ष्ये

पूर्वचारकलाभिरप अमलासेवं दयत्यनुतं ।

आज्ञाताकावचित्तीरभिनवकवितावर्द्धनीनां विकासे

आकानुर्विर्भकावतिजव × × × प्रज्ञतानां कृतानां ।

आवे वाचपुत्रो कृती कृतविवाहपुत्रेविधाने विधि-

भेदः श्रीरघुनाथपादपुत्रके जीमन्तः × × × ॥

आवाभावविचारे जातकविचित्ते × × × तत् कलुः ।

जानी जीमन्तिटीका कृतये भट्टाचार्येणः जीमान् ॥ (?)

जीमन्तिआज्ञातावचमविधितानाकलुता मनीषाणि ।

भावार्थमञ्जरीवं दयिता भावार्थविद्वां-भयिता ।

जीमन्तिराराध्यां कृतमभट्टेन जीमन्तिकृतजातकपत्रविधिरुच्यकारजन इत्यादि ।

End. इत्येव प्रयोजनं प्रत्यकारेण पूर्वप्रमाणानुसारेणोक्तं किन्तु अत्रपञ्चमपद्यो
रेतन् ज्ञातव्यं । योषे कथं प्रत्यविधिदेवित्यादिप्रकारेण ग्रन्थं पुनः
अनयोर्वैदिकं तदपपद्यं प्रत्यः परिपाद्यन्ति । ग्रन्थाधिक्ये ग्रन्थं
अग्रन्थाधिक्ये अग्रन्थमिति ।

इत्थं नीतमनोषेण योयताभुतमर्थं ।

कृतं योपतिपद्यतां अतुल्योपाद्यमर्थमम् ॥

Colophon. इति प्रवेष्टकाध्यायविवरणं अतुल्यः ।

श्रीमन्नारायणवेन्द्री १५०१ आमा कृतपदाभुजं ।

क्षिप्रैव नीतमादेवेष्टकाध्यायुत मन्त्रैः । ?

विषयः । योपतिभट्टकृतज्ञातकपद्यवैविचरणम् ।

No. 102. जिमचैत्यनमस्कारः. Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 2. Lines 11 on a page. Extent, 44 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. च (...) आ देवकोटि रविमन्त्रिभक्त्ये कनराचा निवासे ।

मन्त्राचा निवासे प्रचनप्रपठके तारकाचा विमाने ।

पाताले वा मनेने सुकुमरिदिरवे भक्त्याकाम्यकारे,

जीमतीर्थकराचा प्रतिदिवसमर्थं तत्र यैत्यानि मन्त्रे ।

End. देव्यं जीमतीर्थकाचाप्रचनप्रपठकमर्थं जायते मानवानां
कार्ये विविक्तयोषैःप्रभृति च अतस्तं विमलानन्दकारे ।

Colophon. इति जीमचैत्यनमस्कारः समाप्तः ।

विषयः । जीमतीर्थकरचैत्यनमस्कारकथनम् ।

No. 103. जीवत्प्रवेष्टककर्तव्यनिर्ययः By वाचस्पत्यभट्टः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, SN. 1785. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीमवेष्टाच मन्त्रः ।

कृतपद्यप्रदादिपुनं प्रचनं योमान्तरं जीवत्प्रवेष्टाच

प्रवेष्टाचिदितपूर्वदेवं कृतप्रनं कृतप्रनं मन्त्राणि ।

End. श्रीवाङ्मयपरिणामं जीवन्मुक्तिमभिर्धनम्
भागीरथीवीरिणामः प्रभुसुखमिदं ।

Colophon. इति श्रीमद्वाङ्मयपरिणामः कनकाङ्कणमहद्विरचितो जीवन्मुक्तिमभिर्धन-
मिर्धनः समाप्तः । संवत् १७८५ ।

विषयः । जीवन्मुक्तिमभिर्धनमवयवम् ।

No. 104. चानरजकोशः. Substance, country-made paper, 11 x 3 inches. Folia, 137. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date SM. 1847. Place of deposit, Calcutta, Viçvakoṣa office. Babu Nagendranath Basu. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमच्छंकराय नमः ।

अभिप्रेताः संविद्यमाने पूजितो यः सुरैरपि ।
मन्त्रविद्वज्जिह्वैः तन्मै गवाधिपतये नमः ॥
चतुर्मुखमुखाः श्रीमन्नमस्तुभ्यं नमः ।
नानाधै रमती जित्यं सर्वमुक्ता परकनी ।

जीवन्मुक्तिमभिर्धनम् ।

शेताय प्राङ्मुखी भूमीरता ये अपिवा कुता
गीतवती भवेद्देहा गृहा कुम्भानुसन्धिनी । इत्यादि ।

End. विंशत्याप्तमकमिदानीं श्लोकां तदाश्वर्धना,
यकमादौ भवेन्नामं विविधं नामधेयं हि ।
आद्यमश्लोक्या श्रीवाङ्मयपरिणामं प्रबोद्धवा
स्त्रिंशत्याप्तमकमिदानीं समाप्तम् ।

Colophon. इति श्रीवाङ्मयपरिणामः कनकाङ्कणमहद्विरचितो जीवन्मुक्तिमभिर्धन-
मिर्धनः समाप्तः । संवत् १८४७ ।

विषयः । जीवन्मुक्तिमभिर्धनम् । मन्त्रविद्वज्जिह्वैः तन्मै गवाधिपतये नमः । चतुर्मुखमुखाः श्रीमन्नमस्तुभ्यं नमः । नानाधै रमती जित्यं सर्वमुक्ता परकनी । इत्यादि ।

No. 105. **শ্রাপকসমুচ্চয়ঃ** By **পুস্তকোত্তমদেব**. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent 500 *lokas*. Character, Bengali. Date? Place of deposit, Bhāṇḍārapur, Dist Vagṛāḍā, Babu Kāliṇarāṇa Cakravartti. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ওঁ নমো নবোদয় ।

যক্ষসে পরিভাষায়া ইতি হৃদয়সুখসংগী ।

পুস্তকোত্তম দ্বারেণে চ শ্রাপকসমুচ্চয়ং

নরপুংস্বিবায়েতৌ চরিত্রিয নমৌ যজ্ঞাভীষ্টঃ ? × × × × ইতি

বা যক্ষসে প্রকরসাপকর্মে নরপুংসবৌ চ ইতি শ্রাপয়তি প্রকরার্থমকর-
চাপি জ্ঞপিত্ব স্বার্থে নরপুংসীতি ।

End.

অ অ ইতি শাস্ত্রাকারে বিবৃতপ্রত্যয়লিখনং শ্রাপয়তি আকার-
প্রতিষাধানকারক্য বিবৃতীপদেশঃ । আকারপ্রদ্বয়েন্যর্থ ইতি ॥

Colophon.

ইতি নীমহামহোপাধ্যায়-নৌপুস্তকোত্তমদেব-বিরচিত্রে শ্রাপকসমুচ্চয়ে ৫৬০-
অধ্যায়ঃ । সমাপ্তশ্চেৎ পুস্তকম্ ।

দ্রষ্টব্যঃ । সংশ্লেষনঃ পাণিনিয়প্রত্যয়াদিকখনম্ ।

No. 106. **জ্যোতিষ্মতিকা** By **জ্ঞানানন্দচন্দ্রাবর্তী**. Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 70. Lines, 6 on a page. Extent, 1,200 *lokas*. Character, Bengali. Date SK. 1687. Place of deposit, Balihār Rājadhāni, Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নীতুরদে নমঃ ।

ননামি পরমাত্মনম্ সর্বলোকেশ্বরৈশ্বরং ।

অবিচিনয়নস্বাভাসিঁ ভক্তিকারকস্বাভিঁ ॥

অসত্যনপি সংসারং যজ্ঞগ্নিঃ সত্যতাং নবেত্ ।

× × × × × ×

ইে জনা যদি জগাদি সংশ্লেষজ্ঞাতুমিচ্ছত ।

জ্যোতিষ্মতিকা যজ্ঞাৎ সূচ্যতাং কর্মপাথবী ॥

সমাজীক্স বজ্রম্পন্দ্যাত্ সত্য নীকৃষ্ণমর্শবা ।

সুমনা সপ্তমুদীনা জ্ঞতিতি জ্ঞানচেতদে ।

सर्वोत्तमं कारुण्यमोचरं तं कृतिप्रदं सूर्यमहं नमामि ॥

नृपं नमोददेवाय नौकुण्डासमर्पणम् ।

अथासायं वाक्यानां श्रुतिःसंक्षेप उच्यते ।

तत्र प्रथमतो वक्ष्ये वाराहोर्गा करपत्रं ।

× × × × × ×

उदयादीदृशं भागोर्गसंज्ञानवाचराः ।

इति सूर्योदयाद्यन्तरेण सूर्योदयावधि सूर्योदयात्परं यावत् दिवाधि-
पस्य रवादेर्भाज्यो दिवाराधिरूपः बहिःस्थाकः काको वार इति ।

End.

अथ याचाप्रत्यामनम् ।

तिथावरिते सुभदे सुषम्ने

यापेयु केन्द्रादमवर्जितेषु ।

याग्ये क्षिरे वा जमिते सुष्ठु

मृचं विधेत् याननिवृत्तधुः ।

नृत्यताभारयुक्ती दिनपुरनिषयो योऽति कञ्चप्रतिष्ठ-

कान्मुक्त्यामवासी द्विजगुर्विनुजप्रीतिदः सुप्रतिष्ठः ।

नानाशाकाचंदानप्रयितश्च्युश्रावकवर्गीत्युपाधि-

वारेन्द्रः सत्कुलाद्यो जयति पटुवरः जीयते रामचन्द्रः ॥

सुतसादीयो द्विजकुण्डासः ।

प्रथम्य पिबोद्यरवारविन्दं

वाचावबोभार्थमभुं चकार

यन्मं ततो मोषयन्तु विज्ञाः ॥

Colophon.

इति जीयतरामचन्द्रवर्जित-तमय-नौकुण्डासमर्पण-विरचितो श्रुतिः.

संक्षेपः समाप्तः ॥

रामप्राक्कुन्दरेवाश्रमद्वयमनोज्ञात्तदुपायलैके

शक्ते सेवीमनेन धडिति सुवदुना तन्नु नलाचलैके ।

× × × × × × । १०१५ । १ । ५ । १० ॥

विषयः । वाराहिकचनम् । वारपक्षादिकचनम् । वारवेष्टादिकचनम् । तिथादि-
निरूपणम् । मन्त्रवाधियादिकचनम् । राश्यादिनिरूपणम् । ज्योतिषविषयः । अष्टवर्गादि-
कचनम् । मन्त्रपञ्चाङ्गादिकचनम् । संज्ञान्निरूपणम् । मन्त्रिराष्टक्यादिकचनम् । मन्त्रवादि-
निरूपणम् । विवाहविहितमन्त्रादिकचनम् । द्विराजमनादिकचनम् । पुंस्त्वम-वीजपञ्चम-
जातकसौचनवादिषंस्वारकर्षविहितदिनादिनिरूपणम् । यापिकदिनादिकचनम् ॥

No. 108. জ্যোতিঃসংক্ষেপসারঃ (খন্ডিতঃ) By জ্ঞানচন্দ্র . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 90 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata Grām, Post Mehār, Zilla Comilla. Pandit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ শিবায ।

প্রবক্ষ্যে নব রচ্যাদৌম্ জ্ঞানচন্দ্রেণ স্পর্শেণ ।

জ্যোতিঃসংক্ষেপসারোঃসং তস্যস্বৈ বাসকপ্রিয়ঃ ॥

স্বচরিত্যনির্ভেদঃ ।

রবিঃ সৌম্যো মঙ্গলশ্চ বুধো জ্যৈষ্ঠঃ শনিঃ ।

রবেণা নামতো বারাঃ সপ্তম কথিতাঃ ক্রমান্ ॥ ইত্যাদি ।

রিষিঃ মুজঙ্গমাধারী কৈশিকিচ্ছানি সুরযঃ ।

মুজঙ্গমশ্চ মুখে সত্যুর্নং তু পুণ্ড্রে কদাচন ॥

স্বামনে পঞ্চমাচক্ষুঃ সচঃ স্কানে শতুরঙ্গ ॥

ক্রোধে বাহৌ তথা ভ্রোযঃ পুণ্ড্রে তিষ্যঃ প্রকীর্তিতাঃ ॥

স্বামনে খমনাশ্রঃ স্নানকুবচঃ স্কানে মদ্যভরণং ॥

(সত্যঃ পরং সচিৎসং ।)

বিষয়ঃ । সংক্ষেপতো জ্যোতির্বিজ্ঞানসংগ্রহঃ ।

No. 109. জ্যোতীরহস্যং By হরিহরন্যাসাচাৰ্য্য . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 46. Lines, 5 on a page. Extent, 640 çlokas. Character, Bengali. Date SK. 1592. Place of deposit, Dinajpur, Babū Girīçacandra Cakravartti. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমস্কারিষ্যে ।

কলিচ্ছিত্তিপ্রসঙ্গচেতুরবেত্তুরীশী

বিদ্যাস্বা স্বচক্ষুঃস্বচক্ষুঃ স্বচক্ষুঃস্বচক্ষুঃ ।

জ্যোতিঃসংগ্রহসংগ্রহে তারিণিঃ সৌম্যো

জ্যোতীরহস্যসংগ্রহং সুপ্রসঙ্গ জীৱঃ ॥

জ্যোতির্বিদঃ পুণ্ডরীক বিমলং বিদ্যাস্ব

জীৱামলং হরিহরঃ প্রতিপাদ্যামি

× × × × × ×

काकाङ्कबाषावनिभिच वृत्तः
 बाको भवेद्वद इव प्रवने ।
 काकाङ्कबाषावनितीपि गृह-
 कदाच्युत्तेष्वेवितोष योच्यः । इत्यादि ।

End. वनं कथितं ।

विषयः । चन्द्राक्षयनयनम् ॥ चरमेवमादिकवचनम् ॥ चरमेवमादां सुखानयनम् ॥
 प्रवासां भुक्तानयनम् ॥ दिवसपञ्चानयनम् ॥ दिनमानाक्षयकवचनम् ॥ चन्द्रादीनां
 दिनादिभुक्तिप्रकटनम् ॥ अतःपरं कथितं ।

No. 110. ज्योतिःसारसंग्रहः By श्रीपति . Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 280. Lines, 7 on a page. Extent, 6,800 ślokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmapur. Pandit Śyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ सूर्याय नमः ।

श्रीरामं श्रीपतिं नमः श्रीमत्श्रीपतिशर्मा ।
 ज्ञायते सुखवीचाय ज्योतिषां सारसंग्रहः ।
 अथ काकुपुष्यसाङ्गविभाजः ॥
 श्रीपद्मसुखसाङ्गद्वयोदराधि कठिनकिमुद्धासंज्ञकानि ।
 उदयानुसङ्गे अरवाविति राशयोऽन्त्या ॥
 अथ मेघाङ्गयो यथासंख्यं काकुपुष्यस्य श्रीर्षादयः स्युः नक्षत्राभिर्यो भाजः ।
 मेघाद्या इति यदुक्तं तदुपलक्षणं । किन्तु जातकस्य जग्रादेव श्रीर्षादयः
 कल्प्या इति । इत्यादि ।

End. रविपुष्यशुक्रज्यौषैः सप्तमः । रविपुष्यज्यौषदौरेरहमः । रविपुष्यशुक्रज्यौरे-
 न्वमः । रविज्यौषशुक्रहर्षद्वैरमः । भीमपुष्यज्यौषशुक्रौरेकादशः । अतः-
 परं कथितं ।

विषयः । काकुपुष्यसाङ्गविभाजकवचनम् ॥ राशिनिर्णयः ॥ राशिदेवतादिकवचनम् ॥
 शान्ताश्विनोदिराशिर्वंशाकवचनम् ॥ जग्नमानादिकवचनम् ॥ प्रथमोक्तकाकादिकवचनम् ॥
 प्रवसंज्ञादिकवचनम् ॥ जात्यभिधादिकवचनम् ॥ अक्षतयोनादिकवचनम् ॥ उत्पानादिकवचनम् ॥
 करकपादियोनकवचनम् ॥ पापयोगावशादिकवचनम् ॥ मासदेवतादिकवचनम् ॥ शान्ताश्विनोदि-
 कवचनम् ॥ नक्षत्रनिर्णयः । नक्षत्रदेवतादिकवचनम् ॥ ज्यौषध्यानां दिनकवचनम् ॥ भद्राकार-

निर्बंधः । शोभादिप्रतीकारकचयनम् । वारादिकचयनम् । शुभप्रवृत्तिनिषेधादिकचयनम् । निरंशादिदिननिषेधकचयनम् । मन्त्रावाक्यमतादिनिषेधकचयनम् । काकुशुदिकचयनम् । विवि-
 चीनृपातनृगान्धादिकचयनम् । मन्त्रोत्पातश्रान्त्यादिकचयनम् । राक्षसदर्शनविचारः ।
 वान्नातिचारादिकचयनम् । विवाहनिषेधकादिकचयनम् । वाभिवादिनिषेधकचयनम् । चन्द्र-
 शुक्लादिकचयनम् । संक्रान्तिनिर्बंधः । जन्मनक्षत्रमतिविषयं तथा वारादिपञ्च ।
 शान्ताश्वती पक्षशुद्धिकचयनम् । अश्वतीशुक्लादिकचयनम् । जन्मनक्षत्रे पक्षचर्मादिनिषेध-
 कचयनम् । उद्वासादिपक्षचर्मा । उल्कादिपतनफलं । उपपत्तादिनिर्बंधः । इतपदचक्र-
 कचयनम् । विवाहकाक्षादिकचयनम् । योद्धकविचारः । अन्नप्राशनचूडोपनयनादिका-
 कचयनम् । यात्राविधितकाक्षादिकचयनम् । कृषिकर्मकचयनम् । वास्तुप्रकरणम् । शस्त्रोद्धार-
 कचयनम् । दिक्पाकपूजाविधिप्रयोगादिकचयनम् । कार्तिकादिमहानवमी । शीराभिजित्पक्ष-
 कचयनम् । अयनाश्रादिविचारः । सप्तपक्षकचयनम् । मङ्गलप्रकरणं । जातकप्रकरणं ।
 सेवनचरादिपक्षकचयनम् । तुङ्गादिपक्षकचयनम् । सूर्यादिरिदिकचयनम् । भावपक्षादि-
 कचयनम् । पक्षकरानते योगरिद्ध्यादिकचयनम् । चापुर्दशानर्दशादिनिरूपणम् ।

No. 111. ज्योतिःसारः By धर्मखान . Substance, country-made paper, 18x3 inches. Folio, 67. Lines, 5 on a page. Extent, 980 śloka. Character, Bengali. Date S.K. 1670. Place of deposit, Dinajpur, Pandit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. शीतलपत्रप्रवरपक्षमधुप्रताप साधने
 नमो जगत् सच्च ? अहं वनं नमो जगद्वनं ।
 पूर्वज्ञानं समाप्त्य ज्योतिःसारं अत्र भुवं
 आत्मजनातिथयेन प्रेरितोऽयं ज्ञानेन तु ।
 संश्लेषनचारात्तं सोऽहं आहर्तुमुत्सवे ।

अथ दिनकथनं ॥

आदौ वारकविः पञ्चात् मन्त्रं तदनन्तरं ।
 करचक्र तथा शोभो दिनं ज्ञात् पक्षकथनम् ॥

End. रोहिणीचन्द्रकाशं तथा भाद्रपदापयं
 पुष्याश्वीनरावाकाशकुम्भी संवत् तथा
 विज्ञाने चर्माचूर्णां चतुराश्व तथा परा
 भवन्ति चर्माभावात् शीतलाश्वीर्दिनं तथा ॥
 इति ज्योतिःसारे अथवा परिच्छेदः समाप्तः ।

Oolophon. मन्थर्थावधयितुमीदमिति संमनुष्ये निर्णये
 नास्ति माधवसंज्ञकैः सुदुर्ध्रियः सनोपदं ब्रामरं ।
 पुष्यमेवमभरादिमं वारण्यन् सयं प्रयत्नान् कथं ।
 राडाभूयस्वविंशत्यमश्वः नौधर्मोद्यमः सुधीः ॥
 महाभारतः १९७० ई मुरवे मलः ॥

विषयः । १ पः दिन-वार-मन्त्रादिनिरूपणम् । विद्यादिकथनम् । राज्यादिनिरूपणम् ।
१ पः वारवेद्याहाराद्यादिकथनम् । मन्त्रादितिथिकथनम् । योगादिकथनम् । १ पः
पञ्चमीचरादिपञ्चकथनम् । ४ पः नवग्रहभागमनादियज्ञानात्मकप्रकरणम् । ४, १, ७ पः
विवाहादिनिहितमन्त्रादिनिरूपणम् । सायादिनिरूपणम् । ८ पः कृषिकर्मावाप्तप्रकरणम्
८ पः वर्षाभिषादिकथनम् ॥

No. 112. ठायाङ्ग स्रजवृत्तिः By अभयदेव . Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 262. Lines, 17 on a page. Extent, 11,124 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmāṇḍālācāry-Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose, Incorrect.

Beginning. चक्षुः प्रथमतः १.१ पथाधि न सन्ति ।
 यथा। इत्येन्द्रो भारेन्द्रकारयतां प्रतिपद्यते तथा प्रयोनापेक्षायासाधि
 तदुपयोगितासाक्षात्पत्त्यवाग्नवाच न तथा नामस्य (...) न्नापित्यर्थ
 विशेष इति ।

End. तदेव निमित्तमनुग्रहादाराग्रभूतं स्वस्वार्थिकनिर्मुक्तिद्वारं शेषद्वारादि तु
सर्वाध्यवैयं प्रयत्नाध्ययनवत् अनुमनवीयानीति ।

Colophon. श्रीमद्भगवद्गीतारिचित्रे महाभाष्यकृतोवाङ्मयस्य दशस्त्राज्यात्
दशमाध्यायं समाप्तम् ।

विषयः । डा. फुलवबाबा ।

No. 118. **उपलवामरः**. Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 4,500 slokas. Character, Nagara. Date SM. 1846. Place of deposit, Benares, Dikmandalā-cāryya Mahārāja Bālāandra. Appearance, old. Verse. Correct

Beginning. हुवा बाबाबाबे
 जीजिन बादि जिनकाव बादिनन उकरनाए,
 कनकाभरनबिकरबउ, वरनायव विवहार ।

End. चरिबंश माधो झुलस बाधो ज्ञानगुह प्रकासमो,
 बापनडोनबोनडो पूष बाधो बा .
 कारवपुष कलस कनका पडन तुमत तुहासो,
 पुष नैगुष खरकं परसाइराड बबनको

Colophon. इति बीजाडवागरचरिबंशप्रबन्धे नवमोधिकारः सम्पूर्णः । संवत् १८४६ ।
 विषयः । चिन्वीभावना चरिबंशकवचनम् ।

No. 115. शब्दारप्रदीपः सटीकः By सरस्वतीकण्ठाभरण . Substance, country-made paper, 12×3½ inches, Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, post Garvetá, Gram Khunverá, Babu Vaikuṇṭhanāth Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ काशी ।

विरिञ्चिवानीशकवीन्नुच्छा
 बाग्नुराभिं बद्धमुपदेह ।
 छन्दुकरं मोक्षदवत् तरनि
 बाम्देवतां तां प्रवमामि नित्यं ॥
 ब्रह्मचर्यानामुत्ताड प्रव्याः
 क्षमायधियाः क्षतिभिर्गुह्यताः ।
 बाह्यावबोधाव सतां मुदे च
 प्रदीपवत्तानिच दर्शयामि ।
 वर्षीयसां सत्कविं ब्राह्मणैश्च नये न काये नचतामुपेक्षा ।
 प्रतीकनः × × × × प्रकाशं न किं प्रदीपे भवति प्रयत्नः ।
 बाधो-नयेषां गुह्य-मोक्षि-बाधा-खूबीर-नेषो धुषवेधु-मोषाः ।
 माधिव्य-वीचा-मय-माच-मोषाः सविह्वलीकाः कच-काच-कोषाः । इत्यादि

End. नमा चरवो चरकत्याः कण्ठाभरणः बीमान् ।
 निजकृतचकारप्रदीपटीका समाप्तः ।

Beginning of Comm: सन्धारयो शिष्टपरम्पराप्राप्तया विप्रविभाशाय × × × × ×
 प्रव्यादीन् ब्राह्मणान् शुभम् सन्धारो बामभिडाहदेवतां प्रवमामि
 विरिञ्चोत्यादि ।

Colophon. প্রদীপস্বরকারে বরকলীকথাভরথঃ নীমাত্ ।
 কলিকৃতকৃতদ্রব্যকৃতপুস্তককাকড়াবাত্ সূচং যবন্তি ।
 ইতি বীষরকলীকলী বকার প্রদীপঃ সমাপ্তঃ ॥
 ইদানীং পূর্বোক্তাসুপসংসারিণি । বরকলী কথ্যভরথঃ বস্তু য বকারঃ
 প্রদীপ ইব কলীকরোতি যবন্তি বিপূর্ণাৎসমজ্ঞানী কুণ্ডি স্বং । ইতি
 বীকথ্যভরথস্বরকলীকলী বকারপ্রদীপটীকা সমাপ্তা ॥

বিষয়ঃ । সূচংসংসারবন্দন্যাদী সংসারঃ ।

No. 116. তত্ত্বচিন্তাময়্যাণীকপরিষ্কিষ্টং By দেবদাস . Substance, country-made paper, 14×2 inches. Folia, 143. Lines, 6 on a page. Extent, 4,000 ślokaś. Character Bengali. Date L.S. 443. Place of deposit, Dinajpur Babu Giriśa Candra Cakravarti (Vakil). Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ কৃষ্ণায় ।

স্বরবিকটমটানাসুহৃদমহাতরু-

কলিকরিতভবানীকিষ্মবৌধিবৌধী ।

অবশ্যতু মনসী মে শ্রাব্যমাসক্য সূচং

বিপদ্যমবদীশাশাখিবৌ মনুজাখি ।

দেবদাসেন নৌবিন্দ্যসরসাসুজবৌধিনা ।

চিন্তাময়ী বদ্যাক্ষৌধে পরিষ্কিষ্টং মনুজবৌ ।

সমাপ্তিচেষ্টনামিতি মিত্তাক্ষাশরৎ না প্রযজ্ঞনামিত্যুপৌহাত ইব বহুতি-
 রিতি কথিত্ব । কথিত্বিতি কথ্যপি মিত্তে মে শ্রাব্যমাসক্য কলু কাদবধারস
 ইত্যভিধানাদ্বাক্যাক্ষরাক্ষরমিতি তস্মৈ বিশেষকৌশলিণি বিনা শাস্ত্র-
 বাক্যঃ তস্মৈপি বাক্যাদিবদ্যম্ ভিত্তিয কৃত্যপিত্তকোটি তস্মৈ বস্তুতঃ
 কাছিকবিচারবিষয়মভেদাক্ষরাক্ষর । য শাস্ত্রাদিত্যাদৌ শাস্ত্রম্ বদ্যদিত্তি
 বৌধৎ ব্রহ্ম বদ্যাক্ষর ইতি কথিত্ব । মনু বদ্যাক্ষরমিত্যুপৌহাত ইত্যভিধান-
 সমাপ্তাভাবাত্ কথং শাস্ত্রাক্ষরাক্ষরমিতি কথিত্ব কথ্যকথিত্ব কাছিক
 স্প্রতিপত্তিরপি মিত্তক কথ্য কথিত্বিতি । কথ্যপি সমাপ্তে
 প্রস্তুতমেব মনুজমভেদীক, কাদবধারাক্ষর মনুজমভেদীকমিত্যুপৌহাত
 তস্মৈপি বিচারকথিত্ব প্রস্তুতমেব কথ্যকথিত্ব কাদবধারাক্ষর মনুজমভেদীক

तदेवार्थे इति भावः । यद्युक्तः कारयनाज्ञानं अभिचारानुपाकृते भवत्येवेति
वाच इत्यन्वाया वाचते तथेति ।

End.

विज्ञाभावाभावनं प्रतिबोधितमज्ञानमेव प्रकारकदमनरं तस्यैवाभावात्
विज्ञानानज्ञाभावस्याप्रकारमेवप्रतिबोधयामकमिति × × × ×
× × × अभावमज्ञावाभावात् अनुमिद्वेराज्ञोचमनाचोनात् इति
दिक् । यदपि विज्ञेयज्ञानमेवाधिकरयज्ञानादीनां साधारणेन कारयना
कमसाधारणीति तदपि न, अन्यव्यतिरेकेषाधिकरयज्ञानमादिमेव हेतु-
ज्ञात् । अन्यसाधिकरसाद्यविज्ञेयंयथाभावमादिविज्ञेयसाधारणमिद्वेराचोरेरपि
प्रयत्नात् । यद्युक्तमिति । अन्यैरपदवाहति-
विषयमाविषयमित्यन्वयः । यथेत्यादि उदाहणः । संयोगावच्छेदको व्याघ्र-
वच्छेदकश्च इति द्वयः । अवच्छेदकज्ञानान्नरमवच्छेदयज्ञानात् तद्विषयमा-
विषयमेति भावः । तदवच्छेदकमिति श्रुत्यनुरूपविज्ञेयसाधारणवच्छेदकमित्यर्थः ।
यद्वा साधारण्यकारयज्ञानादमवच्छेदकमवच्छेदकमित्यर्थः । यद्यपि प्रति-
बोधिनावच्छेदकैत्यत्र विरचकममिति वाचः ? अनुदेमेति इमीत्यादी
कल्पमेवानुदेक्षायांनदमवाहतिरित्यर्थः । अवच्छिन्नमेव वाह्यतमेन तत्राच-
यद्व्यतिरेक्येसाधिकरयमित्यर्थः ।

यद्यप्यतममाह्वानं विज्ञानानुदमीरयं ।

इवमाचो यथायद्यु परिमिद्वमविमयत् ।

Colophon.

स सं ४४९ यैच यदि दकादकां यन्ने मयामवाहकुर मोदिवामयमवाहवानु-
माचयान् राचवेन विहितं ।

विषयः । विज्ञानसाधोकागुक्तपदार्थैःवर्णयन् ।

No. 117. तत्त्वप्रकाशिकाविवरणम् By यवतीर्थ . Substance, country-
made paper, 10 × 2½ inches. Folia, 25. Lines, 5 on a page. Extent, 350
ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District
Gayā, Paudit Čāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीवेदसाधारण्यं नमः ।

रवाया रमयं यथा मुचमाधिकमयमं ।

तत्त्वप्रकाशिकायां कविः श्री यथावति ।

यवमाह्वानोऽयमभिज्ञानं कृतविद्वान्वासात्तत्त्वज्ञावि जीवज्ञानाद्यविद्या-

कामकर्मादिनिमित्तोयं परमार्थं स्वाम्यथाकारो दुःखाद्यवर्णा न परमेश्वर-
प्रसादादवैषम्यमिति न चासाध्यातृकतोऽसौ प्रतीयति न चाविदितसकल्पः
न कस्यैव साध्यान् कर्तुमिति । इत्यादि ।

End.

नामन्यः सकल्पमात्रेण पुनरुक्तं इत्यतो नित्यामन्येति विशेषः । भोजनं
भोजनसम्भव इति यावत् ।

सदा सुराश्विरोरत्नप्रभासुषि नन्दमिवि ।

कमलाकमिनुः पादमण्डले रतिरसु ने ।

Colophon.

इति श्रीमदामन्योर्बोधनवत्पादोदाहृततत्त्वविवरणं जयन्तीर्षभिकुविरचितं समाप्तं ।

विषयः । आमन्योर्बोधनोपाधिविषयस्य व्याख्यानम् ।

No. 118. तत्त्वविवेकटीका By जयन्तीर्ष. Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 260 ślokas. Character Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथमं रत्नं कल्याणः पूर्वोक्तोऽयं मुक्तमिव ।

आकाशं तत्त्वविवेकस्य करिष्यामीत्युच्यते ।

अमुं परमपुरुषादित्युक्तं विवेकः प्राप्ते

यत्र कृतकं किमनेन प्रकरणेन । इत्यादि

End.

तथापि परमपुरुषाधीनतयावगतं भवत्येव जीवसाधनमित्येतत् द्वे विधे

वेदितव्ये इत्यादि मुक्तिविधिमिति च मन्त्रेण सूच्यते ।

करतलमिहिलितमसकप्रकाशं यस्याधिकं विश्वं ।

कमलापरिहृतमनसं वन्दे तं मन्त्रपदात्मजम् ।

Colophon.

इति श्रीमदामन्योर्बोधनवत्पादोदाहृततत्त्वविवरणं जयन्तीर्षभिकुविरचितं समाप्तम् ।

पुरे वाराणसीकेषु विन्दुमाधवचक्रिणौ ।

पीताम्बरेण लिखितं रत्नामाधवप्रोतम् ।

विषयः । आमन्योर्बोधनतत्त्वविवेकस्य व्याख्यानम् ।

No. 119. तत्त्वसंख्यानविवरणम् By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 9×2 inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paudit Častri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. जीवेदशावाय नमः ।

कक्षीपतेः पदाक्षीकयुग्मं नत्वा गुरोरपि ।
करिष्ये तत्त्वसंख्यानव्याख्यानं नातिविस्तारं ।
सुसुक्ष्मा चक्षु परमात्मा जगदुद्वादिनिमित्तमेनावच्छेदयन्मन्त्र इति
सकलशास्त्राचारान्विप्रनिपन्नोऽर्थः । इत्यादि ॥

End. सकलसत्त्वादेकद्वीपजानहसु निमित्तमायमेव ।
कामन्त्रेण तु विष्णुरेवाद्योक्षर इति ।
सद्भाषणासनामनप्रवृत्तीदं यदिच्छया ।
समादि लभते देवः प्रीयतां नीपतिः स मे ॥

Colophon. इति जीमदानन्दतीर्थमगवत्याद्विरचिततत्त्वसंख्यानविवरणं जयतीर्थ
भिक्षुविरचितं समाप्तम् ॥

विषयः । ज्ञानन्दतीर्थकृततत्त्वसंख्यानस्य व्याख्यानम् ॥

No. 120. तत्त्वसुधानिधि By ज्ञानन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatnaya, District Chāprā, Bābu Girindranāth Datta. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. नीचवदीवाय नमः ।

अथापरोक्षज्ञानलक्षकं निरूपयितुं तदुत्पत्तिं प्रवक्ष्यामि ।
यदेवैवं वीराग्यातिशयवद्वया भक्तिपुरवा
चरेवत्तोषाया विह्वल सपरिवारस्य भवति ।
तदा नित्याचक्षोऽपि तु निजमहिम्नैव कलहा-
मिहोपेतः साक्षात् श्रियत इह सर्वैरपि हरिः । इत्यादि ।

End. एवमपरोक्षज्ञानस्य नीचोत्तरपक्षं सप्रपञ्चं निरूप्य मोक्षाख्यां पञ्च बह्व्युप-
संहरति ।

लोकाभिषं चक्रकुटीरपरीचभाषा-
 वारव्यकर्षविश्वे क्षुधितव्या ॥
 एवं प्रवृत्तद्वयः कदाचि रमेवो
 लोकादिक्काक्षविषये प्रत्ययनवर्णम् ।

Colophon. इति बुधवरोवायाचोपदर्शितदर्शनाक्षिपुवरविद्या तज्ज्येवाचम्यनीचंमनीपिया
 रचितोचिताचंनेविभाषि दुवाविधौ क्षुधिति तरुवोचं चार्त्तं कुरुक्षेत्रे
 वाम् । इति तज्ज्येवाचम्यनीचो वपरोचम्यनवरः ।

विषयः । वपरोचम्यनवरकादिनिर्णयम् ।

No. 121. तन्मकोषः . Substance, country-made paper, 8×5 inches.
 Folia, 4. Lines, 18 on a page. Extent, 53 ślokaś. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appear-
 ance, new. Verse. Correct.

Beginning. नीलचैत्रं मन्वेष्टानं भारतीमीश्वरं त्रिं
 जना वक्ष्ये मातृकाया निवृत्तं वाचमुदये ।
 उभयकाराक्षिपुव्य वेदादिस्वकोऽयम् ।
 प्रवृत्तं विभाषोऽपि ईकारो ज्योतिरादिः ।
 च. नीलचः वैश्वनाथवि निवृत्तं करारिः ।
 चक्रुषीमातृकादिष्वान इत्यभिधीयते ।

End. चैत्रचैत्रो चर्चितं चक्रुषाम् उभयकारिणः ।
 चक्रुषः परमात्मा च वक्ष्यकाद्योक्तिः क्षुत्तः ।

Colophon. इति तन्मकोषः समाप्तः ।

विषयः । चक्रुषादिपद्यानां व्याख्यानवैकल्यम् ।

No. 122. तन्मसिः By काशीश्वरः . Substance, country-made paper,
 18×4 inches. Folia, 87. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokaś.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District
 Baguḍā, Paṇḍit Kālīṣarana Cakravartī. Appearance, old. Prose and
 verse. Incorrect

Beginning.

ও নুরদে বসঃ ।

অনুভবেচ্ছ তমসী নিবসে অকীর্তনানুভবে নিবসাম্ ।
 অম্পকোতিপুতিদৈবকানি কাশারংসীনিব অম্পকোতিপুতি ।
 + + + + +
 মনসসি মনস্ মুখ্যং বসি কাশীশ্বরঃ শুভীঃ ।

নব মুদ্রণস্থানঃ নিবসন্তে ।

মকারাত্ জ্ঞানসম্যগৌ রেখ্যপি তৎ প্রকাশকঃ ।
 অকারান্তবিনাশাত্ দ্বাদশিতি মুখ্যঃ জ্ঞানঃ । ইত্যাদি ।

End.

বাঁ পড়কায় বস হতি মনসে বাসে বসিঁ দ্বাদশ ।
 অঁ বাঁ বোমিনীমৌ বস হতি মনসে মখে বসিঁ দ্বাদশ ।
 অঁ বাঁ চেবপাশায় বস হতি অগ্নিকোষে বসিঁ দ্বাদশ ।

Colophon.

হতি বসিঁদানবিশিঃ । হতি মনসসী মদানোপনীয়ে বস্তুঃ পটলঃ ।
 বসঃপদং অস্মিতম্ ॥

বিষয়ঃ । ১ পটলে মুদ্রিতকলকাদিকবনম্ । কুলাকুলকলকবিচারঃ । রাশিকলাদি-
 কবনম্ । দীক্ষামালাদিকবনম্ । আশ্বাসংকারাদিকবনম্ । পুরস্কারাদিকবনম্ ।
 দীক্ষাপ্রবীণাদিকবনম্ । সঙ্কলনমন্ত্রবীণাদিকবনম্ । সামান্যপুণ্যপবতিঃ । ১ পটলে
 সঙ্কলনমন্ত্রবীণাদিকবনম্ । ২ পটলে মারাপুণ্যপ্রবীণাদিকবনম্ । বন্যাদিকবনম্ ।
 ৩ পটলে মনসসিবেদপাখাদিকবনম্ । বসিঁদানবিশিাদিকবনম্ ।

No. 123. সন্ন্যাসঃ By কাশীরামবাস্যসিঃ . Substance, country-
 made paper, 15 x 3½ inches. Folia, 5, Lines, 7 on a page. Extent, 180
 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur.
 Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Pandit Śripati Bhattachārya. Ap-
 pearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ও বসঃ বরকলি ।

প্রথম অক্ষী প্রকৃতি নির্মুখং পুদ্রং নবা ।

বীকাশীরামকনুবে সন্ন্যাসঃ বসঃ শুদে ।

নব মুদ্রণস্থানঃ ।

আশী দানঃ কুলীম্বং বিবীতঃ মুদ্রিতবাস্য ।

মুদ্রাচারঃ শুভমিঃ মুদ্রিতঃ শুভমিঃ । ইত্যাদি ।

End. वस्तुनस्तु इदं प्रसंवापरं विचारका तु सर्वेषामव्यक्तं दुरदृष्टवन्नात्
कदाचित् वैरिभ्यस्तथा कदाचो प्राप्नो ननुदोषस्तद्वन्नादिति तु साम्य-
दायिकाः ।

Colophon. इति श्रीकाशीरामवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितः शेषरहितसङ्गणराजः समाप्तः ॥

विषयः । मुद्रकचयकचनम् । शिष्यकचयकचनम् । शीचापचयविविधकचनम् ।

No. 124 तन्मसारपरिशिष्टम् By अतिवर . Substance, country-made paper, 17×3 inches, Folia, 83. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokas, Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajapur, Rājāram-pur, Paṇḍit Īyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

मुद्रकचयपरिशिष्टसङ्ग्रहान्
हृदि विधिन्य जननपादितेन ।
तन्मसारपरिशिष्टसङ्ग्रहं
अतिवरेण अतिपरेण तन्मये ।

तच्च मुद्रकचये मुद्रकचैर्गुणाद्यम् ॥
तस्माद्गुरोर्भेदजातं यद्योऽप्यस्यपि पथितं
मुद्रं कुर्यात् तु शीचावासविषाये गुरोः कुलं
प्राप्तुमो ज्ञानद्वयो हि कथिदोऽपि मुद्र भवेत् । ज्ञातका सर्वमन्त्रमुद्रमस्य ।
तथैव शैवीवाक्यम् ।

वैष्णवानाम् सर्वेषामर्षं दैवतमेव हि ।
तस्मात् सर्वापायकः स्नादित्मुद्रशीचाविधौ मुद्रः । इत्यादि ।

End. अथ यथावेष्टयन्मम् ।

पूर्णां वै हविषां वै च रेणे कुर्यात् विषयः ।
ईशानात् शीचपातस्य रेवायुस्य प्रकल्पयेत् ।
वक्रिती वायुकोशान् रेवायुस्यं ततः ज्ञानम् ।
अतःपरं पथितम् ।

विषयः । यद्योऽप्यमुद्रकचयम् । शीचाकावविचारः । मन्त्रविचारादिकचनम् । वाङ्मन-
देवर्षकारादिकचनम् । आनननजविद्याशौक्तशीचाविधिः । मन्त्रवैतन्त्यादिकचनम् । मन्त्रेन्द्रिय-

ज्ञानकथनम् । सनातपुररचयकथनम् । प्रत्यक्षव्यादिकथनम् ॥ कसौ चीनविशेषकथनम् ।
 मिथिलकथनोदादीनां पुररचयकथनम् । मिथिताचारादिकथनम् । मुद्राध्यानकथनम् ।
 नावचौध्यानादिकथनम् । तान्त्रिकसंस्थायां नित्यनकथनम् । पूजाविशेषकथनम् । सन्तर्जनादि-
 कथनम् । सुद्राविशेषकथनम् ॥ तान्त्रिकसहितपूजाकथनम् । काव्यपूजादिकथनम् । दीपा-
 न्तितापूजाव्यवस्थादिकथनम् । रत्नपूजाव्यवस्थाकथनम् । अजयामन्त्रप्रयोगादिकथनम् ।
 चीनाराधादीनां मन्त्रकथनम् । मुद्राकोषकथनादिकथनम् । महादुर्गाजयदुर्गादीनां शोच-
 कथनम् । नारायणकथाव्याख्यानम् ॥ कथनादिकथनम् ।

अतःपरं चयितम् ।

No. 125. तन्त्रसारसंग्रहः By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 31. Lines, 18 on a page. Extent, 620 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

जीवेदव्यासाय नमः ॥

अथत्यजभवेद्येन्द्रवन्दितः कमलापतिः.

अमलविभवानन्दरत्नज्ञानादिसंग्रहः ।

विधिं विधाय सर्गादौ तेन दृढोक्तोचनः,

आचरे (...) मोक्षत्रयिष्ठसत्यादपन्नयः ।

End.

अद्यैवदीपोऽङ्गितपूर्वचन्द्रमुखं

सदा विशेपोपगतोऽकल्पम् ।

जगन्नि नारायणप्रतीकः

सदाप्रियेभ्यः प्रियसादरेभ्यः ।

Colophon.

रति जीनदानन्दतौर्बभूवत्वादाचार्यविरचिते जीनतन्त्रसारसंग्रहे अमुकी-
 ध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । माध्वसम्प्रदायायां पूजादिविधिः ।

No. 126. तन्त्रसारसंग्रहटीका By नरसिंहाचार्य . Substance, country-made paper, 12 x 6 inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1,056 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पूज्य भगवान् वित्तं दत्तव्यं भगवत्पूजायाम्येकम् । (...) अथर्व
प्रतिमास्तत्रपुत्रानामित्युक्तेः, अथानां प्रतिमासायैवमायुः, प्रतिमासायुः,
अथैवमिदं अथोदतिं तिर्यग्दतिं विपर्ययेत् ।

End. संवत्सराक्षयदी भवति, तद्वत्कारं कामदत्तं, तद्वत्भीष्टवदी भवेत्, यथा
कृतेः पूर्वमपि कामदत्तं भवेदित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीवद्वत्पद्मोदयविरचिते तन्त्रसारसंग्रहे श्रीनन्दनविनिरुद्धिवाच्ये-
शिवेव विरचिते द्वितीयोऽध्यायः ।

विषयः । साधनतन्त्रसारसंग्रहस्याख्या ॥

No. 127. तर्कताच्छवम्. Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 318. Lines, 9 on a page. Extent, 5,724 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1704. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीनन्दनविनिरुद्धिवाच्यः ।

अथतन्त्रसारसंग्रहेविरचितेवदीपोज्झितमन्त्रमेवं,
दुष्टदुष्टिः श्रीनन्दनविनिरुद्धिं भव्यदत्तं तं प्रवृत्तानि वित्तम् ।
श्रीवद्वत्पद्मोदयविरचितं कवचापुराणीतं,
अथान्त्रो मन्त्रमेवं मे वन्तापान् चन्द्र वन्ताम् ।

End. यापि अथविचर्यतेव तन्त्रमेव यापिपञ्चमंतावन्तरविचर्यतेवयावन्त्रमेव-
यावन्त्रविचर्यतेवन्त्रमेवो भवित्यति दुर्वारमायुः । तदेतद्विचर्यतेवन्त्रमेव-
वन्त्रमेव अथविचर्यतेवन्त्रमेव विचर्यतेवन्त्रमेव इति । यावन्त्रमेव परोक्षमेवमायु-
वित्तमभ्युक्तम् ।

Colophon. यथातं तर्कताच्छवम् ॥ संवत् १७०४ ।

विषयः । वेदान्तदर्शनस्याख्या ।

No. 128. ताराप्रदीपः By यादवाचार्यः. Substance, country-made paper, 15×2½ inches. Folia, 75. Lines, 5 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District Baguā, Paṇḍit Kāliçarana Cakravartti. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ।

पञ्चाङ्गद्वयमेवा सकलमुत्तमो नादधिपुत्रपाचा-
 श्चापी सखा विधाता परममुत्तरो निम्नको विधिकारः ।

... ..

नीमन्वाद्यपचितोमिषजुरोः पादाङ्गवेवापन्नाम् ।
 बाचते जनरोचयाच विधिना ज्ञातं प्रसीदप्रदं ।
 वैविज्ञानमनन्मन्मन्मिषुवाः कौटिल्यनोवाहताः ।
 तेषां नामनिर्माणोचयविधा नाराप्रदीपं शुभं ।
 तन्माहि सकलानि कुः सामिकादिषु नित्यम् ।
 तेषां विज्ञानसम्पन्नो प्रयोऽयं कण्ठसुन्दरः ।
 बाभिको राजसूय नामस्य तवापरः ।
 विविधः पूजको देवाः सकलानामुत्तमतः ।

End.

नादावधानां सद्यः पञ्चमपापपञ्चान्तराणां ।
 ध्यायेत्तन्मन्त्रपामभिमन्त्रयस्यप्राप्तये शक्तिमाप्ता ।

Colophon.

इति नौवाद्यचार्यविरचिते नाराप्रदीपे पद्य पद्यः ॥

विषयः । १ पद्ये नारायणादिकवचनम् । २ पद्ये पूजासङ्केतादिकवचनम् । ३ पद्ये
 नारायोवाहनादिसम्पन्नसङ्केतकवचनम् । ४ पद्ये साधनसङ्केतकवचनम् । ५ पद्ये नामानन्मादि-
 कवचनम् । ६ पद्ये अन्तर्निगदिवर्णनादिकवचनम् ।

No. 129. तारिखीतारकत्रस्युट्टाष्टोत्तरशतसङ्ख्यनामकोचराजः (कवचम्यास
 सहितः) नौकतन्ने, उत्तरखण्डोः. Substance, country-made paper, 12×3
 inches. Folia, 13. Lines, 7 on a page. Extent, 325 slokas. Character,
 Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Meher, Zilla
 Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Beginning.

ॐ नरेन्द्रमुवाचोमं गङ्गं चन्द्रोत्तरम् ।

पञ्च प्राङ्निर्भन्ता पार्थिवी परमेस्वरं ।

नौपार्थिवुवाच ।

वैद्योक्तमात्र नौवाच जनज्ञाच जनमुत्तरो ।
 कवचा परवाविष्ट कवचेन नधि प्रभो ॥
 नकारमुदविधावाकारावाः परमं शुभम् ।

चक्षुषामननसङ्गोत्तरसमाकुलम् ।
 तारासङ्गतसङ्गतं तारकं शीततारकम्
 त्रयविधसङ्गतं चाद्यात् कल्पवृक्षसङ्गतम् ।
 सङ्गतसङ्गतसङ्गतं चारासङ्गतं परासङ्गतम् ।
 सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरं चारं तारिणीकवराजकम् ॥
 विविधविद्या विविधसङ्गतं सङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 यद् नं लपया नाय यदि खेचोधि नां प्रति ॥ इत्यादि ।

End.

सङ्गतसङ्गतसङ्गतं सङ्गतं सङ्गतं सङ्गतं
 चारासङ्गततरं परं सङ्गततरं सङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 यः शीति प्रयतः श्रुतिः प्रतिदिनं प्रातर्निशि शीतलं
 च सङ्गतसङ्गतसङ्गतं विभुतिव सङ्गतसङ्गतं सङ्गतम् ।
 तारिणीः सूक्ष्मात् तारिणीविरचितसङ्गतं शीतलं शीतलं
 सङ्गतं पाठकात् सूक्ष्मतरं सङ्गतं विविधसङ्गतं शीतम् ।
 प्रत्यक्षं प्राचरणी सङ्गतसङ्गतसङ्गतं तारकं सङ्गतसङ्गतं
 सुक्ष्मात् सङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 सङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 सङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 सङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।
 सङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ।

Colophon.

इति शीतलसङ्गतं सङ्गतसङ्गतं विविधविद्यासङ्गतं शीतलसङ्गतसङ्गतसङ्गतं
 तारिणीतारकसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतं नाम सङ्गत-
 सङ्गतः पठ्यः ॥ ॐ शीतलम् ॥

विषयः । तारासङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम् ॥

No. 130. विविधविद्या. Substance, country-made paper, 15×3½
 inches. Folia, 24. Lines, 10 on a page. Extent, 1,200 Çlokas. Charac-
 ter, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā
 Bhāṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhrīdaya Bhāṭṭācāryya. Appearance, fresh.
 Prose. Correct.

Beginning.

ॐ श्री गणेशाय नमः ।

श्रीगणेशाय नमः विविधविद्याद्वारा तारिणीतारकसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतसङ्गतम्

निर्विघ्नपुत्रपत्न्यासादौर्भङ्गसाधने विज्ञाभावेन ध्वंसाभावात् विज्ञाभावद्वारा
प्रारिखितपरिचयार्तिं प्रति मङ्गलस्य हेतुत्वं वाच्यं तच्च निर्विघ्नपुत्रपत्न्यासादौ
विज्ञात्यन्वाभावः तस्य साधारणोकारस्य वैमिक्तजन्मसाधोकारस्य सविघ्न-
पुत्रपत्न्यासादौ इत्यभावपदसुभयपरं बाह्यमौर्ध्वं प्राचीनमवे । जन्मनवे
विघ्नध्वंसं प्रति मङ्गलस्य हेतुत्वं तच्च सविघ्नपुत्रपत्न्यासादौ निर्विघ्नपुत्र-
पत्न्यासादौ मङ्गलसाधनरूपकारणसमेति ध्वंसस्य कारणविघ्नरूपप्रतिषेधो-
ऽभावात् न विघ्नध्वंसः ॥ इत्यादि ।

End.

अमाकं पातनवचैर्युक्ता चेत् पीयमात्रयोः ।

अर्धोदयः स विज्ञेयः कोटिद्वयं पथैः सप्तः ।

इति स्मार्ताः । शीरपीयसाभावस्यायां नवसाया अष्टमसात् चान्द्रपीयसा
पथः मनु तर्हि चान्द्रमासध्यामावस्यायां नवसायाः कथं सप्तमः । स ।
अथा साक्ष्यमुच्यते अष्टमदिनस्य अष्टमद्वयं त्रिका नवसा तदन्तरं त्रिका
सप्तदाशदिनसापिनी चामावासा तदा रवेरेकराज्यवस्थानं सुषुप्तमिति
सुषुप्तिर्भावं । दिवसं योनः त्रयोऽयं न तु रात्रौ कदाचन इति स्मार्ताः
अयं योनः दिवसं रात्रौ कदाचन न इत्यन्वयः अयं योनः दिवसं त्रयं
इत्यर्थं × × × रात्रौ च अत्र योनः स्मार्त् रदानीन्तु अत्र त्रय-
मपि न भवतीति भावः । (अतः परं नास्ति) ।

Colophon.

विषयः । तिथितत्त्वोपपादावलीनां सम्यग्विचारः ।

No. 131. तिथिकर्मप्रकाशः By दिवाकर . Substance, country-made paper,
8×4½ inches. Folia 111. Lines, 10 on a page. Extent, 2,800 ślokaś.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā,
Paṇḍit Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

यौनमेवमयं नमः ।

आनयोमयमयुगयोपरं मागिनी नयनयोमयोपरं ।

यौनमेवमयिरक्षतिं सदा भावे नमसि रात्रं शुद्धा ।

... ..

यौनमेवमयिरक्षतिं सदा भावे नमसि रात्रं शुद्धा ।

यौनमेवमयिरक्षतिं सदा भावे नमसि रात्रं शुद्धा ।

तस्युपनिषद्वाचिषः चित्तमयो नीलह्वरचक्षुः
 ज्ञानोभासयैः शुक्लः इत्युच्यते नीलीककण्ठो मुखः ।
 भारद्वाजकृषीमथैः सप्तमस्य नीलाककण्ठानिव
 सावित्राजगवारिराभिरपदः सर्वथा जाताः प्रभुः ।
 तस्य चक्षुः प्रथमोऽपरी कश्चिदिव नीलाकवादेव इत्या-
 रोक्षेयपुरोहितान्जनमिर्वाणामिवारजः ।
 तस्यैव दिवाकरेव विदुषा नीलीककण्ठमो-
 र्दोक्षिनेव मुखेः कुमारस्य समाकाशः परेषां हृत् ।
 तिस्र्यर्थैः त्रिष्वे प्रथमः पितरं वाचां तवामातरं
 नीलानां तपनं त्रिष्वं यजुषतिं वार्षं महादेवतां ।
 यत्र विभुक्तकर्मानुदानककण्ठमथैः तद्वज्रेण पीडयति नीलां त्रिष्वं
 कण्ठोचये । अन्तर्मात्राप्रपञ्चः हि त्रिष्वं ॥ इत्यादिः ।

End.

कण्ठविष्णोर्वाचो प्राप्ते ।
 नरी दोहजलं दृष्ट्वा नीलिम्बं पुष्पनीलम् ।
 काकमुखां संयतो भूला नीलिम्बस्य पुरं प्रवेदिनिः ।
 नीरंकाणी मुखवारेव सिद्धा । मन्त्रेण विरचिता । नीलिम्बस्य वाचव्यामिति
 नीरंकाणीनिर्बन्धः ।

Colophon.

इति नीलविह्विराजविभारद्वाजमवादेवभद्राकण्ठकविद्यानिबान्दिना-
 वरविरेचिदे तिस्र्यर्थप्रकाशे पीडयति नीलां त्रिष्वं समाप्तः ॥

विषयः । प्रतिपदादिपञ्चमिषिक्त्यादिनिरूपणम् ।

No. 182. तिष्यर्कप्रकाशानुक्रमविद्या By वैद्यनाथ . Substance, country-
 made paper, 8 x 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 650
 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1856. Place of deposit, Tikāri,
 District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse.
 Generally correct.

Beginning. अवेदिनाक त्रिष्वं ।

तवेदिः सर्वप्रतिपत्त्यो वाचां ॥ इत्यादि ।

End.

वाचान्त्रो प्रथमार्कस्य विद्याचिन्तयिर्जीर्नम् ।

जीर्नवेपु विषेयस्य त्रिष्वंवादि विषेयस्यम् ।

चक्रा प्रतिनिधीमानुःदीपकाने प्रवक्तु वि ।

विभिन्नैः पुस्तकान् दत्तेन कथितः प्रवक्तु ।

एवं दिवाकरद्वयेन प्रदीपका नीरामानुजेन मुद्रणविपरायणेन ।

नीरामानुजद्वयेन प्रदीपके अस्मिन् पुस्तके प्रदीपकानि दत्तद्वय प्रदादात् ।

Colophon. इति दिवाकरद्वयेन प्रदीपका नीरामानुजेन मुद्रणविपरायणेन प्रदादात् । * ।
चक्रा १५५६ । नीः । ।

विषयः । इत्यादिवाक्यनिरूपणम् । तथा निम्नोक्तप्रकारेण मुद्रणविपरायणेन ।

No. 133. **ज्ञानभास्करः.** Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 10. Lines, 14 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ चारुभाषेय रोजनान्न पञ्चकवन्तप्रकारः कथये च जीवो वन्तचारे-
प्रथमं चाक्षरमेतं विविक्तं पञ्चकोकविंशतये ॐ श्रीं चक्रा दीपः प्रदीपकानु-
वाक्येषु जीवेषु, केचनविपरायणेषु च दत्तद्वयेन च । इत्यदि ।

End. इत्यादिवाक्य-
... आक्षरवाक्यमादि-जीवो-
वन्तरे पञ्चकवन्तप्रकारः ।

भास्करेव-ज्ञान भास्करः ज्ञानो
भास्करावपि च जीवो चित्तो ।

Colophon. इति नीरामानुजप्रदादाद्वयेन प्रदीपका नीरामानुजेन मुद्रणविपरायणेन प्रदादात् ।
भास्करादीपकानुभास्कराजीवो वन्तचारेण च दत्तद्वयेन प्रदादात् ।

विषयः । अथ चारुभाषेय रोजनान्नपञ्चकवन्तप्रकारः । अथ प्रदीपकानुवाक्य-
प्रकारः । अथ ज्ञानं । अथ व्यासः । अथ जीवाद्याक्षरवन्तः । अथ पञ्चकवन्तप्रकारो जीवो-
वन्तरे पञ्चकवन्तप्रकारः । अथ जीवो वन्तचारेण च दत्तद्वयेन प्रदादात् ।

No. 134. **तैत्तिरीय उत्सर्जनोपाकरणम् .** Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent, 1,262 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanā-cāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

बीजबेदाय नमः ।

उदुष्य इत्यादि देवकाक्षी संकीर्त्यं बीपरनेचरशीत्यर्थं अत्युत्तमपूर्वम्
(.....) भावोपायकर्माङ्गुलं कथिकाचानं करिषे ।

वसन्तान्ते रवन्तान्ते विष्णुन्तान्ते वसुन्तरे,
भिरसा चारविष्वाभि रचस मां पदे पदे ।

End.

तपोपाकरणे अत्युत्तमं करिषे । चागादिशीमानं कृत्वा तपेन साध्यायं
विह्वलेत् । अमृताः द्वे देवाः । ततो जयति ।

Colophon.

इत्युत्तमं । इति तैत्तिरीयाणां अत्युत्तमोपाकरणम् ।

विषयः । तैत्तिरीयशाखीयाणां यज्ञोपनीतचारविविधः ।

No. 135. तैत्तिरीयसंहिता-होमपद्धतिः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanā-cāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

बीजबेदाय नमः ।

षोड् । नवानां मा नच, साहस्रस्राचा । इवेजीर्णे, पाचि साचा । १ ।
यज्ञस्य, नमनमधि साचा । १ । शुद्धध्वं, रचस साचा । ४ ।

End.

प्रत्याकृतिवयं द्वाशेन यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयेत्, यवसायं सुतं
पूषीद्वयवर्ज्यादि औपचारिकमिति ज्ञातव्यम् । इति ।

Colophon.

— — — — —

विषयः । तैत्तिरीयशाखीयमन्त्रेषु होमविधानम् ।

No. 136. त्रिसुप्तोपनिषद्भाष्या By ब्रह्मरमिष . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 123. Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Babu Girī Candra Cakravartti. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

पितृर्षाणां कृत्वा ममसि भवमायस्य कृतिन-

चतुर्थोपनिषद्भाष्यमिह विनोक्तं जयति ।

नदेनस्मिन् कर्मण्यतिमुदधि गौरीपरिपुटे
 उवा भक्तिः शक्तिं जनयतु यथा क्षामवर्धितः ।
 प्रकाशदर्पणोद्यत्कृत्स्निकां हतोज्ज्वला ।
 तथापि योजनानामनुदिक्कायं मनोद्यमः ॥
 मातुरिति यव डोका चाधिदौर्गुरुं चे सरस्वति पुनःपुनस्तौ मत्ता किमपि
 विज्ञापयामि निवेदयामि तद्देवि जानीहि किं विज्ञापयामि इति
 विज्ञापयामाह समनाये वाक्स्मनसशोक्तया शारमानय यथा एते वाक्स्मदे-
 र्बचधि न सख्यतो न प्रमाद्यत इति नन्वाराधना गौरवितप्रीतिचेतुस्त्रिधा
 विचरपदार्थस्य न जीवरस्य सा सम्भवतोत्पन्न आह विधेति । इत्यादि ।

End.

अनु सन्देहो यदि विषयगतो विवक्षितस्तदा यस्मिं प्रतीत्यादि-डोकाविरोध
 इति विषये संशयमपास्त्य प्रामाण्ये शब्दानुमानयोः संशयमुपपादयति
 उपदेष्ट इति वक्ष्यामीति प्रामाण्यसंशयस्य विषयसंशयोत्पादकत्वादित्यन्तु ।
 नन्विति तत्त्वज्ञानमेव न संप्रति व्यवस्थापनस्य पक्षमत आह एकदेशेति
 नन्वेतदेव कृत इत्यत आह प्रत्यक्षपक्षेति अनुमानादिभ्योऽनुमानं
 क्षिप्तोपचिंतं शब्दः शब्दोपहितः प्रत्यक्षेण बोधधायकं किञ्चित् किन्तु
 उवादेव विषयभिक्षिप्रसन्निकृतमित्यतस्तद्व्यावदिति आकाङ्क्षाभिदत्ते-
 भावादित्य विशेषतयाह द्वितीयेति ।

Colophon.

इति महात्मनोपाध्याय-सन्निभभगवात्पात्र-भित्तोद्भूतकृतसिद्धौ-
 निबन्धवाकारः समाप्तः ।
 विद्यापद्मनाथेन व्याख्यातं तदिहाक्षिप्तं ।
 व्याख्यानं मुषदोपाध्यायं सम्बन्धो मयितुर्न मे ।

दि. १५ : । गौतमसूत्रोपनिषद्भाष्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 137. त्वरितवज्रविधिः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ त्वरितवज्रविधिः । तव काष्ठः विद्याव्ययतिः । नाशः, वायुः ।
 क्षामः, अर्थः । सख्यः, शुभः । क्षामः, मोक्षः वक्षः । वैवादिस्तमेव निविष्ट

द्वितीया-पञ्चमी-षष्ठमी-सप्तमी-अष्टमी-प्रसन्नाः । नवमेऽपि अष्टमी-
दशमी-एकादशी-पुनर्वसु-विजयन्ता-द्वय-विषा-कात्पुनराद्या-विजयाद्या-नवमा-
अभिजा-देवताः प्रसन्नाः । अथ प्रबोधः देवकाद्यो वंकीर्णं अमुकनाम्ना
अमुकनाम्नादिशब्दं अमुकपुत्रकनरितवन्नमनं करिष्ये ।

End.

श्रीमद्वाङ्मयमुक्तिं पुरस्करयन्तम् ।
यदि श्रीमद्भक्तः कात् पूजार्थं तर्पयेत्ति वा ॥
अपेक्षामहीनस्य तदर्थमेव तर्पय ।
मार्जनं तदर्थमेव तदर्थमेव भोजनम् ॥

Colophon. इति अरितवन्नविधिः ।

विषयः । अरितवन्नपूजादिविधानम् ।

No. 138. अरितवन्नविधिः. Substance, country-made paper, 8 x 8 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमद्देवाय नमः ।

अथ अरितवन्नमन्त्राज्यं च अस्मिन्नरितवन्नदेवतानुदत्तं जन्मः इति
वीजं अस्मिन्निति शक्तिः, चित्रं कार्येऽपि शब्दं विनिबोधः ।

End. उदिकालोत्पन्नं तिलैर्वीजो हृत्वेन च ।

वक्षिपूजा तु कर्तव्या शिवस्य नरवत्स्य च ॥

Colophon. इति अरितवन्नविधिः समाप्तः ।

विषयः । अरितवन्नपूजादिविधानम् ।

No. 139. दत्तकविधिः By वाचस्पतिमिश्रः . Substance, country-made paper, 17 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 195 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Dinaipur, Paṇḍit Kṛṣṇa-dāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो नरोत्तम ।

प्रवक्ष्ये त्वय्यं प्रह्लादं हृत्कीर्णं जगतां पतिम् ।

श्रीवाचस्पतिमिश्रेण दत्तके विधिरच्यते ॥

- End.** अमुकनोपाध्यायकदेवमर्कये तुभ्यमर्चं यन्मददे इति इतिषां दद्यात् ।
- Colophon.** इति महामहोपाध्याय-वाचस्पतिमिशरचितं दत्तकपुण्ड्रिवामविधिप्रकरणं ।
समाप्तं ॥ शकाब्दा १७७८ ।
- विषयः ।** दत्तकपुण्ड्रविधिप्रयोगादि-कथनम् ।

No. 140. द्रष्टव्यवाख्यानविचारः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalā-cāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ द्रष्टव्यवाख्यान का विचारं किये है ।
तिषां प्रथम अक्षरेनेमसंभारि,
सोदयतरी पद्यवाख्यानकरे ।
अथ य खूबेनमोक्षार सचिव
यं मुन्यरी पद्यवाखानि ।
अथमिचंषि वाचारं ।
अचमं, पामं, कारमं सारमं ।

- End.** आमार वाच्य, तथा अभिषय पद्यवाख्यानकेविधेयिष र हि । आमार वाच्य, पाँचमी सोख्य व (...) मारेचं, सो साधुके सोय ।
- Colophon.** इति पद्यवाख्यानविचारः । संवत् १९०४ ।
- विषयः ।** जैनमते द्रष्टव्यप्रत्याख्यानवाख्यानम् ।

No. 141. दादयसप्तकम् . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 50 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. सोय कोपीनेकानितिय्येक् निश्चितपरिचरनारवारप्रभृत-
आखानाकापदम्यकरतमुक्तकं आमर्चं वामुनेमं,
याचे अत्यादयसप्तकविहितवचनं हेहि मां यः क्रियाभि-
कस्य प्राचप्रवाचं परस्मिन् ! भवतः शुद्धभिन्नस्य त्वरं ।

End. इति दुर्लभं महावीर्यं परमं रिपुनाशनं ।
 भानुवारे समारम्भं मङ्गलाको जपेत् सुधीः ।
 यत्कृत्यं तत्र कृतं, चरकृत्यं कृत्यवत्तदाचरितं ।
 उभयोः प्रायश्चित्तं शिवं तव नामाचरद्वयोचरितं ॥

Colophon. इत्याकाशभैरवतन्त्रे समानचरसंवादे द्वादशस्तोत्रं सम्पूर्णं ।
 विषयः । शिवमन्त्रिभवनम् ।

No. 142. दिव्यानुष्ठानपद्धतिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgari. Date Sm. 1787. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीवनवेशाच नमः ।
 चञ्च तुलादिविविधिः ।
 तत्र सावदम्भाभियोगं दत्तं, न तु शक्तिताभियोगे,
 तासिकपञ्चसहस्रानुष्ठानविवादे च भवति ।

End. अथ च दिव्यविशेषप्रयुक्तो दत्तः ।
 निम्नवे भवितोदावाहनं राज्ञे च तत्तुल्यम् ॥
 इत्यादिविशेषप्रयुक्तद्वयेन समुच्चोदये इत्यादि ज्ञेयम् ।

Colophon. भद्र रामेश्वरस्तो भट्टनारायणः सुधीः ।
 अनुष्ठानसुधारणेनां कृतवान् दिव्यपद्धतिम् ।
 इति श्रीविष्णुस्तोत्रनाथिन्-श्रीरामेश्वरभट्टाक्षज-नारायणभट्टकृता दिवानु-
 स्तानपद्धतिः समाप्ता संवत् १७८७ ।

विषयः मन्त्रविधि-कथनम् ।

No. 143. दुर्गोत्सवविवेकः By श्रीनाथाचार्यचूडामणिः . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapur, Rājārāmapur, Paṇḍit Ćyāmāprasanna Vidyāvācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ काष्ठविदेकोत्तुर्गोत्सवविधिः ।
 चान्द्रमासे ऋषुणि वाधितं पूर्णं ।

आरोपार्चननिर्गमसमयस्याहोचतामधुना ।

तत्र भगवतीपुराणम् ।

कन्यायां कन्यापद्ये च नवम्यामात्रेभे दिवा ।

नवम्यां शोधवेदेवीं जीतवादिचमिहनेः ॥ इत्यादि ।

End. तत्रा तत्रैव नवम्यां पूजां कृत्यजीतादिना आगरपञ्चीक्षा फलमुक्तं ।
सर्वपापविनिर्मुक्तो दिव्यदेजोमयश्च ।
मोदते दुर्गया शार्ङ्गं दुर्गा-शक्तिं मयीयते ।

Colophon. इति महामहोपाध्याय-नीकराज-नीनीनाचार्य्यचूडामणिकृत-दुर्गेत्यव-
विवेकः समाप्तः ॥

विषयः । दुर्गेत्यवविधादि-कथनम् ।

No. 144. देवताप्राज्ञाभाष्यम् . Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 220 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वामीशास्त्राः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नमो कृतकृत्याः कृत्यं नमामि गजाननम् ॥
यस्य निःसृष्टं वेदा यो वेदेभ्योऽविष्टं जनत् ।
निर्मले तमसं वन्दे विद्यातीर्थ-मन्त्रेश्वरम् ॥
तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधन्तुस्तमसोपमिः ।
आदिशस्त्यावनाचार्य्यं वेदावेष्ट प्रकाशने ॥
वे पूज्योत्तरमोक्षो वे आस्त्रायानिषद्भूषणम् ।
कृपायुः सावनाचार्य्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ॥
आस्त्राताहम्बलुर्वेदो सामवेदेऽपि संविता ।
आस्त्राता प्राज्ञायानानु आस्त्रातं संप्रवर्त्तते ॥

End. अग्रादिदेवताकर्मन्यासाभवि चन्द्रसामेतदेवतम् । एता अग्रादि-देवता
भविष्यं युक्ताः अस्तित्वार्थः ।

Colophon. इति श्रीदेवतापद्ये पद्यने प्राज्ञावे द्वितीयः अष्टः ।

विषयः । सामवेदान्तदेवताप्राज्ञाव्याख्या ।

No. 145. देवीमाहात्म्यटीका (स्तोकार्थदीपिका) By केवल . Substance, country-made paper, 13x4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 140 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmahriḍaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

जीवोद्यतिः प्ररचम् ।

वा वाङ्मिका प्रतिपद्ये जगदीश्वरजी

वा पञ्चमोपपत्तयः शिवदेविताम्रः ।

वा जिव्यु-विज्यु-वज्जिनोभव-भक्ति-गुहा

वा मां पुनातु सततं विद्मैकमाता ।

भवति तव लोका मासमायं प्रतप्तं

प्रसति यदि जगत्या का जद्व्या समाधि ।

जगुदिननभक्तः कर्माप्राप्तकाय-

जिभुवज्जपक्ष्मणीं ज्ञानार्थं चित्तवामि ।

जीवो जीवं प्राह देवप्रभेदात् कथं विप्रो ब्रूहि तन्नं कुवेक्ष्यम् ।

जीवोद्यतिः कर्माप्राप्तमित्यात् तन्मे मिथ्या वाक्यार्थं किं श्रूयामि ।

यद्य किञ्च जगुपदेमात् कलुषाङ्गः जीवोद्यतिः कोति ।

प्रत्येकविज्युजगतीं वदित्वात्यन्तकारिणीम् ।

सर्वप्रपञ्चं नित्यां भजे विद्वानुत्पत्तिनीम् ।

पुण्यप्रपञ्चानि भवन्ति भूमौ देवां प्रपञ्चाः सुतयः शुभाङ्गाः ।

वा नं गतीनां प्रपञ्चि यत्नी यथाः सुपाठान् सकलार्थविधिः ।

जीवोद्यतिरप्यप्यो जगतामत्रिविदिना ।

द्विजानाञ्चैः सः वाङ्मयप्रकाशः शिवदेवता ।

जगता विमोहं सकलजगत्तन्मयि सन्निवर्त्तयति ?

जीवोद्यतिं प्रपञ्चं प्रकटितरचनावाङ्मयं भोमि जीव ।

देवतामे वा सुपुत्रा द्विजकुलसुकुलानां दृष्टवती

युक्तां वादरेषुः प्रचुरकरचया रचयित्री रसावाह ।

यत्नी गुणार्थभाषायां जगत्तन्मया विवर्त्तयति ।

प्रकाशते पूर्वोक्तोक्तकारावाङ्मयानिभम् । इत्यादि ।

End.

इति मार्कण्डेयपुराणे इत्यादि पूर्वोक्तम् ।

सकलजीवमाहात्म्यादूर्ध्वमासीद् यथादिक् ।

चावर्धिकेऽहमममन्तरे तत्प्रतिपादितम् ।
 मार्कण्डेयपुराणेऽथ पूर्वमेव सुकुरुः ।
 अवस्थितं बीमताम चावीन जवरत्नकम् ।
 इत्यस्मिन् चण्डिकापाठे सर्वेष्वर्थविवर्धके ।
 संशयच्छेदकाः श्लोकाः भवन्तु मुनिना सुदे ।
 यत्र बीमनकेचरी विजयते तस्यादपद्यापदे
 वालो मे वज्रवत्परं भगवतो मातेव शशुप्रिया ।
 यत्र बीयुतकेवलेन क्षतिना बीमिप्रपादाङ्गुलं
 नमस्तेषु सुकुम्भं कुरुत मे मन्दस्य धीराः शिवम् ।
 प्राज्ञावेभ्यो नमस्तुभ्यं चण्डिकाय नवीम्यचं ।
 कुपुषकठिनारकाः विभीष्टुःकाय चाभवन् ।
 सतां सुदेभ्योकायाश्च ज्ञानाय संशयच्छेदे ।
 श्लोकाचंदौपिका व्याख्या समाप्ता प्राज्ञाश्रमिणा ॥
 रससिन्धुसमाह्वयितेति श्रुभे
 श्रुभ भाद्रपदे चित्तवच्चयते ।
 चरित्वाचरतारकपुष्पतिथिः
 विदमेति समाप्तमतं × × । (?)

Colophon. इति बीदेवीनाम्नाप्रकाशे श्लोकाचंदौपिका समाप्ता ।

विषयः । देवीनाम्नागीवापानतो जडिकश्लोकानां व्याख्यानम् ।

No. 146. देवीमातृयटोका (सुबोधिनी) By माधवशर्मा . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 170 ślokaś. Character, Bengali. Date Sk. 1531. Place of deposit, Dacca, Sonārgā Kṛiṣṇapura. Paṇḍit Sarat Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमश्चण्डिकायै ।

प्राक् विद्ध भगवान् वादरावधानोवासी जैमिनिर्महाभारतविषयेषु केपुषिन्
 पदार्थेषु चन्द्रिहानी मार्कण्डेयमहर्षिद्वयमन्याप्राचीन् यत्र नाचनकाचं
 कथाचय इति सर्वार्थाभिज्ञान् विन्यासकनिकवान् चतुरः पवित्रः
 इत्येति सुनिर्णयदिहोऽवापि नचाकारोदिति पुनर्जैमिनिप्रज्ञानुरोधान्

मार्कण्डेयभानुरिचंवादाकाकमितिवाचनमुपनिषत्तः पश्चिद्व जपुः मार्कण्डेय
उवाचेति चातुर्भुजो । इदानीं च मनोः कथामन्तरं कोविदिं कृतिं सम्योच्य
कथां कथयति मार्कण्डेय उवाचेति । इत्यादि ।

End. एवं प्रकारेण दुराचः देवा वरं कृत्वा कर्मात्मनः समासाद्य सावर्हिर्भेनुर्भविता
अविशर्पभः अविशर्पेष्टः सावर्हिर्भेवितामनुरिति पुनरावृत्तिः समाप्तिं द्योत-
यति तथा कथावदिति चातुर्भुजेन क्वचित्तमिति ।

Colophon. अह्नेताग्रिवाचनप्रशङ्केऽकारि सुप्रोषिणी ।
सुप्रियां हृदये साक्षां श्रीमन्माधवशर्माया ।

विषयः देवीमाहात्म्याख्यानम् ।

No. 147. दारकाखण्डम् . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 2,300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महादेव नमः ।
श्रीमन्महादेव उवाच ।
कथं कृतं पुनरेतस्मिन् रोद्रे वै कश्चिच्छब्दे ।
वज्रपादस्य हृदीर्षे प्राप्तामी मनुजद्वयम् ॥
युगपदेव तिस्रान्मो कर्माचारपरैकदा ।
प्रभुमे कश्चिदुमे मोरे क्व विष्णुर्भगवानिति । इत्यादि ।

End. कृत्वा पादस्य चापि कञ्चो कोटिभूतेरपि ।
कृत्वा च सर्वपापैश्च कश्चिद्विष्णोः पदमाश्रितम् ॥
मदभ्युदयेन किं पुच्छं किं वा देवि मदर्धमात् ।
शिवस्य श्रीमतीं ज्ञानां कृत्वा कृत्वा कृत्वा ॥

Colophon. इति श्रीकण्ठपुराणे प्रह्लादचरितार्थां दारकाखण्डादौ पदचत्वारिंशत्तमो-
ऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ अः अविशर्प कथनम् । २ पुनर्वाच्यं ज्ञानवचनम् । ३ दक्षिणीयुः क-
नोचवादिप्रकरणम् । ४ । ५ श्रीमन्महादेवोत्पत्तिकथनम् । ६ । ७ दारकाखण्डादिकथनम् ।
८ चतुर्भुजोत्पत्तिकथनम् । ९ दक्षिणीयुः कथनम् । १० विष्णुपादोदयमाहा-
त्म्यम् । ११ । १२ मधुसूदनीयमाहात्म्यादिकथनम् । १३ । १४ मदीयमाहात्म्यादिकथनम् ।

१५ विवेकनामाद्याम् । १६ तीर्थकथनम् । १७ । १८ देवनागादिपरिचारककथनम् ।
 १९ । २० । २१ कल्पपूजाप्रयोगविधिरादिकथनम् । २२ वसिष्ठसिद्धिनीदर्शनफलककथनम् ।
 २३ । २४ । २५ । २६ महावीरनामाद्यादिकथनम् । २७ पिण्डारकप्रयोगवृत्तीर्षनामाद्या-
 कथनम् । २८ । २९ । ३० । ३१ द्वादशीनामाद्यादिकथनम् । ३२ तीर्थचन्द्रमण्डपकादि-
 कथनम् । ३३ देवतीर्षनाद्यादिकथनम् । ३४ द्वारकादर्शनफलककथनम् । ३५ । ३६ द्वारका-
 भिक्षेकादिकथनम् । ३७ वसुधैवपापहरादिकथनम् । ३८ । ३९ वसिष्ठानुसन्ध्याप्रयोगादिकथनम् ।
 ४० । ४१ । ४२ । ४३ । ४४ । ४५ । ४६ द्वारकावाचाद्यादि कथनम् ।

No. 148. चैतन्यविवेकः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Mohār, Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ईश्वरेषां च जीवेन सह चैतं विविचते ।
 विवेके सति जीवेन चैथो नमः कुटोभवेत् ॥
 नावाङ्गु प्रकृतिं विद्यान्नाविनङ्गु मनेश्वरं ।
 स भाषो ह्यनन्तौत्पादः चेतानन्तरनाशिनः ॥
 आत्मा वा दृढमयेतुन् स देवत एवम् इति ।
 सङ्कल्पेनाह्वयकोवाङ् स एतामिति वाङ्मयः ॥ इत्यादि ।

End. दर्शनादर्शने चित्ता कथं केवलकथनः ।
 वसिष्ठसिद्धिं च तु नमस्तु नमस्तु नमस्तु कथम् ।
 जीवन्मुक्तिः पराकाष्ठा जीवद्देवविषयजान् ।
 कल्पवृक्षोपायतोषद्वीपद्देवतादिवेचिनम् ।

Colophon. इति चैतन्यविवेकः समाप्तः ।

विषयः । चैतन्य-आपनम् ।

No. 149. धूर्तभाष्य (११ अ प्रश्न) व्यापकम् । Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रवर्त्येवंभरचं कुर्वन् चमावस्थायां योर्वेमाकां चापूर्वमावपचक्षेति
वीक्षति तुल्यविकल्पाणि पूर्वं प्रातरारम्भं प्रवृत्तये इति प्रवर्त्यः ।
- End.** यच्चं नाश्रितमुत्पत्तिमिति यथा दुराया चधि न चर्मावीति चरन्ति तदेवं
यच्चं वदेमा चपान्नम चतुष्पासनेनेत्यर्थः ।
- Colophon.** इति पूर्णसामिबिरविनायकसम्भाष्ये यकादप्रश्ने षष्ठः पटलः ,
विषयः । चापकस्यप्रवर्त्येकचभाष्यम् ।

- No. 150.** नन्दिकेश्वरस्तवदत्ति . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 1,500 ślokaś. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.
- Beginning.** यत्तु यत्मानः योषिदामनवशिवाचकी वाचं ।
चित्तचमत्ततिचतुरं चतुरायां (...) यो वक्षः ।
यत्तुयुक्तं जिनवक्त्रभङ्गरीन्द्रवे चरितवत्तवे ।
चंचित्तुक्तं विशिष्टाक्षारं वितनीयवत् ।
- End.** इत्यत्र नन्दे इत्यक्तं मङ्गलमिति नाचार्यः ।
चापुष्टोमनवीरेनालोषेनार्थप्रवोधिनी ।
नन्दीचरकवे चक्षे इतिचित्तप्रवोधिनी ।
- Colophon.** ।
- विषयः । नन्दिकेश्वरस्तवदत्ता ।

No. 151. नजीदयकाष्टीका (यमकाप्रकाशिका) . By वामीशः Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 52. Lines, 9 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Bengali. Date Sk. 1687. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, old. Prose. Incorrect.

- Beginning.** ॐ नजीनयेज्ञाय ।
नजी नयेज्ञाय नृचानिनाम्नै
नजीननुजीनदत्ता नृवक्षुषे ।
नजीनवीर्यस्य यमकाप्रकाशिका
निवाकुरे नित्यदुष्टकदम्बे ।

चाकि चर्मभिदं वेदे सभेदे वाक्प्रपञ्चनं ।

चचापो नीमान् काकिदासनामा कविः प्रारिहितकायकरवे विप्लव्यं-
दिक्कमभिरुपन् नारायणकरवपमङ्गमादौ स्त्रीकचतुहरेन विवधति
हृदयेत्यादि । ते हृदय मानस यतो वासुदेवान् विजयन् मुक्कमप्यं नं
ततो मा माः नैव मय्य वसुतः नीलव्यं परित्यज्य कुचापि मा वाचीति
अभिप्रायः ।

End.

पुरोहितादिभिश्च वाच्याङ्गैः सर्वैः सर्वं पुष्पजेतरामिति प्रत्यक्षमुदाहरणैः ।

Colophon.

इति नकोदयटीकायां नजीरविरचितायां वक्कप्रकाशिकायां चतुर्थो-
क्ताविवरणं समाप्तं । समाप्तवाक्यं प्रत्यः ।

नीरामनाच-नरनाचविरचितायां ।

चक्षावनी जयति नीरिव कावचिनीः ।

वाक्प्रवक्तुवित्तुवामुदया ।

नजीर चित ? विरचितायिन् नङ्कदाय । नीलव्यचन्द्रकर्मवः काचर-
भिदं । प्रकाश्याः १८८० ।

विषयः । काकिदासकृतनकोदयकाव्यस्य वाङ्मयम् ।

No. 152. नकोदय टीका . By रामनारायण सिद्धान्त . Substance, country-made paper, 13½×3 inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 900 ślokaś. Character, Bengali. Date of writing Sk. 1715. Date of composition Sk. 1635. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Gram, Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

नीरामनाच नमः ।

नामे भावे वसुदवपुरं नूपुरं रत्नकाशी

वाक्कहारः कृत करविनः कीर्तुकाद् दक्षिणेन ।

धृतिभोज्याभरणजिनं दुषु किं वेति वाचां

चातुर्वर्ग्यं मज्झिमसुखं मानवदः शिवोऽस्मात् ।

हृदय इत्यनेन स्त्रोकेन कविरिहरेवतां वक्कति । ते हृदय वादयतः

चतुर्भुजोक्त्यात् पुत्रवीर्यमात् चक्षायात् सदा मा माः किंविद्वद्वात् पुराव-
दायाः वाचाट्वा दयतः दवाद्यैः करिचतुदवात् विजयन् जयत ।

दावादी कृतवाच्यवाचित्यभिप्रायं । इत्यादि ।

End.

मसीन । अनायता ह्याभिरहितेन मसीन सा प्रविष्टा सम्यत् सम्यभिः
 अपूरि पूरिता तथा पूर्वमासीत् तथा कृता इत्यर्थः अत्राप्यं मसः सम्यभाः
 अङ्गं मसकोमो मसः स न मसामसा मसोमसा मसान् अत्यन्तं यत्
 तां सम्यद् अत्रात् तान्मवान् कोडात् त्यागे वात्सनेयदर्शं यतः करवीयः ।
 वाचराजर्गुचन्द्राब्दे निःकृता कूटबोधिनी ।
 रामनारायणसुखान् सुखाय यतःभिर्भ ।

Colophon.

समाप्तेयं मसोदयद्विजयो ॥ अकाब्दाः १०१६ ।

विषयः । मसोदयका व्याख्यायत् । अन्वकारविषये उक्ति संशयः यतः प्रथमं व्याख्ये
 रत्वादित्यसुरविरचितायां मसोदयटीकायां प्रथमः । द्वितीये नास्ति पुन्यिका कृतौय-अनीर्वयोसु
 रामनारायणविरचिताकृतकूटबोधिन्यां मसोदये कृतौयः — ० अतुर्थः ।

No. 153. नवलिङ्गसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 1,503 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1203. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्थम् ।

उक्तिर्दं क ड च च प भ म य र व स सप्तमिन् न कोविद्विद्, न, मभी-
 य ओदः किमपि च कर्तारिष कः ज्ञात् ।

End.

निःशेषमानसिङ्गानुशासनान्यभिसमीक्ष्य संशेवान् आचार्यैरेनचन्द्रः समाप्त
 तदनुमतिमानि लिङ्गाणि ।

Colophon.

इति नवलिङ्गसूत्राणि समाप्ताणि । सं. १२०३ । यौवनदि ययोदयो ।

विषयः । लिङ्गविचारः ।

No. 154. नवलिङ्गानुशासनानुचरिम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 17 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1503. Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्थम् ।

क, ड, च, प, य, भ, म, य, र, व, इत्येतेषां च उक्तिर्दं ज्ञात्, आदयो-

कारान्ताः शृङ्गान्ते किति इवम् सन्निर्देशात्, नाभेति वक्ष्यमाश्रित्य
सम्प्रदाये । कानाः चनेकः ।

End. यत्र बहुलं लिङ्गलक्षणं तद्वत्तुं इत्यर्थः । तेन कठानां धर्मः आत्माद्यः
काठकं काष्ठापकं इत्यादि ।

Colophon. इति किङ्कनुशासनावधुरि समाप्तम् ।

विषयः । अवलिङ्गानुशासनशास्त्रम् ।

No. 155. नाभेयसुवावधूयिः . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 3. Lines, 21 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1659. Place of deposit, Benares. Dikmaṇḍalācāryya Mahārājā Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वसः श्रीचर्मज्ञावः ।

श्रीविजयतिष्ठकसमीवाध्यायविहितज्ञानैकविचारसार-श्रीब्रह्मसूत्रप्रकार-
रानुकार-श्रीचर्मभेदकोषकाचराशौ विधीयते । पूर्वं विमलपञ्चसामिर्न
नाभेयं समस्तस्य तस्यैव भवतः पादपञ्चरजः शेषान्महानित्यादि ।

End. श्रीवाचकस्यैव तस्य ब्रह्मविजयतिष्ठको वसः सः पञ्चे कविनाम
निष्पन्नस्य इति ।

Colophon. इति नाभेयसुवावधूयि समाप्तं । संवत् १६५९ ।

विषयः । जीवनभेद आचर्मभेदशास्त्रम् ।

No. 156. निवाधुतामम् . Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, District Medinipur Ayodhyā Raghunāthvāṭi, Post Chandrakonā, Babu Chakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृष्णार्थी वसः ।

इवदा बहुनातीरे, वदाश्रीनं जनकुर्व ।

वारदः प्रविपत्त्याश्च ईवदेवं वदामिषम् ।

बीमारद उवाच ।

ऐवदेव मयादेव सर्वज्ञ जनदीवर ।
 भववदभंगमज्ञ ज्ञानमनविदां वर ।
 ज्ञानमन्वा मया ज्ञाना मनो वे च विदुः पराः ।
 वे सर्वे साधिता यन्मात्मनराजादयो मया ।
 वज्रवर्षवद्वैद्य शक्यवृषपञ्चाशिता ।
 शुद्धपक्षांशुवाच्यादिभोजिना च निरन्तरं ।
 कीर्त्ता चन्द्रमहाकाव्यभिज्ञा भूमिमायिना ।
 कामादिपद्मनुषाङ्ग जिज्ञा वाद्येन्द्रियं निरन्तरं च ।
 चवन्मममया नित्यं ज्ञानध्यायपरायणः ।
 विद्याकाशमनियतः श्रीवाचारपरायणः ।
 एवमादिजगद्गुणो वज्रवर्षज्ज्ञानि च ।
 संवाच मन्त्राङ्ग प्रत्येकं निर्वेदं मतमानवसु ।
 न पुरश्चरैः कश्चिद् विवाहादभिमनुः ।
 केनापि साधितः ज्ञापि मया दहो हि भूतले ।
 कस्यो हि कश्चिदभिव्यक्ति मराः वापरायणः ।
 कस्याप्युज्ज्वा मन्दभास्वा मन्दप्रज्ञाः कुमेधयः ।
 इत्थं चिन्ताकुलो देव मामहं शरणं मतः ।
 मनुषार्थं कश्चिदस कश्चिकाशोचितं वद ।
 देवाज्ञया अभिव्यक्ति तव लोकां मराः प्रभो ।
 भववन् केन मन्त्रेण संसारीत्तारणं ज्ञयाङ्ग ।
 मन्त्रमाचक्षते यमेन सर्वलोकाधिपे रतः । इत्यादि ॥

End.

इति वे सर्वमाज्ञातं मैत्रिकं परितं वर ।
 साधिनोपि विदुष्वनो जगदाङ्ग वरारद ।

बीमारद उवाच ।

धन्वीकवपुस्तपोतीऽपि मया देव न संभवः ।
 चरैर्देवविदो लोका यतो ममं प्रकाशिता ॥

× × × × × × ।

× × × × × × ।

Colophon.

इति श्रीचमत्कमारीचमन्त्रे श्रीचमत्कमारीचमन्त्रादे विज्ञानमुद्रादे

नीलकण्ठपुत्रसम्पन्नप्रकाशकः पद्भिर्मत्पठकः ।

कः सन्दर्भशिपुर्जयिमा कश्च कर्षेक जना

मयाः कुञ्चं विचरयति कः कः प्रियः कामिनीनां ।

कः सप्तदो भवति समये भूषणं किं कुषाणां

किं वा दुःखं भवति मयतां मायपूजापचारः ।

विषयः । नीलकण्ठ दिनपिनीडीकाकीर्णमेव कश्चिकुपनाममिति कथनम् ।

No. 157. निरवावली सूत्रम् . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,075 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prosa, Correct.

Beginning.

ममः नीलीनराजाय ।

तेषं कालेषं तेषं समवेचं रायमिहे नामं ममरे जीम्वा । विद्यगुणविद्ध
इत्थं इ इ वत्त उ अद्योन्नवव मायवे, पुङ्गवि विष्ठा पश्ये ।

End.

निरवा वलीवा उवाजाचं यतोपुपञ्चमपल्लवप्रा, पल्लवु दिवदीपु उदि-
स्त्रुणि तल्ल वत्तुपुपञ्चमे तुद्वय इत्थं उद्देशमापल्लमवमेरावत् उद्देशम् ।
निरवावलीवातुरञ्जयो सक्तो ।

Colophon.

निरवावलीसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । जीवनस्योपदेशकचनम् ।

No. 158. निर्णयसिन्धु टीका (रत्नमाणा) By कृष्णभट्ट . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 334. Lines, 9 on a page. Extent, 8,500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍit Častri. Appearance, fresh, Prose. Generally correct.

Beginning.

नीलवेलाय ममः ।

मायकचचं हरिप्रभुवदे प्राप्नुवेति । इत्थं तर्पणवारणाव । तव विप्र-
कीकाराभाषान् । न तु त्यागाभाषान् । इत्थं जर्षो अथर रतिवद्भुज-

देवतासंबोधेन वागव्यस्य तत्रापि कल्पनौचलान् । न मनस्तथिहापस्तु वाचि
वाचाराभावात् । यथैव वागग्रिहोचारी तदाचारकमेव तन्मूलतया पुनिः
कल्पये न चर्चय । इत्यादि ।

End.

नित्यकर्त्तव्यं सन्ध्यावन्दनं वासवीजपादि । तथा—

कौपीनाभ्यादनं वलं कन्यां चितनिवारिणीं

अचमासाहं गृहीयाद्देव्यं दृष्टमननं ।

बाधुकरमचैकानं परचंसः समाचरेदिति ॥

इदं प्राक् कर्त्तव्यतया आचारिकानु प्रतिजानीते अथेति एतच्च विशेष-
र्यादि निबन्धेन्यतिविस्तृतमिति तत एव श्रुत्यातिरिक्तं निबन्धनमित्यु
परम्यवे ॥ * ।

Colophon.

इति सप्तमहविरचिता रत्नसाक्षा ॥ * ।

विषयः । निबन्धसिन्धोर्वाङ्मानय ।

No. 159. नीतिमञ्जरी . Substance, country-made paper, 14 x 5 inches.
Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,700 çlokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Apperance, old.
Prosc. Correct.

Beginning.

दिवाकरं प्रथम्यादौ सुकुन्दं द्विदिनं,

वेदवेदाङ्गतत्त्वं क्षुतिर्गं दीप्तिर्गं प्रभुं ।

तस्य नत्ता भुवा यन्मा युवस्यौत्सुयुविमान्,

एकादशप्रकारेण, चिन्तापाठतत्परः ॥

वर्धय नीलदायन्ते सुखसुखमखिते,

तेनेयं रचिता यस्मात् तन्नाम दुवदीपिका ।

विद्योक्तं चिन्तामय इतिहासान् पुरातनान् ।

ऊतवैचर्मणुक्ता खोकेवेवा दुपुविदा ॥

End.

ये जनाः भिन्नबुधया नो युष्माकं चाकृतिः सङ्कल्पो अथवाचो वा समाना

एकविधा अस्तु, तथा नो युष्माकं हृदयाणि भिन्नबुदियुक्ताणि समाना-

समानानि एकविधाणि सन्तु । तथा नो युष्माकं मनोऽन्तः करणं तदपि

समानमस्तु प्रत्येकविवचया एकवचनं, तथा नो युष्माकं सुखः शीघ्र-

वाचित्यं अचति भवति तथा समानमस्तिनि ।

Colophon. इति नीलमङ्गलानन्दनाटकः समाप्तः ।

विषयः । See Rāj Metra, vol. x, p. 283, No. 4183.

No. 160. नेमिचरित्रम् By हेमचन्द्र आचार्य . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 108. Lines, 17 on a page. Extent, 4,320 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो विद्यनाथाय जन्मनो ब्रह्मचारिणे ।
 कर्मवशो वनस्थेदमेवमेव रिहमेवमेव ।
 योमन्त्रेणैरर्चतः कृष्णविम्बोरामस्य तच्छरीरिणः ।
 जगत्सर्वं प्रतिहरिहरितं कीर्तयिष्यते ॥

End. हारिर्गोर्ध्वश्च न नवनः शङ्खेभ्यश्च शीरपाणि-
 कश्चैरिच्छेत्तमकमहसा कीर्तिता पद्मेनीच ।
 यत्नारोपि प्रवचनदिग्गः सम्यग्दिग्गः यथा ।
 मेनो कोऽपि मुनिपञ्चमे विज्ञायोव विज्ञोक्त्या ॥

Colophon. इत्याचार्य-हेमचन्द्रविरचिते विषट्ठि मल्लाकापुरवचरिते महाकाव्ये
 सहस्रपर्वणि सहस्रैश्चतुर्जननं नाम नेमिनिर्वाचपाण्डुनिर्वाचपर्वणं नाम
 द्वादशः सर्गः ।

विषयः । नेमिन.चचरित्रवर्णनम् ।

No. 161. न्यायसूत्रा (ब्रह्मसूत्रानुवाक्याख्यान टीका) By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia 1,354. Lines, 9 on a page. Extent, 27,000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, Dist. Gayā, Paṇḍita Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. प्रवचनपत्रं नास्ति तेन चतुर्ध्वपत्रादभ्यास्यं लिखितं ।
 नहि चर्मावशिष्टिः स्यात् । तथा प्रमा.मानराजीवरत्नात् । नैवं चतुर्ध्वपा-
 ण्या चर्मादेरपि वेदादिवेदादिनामस्य इत्यादि ॥

End. यथा भवतु सत्यविज्ञानं पुत्रचार्यसाधनं तथा सत्यविज्ञानमनीत्यन-
 तादिविष्णुर्वाच । यथोति । यथा मावोर्देवस्य वेदवचने वक्षिन्मितादौ

[illegible]

प्रीयतां हृदये सदैव कमलाजिह्वीय पुष्पेषु ।

अनुशासनादलाभायेः सङ्गमना विनिर्भया ।

इदं व्यापकप्राप्त्यर्थे विमुक्तैः शैलतां वहा । * । इति नीलम् पूर्वप्रवर्तित
भजनप्राप्त्यर्थे विमुक्तैः शैलतां वहा । * । इति नीलम् पूर्वप्रवर्तित
भजनप्राप्त्यर्थे विमुक्तैः शैलतां वहा । * । इति नीलम् पूर्वप्रवर्तित

Colophon.

एति नीमदान्दनीर्बभ्रवत्यादाचार्यैरिषितकानुवाकान्मम दीक्षायां
नीमज्यनीर्वाकाचार्यैरिषितायां व्यासमुखायां अमुषांवाचक अमुषैः
पादः । * । रामकृष्णदेवरायाण महामु । * ।

विषयः । साम्प्रतीकज्ञान-प्रकाशवानुवाक्यान्तर्गतं वाक्यान्तर्गतम् ॥

No. 162. **পদ্মাকরোহণময়ত্রি:** By **কৃষ্ণানন্দ**. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 100 plokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa Siromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो रामचन्द्राय । अष्टाभिषेक विधिः ।

प्रातुस्वा × × × × × × × × × वनावाभि-
 रक्षकृते नानासुखमिवा सुरभीकृते चन्द्रानपपरिपुषिते मण्डलद्वयं कार्यं
 एकमभिषेकमखलं चपरं चरमखलल । तत्राभिषेकमखलं × × ×
 × × चतुर्ध्वजसन्निभं भूपतिचक्रपरिमितां चतनवचक्रकमुदीन् रत्न-
 पीन-वीर-चेत-भूषाञ्च म्बुजीवा तेजैवाभिषेकमखलं निष्ठायां पञ्चपर्य-
 मुत्तिकया पुनर्वत् प्रथमखलं × × × × × चतुराभिसुखीकृत
 भूपतिचक्रपदेन मन्त्रिपर्यपुरःसरं ब्रह्मपूजादिध्वनिमङ्गलध्वनिवेदध्वनिभिः
 च च संक्षिप्तं चेतान्तरपरं वाक् संकीर्णं × × × × × × ×
 × × × × × + + वनावात्सल्यपरायैः पञ्चवेत् । इत्यादि ।

End. यथा ब्रह्मयामिनी ।

शान्ताभक्तिविद्येयं तथा सिद्धान्तपान्थः ।
 तदुक्तसिद्धान्तो विप्रान् भोजयिष्या तु गोपयेत् ॥
 एवं सर्वप्रकारेण कर्म यस्याभिप्रेक्ष्यम् ।
 तदादि तस्य पुंसस्य पश्यमीडा न जायते ।
 यथासुखा न कुर्वन्ति दुःखरिहादिषेहितम् ॥

Colophon. इति कल्याणन्दिरचिता वामकोत्तपञ्चकपदयन्त्रपदतिः समाप्ता ।

विषयः । उपस्थाभिषेचनकविधिकथनं तत्र पञ्चाङ्गपद्धत्याविधिकथनम् ।

No. 163. पञ्चापय-निघण्टुः. Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. **बोत्तयेमः य नमः ।**

सप्त पञ्च। पञ्चनिषण्णसिंहावे ।

जितो रजःस्रजतमसि विश्वं निर्माति पाति विपति स्वयं वा ।

अमेवहृन्पारकहृन्पन्थाः पादादपावाक्यमुक्ताम् च ईशः ॥
 बाह्योक्तं वैद्यतन्त्रादि यन्त्रादेव विवक्ष्यते ।
 बाधितायां चिकित्सायै यस्यापथ्यविनिश्चयः ॥
 भिन्नं सर्वेषु रोगेषु निर्दिष्टानि यथातथं ।
 निदानपथ्यापथ्यानि कीचि यत्नेन चिन्तयेत् ॥

End. शीघ्रं विवक्षाध्वजनं यथायं ताम्बूलनायासमपि प्रवार्धं ।
 यत्नं च सर्वं यत्नं च सर्वं संश्लेष्टं तद्विविधाणि तानि ।
 निद्राभयं भूपककुक्ष्यां च विवातुरो जैव भजेत् कदाचिन् ॥

Colophon. इति विवरोगे यस्यापथ्यसंपदः समाप्तः ।

विषयः । रोगपञ्चानां यस्यापथ्यनिरूपणम् ।

No. 164. पदावली. Substance, country-made paper, 17×3 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Dist. Rājshahi, Paṇḍit Kālicandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोऽय ॥

प्रथमं नीरदाभावं रामं ज्ञानिकविषयं ;
 यदावलीं प्रवक्ष्यामि वाक्त्रायां बोधयेतये ॥
 विद्योपदः समाकायः । सिद्धः यत्तु यथायां समाकायो वेदितव्यः । न
 पुनरन्यथोपदेष्टव्य इत्यर्थः ॥

End. यत्नमेव इति किं तत्रे वरं इति किं भर्त्तनं । यत्तुमादित्येव भेदा ।

Colophon. इति यदावलीं हनी सन्तो पञ्चमः पादः । यतः परं अस्मिन् ।

विषयः । संक्षेपेण कातन्त्रोपपदादिनिरूपणम् ।

No. 165. पद्मनाभा By यक्षदीर्घं. Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 123 ślokas. Character, Nagārā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

बीबीसद्वैतवराजसभासभाजितमुसमकेपूर्वभिभीनां बी बीसत् श्याम-
बन्दीमोक्षानिपादानां मिथोपनिषोभूतान्त्व ग्टवीतदोषस्य प्राप्तायबुद्धोद्धत-

वैष्णवपरम श्रीश्रीमदाजीहराभिरुक्तानिपरमम निवेद्य ज्ञाना वाङ्मा-
यूषिं नमः ।

Colophon. श्रीमदायनवाचनीऽष्टाविंशत्परमायनवेद्यः ।

विषयः । परमायनवाचनीऽष्टाविंशत्परमायनवेद्यः ।

No. 167. परमसुखानन्दम् . Substance, country-made paper, 15 × 5 in-
ches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 ślokas. Character,
Nāgara. Date Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa.
Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. इत्ययम् इत्येवाद्यर्थे ज्ञानार्थं कृतं चादिरुक्त इत्यर्थेरायं नमो ज्ञानो-
क्तिः इत्येव विदुषः ज्ञानेन कृतेन ज्ञानिः परमपुत्रपार्थिवानं परमसुखानं
कृतवान् । अतस्त्वेतन्निर्दिष्टं । अतः हि इत्यर्थेनाम् ।
सुखोक्तिः परमं त्रय्यं ज्ञानात् सुखं वाच्यम् ।
तत्त्वज्ञानमभिप्रेत्याय कृतेनायं इत्यर्थेनाम् । इत्यादि ।

End. अत्रायेकः श्रीमदाजीहराभिरुक्तानिपरमम निवेद्य ज्ञाना वाङ्मा-
यूषिं नमः । इत्येव विदुषः ज्ञानेन कृतेन ज्ञानिः परमपुत्रपार्थिवानं परमसुखानं
कृतवान् । अतस्त्वेतन्निर्दिष्टं । अतः हि इत्यर्थेनाम् ।

Colophon. वेदायनं प्रकाशेन ततोच्चार्यं विचारयन् ।
पुनर्वाच्युक्तो वेदादिसाजीवेनवेद्यः ।
श्रीपरमसुखानन्दम् नमः ।

विषयः । परमसुखानन्दम् ।

No. 168. परमसुखोपनिषद् भाष्यम्. Substance, country-made paper,
11 × 6 inches. Folia 12. Lines, 13 on a page. Extent, 320 ślokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita
Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. अथ श्रीमत्सुखोपनिषदं विदुषः कृतं । विदुषः कृतं
परमसुखोपनिषदं प्रतिपादितम् । तदुपनिषदं नमः वाङ्मायूषिं नमः ।
श्रीमदाजीहराभिरुक्तानिपरमम निवेद्य ज्ञाना वाङ्मायूषिं नमः ।

यं नमो कृतकृत्याःकुचं नमामि नमामयम् ।
 यत्न विःश्रितं वेदा को वेदेऽपि कृतं यमम् ।
 निर्वर्णे नमसं नम्ये विद्यादीर्घमयेवरम् ।
 नमोदौ विद्वत्संज्ञाचकोऽयं प्रज्ञमवतारयति । अथ योगिनामिति ।

End. यावति आचार्यव्याख्या ।
 जीवकुम्भिविदेवैव यत्नं चार्थं विचारयम् ।
 पुनर्नमसि कृतं ईषाद्विद्यादीर्घमयेवरम् ।

Colophon. इति विचारचक्रं भावं ।
 विषयः । अथर्ववेदीयपरमर्षोपनिषद्वाङ्मा ।

No. 169. यवमानवर्णः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीववेद्याय नमः ।
 अथ यवमानवर्णदेवताप्रारम्भः । तव जीवदेवताः । प्रथमजीवे नमः
 इति नम्यार्थं आचार्यवादि, पूजाक्रमः, नम्यते नमः नम्यार्थं ।
 End. यमिं दूतं इवीनवे इति अथवे यमिं । मनुष्यः परापरति, नैर्द्वे निर्वर्ति
 वाचो ज्ञनं इति वाचवे वाङ्, नवीजानं इति ईमाने ईजानं, नीरस ।

Colophon. + + + + + ।
 विषयः । यवमानवीमे नम्यते देवताआपवविधिः ।

No. 170. यवमानवर्णः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीववेद्याय नमः ।
 आचार्यवाचाय नमः ईमानाको जुना नमः वनकवाचवद्वारा जीववेद्या-
 जीवर्णं यवमानवर्णवाङ्मयपूज्यं यवमानानुहायनर्षं करिषे ।

End. विन्धीः कर्माणि यजन्, नेचयोः, तद्विन्धीरित्यकाय षड् । धुर्धुवः करिणि
दिग्बन्धः । अथ देवपूजाभारमेत् ।

Colophon. इदं पुस्तकं लिखितं मर्दे उपनामकरधुर्वीरभर्तृणा कान्धं परार्थं चेति ।
विषयः । अग्निदानार्जितपद्मनाभमन्त्रेण व्यासकथनम् ।

No. 171. पाकतन्त्रकुश्लिकाग्रयोगः . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folio, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. कृषानुचारिणधुर्वीरप्रयोगः ।
कृषकाणां पुरा कृता देवभङ्गेन बीजता ।
अथर्व पाकतन्त्रका प्रयोगोऽथ वितन्त्रये ।

End. वैदिकानां चित्ताद्यां प्रयोगोऽथ सभा कृतः ।
कौशिकाद्येन तुष्यन्तु सत्यन्तु तुष्येन वि ॥

Colophon. इति पाकतन्त्रे ग्रन्थिप्रयोगः ।
विषयः । अथर्ववेदोक्त-ऋषयर्जितप्रकृतिधुतकुश्लिका ।

No. 172. पाणिनीयशिक्षाविवरणम् . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1832. Place of deposit, Tikāri, Zilla Gayā, Paṇḍita Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. नीलपेशाच नमः ॥
पातु यो निरुपद्रवा भविष्येभ्यः परकृती ।
प्राज्ञेतरपरिच्छेदं यत्तदेव करोति वा ।
हन्तः-कृत्य-निराज्ञानि विहतानीह दुरितिः ।
निष्पानविहता अस्मान् तस्मान् नां विहयोऽन्यम् ॥
अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि । अथेत्ययमानमर्थो वेदाध्ययनान्तरङ्गपाठः ।
इत्यादि ।

End. कर्मादीनि परिमितकाष्ठमाचोद्यितुं यजन्ते ।
जीवास्तान् अपरिमितकाष्ठानि चिदं दृष्टव्यमित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीपाणिनीयमित्रा-भाष्या समाप्ता ॥ * ॥

संवत् १८१२ ॥

विषयः । पाणिनीय मित्राभाष्यान्वयम् ।

No. 173. पार्थिवशिवकवचं (उन्मत्तभैरवीतन्त्रोक्तं). Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāin Khunverā, Paṇḍit Hārāp Candra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

देवुवाच ।

देवदेव महादेव विरूपाक्ष चिह्नोत्तम ।

कृपया कथ्यतां देव पार्थिवस्य महात्मनः ।

कवचं दुर्द्धमं तस्य शीतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

श्रीशंकर उवाच ।

देवेशि शृणु चार्थं हि जगदापि मनोरमे ।

कवचं तस्य निरले विषु स्तोत्रेषु शोभितं ।

तव चेष्टात्मया देवि कथितं कवचं शृणु ।

अप्रकाशं परं गुह्यं साधकाभीष्टदायकं ॥

कवचस्य अविदग्धतभैरवोऽनुहृष्टकण्ठः पार्थिवशिवो देवता सर्वकामार्थ-
सिद्धये विनियोगः ॥ इत्यादि ।

End. कवचं धारयेद् यस्तु साधको हृदिचे भुजे ।

देवा भगव्या भगवतां वरदात्मक न संशयः ॥

कवचं शिरसा यस्तु धारयेद् यतमानसः ।

कराद्यात्मक देवेशि अविभाक्ष्यहृदिस्थः ॥

काव्यकल्पयन् देवि पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।

तपैव प्रवटेद् देवि पञ्चाशीं पञ्चभान् भवेत् ॥

Colophon. इत्युन्मत्तभैरवीतन्त्रे देवीशंकरसंवादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

विषयः । पार्थिवशिवकवचस्य माहात्म्यादिकीर्तनम् ।

No. 174. पाश्चात्त्यवैदिकमुद्रापत्रिका . Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folio, 123. Lines, 6 on a page. Extent, 2,460 ślokaś. Character, Nāgara. Date . . . Place of deposit, Benares, Paṇḍit Cāmbhu Candra Vidyāsāgara. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

पाश्चात्त्यवैदिकमुद्रापत्रिका (?) ।
 विष्णुं निम्नगुं नो भक्तविष्णुविष्णुपदे भुञ्जाः ॥
 ऐवेन्द्रोपेन्द्रवन्द्योऽप्येन्द्रो ह्यारक्तैर्भुञ्जः ।
 निरोद्धमन्दिनीं वन्द्यो सविदामन्दकपिबीडः ॥
 रविमन्दिन्याः कोपविष्णुसदृशः
 प्रवतसुरविपक्षः क्षानुरभेकरक्षः
 प्रवदमुद्रक्षः प्रेतवेताडवक्षः
 प्रवदिवलवक्षः बाहु नः सर्वभक्षः ॥
 वन्द्ये श्रीमन्महादेवाम्बुनिवरं चेष्टं वशिष्ठं तथा
 ब्राह्मिणं मुनिमन्दिनं वरभरद्वाजं वज्रोभाजनं
 वापविष्णुं सुवर्धनः मुनिमुखं वक्ष्ये दे वन्दिताः ॥

End.

इति रासकान्तकः । तद्बाहुः श्रीकृष्णकः यथा—
 श्रीकृष्णकः परिधिवाच × × ×
 × × × जलवक्षः महाधनवक्षः
 श्रीकृष्ण रासनवर्धिवक्षः
 श्रीशारिणीं मुद्रवक्षः कतितां तनूनां । इति श्रीकृष्णकः ।

Colophon.

.../

विषयः । श्रीकृष्णवैदिकाम्बुनिवरं वक्ष्ये देववक्षः ।

No. 175. पिङ्गमेधसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folio, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1804. Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमन्महाव जलः ।

यथातः वेदमेधिकं दक्षं पुत्रो(. .)क प्रियतमेति विज्ञावत ।

वाचिनायेनैरक्षयैः प्राचीनानीती दक्षयैः जीवयैः ।

End. अथानः पैल्लमेधिकं दृष्टम्, अथानः पैल्लमेधिकमपरेपुरातनं कर्तुं नवम् ।
(.) हापामिहकाः प्रतिदिनमथानां द्युः पट्. हरिः चोद ।

Colophon. भारद्वाजकृते पैल्लमेधिकं सम्पूर्णम् । संवत् १८०४ ।

विषयः । आपत्तमथाचोचानां विमुरमेहिमिवाकथनम् ।

No. 176. पितृपञ्चोवनम् . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folio, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 540 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ।

ॐ श्रीमद्भगवन्मन्त्रोवाच श्रीमद्भगवन्मन्त्रोवाच ।

श्रीमद्भगवन्मन्त्रं वन्दे भगवन्मन्त्रोवाच ।

End. अग्निहोत्रोपदेवताकपट्टदेशकमाह्वयं विधीयते इति चेत् अथापि पितृ-
पट्टदेशकं करवं विधीयते इति ब्रूय इति न कोऽपि ब्रह्माकलः
(इतो नास्ति) ।

Colophon. — — — — —

विषयः । आध्यन्ते पितृपञ्चविधम् ।

No. 177. पितृपञ्चप्रतिपादकविधिवाक्यप्रकरणम् . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folio, 16. Lines, 16 on a page. Extent, 640 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमन्मन्त्रेण पञ्चप्रकरणे पितृपञ्चप्रतिपादकानि विधिवाक्यानि ।

स्वोक्ताभिर्न दृष्टः स कथं नं ब्रह्मचरिः ।

भारद्वाजो मन्त्रोक्तं पितृपञ्चं चक्षकमभूत् ।

End. न च प्रोक्तम् स्वोक्ताभिर्न च पञ्चाकारविधिरिति वाच्यम् । तत्र पञ्च-
पदप्रयोगात् . न चाप्यस्यैवाहः, हिङ्-पञ्चान्, अतएव न अथवा,
विधी अथवाचोमात् . अथ ब्रह्मचर्यमस्ति विस्तरमिवा नोक्तं इत्यह-
मिति विस्तरः ।

Colophon. — — — — —

विषयः । माधवतानुवाची पिष्टपद्मप्रतिपादकविधिवानुसंधः ।

No. 178. पिष्टपद्मखण्डनम् . By टीकाकारश्रीमन् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 19. Lines 5 on a page. Extent, 228 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. शिंख्यामिमुच्यमिमेवमन् चले ह्यनां शिवां
ह्योहावरयोः ज्ञेयं जगतां धार्मी तथा वासतः ।
स्तमे सर्पधरां मङ्गधिरवा सन्नाहराजोन्मकां
दिग्मकां मनुजाकृतिं च ह्यभिर्भे(.)युतां काशिकाम् ॥

End. अहिंसाधर्मेतात्पर्योद्भूतककुक्षोत्पन्नपुत्रपुत्रकेन चरमेपाठप्रभाकृषितचन्द्रि-
(.)काशिकापादपद्मपरावच(.)आपनोद्भूतमन्त्रेन्द्रवर्धन्युपपादादेन महा-
जीरनीर(. .)मुलीकत(. .)भुक्तुमिमेवामकमहोपमज्जारभङ्गोद्भवेन टीका-
कारमर्मेवा कृतः पिष्टपद्मखण्डनाख्योऽयं ग्रन्थः समाप्तः ।

Colophon. — — — — —

विषयः । माधवदे अग्निहोमोद्दीपात् पद्मखण्डनविषयं किन्तु पिष्टपद्मखण्डनमेव
कर्मणः, तद्विषयप्रमाणानुसन्धानं ग्रन्थे ।

No. 179. पिष्टपद्मखण्डनवाक्यार्थदीपिका . By रत्नपाल . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीवचेलाय नमः ।

प्रज्ञादं प्रहृष्टं नमः परमानन्दं ह्यकारम् ।

× × + × ×

ग्रन्थसमाप्ति-ग्रन्थप्रचारादिप्रतिबन्धककुरितप्रज्ञमनाय समुचितसेवदेवता-
कृत्यवकृतं मङ्गलाचरणं शिवाशिवायै आख्यातनोदृष्टां प्र.हन्तो ग्रन्थतो
मङ्गलाय च निवर्त्तति शिंख्यामित्यादि ।

End. परमानन्दसन्धोक्तुहवे दीपिका मवा ।

रत्नपासीन रचिता कृते(. .) मवा पुरा ॥

Colophon. इति विहङ्गमखनवाक्याद्यदीपिकासमाप्तिममम् । पादमुक्ते कथापत्र
शिवराशौ ।

विषयः । विहङ्गमखनवाख्या ॥

No. 180. पुष्पकक्षीसम्बादः . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ पुष्पकक्षीसम्बादो लिख्यते ।

अहर्द्वे सप्तद्वे कनकाक्षं पुरोगमम् ।

कनकसिंहो राजाभूत् बलभा कनकावती ॥

End. सुन्दरं धनं कर्तव्यं दद्याद्भूतं निमोदितम् ।

विश्वचयेऽपि विख्यातं दानशीलतप (. .) ॥

Colophon. इति त्रीपुष्पकक्षीसम्बादहङ्कान्तः समाप्तः ।

विषयः । जैनधर्मनाचान्त्रकीर्तनम् ।

No. 181. पुत्रदत्तोत्तमम् . Substance, country-made paper, 11×2 inches. Folio, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 9 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Paṇḍit Hārān Chandra Tarkavāgisā. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।

श्रीईश्वर उवाच ।

ऋषु देवि प्रवक्ष्यामि रामस्य परमात्मनः ।

श्रीचं द्वादशनाम्ना च पुत्रदं वाञ्छितप्रदम् ॥

जानकीवल्लभः श्रीरः श्रीमन्मानन्दवर्धनः ।

रावचारिः शरध्वंशो दयालुः शैलुवन्धुः ॥

चतुर्भुजश्रीतिर्कर्ता च दुर्जयेशः सती पतिः ।

रामो दामरविश्वेश्वरः शैलद्विद्वद्दामरामकम् ॥

एवं श्रीचं नवापुत्रं चः पठेत्तारवेत् सदा ।

यत्तं तस्य प्रवक्ष्यामि श्रुतुं हेति वरानने ।
 यत्पुत्री कथयेत् पुत्रं मुनिर्वीर्यं जनयेत् सुतम् ।
 यत्तवत्या य वा नारी जीवतत्या भवेत्सुपुत्रम् ।
 यदेहा पाठयेद्वापि त्रिकांशं भिषगः श्रुतिः ।
 संवत्सरस्य मध्ये तु पुत्रवाम् नाप्यसंभवः ।
 न प्रकाशं न देवस्य जीवन्वीर्यं प्रवक्षतः ।
 हेतुं त्रिकांशं भक्ष्यात् वैश्वनाथं विप्रेवतः ।

Colophon. इति वीरामनाथजीवे उवाचकेसरसंवादे पुनरुक्तोपं समाप्तम् ।

No. 182. पुनप्रतिग्रहविधिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folio, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यत्तं दत्तकविधिमाह । श्रौतकः ।
 ब्राह्मणानां उपनिषेयु कर्तव्यः पुनसंयतः ।
 तद्भावेऽपिषेये वा यज्यत तु न कारयेत् ।
 यविषायां कज्जातो वा मुषजीवसज्जोऽपि वा ।
 वैश्वानां वैश्वनातिषु श्रुत्यां श्रुतज्जातिषु ।

End. यथेवं कज्जोरसः पुन उवाचते कतोवभावे प्रभवतीति वक्ष्यात् वीश्व-
 यत्त इति ।

Colophon. इति पुनप्रतिग्रहविधिः ।

विषयः । दत्तकप्रवचविचारः ।

No. 183. पुण्यमाला . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 9. Lines, 19 on a page. Extent, 720 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. विषयः, कथमपिप्रवचनकथनवत् (..)
 यदनामि सुमद्वैचक्षण्यवचनवैचक्षण्यं वीरम् ।

End. जाय किम वाचयामि (..) जायत यक्षी
 जयति विष्णु (.) इ, जाय । परिष्कार इवा भवे विचिता सुप्रसिद्धिः ।

Colophon. उपपन्नमाहात्म्यम् ।

विषयः । विमलप्रति ।

No. 184. पूर्वपञ्चसमाधानम् . By हेरिचन्द्रम् । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folio, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,700 ślokas. Character, Nāgara. Date Place of deposit, Tikāri, Ditt. Gayā, Paṇḍita Častri. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. नीलप्रेमाय नमः ।

नमस्तस्य त्रिषं चार्त्तं नमसायकचंयुतम् ।
 कथमे वत् प्रवादेन लोकाः चर्त्तनवीरवत् ।
 पुं रासचभावां ये भाक्तताः नम चत्तिषी
 पूर्वपञ्चमा कृताः लोकेः पश्चिमाणां समाचयः
 विज्ञाने वे मया समिपकाराय नीलमा
 जायायां तुल्यैः वयैः नीलवीरिचन्द्रमेवा ।

End. तस्मात् पूर्वपरविरोधो दुष्यतिरः भावपरिच्छेदमहात्मिनो विवेचयन्तु
 दुषिषः ।

विषयः । महाभाष्येन पूर्वपञ्चकथनं तत्पन्नाधानम् ।

No. 185. पूर्वमीमांसापरिभाषा . By कृष्णचन्द्रा . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 459 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. सर्व्यनारायणं वन्दे देवीं विप्रसुन्दरीम् ।

सुखमधिनाराणां च विरत्नारण्यं ममे ॥ १ ॥
 वाङ्मानीं प्राकृष्टिदायैर्मन्त्रोपाय नीलमा ।
 नीमांसापरिभाषेणं त्रिपदे कृष्णचन्द्रमा ॥ २ ॥

इह चक्षु मरुर्षिणा जैमिनिना द्वादशलक्षणां पूर्वमीमांसायां पञ्चापनी-
 देवानुदासीनवीमिनया विचारितो मय देहोपनिषदसाधनताको चर्त्तः ।

End. उपोदात्तस्य प्रमाणवेपेसाभिपारणं नतः पञ्चोऽभिपारचमिति सुखवान-

ममादाभिचारवन्तः । इत्येवं नुत्यर्वायुव्याननुव्यायप्रतिपत्तिरेव कर्मा-
नुष्ठानम् । अन्यथानुष्ठाने वैगुण्यमित्युक्तम् ।

Colophon. इति श्रीकृष्णचम्पकता पूर्वजोनांवापरिभाषा सम्पूर्णा ।

विषयः । जीमिनिखोत्रकर्मणां संक्षेपेन विनियोजकचन्द्रम् ॥

No. 186. छन्दोबराहसंवादः . (आदिवाराहोयः) Substance, country-
made paper, 8×3 inches. Folio, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 250
ślokas. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Zilla Midna-
pur, Post Garvetā, Grām Telivani, Paṇḍit Nilkumar Gosvāmi. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय । आदिवाराहतन्त्रे ।

इतिमुवाच ।

चमत्कौटिल्यस्यायं महाश्लाघ्यनिरुद्धितम् ।

विष्णोः श्लाघं परं तेषां प्रथमप्रियमुक्तम् ॥

मत्परं नास्ति कृष्णस्य प्रियस्याऽनमचोक्तम् ।

तद्वत् चोक्तुमिच्छामि कथयस्व कथामिधे ।

जीवराज उवाच ।

गुह्याद्गुह्यतमं वृत्तं परमानन्दकारकम् ।

अत्यद्भुतं रचयामां रचयं परमं श्रियम् ॥

... ..

साधनां श्यामदूर्ध्वं विष्णोरेकान्तवत्तमम् ।

नित्यहन्दावनं नाम प्रश्लाघ्योपरि संक्षितम् ॥

End. गौरं चतुर्भुजं विष्णुं ब्रह्मचक्रनरायणम् ।

किरीटकुण्डलायैव शोभितं नमसाक्षितम् ।

पूर्वद्वारे द्वारपादं गौरं विष्णुं प्रकीर्तितम् ।

कृष्णवर्णं चतुर्पादं ब्रह्मचक्रादिभूषितम् ।

इतिवद्वारपादस्य श्रीविष्णुं कृष्णवर्णकम् ॥

Colophon. इति आदिवाराहतन्त्रे जीवराजछन्दोसंवादे श्रीमन्नोविन्दक्रीडायां परि-
पूर्णावतं समाप्तम् ।

विषयः । हन्दावनस्य साहाय्यादिवर्णनम् ॥

No. 187. प्रतिष्ठामयूः . By नीलकण्ठभट्ट . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folio, 49. Lines, 8 on a page. Extent, 750 ślokaś. Character, Nāgara. Date S.M. 1898. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

कविं चो जयति ।

मघो मन्त्रमाराधं जलोत्सर्गमघोत्तमान् ।

प्रतिष्ठाः सर्वदेवानां नीलकण्ठो वदत्यघो ॥

तत्र विष्णुमोक्षरे ।

End.

कर्तुराज्ञः प्रजापतिं प्राप्तिर्भवेत् सर्वदा ।

अथाकं दिग्भिन्नादेव दुष्टोतो भव सर्वदा ॥

Colophon.

इति विद्यामित्रवैद्यावतंसमीमक्षारानाधिराजपूजितचरणकमल-मीमांसक-
जङ्गमभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठकृतं प्रतिष्ठामयूःशतः समाप्तः । संवत्
१८९८ ॥

विषयः । सर्वप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 188. प्रत्यक्षिराक्षोत्रम् . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folio, 6. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunvera, Paṇḍit Harān Chandra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

नीलवेद्याय नमः । अथ प्रत्यक्षिराक्षोत्रं लिखामि ।

यो मे इत्यादिमन्त्राणां प्रत्यक्षिरा कविः जननीश्वरः इन्द्रादयो देवता
आत्मरक्षार्थं पाठे विनियोजः ।

यो मे पूर्वमतः पश्चात्तापमेकेन कर्मणा ?

इन्द्रादिदेवो राजा तं कथयतु कथयतु कथयतु मारयतु कश्चिं तच्छे
प्रयच्छतु कृतं नम शिर्वं नम शुभं नम प्राप्तिस्त्ययनं इन्द्राय नमः ।

इन्द्रो मे देवः दुष्टोतो वरदो भवेत् ॥ इतिपूर्वम् ॥ यो मे आग्नेये अग्निं
भाषयतु भाषयतु मारयतु कश्चिं तच्छे प्रयच्छतु कृतं नम शिर्वं नम शुभं
नम प्राप्तिस्त्ययनं अग्नेये नमः । इत्यादि ।

End.

पुण्येक्ष रत्नमर्चैश्च ध्यायेत् प्रत्यक्षिरा परात् ।

वर्षादूर्ध्वमर्जं मेघं × × × विधिवद्व्यतिष्ठेत् ।

मरीचकाजकवये वैवेचं मरचं भवेत् ।
 मराचककरोते च न भवं विचये कचित् ।
 मेमविचं वनामस्य मोक्षोचं कारयेत् ततः ।
 चाध्यामातां + + कला मनुमायावी पुनकोत् ?
 जीवतन्मं विधायेव विताग्री प्रविषेत् ततः ।
 यकायुर्न जपं कला विराये मारचं रिपोः ।
 मराचकरो भवेत् ततं तावज्ज च मराच + ।
 + + हारे चिरेत् तज्ज + + + मारचं भुवम् ।

Colophon. इति श्रीप्रत्यङ्गिराखोपं सम्पूर्णम् ।

विषयः । प्रत्यङ्गिराखकथनम् ॥

No. 189. प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्यावपूर्णिः . By श्रीमदुन्दरसूरि .
 Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio, 11. Lines, 23 on a
 page. Extent 1,012 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of
 deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance,
 old. Prose. Correct.

Beginning. चिदिकरिनुदभी नमः ।

नये इति चन्दनीयान् चन्दान् चन्दान् ज्ञान् ज्ञान् । दृष्ट इति । दृष्ट-
 विज्ञानि नैवेद्यको ज्ञानादिकृपावि दृष्ट हारे नदमपिकम् ।

End. श्रीवाचककप्रत्याख्याननिर्भुङ्गित्यादिभ्योऽननमाया । प्रधानकथनाच्च वल-
 लुतमा । इति ।

Colophon. श्रीमदुन्दरसूरिरिविना प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्यवीरवपूर्णिः ।
 श्रीवाचककहमितः कला चंदिता ।

विषयः । प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्याख्या ॥

No. 190. प्रनौवोदयनाटकम् . By मुक्तेश्वरनाथ . Substance, country-
 made paper, 12×5 inches. Folio 62. Lines, 11 on a page. Extent,
 2,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date S.K. 1823. Place of deposit,
 Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍita Čāstri. Appearance, tolerable. Prose and
 Verse. Incorrect.

Beginning.

बीमसेनाय नमः ।

ज्ञानं (ज्ञानं) इत्यनुनीत्यनिवर्तिनिर्बन्धकं यत् सदा
 कर्मा तर्कविद्यासिद्धिर्निर्बन्धितो मायापुत्रो संयुतः ।
 जीर्णसारधिकेष्ट कर्मपुत्रः साक्षी प्रकृत्यान्वितो
 भूवाच्यकोटारं विधिवन्तिहं तच्छब्दकर्म मयः ।

× × × × नान्यन्ते स्वरधारः । आर्योऽयं बीमत् प्रपञ्चदोहं × ×
 × × बीमद्वीपीर ? संश्रयतंवेन बीमधाराजभवननारायदेवेन आदि-
 दौष्टि, सकलशास्त्रविषयकज्ञानप्राप्तसम्भ्रमाणां जीर्णाश्वासेन स्वधार-
 माचरणां पाषाणां प्रवेष्टेनानुरूपतामिदं परिचक्षति । मदी । यद्यपि
 वेद रसायनपुत्रवचनेनार्थसिद्धिसन्देशावकाशश्चापि दुष्प्राप्ये वस्तुनि
 विज्ञायका एव प्रभवोऽनुचरैः, प्राय एव तावत् प्रभव एति । स्वरधारः ।
 आर्योऽतीरे वस्तुतरे काले न कर्तव्योऽतीरुक्तंभवत्या × × × × भारद्वाज-
 बंशप्रथितमहाजनश्रियादिसम्पादितयत्रोऽनुरागिना तद्वैश्वरीरेव बीमद्वी-
 चरवासेन रचितं प्रबोधोद्घमाटकमिति चक्षिकाकाशमुपशब्दकयेव
 आचलं । मदी । आर्योऽपुत्रकक्षां श्रीवचनोऽन्वयनकविताचरस्य शब्दा-
 वृत्तः । स्वरधारः । आर्यो भवतादाकाशनायकशब्दनित्यतामववसङ्घात-
 श्रीवचनद्वार्षितारचितमयमावलीकनसम्पादितसमस्तसमाससम्भ्रमः शिवा-
 नानोभयपात्रंको नैवाधिक इत एवाभिवर्तते । तस्मात् नोचितमस्य वनीरे
 आनुमिति निष्क्रान्ताः सन् । प्रसाधना ।

End.

पुष्टितपुत्रः । यद्येवं तर्हि साम्प्रतमेव भवदुक्तिशब्दात् नवद्यामानमुजिता
 गुता यतद्व्यावदातता । सा राजन् वक्षो प्रभातकल्पेनं रजनीति
 तथा चि ।

सन्मानचतुष्टौ विभाति सुरतानेष्टोद्धतिं शारिका-

भङ्गोद्धारितमाकलय्य रक्षति प्रीतिं प्रियोऽयं प्रिया

वेदाय विप्रमुच्यो × × × प्रति × वन्द्यन्ते × × × ×

मायको द्विजसन्तः सुरपुत्री × × × विद्याधराः । भवतु बीमद्वीरपि

जम्भ्यां कले कले शिविरावेति मधाराजाज्ञया जताः सन् । पटोऽहः

समाप्तवाचं यन्मः । अग्रिष्वेकजगदुन्निमित्तेऽप्ये ? १८९० ... मुद्रवाचरे वीचि

रदं पुत्रकम् ।

विषयः । मकाराजभवनपरावह-सभायां समान्त-वैवाकर-वीरार्चक-वेवायिक-नामि-
कादीनां पूर्वपक्षविद्वानादिकथनम् ।

No. 191. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $10 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines, 18 on a page. Extent, 3960 ślokas. Character, Nāgra. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वीरवेष्टाय नमः ।

मकाराजं तथा चार्यं त्रिं संवारमोचनं,
चारुचायनमाचार्यं नातरं पितरं तथा ।
विश्वेश्वरं नृपं वापि प्रथितस्य वचामयं,
प्रयोगसारं कुरुते मन्त्रानां कर्मचिद्वे ।

End.

मोदवाचादिस्तवप्रधानदेवतास्तनू पादस्तवोक्तदेवताः प्रहृष्टाः । इति
आशीर्वाकप्रयोगः ।

Colophon.

इति मर्माधानप्रवृत्ति-आशीर्वाकान्तप्रयोगः (... ...) इति प्रयोगसारे
मर्माधानादिआशीर्वाकान्तप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेन मर्माधानादि-आशीर्वाकान्तप्रयोगकथनम् ।

No. 192. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $8 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 204. Lines, 10 on a page. Extent, 3,060 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

(सद्यः प्रवृत्तः वृत्तश्लोकाः विस्तृताः ।)

प्रत्यक्ष देवतावानु शोभं कुर्याद्विषयः ।
तस्य नाम श्रुतीनाम प्रीयतामिति भावते ।

End.

यनेन सदाविभवं मकारादिस्तवमारीचवेत् । यानेन प्रदानमिदमः

×	×	×	×	×	×
+	×	×	×	×	+
×	×	× रीचवेत् । (इती वाचि ।)			

Colophon. — — — — —

विषयः । चर्यविषयंकारकवचनम् ।

No. 193. प्रज्ञविद्या . By चक्रेश्वर . Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 17 Lines, 6 on a page. Extent, 600 ślokaś. Character, Bengali. Date S.K. 1744. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post, Garveta gram Khunvera, Late Paṇḍit Śrīpati Bhāṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. नमो हस्तपदारविन्दमुत्तमं चर्याविधिप्रदं ।
 चक्रार्थं चक्रिककनकचक्रं चिह्नोक्तयुक्तं चिह्नं ।
 चोपदेशचक्रार्थं चक्रविषं चक्रार्थं चक्रोक्तं च ।
 चक्रं चक्रवर्णचक्रं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।

End. चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।
 चोक्तं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं चक्रवर्णं च ।

Colophon. इति चोक्तवर्णचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं । चक्रवर्णचक्रवर्णं चक्रवर्णं ।
 चोक्तवर्णचक्रवर्णं चक्रवर्णं । चक्रवर्णचक्रवर्णं १७४४ ।

विषयः । भावचक्रवर्णं । चक्रवर्णचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं ।
 भावचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं ।
 चक्रवर्णचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं ।
 भावचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं । भावचक्रवर्णं चक्रवर्णचक्रवर्णं ।

No. 194. "प्रज्ञोत्तररत्नमाषा". By चित्तपटगुरु . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya, Māharāja Balacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रविपत्य विनयदेनं प्रज्ञोत्तरमाश्रित्वा वक्ष्ये,
नामनरावरवन्द्यं देवं देवाधिपं प्रथमं ।
- End.** रचिता सितपट्टनुवचा विमला विमलैव रत्नमाश्रित्वा,
प्रज्ञोत्तरमाश्रित्वा कथ्यमता कं व भूषयति ।
- Colophon.** इति प्रज्ञोत्तररत्नमाळा समुत्था ।
- विषयः । जैननुवचिण्यसंवादः ।

No. 195. प्रायश्चित्तसारसंग्रहः . By आनन्द चन्द्र . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page, Extent, 750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍita Kṛṣṇadās Smṛtibhūṣana. Appearance, fresh. Prose and Verso. Correct.

- Beginning.** ॐ नमो नमोऽस्मै ।
प्रथमं पार्श्वनीमात्रं प्रायश्चित्तो च सारम् ।
आनन्दचन्द्रो विम्रेन्द्रः कुरुते वाङ्मयोधरम् ।
पापक्षयसाधकायनं प्रायश्चित्तं इत्यादि ।
- End.** मासोपवासघनं पञ्चदशधेनुघनं पक्षोपवासघनं सार्वधेनुघनं सम्यं
प्रमादन् प्रायश्चित्तविवेकादौ ब्रह्मम् ।
- Colophon.** इति श्रीआनन्दचन्द्रकृत-प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः ।

विषयः । प्रायश्चित्तकथनं । वाङ्मनादिना प्रायश्चित्तज्ञापककथनं । मङ्गलवादिप्रायश्चित्त-
कथनं । शोचकशोचवादिप्रायश्चित्तकथनं । अभिषेकभयवप्रायश्चित्तकथनं । अग्न्यागमवादि-
प्रायश्चित्तकथनं ।

No. 196. वक्रचोपनिषद् . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 1. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** शोऽ देवो ज्ञात्वा आसीद् देव जनपदं , उपवसत कामकरोति
विज्ञायते ब्रह्माकरोति विज्ञायते मत्ता एव प्रज्ञा अजीजनद्
विन्दुरजीजनद् सर्वे नपदमया अजीजनद् ।

End. अथोचये परमे श्रीमन् यस्मिन् देवा कथितेने निवेदुः वसन्त वेद
विद्यया करिष्यति य इमद्विदुष इमे समाप्त इत्युपनिषत् ।

Colophon. इति अथोचोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । अथविद्याकथनम् ।

No. 197. बृहन्नाम्निटीका (सुबोध). By हर्षकीर्तिस्वरि. Substance, country-made paper, 11 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 14 on a page. Extent, 540 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. असौ जिनैः ।

श्रीपात्रं सर्वसिद्ध्यर्थं सुखा सर्वोपदेः सुत,
आद्यान्नामिख्यस्यैवा सुबोधा मितये मया ।
तत्र पूर्वं अथ सर्वसोत्पत्तिर्निर्दिष्टावे ।

End. इति सुदु आद्य भूदे इति आद्या नामपुरीवतपीठवराजा श्रीचन्द्र-
कीर्तिस्वरिवरसिख्यस्य हर्षकीर्तिस्वरिद्वाराभीष्टमाटीका । विरचितमङ्गल-
(...) आद्यस्यैः प्रदत्त × × × आनिजिनसुप्रसन्ने × × ×
विहिता बृहन्नाम्निः ।

Colophon. इति बृहन्नाम्निटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनमतानुयायिबृहन्नाम्निशास्त्रा ।

No. 198. बृहन्नाम्निहतिः. By हर्षकीर्तिस्वरि. Substance, country-made paper, 11 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ बृहन्नाम्निहतिर्निर्दिष्टावे ।

आनिः आनिर्बृहन्नाम्निः आद्यान्नामिख्यस्यैवा,
अद्याद्याद्य × × आद्यस्य विद्यास्यैव समत् ।
श्रीआनिं आनिकर्तारं हर्षकीर्तिर्बुधकटं,
असक्य बृहन्नाम्ने मुनिरेवा विबोधये ।

प्रज्ञापिकापुरं पण्डितडोरीतिज्ञाना ।

Colophon. इति श्रीरघुनाथजीकृतं ब्रह्मसंहितायां आराधनार्थं, विद्यावर्धनं, वैद्याकरवर्धनं, ज्योतिःशास्त्रवर्धनं, रघुनाथजीको ग्रीष्मवासवर्धनं, सपुरवर्धनं नाम षोडशोऽध्यायः सम्पद्यते । संवत् १९०० ।

विषयः । १ अथावयवप्रकरणं । २ वास्तुप्रकरणं । ३ ज्ञानप्रकरणं । ४ पञ्च-
प्रकरणं । ५ प्रज्ञप्रकरणं । ६ तिथिनिर्णयप्रकरणं । ७ ज्योतिषनिर्णयप्रकरणं । ८ रविगुणा-
दिशान्तिप्रकरणं । ९ ज्योतिषादिशान्तिप्रकरणं । १० द्वावेयप्रकरणं । ११ पञ्चमसाक्षात्करणं ।
१२ परोक्षसाक्षात्कारादिकथनं । १३ अर्जुनगीता । १४ प्रज्ञप्रकरणं । १५ पञ्चमस्यारिहा-
कथनं । १६ ज्योतिषादिशान्तिप्रकरणं पञ्चमस्यारिहादिकथनं ।

No. 200. অক্ষরখণ্ড । Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 450. Lines, 25 on a page. Extent, 5,500 plokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta Visvakoṣa Office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. कुमारिकाचक्षमथे राज्ये च भरतस्य च ।
 पञ्चभिर्भद्रैश्चरतं देवानां सुमिसत्तमाः ।
 पञ्चदशपत्न्यानां भ्रतं देवाः कुलस्य च ।
 यानां च परिसंख्या च भक्ष्यन्त्येषु त्रिष्वपि
 दैवस्य जातस्योद्भवा साधारण इति विद्या ।

End.

Colophon. इति भविष्यपुराणे ब्रह्मवैवर्ते कर्तव्यधर्मोपनिषत्सु अष्टमोऽध्यायः समाप्तः । अतः परं विहितं अस्ति ।

विषयः । १ जीवद्रव्यस्य जीवद्रव्यत्वं । २ परमद्रव्यत्वं । ३ जीवविज्ञादि-
त्वं । ४ कारिकादिज्ञादिष्वत्वं । ५ वरादिष्वत्वं । ६ ७ सर्वमानद्रव्यत्वंसुखे

विद्यासुन्दरणी चपचर्चनं ॥ ८ । ९ । विजयार्चस्त्रिभुजादिचर्चनं ॥ १० । ११ यशोरदेम-
नचर्चनं ॥ १२ । १३ यन्त्रदीपविचरचं ॥ १४ । १५ चोदुष्टदेमविचरचं ॥ १६ । १७
वाचासदेमचर्चनं ॥ १८ । १९ परदयोनदेमचर्चनं ॥ २० कौकटाकर्णतपस्वदेमविचरचं ॥
२१ । २२ कौकटाकर्णर्षि-चक्रदेम-विचरचं ॥ २३ । २४ २५ २६ २७ २८ मन्त्रदेम-
विचरचं २९ । ३० । ३१ भोजदेमविचरचं ॥ ३२ राजद्वयचर्चनं ॥ ३३ । ३४
जरासन्धदेमचर्चनं ॥ ३५ । ३६ । ३७ जयाप्रदेमविचरचं ॥ ३८ ३९ विशाखदेमान-
र्षिर्षिद्वारदेमविचरचं ॥ ४० ४१ । ४२ चम्पादेमविचरचं ॥ ४३ चम्पापुरचर्चनं ॥
४४ । ४५ । ४६ मिथिलादेमचर्चनं ॥ ४७ । ४८ तीरभूक्तिदेमविचरचं ॥ ४९ । ५० ।
५१ काशीमाहात्म्यकथनमुक्तेन काशीप्रदेमविचरचं ॥ ५२ । ५३ काशीचारीदारमेचर
माहात्म्यादिकथनं ॥ ५४ ५५ काशीमाहात्म्यविशेषरमाहात्म्यादिकथनं ॥ ५६ काशी
माहात्म्यतत्त्वज्ञानादीनां माहात्म्यकथनं ॥ ५७ मध्यदेशानर्षिर्षिज्ञानभूप्रदेमचर्चनं ॥

No. 201. ब्रह्मानन्दः । Substance, country-made paper, 14×3 in-
ches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character,
Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Upalātāgram Post Mehar,
Zilla Comilla, Paṇḍit Jagabandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh.
Verse. Generally correct.

Beginning. ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नेवतः ।
देविकासुप्तिकामचर्चनं विद्या सुखाद्यते ।
ब्रह्मविद् परमाप्नोति शोकं तरति चाकम्बित् ।
रघो ब्रह्मरूपं ब्रह्मानन्दो भवति ब्रह्मवा ।
प्रतिष्ठां विन्दते साक्षात् यदा साक्षात् सोऽभवः ।
कुरतेऽस्मिन्नन्तरं चेदेष तस्य भवं भवेत् ।
वायुः सूर्यो वकिरिन्द्रो वस्तुर्लोकान्तरान्तरं ।
ज्ञाना भवं विज्ञानमोयसाद्भुतेना चरति वि ।

इत्यादि ।

End. निचराणी ब्रह्मसत्त्वे भावमाने सर्वप्रभे ।
चर्चये विपुली मासि भूमानन्दोऽस्य चर्चये ।
ब्रह्मानन्दाभिषे प्रभे चर्चनीयाय ईरितः ।
विषयानन्द इत्येव द्वारिषाणां प्रविशतां ।
वाचावरिचरीनेन ब्रह्मानन्देन चर्चये ।

पाचाय प्राचिन् सन्नाम् क्वापितान् प्रवसानवान् ।

Colophon.

इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः ।

श्राद्धे वेदरसादिचन्द्रादिविषये पञ्चमने नान्यदे

बोधार्थे पुनर्बोधने निजगुरोः पादारविन्दद्वयं । (?)

ध्यात्वा हृत्पदवीर्ये कृतिशिरः श्रीपद्मकाञ्चनैः-

स्त्रिंशि श्रीवसन्तानन्दनामवदना कञ्चानन्दोपकः ।

विषयः । इति श्री ब्रह्मानन्दे श्रीमानन्दो नाम प्रथमोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दो नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दो नाम तृतीयोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय इति ।

” ” विद्यानन्दकृतुत्पत्तिपर्यन्तोऽध्याय इत्यर्था ।

” ” इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः

No. 202. ब्रह्मानन्दः (सटीकः) टीका. By रामकृष्ण. Substance, country-made paper, 11x6 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 950 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajārampura, Pandit Maheśacandra Tarkacūḍāmaṇi. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. मूलस्य ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि श्राद्धे तस्मिन्निषेवतः ।
 ऐश्वर्यकामुच्छिन्नानर्चनार्थं विना सुखायते ॥
 ब्रह्मवित् परमाप्नोति श्रीं तस्मिन् वाक्कवित् ।
 एवो ब्रह्मरसं कञ्चानन्दो भवति नाम्ना ॥ इत्यादि

टीकायाः यत्ना श्रीभारतीतीर्थविद्यारत्नबोधरी ।
 ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय इति ।

End. मूलस्य ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय इति ।
 विषयानन्द एवेव द्वितीयः प्रविशति ।
 श्रीवात्सरिकरोऽनेन ब्रह्मानन्देन वर्णितः
 पाचाय प्राचिन् सन्नाम् क्वापितान् प्रवसानवान् ।
 इति श्रीविषयानन्दे पञ्चमोऽध्यायः ।
 श्रीवीनारायणा नमः ।

टीकायाः पञ्चतमाश्च विवचापीति विपुलैर्भाषाभाषासूत्रानन्वोऽयं दम्बुचये
दत्तः । इदानीं प्रत्यक्षपदं चरति प्रज्ञानमेति । इदानीं प्रत्यक्षमात्रे
चनेदेन चरितुं करम् प्राचयति प्रीयादिति ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारम्भविषय-
विक्रमेव रामकृष्णयोगेन विदुषा विरचितायां प्रज्ञानमे विवचानन्वी नाम
पञ्चमोऽध्यायः ॥ इति श्रीप्रज्ञानन्दनानन्दप्रसादः समाप्तः ॥

विषयः । १ अध्याये श्रीमानन्दनिकपदं । २ अध्याये चात्मानन्दनिकपदं ३ अध्याये
चैतानन्दनिकपदं । ४ अध्याये विज्ञानन्दनिकपदं । ५ अध्याये विवचानन्दनिकपदं ।

No. 203. भर्तृहरिनिर्मोदनाटकं . By हरिहरोपाध्याय . Substance,
country-made paper, 13×3 inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent,
325 slokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Dināj-
pura, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose
and verso. Correct.

श्री प्रत्यवेनमः ।

Beginning. तैत्तिरीयस्य ब्रह्मा रजनिहरकलाजाग्रतो चोपजीता ।

यथाज्ञोपापजीता पद्मपि न जडाजुततोऽयः प्रवेदे

×	×	×	×	×
×	×	×	+	×

नान्यको ह्युपायः । अस्मत्तिविक्रमे भो भोजिभूयन्तवप्रभृतिवीजक
भूतस्य भगवतो भूतपते रैरेवेहरस्य याचायां दुःखभाः चासाजिकाः
श्रीहरिहरप्रभृतेन भर्तृहरिनिर्मोदनाका शान्तिरसप्रधानमेव नाटकमो-
पासितुमीहानये तथ भवताः सावधाना भवन्तु ।

End. मोरचः । तवाचीदमस्तु

साधोः विध्यतु कार्यं च ध्यतु चिरं राजा प्रकारकमात्

कस्मिं रचतु पञ्चपातनपुरा भूयादुदारात्मनां

जहीचापनमार्जनादस्य दुःखं चार्वात् सद्वार्पं चा-

दस्मिन् चारिचरे परोक्षितमुवा प्रीयातु नैर्जीरयं ।

इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon. इति पञ्चमोऽध्यायः । इति श्री हरिहरोपाध्यायकृत-भर्तृहरिनिर्मोदनामक-
नाटकं समाप्तं ।

विषयः । कविवाचा भाग्यवत्या चतुस्रपद्येन विविक्तम् अर्जुनपरिवाजकम् राक्षी ज्ञान-
प्राप्तिकथनं ।

No. 204. भावप्रतप्तम् . By बागराज . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, District Gayā, Paṇḍit Mahaviraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

शुभं कथितं कथिरतोऽपि विवेतराशं ।

आदि प्रपञ्चमयसकलव्यभिचारं ।

तत्रं कथितं कथनं शीतलमनुदेजः

विषयव्यञ्जितपद्यानुगतं सुदेव ।

End. श्रीं दुर्जयदोर्भुजजगन्निजप्रोक्तप्रतापानस-
न्नाह्वानाकथिणीकृतारिभरः श्रीमानराजो जयौ ।

Colophon. इति श्रीमानराजविरचितं भावप्रतप्तं सम्पूर्णं ।

विषयः । भावविमिश्रणम् ।

No. 205. भाविकरूपव्याख्या . By जगन्नाभेन्द्र . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 230 slokas. Character. Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यन्मे विन्दुं नवानन्दं भक्तकल्पमशेषम् ।

व्याख्याचरितैर्लभं नरैर्येषामुत्तमं ।

कृपितादिप्रकाश्यायां समीकृत्य परं सुखं ।

विष्णो तत् परं श्रीराजमनसं भजेन्मयं ।

End. यद्यनप्रकृतमाहात्म्यात्मेन कुरिषा रचिता,
प्रियतां सुदये वदये कलकामचिह्नेन उपदेव ।

Colophon. इति श्रीमत्प्रबलशक्तिमानदेवमहात्म्येन श्रीमद्वल्लभेन्द्र विरचितं
भाविकरूपव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । जनप्रबलाश्रयकरलंकारकभाविकरूपव्याख्या ।

No. 206. भूवनेचरोत्तवटीका . By गौरीमोहनविद्यावहार . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 130 ślokaś. Character Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta gram Medrā, Babu Parbaticarap Bhaṭṭācāryya. Appearance, old, Prose. Generally Correct.

Beginning

ॐ नमो भूवनेचर्य्यै ॥

काङ्क्षीपादपुत्रं रम्यं धाम्ना नीगौरमोहनः ।

टीकां तनोति विमर्शां धीरेरेषा प्रष्टुञ्जताम् ।

समस्तं वचनो दोषा मुच्येतेषो न विद्यते ।

तथापि शृङ्गतां क्षमा वाचके नयि तेष्टुञ्जाम् ।

यच्च सर्वविद्याप्रधानाया भूवनेचर्यां स्वस्वार्थमुपोषाच्च वाङ्मायवे,
चवाचमन्त्रमोमित्यादि यच्च पूजासमकारं चामन्त्रमयीं नित्यामन्त्रविशिष्टां
साधनां शब्दशृङ्गलक्षणीं पूर्वशृङ्गलक्षणीमिति च पाठान्तरं
जनत्कारणमन्त्रिकां जनतां प्रष्टुञ्जतीनां कारणं बीजं चमिकां जनकान्तरं
यच्च वा चमिकानाम्नीं चरं ईदं क्षतिं करोमीत्यादि ।

End.

पुनिसुरचितपाकमित्यादि, गुत्वा सुरचितमिव पाकं निम्नं यच्च तरेतत्
कोषं बीजतां पुनिसुरचितं मध्ये इव जनति यो मर्त्यः मनुष्यः
चाङ्गानरात्मा चाङ्गो प्रवीभुतोऽनरात्मा यच्च क्षेत्रगुप्तः चक्षुः श्रित्यं पठति
स जनः × × × × विभूतीनां उच्येत्पदं
यथा ह्याह तथा भवति पुनिसुरचितपाकमिति च पाठान्तरं ।

Colophon.

रत्नपेन्द्र भट्टवंशोद्भवनीगौरमोहनविद्यावहारभट्टाचार्य्यविरचिता नीमकु-
भूवनेचरोत्तवटीका समाप्ता । शकाब्दा १७१४ ।

विशेषः । भूवनेचरोत्तवटीका वाङ्मायनं ।

No. 207. भूखण्डं (चान्दपुराखण्डं) . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1,400 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of Deposit, Dinājpura Rājvāḍi. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ।

नारायणं नमस्कृत्य नरेन्द्रं नरोत्तमं ।

देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयन्तुदीरवैः ।

विदग्धायां यथाविष्णुकीर्त्यां नीचैराक्षिप्त ।

तथा जयति भूखण्डे मन्त्रकथाम उक्तम् ॥

स्तम्भ उवाच ।

End. मन्त्रिपामस्य माहात्म्यं चरेत्तेन द्विजोत्तम ।

वधितस्तु मया पुण्यं माहात्म्ये शिखामये ॥

Colophon. इति श्रीकण्ठपुराणे भूखण्डे मन्त्रकथामाहात्म्यं । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ । २ । ३ अध्याये मन्त्रकथामाहात्म्यकथनेन यथावेवैरक्षाभक्त्यनं ।
४ चक्रं कुलमक्षिप्तवर्णनं । ५ दशमनेवर्णनं । ६ विशाचमोचनं । ७ दशमिष्वर्णनं ।
८ चवन्तोत्तरवर्णनेन यज्ञदत्तमोचनिरूपणं । ९ वसन्तीष्वर्णनं । १० । ११ प्रयानवर्णनं ।
१२ । १३ भविष्यज्ञावर्णनं । १४ मोक्षतीर्थवर्णनं । १५ देवाकुलवर्णनं । १६
मोपाकृताहात्म्यवर्णनं । १७ । १८ मोक्षतीर्थवर्णनं । १९ चक्रतीर्थवर्णनं । २० मुनितीर्थ-
वर्णनं । २१ नयावर्णनं । २२ । २३ । २४ कृपादिवर्णनं ।

No. 208. भैरवस्तवराजः. (विश्वसारोद्धारोद्यः) Substance, country-made paper, 16 x 3½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 72 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā Ayodhyā Raghunnāthvāṭi, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

यस्य वदूकलोचं ।

कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

महत्परिपत्रकं धाम्नीती परमेश्वरं ।

नीपार्जतुवाच ।

भगवन् सर्वधर्मोच्च सर्वेशास्त्राजमादिपु ।

सायमुद्धारकं मन्त्रं सर्वसिद्धिप्रदं त्वया ।

नीभगवानुवाच ।

शृणु देवि मन्त्रमन्त्रमायुद्धारहेतुकं ।

सर्वदुःखप्रशमनं सर्वमङ्गुलिवर्धनं ॥ इत्यादि ।

End.

एतत् शुभा ततो देवो नामाह्वयतमुत्तमं ।

भैरवाय प्रहृष्टाश्रुत् सवर्णैः मनेवरी ।

Colophon. इति विचारीवारे वापदुवारकले भैरवचराजः उवाच ।

विषयः । बहुभैरवस्य स्वकथनम् ।

No. 209. अमरगौतं . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 5. Lines 4 on a page. Extent, 25 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

अथ प्रजल्पः ।

Beginning. अक्षरेषामद्वयत्वा वधिरस्वरं भद्रया प्रियत्वा
कीदृक्षोद्गारः प्रजल्पः स तु कीर्तितः । ? यथा ।
मधुसूक्तिवन्मो ना क्षुद्राग्निं वचनम् ॥
कुचपिकसितमालाङ्गुलमग्निसुभिर्गः,
वचतु मधुपतिकम्बानिनीनां प्रसादं
बहुसदृशि विदुषां वक्तुं नूतनकीदृक् ।

अथ तुल्यम् ।

End. यथार्जवात् सनाभोर्ध्वं सदैवं सद्यथावत्
नृत्कच्छ चरिः स्पृष्टः स तुल्यो विदुषोऽपि । यथा-
विविक्त मधु पूर्यान्मय्युपबोधनाये ?
स्मरति स पित्रेष्टान् सोम्यवन्तं गोपान्
कचिदपि स कर्त्ता नः किञ्चिदीनां मृतेषु,
मुज्यन्तु वदन्तं सुप्रसादात् कदा नु ।

Colophon. × × × ×

विषयः । बोद्धारप्रजल्पादितुल्यत्वात्कथयानुक्ताभिः ।

No. 210. अमरगौतयाख्या . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 5. Lines, 15 on a page. Extent, 305 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

अथ विषयकः ।

Beginning. त्रेहस्य दृष्ट्वाकोके नूतुरीषातिव्यथितः ।
धुरिभारमयी जलपी यक्षीमोत्कण्ठितो वनः ॥

विषयस्यो द्वात्रिंशं प्रकृत्य परिचयितं ।
 विषयस्योऽप्यस्य च विषयस्योऽपि विषयितं ।
 चात्रापि प्रतिपद्यते तुल्यस्येति कीर्तितः ।
 एव भवतीत्याहो द्वात्रिंशं प्रकटीकृतः ।
 अथवाभाववैधिय-वस्तुत्वमिदमुच्यते ॥

End. अथ प्रथमपरचे चार्ज्यं । द्वितीये अथवापुनरापनेन गभीरं । तृतीये,
 द्वितीयं । चतुर्थे, चापकृत्युक्त्या च । अथ विषयस्यैवपनमापुन्येवपुन-
 यक्त्या कृत्य एव भवतीत्याहो द्वात्रिंशं प्रकटीकृतः ।

Colophon. इति भवतीत्याहो ।

विषयः । उक्त्युक्त्युक्त्युक्त्युक्त्या भवतीत्याहो ।

No. 212. मध्यपदसिद्धिद्वारनिर्णयः . By नारायणदेव . Substance,
 country-made paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page.
 Extent, 120 ślokaś. Character, Nagara. Date ? Place of deposit,
 Bibihāṭi. Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new.
 Prose. Correct.

Beginning. नीलचेशव नमः ।

नीलाश्वीनिधिमध्यं तुल्यद्वि विनामचेराहवे ।
 नीलाश्वप्रमवाटिकापरिहवे विद्वद्द्वेमाहवे ।
 वैद्व्याहद्विद्वान्मने जनकजायुतं पुत्रं तारुणं,
 चात्रान्दं तदुपाहवे परतरं रामाभिधानं नमः ।

End. अथा नयाप विचित्रं उदाहरणं
 यन्मात्रं विद्वोक्त्य विविधान् समतानुसृतं ।
 माध्यमिनीवविमुधा चात्रोक्त्य नमः
 द्वितीये नमि प्रदत्तं भुवनाभिधीनाः ।

Colophon. नीलकुलवज्रुर्देवान्मनेतमाध्यमिनीयशास्त्राभि-देवोपाभिधनारायणद्वि-
 कृतो द्वात्रिंशद्वारनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । मध्यपदसिद्धिद्वारे चतुर्थेद्वितीयेऽश्वोः नारायणोः कथा प्रदत्तं इति उक्त्ये-
 नान्वितम् ।

No. 213. मन्मकाश्रीखण्डोक्ता (मन्मरहस्यप्रकाशिका) . By नीलकण्ठ .
Substance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia 17. Lines, 13
on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Nāgara Date ? Place of
deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning. विद्येयं माधवं दुष्टं दृष्टपाविष्ट भैरवं ।
वन्द्ये काशीं गुहां नदां भवानीं नयिकर्षिकां ॥
प्रवेष्टमिति दादृष्टं खलं । अथ नृपदेवता-
वेतिहासं प्रदेष्टुं मन्वेद्वाक्यदायकः ।
दाक्षो शीतवनेयं वा वैशदेवम् शीतकः ॥

End. ततो ह्यब्रुवानेनामारब्धकार्याणि काश्यां कृतान्यपि पुष्कानि पापानि च
नश्यन्ति इतरे तु पुष्कपात्रे कलत्रोत्था भोगेन चपयिष्या कैवल्यमनुते ।
तदेवं काश्यां तनुत्यजो जन्मुत्पन्नः कुतिलकुतिन्यायैः परमात्मन्य-
प्राप्तिमुनेति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीमत्पद्मनाभप्रसादमहर्षिदापुरम्बरजगद्गुरुशंभुशिवसंन्यास-श्रीविष्णुस्मृति-
खनोर्गीतकव्यस्य कृतिः सोऽनुत्तममन्मकाश्रीखण्डोक्ता रचयिताप्रकाशिकाया
समाप्तिमवसत् ।

विषयः वेदकाश्रीविषयकमन्मकाश्री काश्या .

No. 214. तन्मसारोक्तमन्मसुक्तावबोधिविधिः Substance, yellow
foolscap paper, 6×3 inches. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 575
ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upatāggrāmi
Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbaudhu Tarkavāgis. Appearance,
fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो नवेन्नाथ । ॐ नमः शिवाय ।

अथ तन्मसारोक्तमन्मसुक्तावबोधिविधिः ।

तत्र प्रथमं भूषणेचरीतन्माः । श्रीं रं श्रीं रं रं श्रीं नौ । वां श्रीं
श्रीं ॥ अथाष्टपूर्वा मन्माः श्रीं नमो भगवति माहेचरि अष्टपूर्वे काथा ।
ॐ नमो भगवति माहेचरि अष्टपूर्वे काथा । ॐ नमो भगवति माहेचरि
अष्टपूर्वे काथा । ॐ नमो भगवति माहेचरि अष्टपूर्वे काथा । ॐ श्रीं
नमो भगवति माहेचरि अष्टपूर्वे काथा । श्रीं नौ नमो भगवति माहेचरि
अष्टपूर्वे काथा । इत्यादि ।

End. कथादर्शनमन्त्राः । ॐ ह्रं षट् काशि काशि मांशोचितरत्नं काश्य
देव मायकृतु माहनि ह्रं षट् काशा । कान्तिनि वस्तुकस्य मनः कथय
कथय ह्रं षट् ।

Colophon. इति तन्त्रसारोक्तमन्त्राः । ॐ नमो गुरवे ।

विषयः भुवनेश्वरीमन्त्राः । चन्द्रपूर्वमन्त्राः । विपुरामन्त्राः । चकुरितामन्त्राः ।
अश्विनमहिनीमन्त्राः । जयकुर्मांमन्त्राः । वीमन्त्राः । हरिद्रामचेशमन्त्राः । सूर्यमन्त्राः ।
अग्निमन्त्राः । विष्णुमन्त्राः । रामचन्द्रमन्त्राः । वासुदेवमन्त्राः । अश्विंशमन्त्राः । वराहमन्त्राः ।
कृष्णमन्त्राः । शिवमन्त्राः । चेषवाक्यमन्त्राः । भैरवमन्त्राः । भद्रकाशादीर्ज्ञा मन्त्राः ।
वीरवाचनादिमन्त्राः । मारववशीकरवीरवाक्यादिमन्त्राः । चन्द्रमन्त्रावेति कथितव-
मन्त्राणां सङ्ग्रहः ।

No. 215. मन्त्ररामायणम्. Substance, country-made paper, 14x4½ inches. Folia, 43. Lines, 2 on a page. Extent, 146 ślokas. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. शिरो मे राक्षसः पातु भावं ह्यरचात्मजः ।
कीशख्यो ह्यसौ पातु विश्वामित्रप्रियः पुनी-॥ १ ।
ब्राह्मं पातु मन्त्रात्मता कृत्वं श्रीमिश्रित्वस्यः,
जिह्वा विश्वामित्रिः पातु कथं भरतवन्दितः । २ ।
कान्धो दिशामुषः पातु मुनी भद्रेशकामुङ्कः
करो श्रीतापतिः पातु हृदयं जामदग्न्याजित् । ३ ।
मथं पातु करधंशो नाभिं जाम्बवदायकः,
सुप्रीवेशः कटिं पातु सङ्घिनी वसुमन्त्रप्रभुः । ४ ।
जामुनी वीरकृत् पातु जङ्घे ह्यमृतकामकः ।
पादौ विभीषणवीरः पातु पादोच्चैर्ध्वं वयुः । ५ ।

End. नावा न चोदः प्रदिशः इतिद्याः कश्चिभिरतिदूर्गाणि विद्या,
तां प्रजां वृषदुह्यो मणिमावयेत्तद्वद्व्यावरेण ।

Colophon. × × × × ×

विषयः । प्रथमतो रामरचाकोरं मतो वेदस्मरामविषयकमन्त्राः ।

No. 216. मन्तरामायणवाक्या (मन्तराख्यप्रकाशिका). By श्रीचन्द्र . Substance, country-made paper, 11×2½ inches. Folia, 48. Lines, 12 on a page. Extent, 1,545 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. रामायणं पुनं नीति रामरथा मयाकुरु ।
 माययो नीजमायायं दूषं नीची मयाययं ।
 यय रामरथायाः रामायणमुमाकुरुनं कष्टमयमज्जवे, मय्यानां राध-
 यादिवदानीं ज्ञेयय रामायणायं कष्टमयमायु, मयाः मायपीनीजनं वेद-
 दूषनं नीपयादनीयं वेन रामायणस्यापि मनुभयं विधति ।

End. कष्टमायंवरतां विरामितां कष्टमायंउपयेव दमितां ।
 पादवेदपदवाक्यमायविदु नीपि नीका दुमतिः प्रवीदतां ।
 नीरामरथावाक्यामं मन्तरामायणायमिधं ।
 वाक्यामरायणारेव प्रीयतां कष्टमायिधिः ।
 दमिताः नीववाधायं वेदारेव विरमति ।
 यनो विपुल × × × वाक्यमायानुवायिनिः ।

Colophon. इति नीमन्-पदवाक्यप्रमायमज्जयाहापुरन्तरचतुर्दशभावनं-नीविन्दकारि-
 क्तयोः नीनीकचन्द्रक कतिः कोदुतमन्तरामायणवाक्या मन्तराख्य-
 प्रकाशिकाया यमात्रिमयम् ।

विषयः । मन्तरामायणवाक्या .

No. 217. मन्त्राभिधानं . By मनुचन्द्रमभट्टाचार्य . Substance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Kālāpāḍā, P. O. Rājārampura, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नीरामः ।
 प्रमयादी मयाभायी कष्टिचित्तमकारिणी ।
 मन्त्राभिधानं ज्ञेयवे मनुचन्द्रमभट्टाचार्य । ॐ कार ।
 ॐ कारं वर्जुलं तारं वायव ? चंचः कारयं ।
 मन्त्रायाः प्रवयः यत्नं विन्दुमतिजिदीयतं । दयादि
End. नं नीचाकोचं मनुचन्द्र मज्जदी रिपुचंनकः ।

वीपद् । मेघयुग्मं तथा वीपद् मधुदेवतामेव च ।

पद् । मन्मथो पद् वीपिका आदित्योद्भवपत्रकः ।

Colophon. इति मधुनन्दनमहापात्र्येविरचितं मन्मथविधानं समाप्तं ।

विषयः । ॐ कारणं देवताकथनं । तथा चकारादिनामकावयोदीनां देवताकथनं ।

No. 218. मन्दारमञ्जरी (तत्त्वप्रकाशिकायाः) . By चास-वति .
Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia 40. Lines, 11 on a page.
Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Bibihāṣi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning. वीवेदशाचाय नमः ।

सक्रीकरतकाभोजकाकनीपदामुजं
 प्रवमानि चवधीवं देवताचक्रवर्तिनं ।
 वीमदानन्दतीर्थायैवचरामुदयं कथं
 त्रिवेन्द्रादिभिरोभूवामादरादभिषादये ।

End. चवधीपदामुजमचहीवितिचन्द्रिकां
 मन्मथक्रीर संसारसंतप्तं सततं विव ।

Colophon. इति वीपकीनारायणाक्षरविक्रमविक्रमकादपीतनाम्नशाकमेव चास-
 वतिना विरचिता मन्दारमञ्जरी तत्त्वप्रकाशिकायाः समाप्ता ।

विषयः । नाथनक्षत्रप्रकाशिकायाः ।

No. 219. मन्मथसंहिता . Substances, country-made paper, 7×3 in-
ches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character,
Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta Viśvakoṣa Office, Babu
Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. वीमथेजाय नमः ।

इकदा दुष्टजातीयं मन्मथं जगतां पतिं ।
 इतिः पत्रम् चक्रिडा चर्चकोकविदेवता ।
 विमथवारं संसारे तन्मे पद् दुरीतम् ।

End. मन्मथान्वयराजुनी मन्मथी ज्ञानसंयुतः ।
 मन्मथी राजपूज्यस्य संहितामन्मथान्वयेत् ।

Colophon. इति नीलकण्ठचरितनामं चाक्षुषनामोक्तो पञ्चमोऽध्यायः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । रत्निमदनवभाषस्तुलेन मैत्रुमप्रकारभेदकाकाकादिभिरुपयं ।

No. 220. महाभागवतपुराणं. Substance, country-made paper, 13×4½ inches. Folia, 178. Lines, 10 on a page. Extent, 5300 ślokaś. Character, Bengali. Date of writing S.K. 1734. Place of deposit, Upalātāgrām Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkāvagīś. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो दुर्गायै ।

बालाराध विरिञ्चिरज्ज जनतः बडा चरिः बाळकः
 चंचलां विरिञ्चः कथं समभवद्भवा च वा योनिभिः ।
 बालायां प्रकृतिं नदन्ति मुलबलनार्थविन्नाः परां
 तां देवीं प्रवृत्ताभि विज्ञाननवीं कर्मापवर्गप्रदां ।
 यददा मेभिपारणे श्रीनकाया मधर्षयः ।
 यप्रभुर्भुविशार्दुं च खलं वेदविदांवरं ।
 बाळमिष्य महाप्राज्ञ चर्मेवेदविदां वर ।
 पुराणं बाष्पतं मूषि कर्मेवोचदुसप्रदं ।
 कृत्यं चवाच ।

चतुर्त्तं नीलचेजेन वारदाव महाकाने ।
 पुराणं वरनं मुक्तं महाभाजननाकनं ।
 यदाच भगवान् बाळः यवया भक्तिप्राप्तिये ।
 कथं मेभिमने पूर्वं पुनकद् वो मनीष्यं । इत्यादि ।

End.

य इदं वरमाञ्जानं पापवेद् द्विजवृत्तिषी ।
 चतुर्भक्ता मेभिमने तस्य पार्थं मज्जति मनुचवात् ।
 बाळनैकप्रतं कीटिककाकारदुचरितं ।
 इतदव्ययं मुने पार्थं मोचयवानुवात् । ?

Colophon.

इति नीलचामात्रवसे महापुराणे दकादीनितमोऽध्यायः समाप्तः श्रीर
 विषय निरदिपरी धनुषाचरी कृष्णपचीवस्तुर्दक्षानिषी पडदकवने

समाप्तेयं पुस्तिका । नीलचामात्रवर्षयः काचरत् । सकातीनाब्दाः । १७३४ ।

विषयः । इति नीमहाभानवधे मन्त्रपुराणे मन्त्राभानवतप्रकाशनं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
इति नीमहाभानवधे मन्त्रपुराणे द्वितीयोऽध्यायः । २ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ।
इति नीमहाभानवधे मन्त्रपुराणे तृतीयोऽध्यायः । ९ । इति नी— १० । ११ । १२ । १३ । १४ । इति
नीमहाभानवधे मन्त्रपुराणे नीमवतीनीताक्षप्रविषत्तु प्रक्षयिष्यामी नीमशाले शिवमारद-
रंवादे । १५ । इति नीवार्मतीहिमाक्षप्रवंवादे । १६ । इति नीमवतीनीताक्षप्र-
विषत्तु । १७ । इति नीशिवमारदरंवादे । १८ । इति नीमवतीनीताक्षमात्रिर्णाम ।
१९ । इति नी— २० । २१ । २२ । २३ । २४ । २५ । २६ । २७ । २८ । २९ । इति
नीकान्तिकेयवज्रकचचनं वाद् । ३० । इति नीतारकादुररंवादे कान्तिकेयवज्रनामनी नाम
३१ । इति नी— ३२ । इति नीतारकवधो नाम । ३३ । ३४ । इति नी— ३५ । ३६ । इति
नीमहाकाशीदर्शने । ३७ । इति नी— ३८ । इति नीकाशीप्रसङ्गसमाप्तिर्णाम । ३९ । इति
नीशिवनामप्रसङ्गो नाम । ४० । इति नीवामनीवाच्याधे । ४१ । इति नीशिवसङ्गसमान-
क्षोषं समाप्तं । ४२ । इति नी— ४३ । ४४ । इति नी मन्त्राभावात् । ४५ । ४६ । इति
नीमन्त्राभावात् । ४७ । ४८ । इति नीकामाक्षानावात् । नाम । ४९ । इति नी— ५० ।
इति नीकामाक्षानावात् । नाम । ५१ । इति नीमन्त्रसीमावात् । नाम । ५२ । इति
नीमन्त्राभावात् । नाम । ५३ । इति नीमहाभानवधे मन्त्रपुराणे एकाशीमितमी-
ऽध्यायः । ५४ ।

No. 221. महाभारतसार, (ज्ञानचन्द्रोदयः). By रामचन्द्र. Substance, country-made paper, 12×3½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 850 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇadāśa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः परमदेवतायै ।

दुष्टिराजं प्रव्यादायत्पूर्वां कुरेश्वरौ ।
 विश्वेश्वरं विश्ववन्द्यं वाङ्मयैरमेव च ॥
 दृष्ट्वापि महादेवीमात्मनाराय भक्तिः ।
 यस्मिन्नेव महाशेषे जन्मूनां मुक्तिदायकम् ।
 महाराजपौभवाम्ना ज्ञापितां परदेवतां ।
 महाकाशीं महामायां महादेवोपरिष्ठिताम् ॥
 त्रिविधं रामचन्द्रं जीवता प्राप्नुयेव वै ।
 महाभारतशरीरं श्रावणशीलवाभिषः ।

দৈবচক্ৰীণং যুগ্মং ততো বর্ষপ্রবর্ধনং ।

+ + + +

ততশ্চ সাময়ং তীর্থং বৎসারক্লমবর্ধনং ।

ভারতখ্যামিহ বর্ষং যন্তোক্তিম্ চিত্তদে মযা । ইত্যাদি ।

End.

প্রমথাদ্ভুতানুগ্ধৈঃ সঙ্কলিতা য় তৈমসঃ ।

পরিপ্ৰহাণ্ ভূমীনাশ তীর্থাণাং পুচ্ছনা কুতা ।

তক্ষাণ্ ভীষেণু নীষেণু সামবৈণু য় মিত্বজঃ ।

অভবেণু য় য়ঃ স্যামি য় স্যামি পরমাং মতিং ।

Colophon.

এতি বীজবাভারতে সাময়নৌর্ধ্ববর্ধনং । অন্তঃ পরং সঙ্কলিতং ।

বিবস্বতঃ । দৈবচক্ৰীণং । প্রবর্ষপ্রবর্ধনং । যমবৈরাগ্যকথনং । জীবৈরাগ্যকথনং । জীক্ৰম্য-
মিকবর্ধনং । শ্রোতাপনোদনকথনং । দ্বানবর্ধনমীক্ৰম্যাদিমিকবর্ধনং । শ্রিবমতিকথনং । মহাসাময়-
নৌর্ধ্বমাত্মাকথনং ।

No. 222. মহাভক্ষ্যীপ্রতকথা (भविष्यपुराणोक्ता). Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 145 plokas. Character, Bengali. Date S. K. 1709. Place of deposit, Dacca Souārgē Kṛṇapura, Paṇḍit Śaratcandra Bhattachāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

বীজস্য অথবা ।

দ্রবু রাগিণ্ কণাং দিবাং সর্বপাষপ্রসারিণী ।

বাং কুলা সন্মতি বাবুর্ধ্বকোণেণ কুণ্ডিত ।

কুণ্ডিত অথবা ।

সাময়কামপুণ্যবুঃসর্ববর্ষক্লমপ্রদ ।

প্রতলেব্ধ মসাময় বিচার্য্যে পুণ্যবীজম ।

বীজস্য অথবা ।

কুণ্ডারহর্ষদৈত্যেণ পরিচ্যাপ্তে বিবিস্তর ।

বনদেব ক্রমকাদৌ দৈবক্ৰ্ণ প্রাচ মারদঃ ।

End.

প্রমথিদময যন্তো মারদেণীপরিহং

কুরবতিরাপি যক্ষাঙ্ক বাজিক্ৰম্যক্ৰ্ণেণু ধীমে ।

মমপি কুর মদৈতবর্ধক্ৰ্ণী যক্ষাক্ষা-

দমিতক্লমবিহিঃ পুণ্যবীজাদিহিঃ ।

Colophon. इति भविष्यपुराणोक्तमहाकवीमन्त्रा उवाच ।

सुभक्त्यु प्रसादाः । १७८ ।

विषयः । महाकवीमतानुदासपञ्चमम् ।

No. 223. "महावीरचरितस्य वाचनोद्योः". Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines, 17 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date Samvat 1762. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. दुरिचरचरवीरं वीरपद्मावीरं
पद्मिषं भिन्नवीरं + + + + ।
महवीरं भवत पद्मिषंभक्त्यु उवाचानुक्तं
चरित + + वदुः किञ्चि किञ्चि + + च ।

End. ते भिन्न उदा उदा तुलने वाचय उवाचो
मन्त्रारापनवा हि विषय सुवदा प्रसाद कुलो ।

Colophon. इति वीरवावीरचरितस्य वाचनोद्योः समाप्तः । संवत् १८११ ।

विषयः । मुर्जरभावावा महावीरचरितस्यम् ।

No. 224. महावाचनिकस्यः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 112 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. वीरवेदाय नमः ।

अथ महावाचनिकस्य ।

ॐ महावाचनं प्रवक्ष्यामि यो प्राण मयतीं विभं ।
प्राज्ञः चरितो प्रापि वीर्यो वा + + वर्जितः ।

End. वनपुत्राचार्यानिर्णयं कुर्वाम् संवत्सरादपि ।
वारीमन्त्रचरितो जीविष मरदां हनम् ।

Colophon. इति मध्याह्निककले पूजार्थं समाप्तम् ।

विषयः । मध्याह्निकविधिः ।

No. 225. मधिकाः लघटीका (कौमुदीनाम्नी) By वाचस्पति . Substance, country-made paper, 13×3½ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbeta, Gram Bhaṭṭagrāma, Rāmahrīdaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. कौमुदीयं वनः ।

प्रथमं निरिज्जानाचं संसाराकोविधौ वरं ।
 व्याख्यां मधिकाः कोषका करवाचि यथासति ॥
 विद्वत्तमः कुमुदिनी × × भर्तृसमाहिता ।
 वाचस्पतिज्ञता व्याख्याकोमुद्यस्तु सदा सुदे ॥
 तिष्ठन्ति यदि सत्यासिद्धता व्याख्याः परास्परं ।
 तासां सारं समाहृत्य द्विवेदानां प्रतन्वते ॥
 मधिका इत्यादि । इत्यादि ।

End. कुमुदमदनेत्यादि — टीकाकारैरुद्धतमसि व्याख्यायते शिक्षामन्तर-
 ज्ञेयको मोक्षो यस्तु पुनर्भवान् निजोऽसाधारणो मधिका यस्तु तस्य
 देवता दासः केवकः सर्वेषां जन्मार्थां राजा चिन्तेति पाठे चिन्तानां
 जन्मार्थां राजा चिन्तयाचो जन्मैराजयेति वा कुमुदमदनः पुण्यदम्नो
 नाम यस्तु स यत्नादयो या सोऽस्य देवदेवता रोषान् भट्ट एव
 दिवादिपि दिव्यं यस्तु मधिकाः स्वयमभिदमकार्षीदिति ।

Colophon. इति मधिकाः कोषटीका समाप्ता ।

नामावेदपुराणशास्त्राजितज्ञानाद् बहुश्रवण-
 क्लृप्तान् वै चरितो चरका च विधौ भेदानभिज्ञो वरा ।
 तदेकीकृत्या कति कुमुदमदनीऽपि च मज्जान्
 कृतं जन्मैर्लोक स्वयमभिदमनीयं परमदं ॥
 कौमुदी । विधिरिचं नीमककिशोरदेवप्रसंगः पुष्टिका च ।
 वाक्योक्तिः वनकः स्वयमभ्युपनिर्वाचो वशिष्ठो भृगु-
 जांबासिर्जगद्भिर्यजुःश्रवणका जगत्तया मोक्षकः ।

आत्माता चरमिहयेव समरो वैखो दिखीयो नमः

पुखो चरमेततो यथातिमहयो कुर्मन्तु दे मरुतम् ।

विषयः । निवर्णितकोप-वाक्यान् ।

No. 226. महिज्ञःसुति-टीका By मधुसूदनसरस्वती . Substance country-made paper, 16×2 inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Bengali. Date S.K. 1629. Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girīśacandra Cakravartī, Pleader. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो हरिचराभाय् ।

विशेषरं मुग्धं नमो महिमास्तुतेरम् ।

पूर्वाचार्यज्ञानवाक्काव्यमयः प्रियते मया ।

कश्चित् किल मन्मथराजः + + + त्रिवर्णिकान्तकृतेन मत्पुत्र-
चौरक चक्रान्नादिका चर्चापि इतिर्विर्मल्यति इत्यभिप्रायेच राज्ञा
त्रिवर्णिकान् पथि निश्चितं । इत्यादि ।

End.

इत्थं नीमदुरोः पादपक्षं नमो ज्ञता मया ।

+ + + + +

धृतिभूषितदेवाय द्विजराजेन राजते ।

इकात्मने नमो नित्यं हरये च चराय च ।

Colophon.

इति नीमवरमन्त्रं सपरिमाणवाक्यान्-वीतिशेखरसरदारविन्दमधुमत-नीमधु-
सूदनसरस्वतीविरचिता महिमास्तुतिवाक्काव्यं समाप्ता । श्री १ ।

शकाब्दा १९१८ ॥

विषयः । महिमा स्तुतिवाक्यान् ।

No. 227. मातृकानिर्घण्टुः By आचार्य . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Tīkāri, District Gayā, Paṇḍit Mahāvīraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

नीमपेशाय नमः ।

वीतिचिन्तं नपेशाय भारतीवीचरीं त्रिधा ।

नमो नमो मातृकाया निवर्णितं वाक्योचये ॥ ?

End. मन्दी च परमात्मा च सर्वमेककृतमानयो ।
 यथावाचोऽथवा वाचो यद्विचित्रं चार्थकः कुतः ।
 मातृकाया विचरतोऽर्थं कथयतीडे विद्याधरा ।
 विस्तीर्णमात्र मन्त्राणां यद्विचित्रं पश्चिमा जनाः ।
 मरीरि सर्वमन्त्राणांमुदाराय सुपुत्रिभिः ।

Colophon. इति श्रीमदशिक्षकमण्डलीपुस्तकालयाधिकारिपदपरमहंस-श्रीमदाचार्यविरचितो
 मातृकाविस्मृत्युः समाप्तः ॥

विषयः । मातृकागीर्वादिनिरूपणं ।

No. 228. माध्वमन्त्रार्थमञ्जरी By नारायण. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 98. Lines, 10 on a page. Extant, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date Śamvat 1689. Place of deposit, Tīkāri, Paṇḍit Vāmācāri Śāstri. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीमद्वेदाय नमः ।

श्रीमद्वामदेविज्ञानतीर्थतीर्थो जगद्गुरुः ।
 श्रीमद्वामदेतीर्थार्थः सतीर्थवत् मे नमः ॥
 वेदावतीर्थं मुनि सर्वपुराणवेद-
 सङ्गारतादिनिजान् यद्व्या विद्यायै ।
 सङ्गुह्यकथयतिः सुमयेकदीप-
 तात्पर्यनिर्णयपरिपक्वं यथापि ।
 निजनिजपन्थेनिजपन्थे च तत्र सः ?
 मार्गं सङ्गानि जगत् विजयाय च नैः सङ्गान् ।
 वेदान्तं निजैः श्रोत्रे श्रोत्रेवानुवदन् प्रभुः ।
 तथैव चरमेऽप्यादि सर्वं व्याख्यानकथयत् ।
 यदीयवाक्तरङ्गाणां विप्रयो विदुषां निरः ।
 जगत् श्रीभरावाचो जगतीर्थपयोनिधिः ।
 वेदव्यासगुरोः पादपद्मपीतायकथयत् ।
 तरिकाणि निरातङ्गो यत्नं सङ्गधामरं
 सङ्गानि तानि यत्नानां पुनस्तथापि
 यो पूर्ववीथयवपीदितस्तु यद्विदुषः ।

ग्रीत्वे चुरेण नुरोरपि वैचवाधि-

नौरावयः प्रविष्टोति यवामनीयं ।

वज्रानाद्वा प्रमादाद्वा यव + + + चापयं

नङ्गकचरवाधित्वा + + + नुरमेव । इत्यादि ।

End.

प्राचानिर्दिष्टमवमानु एकोनपञ्चाशत्संक्षीपितमात् यतिममनुपपन्नं
यदा विचार्यते यदौ ज्ञात्यभिप्रायेवैकवचनं । ततश्च + + +
देवानां मध्ये वज्रान् वे सर्वयणि वे इत इव । एतेषु देवेषु
+ + + वेदाद्येभ्यो यन्वाधिकारिणां ज्ञानादिदानेनातिव्यवहारा
वे सुखापायकत्वा मरुतयो यूयं नः वज्रान् कथिभिः परममहत्प्रदानैः
यदा पाठयतेत्यर्थः । * ।

Colophon.

इति नारायणेनैव नुरपूज्याचंमुद्रता ।

मुनिकल्पनरोधुंवाक्यधनम्नाचंमुद्रतो । नीवेदवासाय नमः ।

संवत् १९२८ ।

विषयः । महाभारतनात्यर्थप्रतिपादकछात्रादीनां भाष्यान् तथा प्रवसादिमाध्यमनीय-
छात्रादीनां भाष्यावयव ।

No. 229. माध्यानां पूजापद्धतिः By सत्यबोधार्थशिक्ष . Substance,
country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page.
Extent, 482 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning.

नीरामयन्त्राय नमः ।

प्रथम्य एतत्तं वज्रान् पूर्वबोधार्थशिक्षम् ।

यथायति चरेः पूजापद्धतिः त्रियवे मया ।

वेदवाचोक्तिमाद्योच पूर्वप्रश्नेन यत्नतं ।

तन्मयारि तु तत्त्वैव मया संयच्छवेपुना ।

End.

सत्यबोधार्थशिक्षेव संयच्छवेपुनादरात् ।

पूजायाः पद्धतिं कृष्यात् ग्रीत्वे माधवमाध्ययोः ।

Oolophon. इति पुष्पावलिः समाप्ता ।

विषयः । माधवदेवैश्वर्याद्यां पुष्पावलिः ।

No. 230. मासनिर्णयः By भट्टोजि दीक्षित . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 578 ślokaś. Character, Nāgara. Date Saṃvat 1778. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीमद्भगवद्गीतायाम् ।
 श्रीम् । श्रीमद्भगवद्गीतायाम् ।
 तत्र श्रीकृष्णोक्तिः निम्नलिखिता,
 श्रीमे भगवद्गीतायाम् सर्वत्र प्रचलति ।
 भगवद्गीतायाम् सर्वत्र तदा कथ्यते इति । श्रीमद्गीतायाम् । इत्यादि ॥

End. श्रीमद्गीतायाम् श्रीमे भगवद्गीतायाम् ।
 श्रीमद्गीतायाम् श्रीमे भगवद्गीतायाम् । इति दिक् ।

Oolophon. इति श्रीमद्भगवद्गीतायाम् निम्नलिखितः । संवत् १७७८ ।
 भगवद्गीतायाम् सर्वत्र तदा कथ्यते इति ।

विषयः । मासनिर्णयः ।

No. 231. मासनिर्णयः Substance, country-made paper, 16×3½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 84 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Candrakona, Ayodhya Raghunāthvāṭī Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

राजीव ।

श्रीमद्भगवद्गीतायाम् श्रीमे भगवद्गीतायाम् ।
 श्रीमद्भगवद्गीतायाम् सर्वत्र तदा कथ्यते इति ।
 तदा कथ्यते इति ।

अनुपवाच ।

मातेन कथं राजन् देवैरपि सुपुत्रं ।

यः करोति कथापेण च पूतात्मा भवेन्नरः । इत्यादि ।

End.

तस्मान्मातेन नाम कथं सुरजचारितं ।

नीलचं पठितं नित्यं सततं भावुकमर्ह ।

मातेन कथयन्नेतत् कर्मवाधिविनाशकं ।

यः करोति करो नित्यं च जनेन साक्षरं पुरम् ।

Colophon.

एति ब्रह्मकृष्णभरतभट्टसंवादे कर्मविधायां मातेनकथनं समाप्तं ।

विषयः । नरेन्दरक कथककथनम् ।

No. 232. सुक्तिचिन्तामणिः By गजपतिपुत्रबोत्तमदेव . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 860 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tīkāri, District Gaya, Paṇḍit Mahāvīraprasād Mīśra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

नीलनद्यावाय नमः ।

नीलाद्रौ तनद्विंशौ द्वातुमर्चयुद्धं ।

सह × नेवपद्वौ × × × सं चरिं नमः ।

वापुपुराणे,—

End.

शृङ्खलं पर्युषितं वापि नीलं वा दूरदेवतः ।

दुर्जनेवापि संयुद्धं कर्मदेवाचकारणं । * ।

Colophon.

एति नीलगजपतिपुत्रबोत्तमदेवेन संयुक्त विरचितो सुक्तिचिन्तामणिर्नाम पद्यः समाप्तः ।

विषयः । पुत्रबोत्तमसाक्षात्कारादिकथनम् ।

No. 233. सुक्तिवादार्थः By महाधरा . Substance, country-made paper, 18×3½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Garvetā Grām Telivani, Paṇḍit Bagavaticcharaṇa Smṛtītīrtha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ।

प्रवीजमनुदिक्षितं पुनरिह दुःखानि प्रवर्तते सतः श्रावणं प्रवर्ततः प्रवीजनं
 इत्येवमिति श्रावणमतः, तत्र सतः प्रवीजनं दुःखं तन्मोक्षो दुःखाभावश्च तत्रैव
 चत्वेष्टाद्यीनेष्टाविषयम् न तु प्रवीजमाकारजनकमेव इति प्रवीजनम् दुःख-
 चाद्यात्कारूपभोजनं प्रति विषयतया जनके दुःखेऽन्तेः त्रीष्टप्रवीजनम् चत्वे-
 ष्टाद्यीनेष्टाविषयवत् भोजनारूपं दुःखादिरूपवत्तानुभवमावासेत्यादि ।

End.

जनरदात्मकोनापि वाचाटीय पूर्वकल्पकस्येदवाहितत्वा जनरदस्ये,
जनरदकल्पकस्येदवाहितत्वापि पूर्वकस्ये नोप इतिव्युत्पत्ते त्रीणिभिर्वर्जित
मनैर्ना इत्याद्यापि त्रीणाहो वयावाहितवर्षायापि सुत्यनिधिवन्नाम्
इत्यव्यय विचारः ।

Colophon.

इति महाभारतस्य पाण्डिपर्वित्तुष्टयः समाप्तः । श्रीश्रीरामः स्वस्वम् ।

विषयः । साधुषादिभेदेन सुतेर्निरूपणम् ॥

No. 234. *सुसुर्भुस्तत्त्वविपद्भिः* By *जङ्गर राजा*. Substance, palm leaves, 10 x 1½ inches. Folia, 37. Lines, 3 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Bhādughar, Post Brāhmanberīā, Zilla Comilla, Paṇḍit Amara Candra Nyāyaratna. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नरेन्द्राय ॥

नलेनं कृत्यनिष्ठानां कुरे महामयोदा ।

सुसुप्ततद्व्यादिपक्षः सत्यपक्षिका ॥

तस्यते तु व्यवसायादप्युक्तस्य निरेक्षणं ।

आत्मन्युपादिषी मेवा विद्वद्विरपि तादृशैः ।

तत्राहो सुसुप्तं त्वं ।

अदिनमे वारीतः ।

श्रद्धाघेन तु भुक्तेन चरख्येन यो यतः ।

स वै चरत्सुदृढं दृढत्ववाचिनश्चति । इत्यदि ।

End.

विष्णुधर्मो नरे ।

अथोपयोगि यद् द्रव्यं देहं तन्मैव तद्वनेत् ॥

बनोदिस पाचवीचे दानं तस नानाबोबोकारवपुन्यं प्रतिपदीपुर्वे
जलं दद्यात् कोकारात् पूर्वं दक्षिण ।

Colophon. (अन्तःपरं अक्षितं) ।

विषयः । अतस सुपुर्वोच कर्मविक्रयवत् । तयादी सुपुर्वुक्तं । अतसंकारविधानवत् ।
अतसवयवव्या-परंनरदाचविक्रयवत् । अतोचाकदिवज्जवादिनिरुपवत् । दायवदतिः ।

No. 235. सुरबोचन्द्रिकागुह्यमाषाढाशुभांशः . Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 55 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakona, Grām Ayodhyā Baghunāthvāṭi, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नीराचाक्याभां नमः ।

यस्य करवनापेच करो चाति निराचरं ।

नीक्ये लभते भक्तिं तं वंशाधि जगद्गुरुं ।

नीवारद जगत् ।

सुरबो येन तयसा प्राज्ञा कृतं जगत्पति ।

ना करोति सदा कृत्यसुखाकोपचपुन्यवत् । दत्तादि ।

End.

दत्तेनकचितं पुत्र तत्तं परमशोभनं ।

नीचनीचं प्रयत्नेन न ईदं यस्य कदाचित् ।

चर्चादिप्रयत्नेन जगदानन्दकारणं ।

चर्चवन्तकुरं तत्तं प्रेमभक्तिप्रदायकम् ।

रत्नज्वालाति यत्तत्तं नीचकुली भवेति च ।

यत्तम् मृते निहितचित्तमेतन् तिष्ठति भित्तम् ।

तस्य कृत्यो जगत्पतिः चर्चकुःकविचारकः ।

तन् तस्य जगत्पतिः शोकातीतो भवेत्तरः ।

अद्यप्यविदुष्टोऽसौ भक्त्या प्रपरी भवेत् ।

Colophon. इति पद्यपुराणे पाताळकण्ठे ब्रह्मवारदसंवादे सुरबोचन्द्रिकायां
प्रादुर्भावाः पद्यवहितनोऽध्यायः ।

विषयः । सुरबोचन्द्रिकागुह्यमाषाढां कृत्यप्राप्तयवकादि-कथनम् ।

No. 236. मूल्याध्यायविवरणम् By कामदेवदीक्षित . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथमं विज्ञानार्थं हि बुद्धिं कात्यायनं मतः ।
 दीक्षितान् वाङ्मयेषु नृकम् नमो सरस्वतीम् ॥ १ ॥
 विनाशं वाङ्मयानाम् मूल्याध्यायकं काङ्क्षितम् ।
 चक्षुष्यामुराचार्यैर्वाङ्मयं निवदे नमः ॥ २ ॥

End.

आज्ञातः कामदेवः मूल्याध्यायः सती प्रियः ।
 नवत्येक प्रयागेन प्रोदतां परमेश्वरः ॥

Colophon.

इति दीक्षितकामदेवकृतं मूल्याध्यायविवरणं समाप्तम् ।

विषयः । वज्रीवज्रनामां मूलनिरूपणं ।

No. 237. मेघदूतटीका By दिवाकर उपाध्याय . Substance, palm leaf, 11×1½ inches. Folia, 95. Lines, 4 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girīśā-candra Cakravartī. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नवोदयाय ।

कविदिति ।

कविन् ययः रामदिग्विजयेषु ययति यमे इत्यन्वयः । तय चापमेभिनि
 ययययनाम् इत्यन्तः परियमनैकय प्रति ययन्तेति भवितं । इत्यादि ।

End.

यययनेन प्रकारेण दुःखं कययययययय इत्यादि ते तय यययययययि
 विद्युता नाविकया विन्देरो माधुम् वा भवियति काङ्क्षयानाम् नृकम्
 × × × × इति ॥ १ ॥

Colophon.

इति दीवाकरोपाध्यायकृता मेघदूतटीका समाप्ता ॥ १ ॥

विषयः । काङ्क्षिदायकनमेघदूतकाव्यं आज्ञानम् ।

No. 238. मोक्षोपायः. Substance, Teget leaf, 14x2. Folia, 110. Lines, 5 on a page. Extent, 2750 plokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmatārāpa Śiromaṣi. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. (१—२ पर्व नाथि) ।

सुहरोमा जहासेमा विद्याविषीश्रवभावन ।

सहजं राजभार्तूख सदैवैतन्महीतये ।

नचायंमप्रकृतक वनिहवंमपनिमः ।

× × × × × × ।

नका विज्ञकरा नीरा राचवा नम संदिताः ।

बाहुनर्षेचि मागार्ने मरवाकनमर्षिन्म ।

नवाधि नमवः नीलाम् दृगभार्तूखविज्ञमः ।

× × × सहजो नीलै रानी रचोविदारवः ।

नं पुषं राजभार्तूख रामं सत्वपराम्नं ।

काकवचचरं ग्रूरं ज्येष्ठं मे दातुनर्षेचि ।

× × × × × ।

कनाकनकनाकं वा नैमं मरवाणि राचवाः ।

वाजीकिचवाच ।

भवा वनिहं पुवति राजभत्वजवाम् चवः ।

कवं नीदक् चित्तो राम इति वचम्व पुविवाम् ।

जना कपुः ।

रानी राजीवचवाचो वतः प्रथति वावनः ।

च विप्रनीर्षवाचावाकनः प्रथति पुर्षेमाः ।

वनाम् प्राचैववाकाकं विजवाचारवादिनं ।

वाचववाचवदवः करोति न करोति च ।

किं वचवा किं विववा किं मेवेव विनीहितेः ।

चर्चमेवाचदिमुक्ता मुहीमेवापनिहये ।

× × × × × ।

इंदमःकाकवाचनः च दवाकिम् नवीतये ।

वाकवे वचवादे तं यो निवेमविर्तुं वनः ।

विद्यामित्र उवाच ।

एवमेव तं महाप्राज्ञा भवन्तो रघुमन्दनं ।
 इहामवन्तु मरिता हरिर्षं हरिषा इव ॥
 एव लोको रघुपतेर्नापयो नापि चानतः ।
 विवेकवैराग्यजनो योष एव महोदयः ॥
 इतस्मिन् त्वामिदं पुत्ता लोके च रघुमन्दनः ।
 विद्यामित्रेण्यति पदे तस्मिन् वक्तव्योत्तमे ॥
 × × × × × × ।
 एवं तुमीन्ने नुवति पितुः पादाभिवन्दनं ।
 कर्तुमभाजनाभाय रामः कस्यचोचयः ॥
 × × × × ।

इत्यथ उवाच ।

पुत्र प्राप्तिवैकल्यं कक्षाचावाच भाजनं ।
 लक्ष्मणो × × × × सेहो × × × दीवनाम् ॥
 पुत्रपुत्रपुत्रीन् लोकेनानुतिष्ठता ।
 पदमासायवे पुत्रं × × × अनुपायता ॥
 × × × × × × ।

वसिष्ठ उवाच ।

राजपुत्र वृद्धावाहो मूरखं विजिताक्षवा ।
 दुष्टचेहा दुरारक्षा × × × विषया × × ॥
 किं × × × × × × चोम्ने नाहोदयानरे ।
 विविधव्यधि कल्लोचनकले व्यापराहिति ॥

विद्यामित्र उवाच ।

किं विद्याः के च के केव विषयाः कारयेत्तदे ।
 व्याधयः प्रविशुष्यन्ति × × × × × × × ॥
 वक्ष्यामिदमवाप्तुं नं मूढि प्राप्नुयि राघव ।
 त्वं एव तुल्यैव येन्यसि × × वाचयः ।
 रघुमन्दन × × × रघुमन्दनम्
 दारमवाक्यपुत्रिणांविद्यावर्धनम् ।

तस्याज्जेदमभिमर्शेति वारिषाचे

वर्षीं यथा अनुमिताभिमतावेतिथिः ।

इति वाळीकीये मोचोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादको नाम
प्रथमः सर्गः ॥ इत्यादि ।

End.

वधुद्रुचे सहायेषु शिखरेषु मचीभता ।

वचनो वाच्यवाः सिंहाः किं तानपि न मोचयि ॥

Colophon.

(अतःपरं चञ्चितं) ,

विषयः । इति मोचोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादनं । अगदीषप्रकाशनं ।
इति मोचोपाये धृष्टद्युम्नचारप्रकरणं । इति मोचोपाये उत्पत्तिप्रकरणार्थमिर्देशः । इति मोचोपाये
वैराग्यप्रकरणं । इति मोचोपाये उत्पत्तिप्रकरणे मोचोपाख्यानं । इति मोचोपाये खड्गुपाख्यानं ।
इति मोचोपाये वाळीकीये उत्पत्तिप्रकरणं । इति छितिप्रकरणे भोमाबुपाख्यानं । इति वाळी-
कीये मोचोपाये कचमाथाः । इति वाळीकीये मोचोपाये × × × × प्रकरणे
अनकोपाख्यानं । (अतःपरं चञ्चितम्) ।

No. 239. यजमानपत्न्यनृतरासन्निधाने दर्शपौर्णमासप्रयोगः By वैद्यनाथ-
मिश्र . Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 5. Lines,
9 on a page. Extent, 90 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
old. Prose. Correct.

Beginning.

नीमचेनाय नमः ॥

मित्त्वैमिषिके पापम्वत्त्वं व्याचमनुसरन् ।

वैद्यनाथः प्रतनुवे यद्वादीनामभावतः ।

End.

वाचमानवार्तिचं वचीव इति वचनान् पूज्यमाध्यवेयं यदाह् वाजमाना-
दिकं, यव कर्मदां चक्षिपातकच वचादानचं, चन्वो विशेष दकाध्यर्तु-
प्रबोत्रादुत्तये इति ।

Colophon.

इति वैद्यनाथमिश्रोद्गीतन्यासप्राप्तो यजमानपत्न्यनृतरासन्निधाने दर्शपौर्ण-
मासप्रयोगः ।

विषयः । उभयोर्वर्धे अन्तरकाशाने दर्शोदिविधि-कचमन् ।

No. 240. वनकभारतम् By वामनन्दीश्वर । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीवेङ्कटाक्षाय नमः ।

आदिनं परमात्मन्ं कथावापतिमद्वरमात्मन्ं
अक्षिप्तवरमात्मन्ं पत्माद्याद्यानमः सर्वेव परमात्मन्म् । ?

End. इति वाराणसनामा वनकीर्तनपूजितः
द्वारावचनाया पूर्वमुदेरधिकपूर्वः ।
आलोचनपूजितः अक्षिकपूर्वः ।

Colophon. इति वीजहानन्दीश्वरवचनाद्यापार्थविरचितं वनकभारतं ।
विषयः । माध्यमे वीजकक्षुतिः ॥

No. 241. बाबाप्रबोधनसम् । By हरिश्चन्द्र . Substance, country-made paper, 14 x 2½ inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girīśacandra Cakravartī, Pleader. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो प्रबोधाय ।

नमः कृष्णवद्वन्ं नञ्चादिद्वुरवन्ति ।
बाबाप्रबोधनसम् वक्ति नीचरिश्चन्द्रः ।
प्रभातं नम बाबायां पुराणेन प्रतिष्ठितम् ।

End. बाबाकारवभूतक उपवक्त च भूषणे ।
दुष्टान् वृद्धान् विज्ञाय वृद्धानि वनारमेम् ।

Colophon. इति कल्पपुराणे जैमिन्पुर्विचारे उपवीजनाद्याये वृद्धिप्रसङ्गादि-
रवीजमित्तदुष्टान्नामिकवचनम् । * इति बाबाप्रभातं ।

विषयः । बाबापुराणवचनप्रभातेन भगवतो रचयादि-प्रबोधनवचनम् ॥

No. 242. **बीजवाक्यम्** . Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 360 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. वसो दुर्जारावादिदेरिवारविचारये ।
 करेदे बीजवाक्यं वसोवीराय वाचये ।
 वसवे च दुर्जे च बीजिके वाद्वन्द्वि ।
 विविधैकवक्त्राव बीजोरकाभिने वसः ।
End. वाक्ते दुर्जे बीजिकम् परमेष्ठिभिर् वदम् ।
 विष्णवे विष्णुवक्त्राणि विष्णोःस्त्रीणि च वदम् ।

Colophon. (वसुपूर्वोक्तम् ।)

दिवसः । जैनचतुर्विंशत्यम् ।

No. 243. **रकारादिरामचन्द्रवामकोषम् (नक्षत्रामकोषम्)** . Substance, country-made paper, 10 x 3½ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date S. K. 1757. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmātārāpa Śiromapi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. बीजवे रामानुजाय नमः ।
 बीजैशुभाय ।
 देवदेव वसुदेव भक्तानुवचकारक ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 × × × × × × × × ।
 बीजैशुभाय ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।
 नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो नमो ।

End. श्रीरामचन्द्रः त्रितयारिजातः समस्तकलाधनुषाभिरामः ।
 वीणापुष्पाधोजनिचन्द्रिन्दुमिरत्नं मङ्गलमातमीति ।
 वीणानुबन्धमानक्रीडकाङ्क्षं वीणापमारोपितवामभाजं ।
 पादौ मन्दासावकाशवार्धं मन्त्राणि रामं रघुवंशमाचमम् ।
 नीचरिः ॐ हरिः ॐ हरिः रां रां हरिः कौं कौं श्रीं काशा ।

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पद्मसूक्तप्रसंग्यां समानवेसरसंगदे रकारादिपञ्चमनाम-
 खोपं सम्पूर्णं । ॐ नमः । त्रितयारिजं श्रीरामनारायणदेवमन्त्रैः ।
 मन्त्राः १०५० । ४ । १२ ।

विषयः । श्रीरामक रकारादिपञ्चमनामकचमम् ।

No. 244. रसमङ्गलः By मङ्गलानन्दमुनि . Substance, country-made paper, 6 × 13 inches. Folia, 17. Lines, 18 on page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1733. Place of deposit, Tikāri, Baithigha, Dist. Gayā, Paṇḍit Mahāvīraprasād Misra. Appearance, old. Verse: Correct.

Beginning. श्री ने व नः न नि न्यां ?

त्रितयारिजं समस्तकलाधनुषाभिरामम् ।
 मन्दासावकाशवार्धं मन्त्राणि रामं रघुवंशमाचमम् ।
 वीणापुष्पाधोजनिचन्द्रिन्दुमिरत्नं मङ्गलमातमीति ।
 रसः समस्त रसमङ्गलं पारम्पर्यं त्रितयारिजः ।
 मङ्गलानन्दमुनि रचयितुं नामान्वेतामि मन्त्राणि । इत्यादि ।

End. नमः तस्मै नमः नमः त्रितयारिजे नमः ।

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पद्मसूक्तप्रसंग्यां समानवेसरसंगदे रकारादिपञ्चमनाम-
 खोपं सम्पूर्णं । ॐ नमः । त्रितयारिजं श्रीरामनारायणदेवमन्त्रैः ।

मन्त्राः १०५० । ४ । १२ ।
 मन्दासावकाशवार्धं मन्त्राणि रामं रघुवंशमाचमम् ।
 वीणापुष्पाधोजनिचन्द्रिन्दुमिरत्नं मङ्गलमातमीति ।
 रसः समस्त रसमङ्गलं पारम्पर्यं त्रितयारिजः ।

इति मङ्गलम् । ० । १ श्री रामं नमः नमः त्रितयारिजे नमः ।
 श्री नमः नमः त्रितयारिजे नमः । १० । मङ्गलम् संवत् १७३३ ।

पातु मां केहरापप्रदमकमिवासीमपचपतामि-

कक्षाधःपौडमानप्रशिक्षितविषयसम्पन्नप्रज्ञादिभ्यः ।

अपि च । इहा सीमिविमलमंत्रनिमित्तमहाप्रतिभुत्तमानधेय-

कक्षान्धये तदैव विभुवनविरोधारिभिः मलजालैः ।

उत्तुल्लेखतमाङ्गे रजनिचरपतेर्दिकपतिभ्यो दशभ-

लौकालोदप्रदं यो बलिमुपचुतवान् रामचन्द्रः पुनीताम् ।

मान्द्यलो ह्यवधारः । अक्षमतिविस्तरेषु । अये किमिदमपूर्ववस्तुविश्लोकनादुत्पाद्यपरीवाचं

विगाहमान इव संहस्रोऽस्मि । किञ्चिदुदयोवमवच्छोक्य । अहो प्रवक्ष्यमवष्टा-

प्रतिभट्टदन्तावपठस्यष्टाढोपठह्यारतिरक्ष्णान्धनयो दिग्भिभावा वर्तन्ते ।

प्रविश्या पारिपाचिकः । भाव विजयतां विजयतां जगदुत्तरकृतिमत्तया ।

ह्यवधारः । मारिष विजयसम्भावनाविधेयः प्रकृत्यमात् ।

पारिपाचिकः । अथ अक्षु कुदयेययावासमाङ्गतमसीपतिमच्छसुकुडमाविष्यभूतैर्भृपतिभि

भारतायोचनभूविश्लोकनप्रादुर्भूतोदीपनविभाषैः संभूय सन्दिहा अक्षद-

गुरवो मनोहरतयाः यत् त्वं मनोहरतया विभुतोऽसि तदुत्साहव्याधि-

प्रवत्यप्रयोगविधाङ्गतया हतोऽस्माभिर्नामावांनुसारिषीं क्रिषीं प्रतिवाद्-

यस्येति ।

पारिपाचिकः । तदनुकारी कतमः प्रवत्योऽनुसन्धीयते समीचं प्रतीयेष्व ।

ह्यवधारः । यादव् सन्नुचितोऽयं समावेशः ।

प्रेक्षावत्परितोषनिस्तुपमहामाविष्यरत्नाकरः

प्राक् सत्पूजयपौदकोत्तरकक्षानोमलतोभूधरः ।

दृष्यचारदद्यात्परीमनुकरीप्रानक्षत्रपुष्पाकरः

नीमलक्ष्मणभूपतेरभिनवकादव् प्रवत्योत्तरः ।

पारिपाचिकः । सानुमोदं । भाव

आपया यक्ष राजानस्य वीररसस्य येत् ।

प्रवत्यो भूमजा यक्षसिद्धोपयिकः यमः ।

किञ्च । अद्यपि महीमन्मोयमविद्या तेनोपनिषदाणि दृष्टवाद्यानि पञ्चमनुष्येभ्यो ।

तथापि विमिहविधेयवैर्विज्ञानविजयं नाम नाटकं कथ्योत्तमिव सभाविर्न

भावय । इत्यादि ।

End.

राजा । भगवन् युधिष्ठिरैकहरच ! किमतः परं प्रियमस्मि ।

आजन्मप्रतिभूयतां प्रवितयन् दुष्योयमः साम्प्रतं

प्रत्याशानविभक्तविहितव्यतिः प्रोक्तार्थे प्रथितः ।
 विज्ञानो विजयः चित्तो समस्तमि प्रोक्तप्रतीपकवा-
 द्येव द्विरदात्मवेष्टि भवता भद्रावने स्थापितः ॥

तथापीदमसु ।

अस्मीनवनेप्रमिर्लोकमवैर्विभूतिपदवा
 क्षेत्र-क्षेत्र कलाङ्ग-दुर्जन-प्रदोः श्रुत्यात् सर्ववत् ।
 अथानां भुवि सन्प्रसङ्गवचनैराविशविध्वंसनात्
 चित्तं चन्द्रकलाकिरीटवरये क्षेत्रात् क्षिरं सादयः ॥
 ईदम् कार्यं प्रवेष्टुः प्रतिपत्तरिपयः सन्तु मोचप्रकृताः
 कोदुषां पञ्चतात् प्रथयतु परमाद्यविमर्शेषुचूडः ।
 भूयात् कीर्तिर्वेनाग्निर्द्वन्द्वमभिनयतां प्रत्यक्षं नर्तकानां
 साकक्ष्यानं प्रवयः स्फुरतु क्षतचिदां कोदुहोवागनेन्दो ॥
 सर्वे स्वव्यवस्थिति निष्क्रान्ताः ॥

Colophon. इति श्रीश्रीवृत्तकक्षयमाधिक्यदेवविरचिते विज्ञानविजयवामनाढके परम-
 नचोत्सवो नाम चटोऽङ्कः ॥ शुभमसु १९७७ ।

विवरणः । अस्मिन् विज्ञानविजयवामनाढके परिलुप्तः कर्षक निधनवृत्तान्तः । तत्र
 प्रथमेऽङ्के सप्तदेवका श्रीकृष्णवचनात् द्वारकामग्नं श्रीकृष्णवचनम् । द्वितीयेऽङ्के कर्षकक्षयो-
 र्वाग्निरोधः । तृतीयेन सप्त कर्षक युवं तदुक्तम् विपश्य । अतीयेऽङ्के कर्षकषाव पाण्ड-
 वानासुदुयोगः । चतुर्थेऽङ्के कर्षार्जुनयोर्द्वन्द्वयुद्धारम्भः । पञ्चमेऽङ्के श्रीकृष्णविन्द्या सुविहिरं
 प्रति धनञ्जयका शोधः श्रीकृष्णेन तस्मीपश्यनं कर्षनिधनम् । षष्ठेऽङ्के कर्षनिधनादान-
 स्त्रितानां पाण्डवानासायन्प्रकाश इति ।

No. 187. विमलितत्वम् . Substance, country-made paper, 14 x 5 inches.
 Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 1,500 śloka. Character, Bengali.
 Date, Sana. 1235. Place of deposit, District Dhākā, Vidgā, Paṇḍita
 Iṣṇacandra Smṛtipañcānana. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते ।

प्रथमं श्रीकृष्णवचनम्

तुवत् श्रीकृष्णवचनम् ।

विभक्तितत्त्वार्थमिदं विचित्रं
 नवीति जेनीः क्षयर्वा हि बाहुः ।
 प्रथमा । बाहुरर्थं हि शक्तिपादकम् । इत्यादि ।

End. नामस्यार्थं बाह्या पदेनेति यत्र निर्देशकस्य पदेन च समाप्त इति । ० ।

Colophon. इति विभक्तितत्त्वं समाप्तम् ॥ सम १२१५ ।

विवरणः । प्रथमादिविभक्त्योनामर्थादिविकल्पकम् ।

No. 188. विवृज्जनागदीशौ. Substance, country-made paper, 18 x 3½ inches. Folia, 17. Lines, 9 on a page. Extent, 800 glokas. Character, Bengali. Date, P Place of deposit, District Medinipur, Post Office Khadāra grāma Kurāna, Paṇḍita Ambikācārṇa Vidyāsāgara. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. बीजुनी । मविज्ञकते सर्वमनित्यं प्रमेयत्वादित्वादेर्लक्ष्यत्वात् तत्त्वानिवाप्रा
 भिधानमसङ्गतमत आह सम्प्रदाय इति + × × सर्वमनित्यं प्रमेयत्वात्
 कृमिन्वा तत्त्वत्वादित्वादावसाधारणानुपसंहारिवावित्यर्थः अपे सिद्धान्ते
 ननु निश्चितम् यदि साध्यवदुभिज्ञेऽप्यनितं तदानुपसंहार्यो बावर्त इत्या-
 दित्वात् उपचयतत्त्वज्ञस्य सार्थकत्वज्ञा विद्यमाने साध्यवदुभिज्ञत्वनिश्चया-
 प्रविद्धो बानुपसंहारितादत्रायामतिवाप्राप्तसम्भवादतत्त्वदुनुरोधेन साध्यतत्त्वा-
 वान्वयितया निश्चितम् आहटे । इत्यादि

End. विवचनस्यै बाधककपाधिस्त्योरन्यतरस्यावशकत्वात् तत्र क्वाचित्कत्वावका-
 बादाह बाधेति हेतुविशेषवाधित्वादिरपि क्वचित् साध्यैकत्ववादावका-
 धित्वादिरप्यसङ्गतपरममिताश्रयेनाह सम्प्रदाय इति । ननु विव-
 द्भवेतो बाधवाधित्वाोरन्यतरस्यावशकत्वे तदेवाह दूषणं कृतं विरोधेनेत्यत
 आह ज्ञानेति ।

बीकाक्षीपदपङ्क्तेशु सततं चेतो मदीयं मम
 कावः क्षेमसहोऽस्तु तत्र परमे पूजाविधौ सकलम् ।
 बाधकदुनुरपरिनाशसिद्धिमे मग्नाः सदा वक्तु मे
 सोऽहं तत्त्वकरन्दसुन्दरदुषां नित्यं विवेकं शुद्धा ।

Colophon. इति विरचजानदीश्री समाप्ता । नीगुरं वन्दे नितम् ।

विषयः । रघुनाथचिन्तामण्यनंतदेवाभाषीविरचयत्वा जनदीश्वरना टीका ।

No. 189. विद्यामिश्रसंहिता . Substance, country-made paper, 12 x 3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 2,500 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Mānabdhūma, Post Office Raghunāthapura Vāḍogṛāma, Paṇḍita Veṅkaṭa, Varadācāryya Gosvāmī. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. नीचरिः । नमो नचेराच ।

नीदेशुवाच ।

देवदेव जननाथ सर्वज्ञ सकलेश्वर ।

भैरवानन्द चिन्ताय सर्वप्रिय भवेश्वर ।

श्रीमेव सर्वसिद्धिः क्काम् केनोपायेन भैरव । इत्यादि ।

End. चण्डरे चमरे देवि प्रणमोनि नमोऽस्तुते कादा ।

नमस्कृतं समर्पयामि । इति ब्रह्मसम्पन्नं विचारं जपिमा इत्याह भगवान्

नीवाचनः । • ।

Colophon. इति विद्यामिश्रसंहितायां नामाप्रबोधोक्तो नाम ब्रह्मसम्पन्नः । • ।

विषयः । नमस्काचमादिनिरूपयत् । निम्नेचरादिशेषम् । प्राचप्रतिष्ठादिनिरूपयत् । नामकान्तावादिनिरूपयत् । प्रबोधप्रदितेति ।

No. 190. विष्णुधर्मोत्तरम् . (काण्डव्यात्मकम्) . Substance, country-made paper, 12 x 7 inches. Folia, 495. Lines, 13 on a page. Extent, 16,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātuś. Appearance, new. Verse. Generally correct.

प्रथमकाण्डम् ।

Beginning. श्रीनचेराच नमः ।

नारायणं नमस्कृत्य नरदेव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीं वाचं ततो जयहृदीररेत् ।

ॐ कृतवर्मा तथा भोजः सेतो मादिसतीपतिः ।
 कुक्षिन्दः सर्वदमनी माक्षुरिचन्द्रवर्धनः ॥
 बलनाभः सुबाहव मन्दोष्ठी हारमत्यतिः ।
 चातिसारस्त्रिवधन्वा सर्वो वायुरचक्षकः ॥
 त्रिविधः कुक्षमापीडो + + + समरप्रियः ।
 मधुः किरातराजश्च × × × मन्दिवर्धनः ॥
 एते चान्ये च राजानः मृतयो वज्रदक्षिणः ।
 सन्पूर्वचन्द्रवदना नामराजः पुरोरवः ॥
 उपासाक्षमिरे वक्षं सिंहादमगतं तपाः ।
 वज्रभिर्भूमिपाक्षैश्च तथा वक्षैश्च भूभुजा ॥
 शुचिहरेश्च च सभा शोभिता मृग्युभे सदा ।
 राजानस्ये ततो दृष्ट्वा त्वदीम् दुर्लभदर्शनम् ॥
 तत्पुत्रोक्तमात्मामममन्यन्त यशोभतः ।
 अयुक्ते प्रचयाद् वक्ष्यं वक्षं भूरिचक्षदम् ॥
 दुर्लभं दर्शनं यच्च त्वद्विषये महीक्षिताम् ।
 तस्मात् त्वं राजशार्दूल प्रदुमर्हो द्विजोत्तमम् ॥
 वैश्यानाम् विविधान् धर्मान् सरस्वत्याम् सप्तकुण्डान् ।
 इत्येवमुक्त्वा वक्षस्य त्यक्त्वा सिंहासनं तदा ॥
 वक्षन्तु प्राञ्जलिं दृष्ट्वा सर्वे एव नराधिपाः ।
 नराधनान् विद्यावाचकान् प्राञ्जलयन्तदा ॥

वक्ष उवाच ।

भवद्विर्देवसिंहाश्च मथिता ते द्विजाः कुताः ।
 अनुपचार्यं भूपानां जनतो दितकाग्रया ॥
 भवन्तो वस्तुमर्हन्ति विष्णुधर्म्यान् सनातनान् ।
 तस्मात् × + गुणे नास्ति भवता दर्शनं त्वयैः ॥

त्वयश्च अयुः ।

उल्लिख त्वं महीपाश्च महादुष्ट समासजम् ।
 नयसेऽपि वक्षन्तस्व विद्येवेवार्थिनो त्वय ॥
 वक्ष ते संनवान् सर्वान् जेतुं स्वत्येव महाबुनिः ।
 इत्येवमुक्त्वा वक्षसो त्वयवक्षस्यसि क्षिताः ॥

मार्कण्डेयमयीपुत्रे मूढि यमोन्मत्तमयीपदे ।
 वैष्णवान् विविधान् यमोन्मत्तमयीपदे + परावृत्तः ।
 तथा पार्थिवसङ्कलनं यमोन्मत्तमयीपदे । इत्यादि ।

द्वितीयकाण्डस्य प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ कश्चि प्रजापतिः । ॐ तपोमयः यमः ।
 ॐ तुरये यमः । ॐ यमोन्मत्तमयीपदे द्वितीयकाण्डं लिख्यते ।
 ॐ वाराहवं मत्स्यं यमोन्मत्तमयीपदे ।
 ॐ यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 ॐ यमः यमः ।
 ॐ यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमः + यमः यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमः यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे । इत्यादि ।

तृतीयकाण्डस्य प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमः यमः ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे । इत्यादि ।

End. प्रथमकाण्डस्य ।

यतः तदुक्तं यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।

Color' २२. इति यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।
 यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे । १९८ । यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।

End. द्वितीयकाण्डस्य ।

यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे यमोन्मत्तमयीपदे ।

काये सर्वमसम्पन्नं तथा तोरचरचक्षुः ।
 योजना च तथा काष्ठां तथा न काद् वतिमलः ।
 सम्पन्नं तथा राज न भवेत् परस्परम् ।
 तत्र सर्वसुखं संशेषतो भाग्यवन्तस्तु ।
 एतत्तु ज्ञानादि नरः स सुखे जगत्पदं सत्सुखमिति च ।

Colophon. इति श्रीविष्णुसर्षोत्तरे मार्कण्डेय-वक्त्रसंवादे रामं प्रति पुष्करोपाख्याने
 धनुर्वेदे षष्ठोऽध्यायः । द्वितीयं काण्डं समाप्तम् ।

End. द्वितीयकाण्डः ।

यदीदृशमिदं देवं सर्वकाङ्क्षमावेवेत् ।
 तस्य सर्वा निमि रंकाक्षरात्रते जैनदुर्गः ।
 स सर्वशक्तिर्भगवान् महात्मा
 पूज्यः सदा भक्तिमुपेत्य राजन् ।
 सम्यक्जनं देववरस्य तस्य
 भक्तिः प्रयाना न हि काङ्क्षीतः ।

Colophon. इति श्रीविष्णुसर्षोत्तरे मार्कण्डेय-वक्त्रसंवादे काङ्कनिन्दमयूजा समाप्ता ।
 द्वितीयकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । इति श्रीविष्णुसर्षोत्तरे मार्कण्डेय-वक्त्रसंवादे प्रथमकाण्डे कथाप्रकाशनं नाम
 प्रथमोऽध्यायः । द्विरक्षत्रभोग्यनिर्णय १ योऽध्यायः । वराहप्रादुर्भाषो नाम २ । पाताङ्ग-
 वर्चनम् ३ । लोकावर्चनम् ४ । द्वीपविभाजनवर्चनम् ५ । जम्बूद्वीपवर्चनम् ६ । भारतवर्ष-
 वर्चनम् ७ । जम्बूद्वीपवर्चनम् ८ । सप्तनिर्युद्धवन्दोवर्चनम् ९ । विमलवन्दोवर्चनम् १० ।
 कौशलवर्चनम् ११ । अयोध्यावर्चनम् १२ । दक्षिणवर्चनम् १३ । मनुष्यैकभयवोपाख्यानम् १४ ।
 धुम्नारोपाख्यानम् १५ । समरोपाख्यानम् १६, १७ । महावर्चनम् १८ । मनुष्यवोपाख्यानम् १९ ।
 विविक्तवोपाख्यानम् २० । महावातिर्णम् २१ । अर्जुनोपाख्यानम् २२ । दशवर्चोपाख्यानम् २३ ।
 दशवर्चोपाख्यानम् २४ । द्वितीयाक्षोक्तमनम् २५ । त्रयाक्षोक्तमनम् २६ । चरैर्द्वैतम् २७ ।
 मण्डलवर्चनम् २८ । आदित्यवर्चनम् २९ । वनराजो नाम ३० । बाहुवायुवर्चनम् ३१ ।
 अश्विचर्यावो नाम ३२ । कुशिकवरप्रदानम् ३३ । रामोत्पत्तिर्णम् ३४ । रामस्य मादेवरादेवो
 नाम ३५ । योत्यातिकं नाम ३६ । शुक्रजालसंवादे ३७ । अत्राध्यायो नाम ३८ । सप्तममनम्
 लक्ष्मीवर्चनम् ३९ । अष्टममनम् ४० । अष्टमविभाजो नाम ४१ । राजवर्चनं नाम ४२ ।

सास्त्रवाक्यं नाम ४४ । भार्गवरामद्वये सास्त्रनिर्णायकम् ४५ । सास्त्रवेत्तादुर्निमित्तदर्शनम् ४६ ।
 युगे भार्गवरामदर्शनम् ४७ । सास्त्रवेत्तवधौ नाम ४८ । सास्त्रवधौ नाम ४९ । अक्षप्रति-
 गतिं ५० । परशुरामोपाख्याने ब्रह्मरजोताडु रामप्रश्नः ५१ । भार्गवरामप्रश्ने ब्रह्मरजोताडु
 विषयं प्रति ब्रह्मरचिन्मयम् ५२ । रामं प्रति ब्रह्मरजोताडु स्वराक्षप्रादुर्भावेतिरक्षाचमयो
 नाम ५३ । शिरःक्षत्रप्रिपुषवे नरविंशप्रादुर्भावी नाम ५४ । रामं प्रति ब्रह्मरजोताडु
 यक्षिणक्षत्रे वामनप्रादुर्भावी नाम ५५ । ब्रह्मरजोताडु विधुतिर्गतिं ५६ । भक्तिपक्षं
 नाम ५७ । भक्तिपक्षं नाम ५८ । उपवासपक्षं नाम ५९ । उपवासविधिर्गतिं ६० । अभि-
 ज्ञानकाण्डो नाम ६१ । उपवादानकरचं नाम ६२ । इत्याकाशविधिर्गतिं ६३ । साध्यावकाण्डो
 नाम ६४ । ब्रह्मरजोता उमाप्ता ६५ । रामं प्रति ब्रह्मरानुशासनम् ६६ । वैष्णवधनुश्रादुर्भावी
 नाम ६७ । अज्ञाननरदर्शनम् ६८ । वरदादिदर्शनं नाम ६९ । अयःब्रह्मदानववधौ नाम ७० ।
 वरदक्षोर्षं ७१ । अर्कादिमासवर्षेणं नाम ७२ । काष्ठसंख्याम् ७३ । पुमान्मासवर्षेणम् ७४ । जल-
 द्रव्यावर्षेणम् ७५ । कल्पानवर्षेणम् ७६ । महाकल्पवर्षेणम् ७७ । वास्तुप्रभाववर्षेणम् ७८ ।
 पद्मनाभोपाख्यानम् ७९ । यातकावर्षेणम् ८० । कल्पसाहस्रवर्षेणम् ८१ । बृहत् (?) निर्देशो
 नाम ८२ । काशावर्षवैतनं नाम ८३ । बह्वर्षेणवैतनं नाम ८४ । परशुरामाश्रमनिर्षेणो
 नाम ८५ । प्रतिदिनं पीडाग्रामं नाम ८६ । प्रतिपुषवं श्रुभाश्रमनिर्षेणो नाम ८७ । पच-
 चेतस्यनिर्देशो नाम ८८ । नवनचपख्यानं नाम ८९ । पचचैपूजाविधिर्गतिं ९० । पचनचप-
 ख्यानविधिर्गतिं ९१ । अग्निकार्ये प्राक्तनीतरतन्त्रविधिर्गतिं ९२ । पचपूजाविधानम् ९३ । मन्त्र-
 कल्पना ९४ । पचचैवाचमनमाध्यायी नाम ९५ । अनुलेपनं नाम ९६ । पचचैपुष्यदेवाध्यायी
 नाम ९७ । पचचैपुष्यदेवाध्यायी नाम ९८ । पचनचपनैवेद्यदेवाध्यायी नाम ९९ । प्रतिपच-
 चैवेद्यादेशो नाम १०० । शीतप्रतिविभाजो नाम १०१ । शीतमन्त्रकचनम् १०२ । दक्षिणाविधा-
 नम् १०३ । प्रति + + आग्नीर्वादाध्यायी नाम १०४ । पचशान्तिर्गतिं १०५ । पचसप्तमकच-
 नम् १०६ । पचर्वादिस्मृत्यो नाम १०७ । इक्षुक्षुषो नाम १०८ । इक्षुभिषेको नाम १०९ । दाया-
 नकुलनिर्गतिं ११० । अनुवंशकीर्तनं नाम १११ । अतिदीर्घशकीर्तनं नाम ११२ । अविश्वंशानु-
 कीर्तनं नाम ११३ । विश्वमिषवंशानुकीर्तनं नाम ११४ । कक्षपवंशानुकीर्तनं नाम ११५ ।
 वशिष्ठवंशानुकीर्तनं नाम ११६ । पराशरवंशानुकीर्तनं नाम ११७ । अमरवंशानुकीर्तनं नाम
 ११८ । जर्षवंशानुकीर्तनं नाम ११९ । आदिश्रीमन्निर्गतिं १२० । दिव्यवंशानुकीर्तनं नाम १२१ ।
 अग्निर्गतिं नाम १२२ । वायुर्गतिं नाम १२३ । भजनदर्शनं नाम १२४ । काष्ठनेत्रीवधौ
 नाम १२५ । वराक्षप्रादुर्भावी नाम १२६ । नावतोत्पत्तिर्गतिं १२७ । कक्षपवर्णो नाम १२८ ।
 तन्त्रोत्पत्तिर्गतिं नाम १२९ । तन्त्रो-रक्षासंधावो नाम १३० । त्रीकावतारचं नाम १३१ ।
 त्रीदिव्यवर्षं नाम १३२ । तन्त्रो-पुकरवःसनातनी नाम १३३ । तन्त्रो-उत्पत्तिर्गतिं नाम १३४ ।
 पुकरवःप्रकाशो नाम १३५ । वताम्बुत्पत्तिर्गतिं १३६ । पुकरवःकर्मेप्राप्तिर्गतिं १३७ । पित्रज-

कीर्तनं १३८ । आद्योत्पत्तिर्नाम १३९ । आद्यविधिः १४० । आद्यविनिर्णयः १४१ । आद्यकाण्ड-
 निर्णयः १४२ । पाषाणपापपरीक्षा १४३ । आद्यदेशानुकीर्तनं १४४ । दृष्यभक्ष्यार्थं नाम १४५ ।
 दृष्योत्पत्तिविधिः १४६ । पुष्करवस्त्रोपवर्णनं १४७ । देवापनीवर्णनं १४८ । क्षिप्तवस्त्रं १४९ ।
 सद्यर्थाव्याप्तवर्णनं १५० । आद्यनववर्णनं १५१ । अक्षरीजलश्रीकृतवर्णनं १५२ । पुष्करवस्त्रोप-
 वर्णनं १५३ । दृष्यभक्ष्यकारणं नाम १५४ । पुष्करवस्त्रवर्णनं १५५ । राज्यप्रदाहादश्रीविधिः
 १५६ । प्रकामाहादश्रीविधिः १५७ । द्रुक्ष्यप्रदाहादश्रीविधिः १५८ । क्षुद्रप्रदाहादश्रीविधिः १५९ ।
 अवसाहादश्रीप्रशंसा १६० । अवसाहादश्रीकथासामान्या १६१ । निष्प्रदाहादश्रीप्रशंसा १६२ ।
 निष्प्रदाहादश्रीकथा १६३ । नायनीमाहात्म्यं १६४ । दीपदानप्रशंसा १६५ । दीपमाहात्म्यं कथित
 कोपाख्यानं १६६ । पुष्पाक्षरवस्त्रं १६७ । उपलोपनफलं १६८ । मात्माचाख्यानं नाम १६९ ।
 पुष्पवस्त्रवर्णनं १७० । प्रादुर्भाववस्त्रवर्णनं १७१ । अमन्त्रतमाहात्म्यं १७२ । मासमन्त्रपूजनं
 १७३ । शस्त्रचरित्नाख्यानं १७४ । शस्त्रं प्रति शान्तरायणीकथाये प्रथमं मन्त्रनारं नाम १७५ । शस्त्रं
 प्रति शान्तरायण्युपाख्याने द्वितीयमन्त्रनारकथा नाम १७६ । तृतीयमन्त्रनारं नाम १७७ । चतुर्थ-
 तामन्त्रवर्णनं नाम १७८ । द्वादशशान्तरायणीकथायां पञ्चमद्वैतमन्त्रनारवर्णनं नाम १७९ । षष्ठ-
 मन्त्रनारवर्णनं नाम १८० । सप्तमद्वैतमन्त्रनारं नाम १८१ । अष्टममन्त्रनारवर्णनं नाम १८२ ।
 नवममन्त्रनारवर्णनं नाम १८३ । दशममन्त्रनारवर्णनं नाम १८४ । एकादश-द्वादश-त्रयोदश-
 चतुर्दशमन्त्रनारवर्णनं नाम १८५, १८६, १८७, १८८ । अनेकविभ्युप्रादुर्भावो नाम १८९ । शस्त्र-
 शान्तरायणीकथासामान्या १९० । क्षुत्तिमाहात्म्यं १९१ । मन्त्रार्थयोगजननीकरार्थं १९२ । मन्त्र-
 लोचनं १९३ । विभ्युपस्तरलोचनं १९४ । समवायाप्रशमनलोचनं १९५ । पक्षोत्पत्तिर्नाम १९६ ।
 चैव्यवर्णनं १९७ । अवलोत्पत्तिर्नाम १९८ । प्रवेष्टव्यंशानुकीर्तनं २०० । शैलपूजावर्णनं २०१ ।
 भरतप्रख्यानं नाम २०२ । अनुयायिकं नाम २०३ । भरतनिर्याचं नाम २०४ । प्रयागवर्णनं
 नाम २०५ । गङ्गापारो नाम २०६ । राजगृहप्रवेशं नाम २०७ । राजगृहप्रवेशो नाम २०८ ।
 आश्विनिकं नाम २०९ । मन्त्रार्थसमाप्तिर्नाम २१० । मन्त्रार्थमूर्तं नाम २११ । शैलपूवं प्रति
 + + नृशसनं नाम २१२ । अमलमाहात्म्यं २१३ । सप्तवर्णनं २१४ । देवताप्रयोजनं नाम २१५ ।
 राक्षसवेनाभिर्याचं २१६ । साक्षिराक्षसवधः २१७ । राक्षसपानाक्षप्रवेशो नाम २१८ । वैश्व-
 चाख्यानं २१९ । राक्षसवरप्राप्तिर्नाम २२० । राक्षसभूषणोपनिषदो नाम २२१ । सर्वविजयो
 नाम २२२ । पक्षोत्पत्ति-चतुर्विंशत्याध्यायो कथितो । विपुलदाहवर्णनं २२३ । अन्धकजयः २२४ ।
 मातृवाधाप्रतिषेधो नाम २२५ । क्षुत्तिकापूजा नाम २२६ । अक्षयवर्णनं २२७ । पक्षो-
 त्पत्तिर्नाम २२८ । अक्षयवर्णनं २२९ । अक्षयवर्णनं नाम २२९ । अक्षयवर्णनं २२९ ।
 देववर्णनं नाम २३० । अक्षयवर्णनं नाम २३१ । अक्षयवर्णनं नाम २३२ । अक्षयवर्णनं २३३ ।
 देववर्णनं नाम २३४ । अक्षयवर्णनं नाम २३५ । अक्षयवर्णनं (?) नाम २३६ । विभ्यु-
 कर्णं २३७ । अक्षिराक्षसनामो नाम २३८ । राक्षसनामापुष्पवर्णनं २३९ । वसन्तवर्णनं २४० ।

श्रीकृष्णवर्चनं १४१ । कृष्णवचने ब्रह्मं प्रति रामानुजात्मनं १४२ । प्रादु-भरदु-हेमनवर्चनं १४३ ।
 १४४ । १४५ । ब्रह्मप्रधानं १४६ । कृष्णवचनः १४७ । पुष्पवर्चनवर्चनं १४८ । राजकीर्तनं १४९ ।
 ब्रह्माभिवेकवर्चनं १५० । ब्रह्मात्मनिर्माणं १५१ । ब्रह्मात्मनिर्माणं १५२ । ब्रह्मात्मनिर्माणं १५३ ।
 ब्रह्मवर्चनं १५४ । विरहिणीवर्चनं १५५ । १५६ । विरहिणीवर्चनं १५७ । ब्रह्मवर्चनविधानं
 १५८ । १५९ । चतुष्टयं नाम १६० । इन्द्रयुवं नाम १६१ । कृष्णवर्चनयुवं नाम १६२ ।
 चतुर्वर्चनयुवं नाम १६३ । पञ्चवर्चनयुवं नाम १६४ । षड्वर्चनयुवं नाम १६५ । श्रीकृष्ण-
 वच १६६ । रघुनन्दनवर्चनं १६७ । ब्रह्मवर्चनविधानं नाम १६८ ॥ ० ॥ इति श्रीविष्णुचरितोत्तरेण
 मार्कण्डेय-वल्गुवर्चनं श्रीरामचन्द्र-भरतसमानो नाम १६९ अध्यायः ॥ इति प्रथमकाण्डः ॥ इति
 श्रीविष्णुचरितोत्तरेण द्वितीयकाण्डे मार्कण्डेय वल्गुवर्चनं रामं प्रति पुष्करस्तम्भवर्चनं नाम प्रथमो-
 ऽध्यायः ॥ रामं प्रति पुष्करवाक्येण रामप्रमंसा नाम १ का । राजकृष्णं नाम २ । श्याम-
 रिककृष्णं नाम ३ । इति पञ्चमोऽध्यायः ॥ मन्त्रिकृष्णं ६ । मन्त्रिकृष्णं ७ का । पुष्प-
 कृष्णं ८ । क्रीकृष्णं ९ । पञ्चकृष्णं १० । षड्वर्चनं ११ । ब्रह्मकृष्णं १२ । कृष्णकृष्णं
 १३ । भद्रात्मकृष्णं १४ । रत्नकृष्णं १५ । आपवाक्यकृष्णं १६ । कृष्णकृष्णं १७ । राज्याभि-
 वेककाव्यो नाम १८ । मन्त्रिर्देहो नाम १९ । मन्त्रिकृष्णं २० । राज्याभिवेकविधिः २१ । २२ ।
 तीर्थकृष्णवर्चनं २३ । २४ । २५ । षड्वर्चनवर्णनं २६ । अमरद्वाराध्यायो नाम २७ । राज-
 द्वाध्यायः २८ । वासुविद्या २९ । इन्द्रायुर्वेदो नाम ३० । सुवर्णादिमाध्यायः ३१ । प्राकृत-
 प्रमंसा ३२ । श्यामीमाध्यायः ३३ । क्रीकृष्णमाध्यायः ३४ । श्रीदेवतापूजनाध्यायः ३५ । शनि-
 चतुष्पाद्याय ३६-३९ । गोमाध्यायः ४० । नवी चिकित्सितं ४१, ४२ । अक्षप्रमंसा ४३ । अक्ष-
 चिकित्सा ४४ । अक्षानां शान्तिकर्षणविधानं ४५ । मन्त्रप्रमंसा ४६, ४७ । मन्त्रानां शान्तिकर्ष-
 णविधानं ४८ । पुष्पप्रमंसा ४९ १ वाक्यतन्त्रं नाम ५० । रीतिविधानं नाम ५१ । पुत्रीवा-
 चप्रमंसा ५२ । पुत्रीवाचप्रमंसा ५३ । ५४ । मन्त्रविधानं नाम ५५ । आरोग्यद्वितीया नाम
 ५६ । आरोग्यप्रतिपत्त्या ५७ । आरोग्यवर्तनं ५८ । राजधर्मः ५९ । अन्तःपुरविद्या नाम ६० ।
 भोजनकथनं नाम ६१ । मन्त्रवृत्तिर्णाम ६२ । राजधर्ममाध्यायो नाम ६३ । पुष्पकृष्णमाध्यायो
 नाम ६४ । शान्तिकर्षणं नाम ६५ । मेदविधानं नाम ६६ । शान्तिकर्षणं नाम ६७ । अक्षप्रमंसा ६८ ।
 इन्द्रप्रमंसा ७० । ७१, ७२ अध्यायो न दृश्यते । प्रायश्चित्ताध्यायः ७३ । रक्षकप्रायश्चित्ताध्यायः
 ७४ । शौचविधिः ७५ । (७६ अध्यायः कश्चित्) वेतनविधानमाध्यायः ७७ । वर्षवर्षमाध्यायः ७८ ।
 इन्द्रवर्षमाध्यायः ७९ । आपवर्षमाध्यायः ८० । पूर्वावाक्यान्त्रं नाम ८१ । कृष्णान्त्रं नाम
 ८२ । संस्कारमाध्यायः ८३ । ब्रह्मचर्याभ्यासाध्यायः ८४ । वक्ष्याध्यायः ८५ । शान्ताध्यायः ८६ ।
 आचाराध्यायः ८७ । देवकर्ममाध्यायः ८८ । ८९ । (८९ । ९० । ९१ अध्यायः कश्चित्) मन्त्र-
 प्रमंसाध्यायः ९२ । कृतिकाशान्त्रं ९३ । ब्रह्मनामकर्ममाध्यायः ९४ । शान्ताचार्यं नाम ९५ ।

मन्त्रवचनं नाम ८८ । अभिहित्वा नाम १०० । छट्टिकारकमन्त्राख्यानं नाम १०१ । जगत्त्र-
 खानं नाम १०२ । वार्धक्याख्यानं नाम १०३ । दिक्पात्राख्यानं नाम १०४ । विनायकख्यानं नाम
 १०५ । लक्ष्मणख्यानं नाम १०६ । भगवदुपनिषद्गुर्विधपुस्तकपदादीद्वयख्यानं नाम १०७ । १०८ ।
 मन्त्रव्याख्याः १०९ । काव्यव्याख्याः ११० । पापनिवृत्तौ नाम १११ । गर्भसंज्ञानिर्णयः ।
 (इतः परमव्याख्यया संज्ञा नास्ति) भोजदेववर्चनं नाम । सन्ध्याव्याख्याः । शरीरविषयो नामा-
 ध्यायः । वनमार्गवर्चनम् । निरवमार्गवर्चनम् । मरकटवर्चनम् । तिष्ठन्मृगोन्निवर्चनम् । मारुति-
 विद्वज् (?) वर्चनम् । कुम्भितरुवम् । जम्बाव्याख्याः । जम्बुविधानम् । जम्बुविधानम् । साम-
 विधिः । अथर्वविधिः । नीलकण्ठसाधनाम् । पुस्तकसंज्ञासाधनाम् । वाचप्रज्ञाव्याख्याः । शतुर्धावर्च-
 नवर्चनम् । शान्तिप्रार्थना । अर्वाधिकारोपक्रमनं अग्निविज्ञानं उच्यते इति विज्ञानं जीवविज्ञानं नामा-
 ध्यायः । अर्वादिप्रकृतिविज्ञानोपक्रमनम् । अथर्वविज्ञानम् । उद्यानप्रक्रमनम् । मन्त्रव्याख्याव्याख्याः ।
 उपेक्षाव्याख्याः । इन्द्रजात्राव्याख्याः । पञ्चमुखाव्याख्याः । आरुचिकाव्याख्याः । साम्यसूरिकाव्याख्याः ।
 शतुर्धाव्याख्याः । ब्रह्मधर्मोपनिषद् । ब्रह्मधर्मोपनिषद् । इन्द्रधर्मनमनम् । ब्रह्मधर्मः । भद्रकाशो-
 पूजा । अथर्वधर्मः । अथर्वधर्मः । धर्मनमनः । अथर्वधर्मः । आपनमनः । पुनःकाम्य-साम्य-
 सूरिकाव्याख्याः, साधना-मन्त्र-अथर्वधर्म-शाखा-जातक-उपकरण-तिथिप्रकरण-उद्देश-
 प्रकरणव्याख्याः । आचारिकार-न्यायविधि-साधनाव्याख्याः । इति द्वितीयं काण्डं समाप्तम् ।
 विषयके प्रकरणव्याख्याः । इति नीलकण्ठसौतरेण तृतीये काण्डे शब्दाव्याख्याः । इति अथर्वविधि-
 नमनस्यविधानाव्याख्याः । इति अभिधानकोशे प्रथम-द्वितीय-तृतीयपरिच्छेदः । इति अभिधान-
 कोशे जीवविज्ञानविज्ञानप्रकरणं परिच्छेदः । इति अभिधानकोशे पुनर्वर्णनविज्ञानः प्रथमः परिच्छेदः ।
 इति अभिधानकोशे जम्बुविधानं प्रकरणं परिच्छेदः । इति नीलकण्ठसौतरेण चतुर्थकाण्ड-
 व्याख्याः । इति महाकाव्यवर्चनं प्रकृतिकाव्यवर्चनम् । सामान्याव्याख्याः, अथर्वधर्मव्याख्याव्याख्या-
 व्याख्या, आशीर्वादव्याख्या, उचितव्याख्याव्याख्या, आश्रितव्याख्या, उपनिषद्भिनयव्याख्या, अर्वा-
 व्याख्या, + + अभिनयव्याख्या, सामान्याभिनयव्याख्या, प्रचारो नामाव्याख्या, नाट्यरसो
 नामाव्याख्या, रत्नसमुद्राव्याख्या, मुद्राव्याख्या । इति नीलकण्ठसौतरेण तृतीयकाण्डे अथर्वधर्मं
 समाप्तम् । प्रसाधव्याख्याः । विषयके सामान्यव्याख्या । प्रतिपाद्यव्याख्या । रत्नसूरिकाव्याख्याः
 नैमिषाव्याख्या, सूत्राव्याख्या । इति वज्रनारदवर्णनं नास्त्य + + निर्यातम् । इति वज्र
 न्य (?) निर्यातं नाम । इति वज्र + + निर्यातं नाम । इति वज्रवैभव + + वर्चनं
 नाम । इति वज्रधर्म + + वर्चनं नाम । इति वज्रनौरीश्वर + + निर्यातं नाम ।
 इति वज्र अग्नि + निर्यातं नाम । इति वज्र + + निर्यातं नाम । इति वज्रवायु +
 निर्यातं नाम । इति वज्र आकाशनिर्यातं-वज्रप्रज्ञा निर्यातं-वज्र आदित्य
 निर्यातं-वज्रदेवता निर्यातं-वज्रसौमनिर्यातं-वज्रनरनारायणव्याख्या + + वर्चनं

नामाध्यायः । इति नीरामं प्रति पुष्करोपाख्याने ऋषिरूपनिर्माह—कपिरूपनिर्माह—
 वराहकूपनिर्माह—वयशिरूपनिर्माह—पद्मकूपनिर्माह—कक्षीरूपनिर्माह—विष्णुकूपनिर्माह—
 देवकूपनिर्माहं नामाध्यायः । इति नीरामं प्रति पुष्करोपाख्याने प्रासादकूप—सर्वतो-
 भद्रप्रासादकूप—सामान्यप्रासादकूप—दाहपरीक्षा—शिलापरीक्षा—दहकपरीक्षा नामाध्यायः ।
 इति वक्रवीथ—भूमिपरीक्षा—ब्रह्मशिलाम्हास—भजनविधाननामाध्यायः । इति प्रतिष्ठाकल्पे शङ्खो-
 वारः । इति काष्ठनिर्देशनामाध्यायः । इति प्रतिष्ठाकल्पे द्वीपाध्यायः । तीरपाध्यायः । + +
 पञ्चमविधानाध्यायः । शीलाध्यायः । इति प्रतिष्ठाकल्पे कथिवासाध्यायः । इति आवाहन-
 विधानं नाम । इति नीविष्णुबोधनं नाम । इति नीविष्णुरावाहनप्रयोजनं नाम । इति
 प्रतिष्ठाध्यायः । इति भोगाङ्गनामाध्यायः । इति सामवेद्याध्यायः । इति तीरबोद्ध्यायविधि-
 नामाध्यायः । इति याचाविधिनाम । इति कामप्रादुर्भावपूजनम् । इति कार्यादक्षप्रादु-
 र्भावपूजा नाम । इति नीकाष्ठनियमपूजा समाप्ता ।

इति तृतीयकाण्ड समाप्तः ॥ * ॥

No. 191. विष्णुसहस्रनामस्तोत्रम् . (केशवभट्टकृत-विष्णुनामार्थ-दर्शनाख्य-
 टीका-सहितम् .) Substance, country-made paper, 14x7. Folia, 32.
 Lines, 10 on r. page. Extent, 1,000. ślokaa. Character, Nāgara. Date,
 Sm. 1936. Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātū. Appearance,
 now. The text in verse, the comm. in prose. Generally correct.

Beginning. नीलोपाकार्यं नाम ।

सर्वेश्वरं नमस्कृत्य, निम्नादित्यत्र भक्तितः ।

संक्षिप्तं त्रिपदेऽस्माभिर्विष्णुनामार्थदर्शनम् ॥

विशिष्टः सर्वधर्मोभ्यः सर्वधर्मोऽतिरोमणिः ।

सर्वदेहेतिहासानां चार्होऽर्थोऽयं निमग्नते ॥

वैशम्पायन उवाचेति स्तुतोक्तिः । इत्यादि ।

End.

सर्वभूतकर्मधर्मपञ्चपातिनः नीलकण्ठ उवाच ।
 इति विभिः ११८ । ११९ । १२० । शाकशाखायै नमुपन्यस्तुष्टयं च वदन्
 ब्राह्मणपदं चरति इममिति १२१ । पुनर्भजनोचं नमस्कृतं च भजनकर्म
 च हकीकरोति विश्वेश्वरमिति । विश्वेश्वरं सर्वेश्वरं १२१ ।

श्रीशिवपदद्वन्द्वकल्पद्रुमनिवासिना ।
 केसवेन कृतं श्रीमद्विष्णुनामाष्टदशमम् ।
 श्रीनिन्दार्कपदाभोजनकरबोधुदुदिना ।
 चतुतः शालसारोऽयं चाकरेभ्यः समासतः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्-काशीरिकेशवभट्टनिरचितं श्रीमद्विष्णुनामाष्टदशमं समाप्तम् ।
 श्रीराधावल्लभाय नमः । श्रीलक्ष्म्याय नमः । श्रीरामचन्द्राय नमः । शुभसंवत्
 १८९९ । ज्येष्ठ । ८ ।

No. 192. हन्दावनयमकटीका . By रामकान्तः . Substance, country-made paper, 18×2½ inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 375 çlokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1734. Place of deposit, District Bariçāla, Mānapāsā, Paṇḍita Govindacandra Çiromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीलक्ष्म्याय । इह कसु निर्भिन्नाभिरुषितसिद्धिकामः कनिरयं
 कविक-कविकुल-सम्मत-निखिल-विप्लवन्दीत्यारव-कारव-लक्ष्मणनमस्काररूप-
 मङ्गलमयतः समारभते वरदायेत्यादि । इत्यादि ।

End.

चरितानां श्रीहरानां श्रीराजानां श्रीकथा श्रीकथा जानानामुपज्ञानम् ।
 राज्ञाः पुंभूनि चाक्षतमित्यमरः । ज्ञायां ख्यप्रिया कान्तिः प्रतिविम्ब-
 मनातप इति च ॥ * ॥

Colophon.

इति विश्वम्भरादेवश्रीरामकान्तनिर्मिता ।
 हन्दावनयमकाक्षकायटीकासमर्पिता ।
 श्राद्धे ब्रह्माद्यादि-चित्तिचर-मौवत्परमिते ॥ * ॥

विषयः । हन्दावनयमकाक्षकाय मानाङ्कविल्लतस्य कायस्य व्याख्यानम् ॥

No. 193. वेदान्ततत्त्वबोधः . Substance, country-made paper, 12½×6½ inches. Folia, 17. Lines, 14 on a page. Extent, 600 çlokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Hātuā, Bābu Girindranātha Datta, Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

বীজম্বাচ নমঃ ।

স্বচিন্তিতো হরতি ধ্যানমন্ত্ৰেণমন-

বীচপ্রদ্বন্দ্বরখিকৌতিলসমপ্রভো বৈ ।

যৌঃজ্ঞানবাদপ্রভর্থং চি হরাদ ...

নং বীজদ্বন্দ্বনমর্থং হৃদি পিত্তবানি ॥

কিং বেদান্ততত্ত্বমিতি প্রশ্নে সন্দেহে । স্বার্থে ... মনাকমুখাভিরনাকমুখি-
 জ্ঞানতো জ্ঞানাসুভিন্নমিত্তোপাদানকার্যং যেতন্যেতনমবস্থাস্থাভাবিকভেদা-
 ভেদসংবন্ধান্বয়ঃ পরমস্বপরমাঙ্কপুৰণোক্তমাদিশ্রব্দাভিধেয়ঃ বীজম্বাচ ইতি
 সর্ববেদান্তার্থঃ । ইत्याদি ।

End.

ইতি ভগবতঃ সর্বম্বাচক্ষিতিরেব সর্বভেদস্বপদেত্রপেতুর্নিত্যং যতো ন'ভেদা-
 ভেদস্বপদেত্রসৌর্বিদ্যেব ইতি প্রতিপাদিতং যবচ্চ কেবলভেদে কেবলাভেদ্যোঃ
 শ্রাক্ষণিবচনেন নিরস্তমাদিহিতোত্রেষ্টায়া সচ স্বাভাবিকভেদাভেদস্বোবাভী-
 কারো নিশ্চিতো ভবতি । স্বম্বাচা শ্রাক্ষে সংবন্ধান্বারাভাভেদে দুয়োক্তেভ্যে-
 তরাভীকারে তব সন্তুখোক্তদুবচনানি সিদ্ধান্তং যবাপানাদনো নান্যঃ বচঃ
 পরিষ্কৃত্যেতুং প্রকল্পে তস্মাদেকানৈরিপি সিদ্ধিহীনারায়া স্বাভাবিকভেদাভেদ-
 মেব সংবন্ধমভীকৃত্য পুনর্বিশিষ্টমাভীকারে জৌরপানবৌঃপ্যনুপপত্তৌঃপি সসম-
 দায়ক্য জ্ঞাতম্বাসিদ্ধার্থে ইতি সিদ্ধমন্তমিতি বিস্মরেব ।

Colophon.

ইতি বীজম্বাক্তমার-নারদসম্বাদায়প্রবর্তকাস্বাচার্য্য-বীজম্বাক্তম্বাসামন্ত্য-
 বাচিনাং বেদান্ততত্ত্ববীচঃ সমাপ্তঃ ॥ প্রথমমুদ্র ।

বিষয়ঃ । তিন্মার্কমন্ত্যানুসারেণ ব্রহ্মবৌঃদ্বয়মাসর্বম্বাপকমাদিনিরূপকবেদান্তক্স মন্ত্যো
 হ্রাসম্ব ॥ • ॥

No. 194. বেদান্ততত্ত্বমন্ত্যুর . By. ব্রহ্মরাস্বাচার্য্য. Substance, country-made paper, 13 x 1½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 600 plokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1667. Place of deposit, District Medinipur, Post Office Bādhānagara, grāma Amarapura, Paṇḍita Gūru-prasanna Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ওঁ নমঃ বীজম্বাচ ।

স্বচর্যং স্বচিদানন্দমবাক্তমসত্যবীচরম্ ।

স্বাক্ষানন্দবিশ্বাখারমামবেঃভৌতসিদ্ধয়ে ।

चमाराः कसु पुत्रवार्ता चर्मादयः । तत्र चरमः परमपुत्रवार्ताविनाशि-
मात् वधार्ता प्रकृतिसाधनेन विनाशितान् । न च कृत्तिः प्रकृतिसाधा,
विवक्षितविवेकेन साध्याया वविसानिहतिरूपायाकक्षा ज्ञानैकसाधनात् ।
न हि शतशः क्षिपमावेऽपि यत्ने शुद्धिविववाविद्यायाः शुद्धिविववकज्ञान-
मकरेव नाशो दृष्टः । कृत्तिसाधनज्ञानानु पदार्थज्ञानसाध्यम् । इत्यादि ।

End.

अथ प्रस्थापि जगदिव न सद्रूपमद्य अतथायातं शुन्ववादेनेति चेत् न ।
यद्वद्वा नास्तीति अपदेयेनापि सिध्यति तत् कथमसद्रूपं । न हि प्रकाशमकरा
नास्तीत्यपि प्रकाशः सक्तवति । अतश्च शुन्ववादीऽपि विपक्षः × × शुन्ववा
सद्रूपमासद्रूपमाभ्यां आघातः । आघाते शुन्वेति नामधेयमावेद्यायातं नलर्ध-
भेदेन । द्वितीये शुन्वव्यासिद्ध्या तत्कतासिद्धिः । अपि च, कल्पमाधि-
ष्ठानव्यासद्रूपमेवाधिष्ठानं वाच्यमिति सिद्धं सद्वैतवादेनेति संशयः ।

Colophon.

इति परमहंस श्रीशङ्कराचार्यकृता वेदान्ततन्मञ्जरी समाप्ता । श्रीकृष्णाय नमः ।
श्राद्धे कुनिरसाङ्गेन्दुसंख्याते शुद्धिमासवे ।
क्षितिर्तेयं सपाठार्थं वेदान्ततन्मञ्जरी ।

विषयः । पदार्थनिरूपणम् । प्रकृतिनिरूपणम् । शक्तिनिरूपणम् । प्रातीतिक-भाव-
चारिक-पारमार्थिकरूपविविधसंज्ञानिरूपणम् ।

No. 195. वेदान्ततात्पर्यनिवेदनम्. By गोविन्दः. Substance, country-
made paper, 10×3½ inches. Folia, 83. Lines, 8 on a page. Extent,
1,411 slokas. Character, Nāgarī. Date, Sk. 1710. Place of deposit,
Benares City, Paṇḍita Vāmanācāryya Āśtrī. Appearance, old. Prose.
Correct.

Beginning.

जीमवेदशाय नमः ।
साध्यां सर्वकामाग्निः सावेष्टा शुद्धवृत्ता ।
यज्ज्ञानायनमोक्षणं प्रत्यक्षं चारणं नमः ।
जीवाद्यसंश्लेषनवीनदोषः
प्रबोधितः जीवुपकल्पवेन ।
वेदान्ततात्पर्यनिवेदनेन
कवीचमूर्तिं करवाधि सत्तु ॥ इत्यादि ।

End. चीनसकसपथितैरधिष्ठतो वेदान्तविद्यापदे ।
 गोविन्दो बुधनीसकस्यतनवो भीमावतीमर्भजो ।
 वेदान्तानुगतं विमत्सरबुधप्रेष्टं प्रबन्धं यथात् ॥

Colophon. इति वेदान्ततात्पर्यविवेकनिबन्धं समाप्तम् । शकाब्दः १७१० ।

विषयः । चैतन्यतन्त्रादित्य भाष्यतात्पर्यवर्धनम् ।

No. 196. वेदान्तरत्नमाळा. By कृष्णकृतः. Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 49. Lines, 10 on a page. Extent, 900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, P Place of deposit, Hātua, Pailādeyoyā Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. चीरावाचम्यैश्चरो विजयेताम् । चीनदुभनयस्त्रिज्जाकाय नमः ।

ब्रह्मादिवैद्यचर्यं जनतश्च वेत्तुं
 क्षुत्वं तुनीरविबुधैः कलनातिचारम् ।
 कस्याचर्य-गुह्यमोशनसं भवामि

... ..

आत्मन्त्रसंज्ञकमुनिं नियमोक्तिपूज्यं
 आचार्यमात्मनस्त्वमाचय ईश्वरम् ।
 पाञ्चजन्यावतारश्च कस्याप्रापिवास्तवम् ।
 नीलीनिवासमाचार्यं भाष्यकारं नमाम्यहम् ।
 वेदान्तरत्नमाळाक्षी प्रत्यक्षेणानुग्रहात् ।
 तदुक्तेनैव मार्गेण त्रिपदे ब्राह्मणानतः ।
 प्रत्यक्षेणैतन्मन्त्राच्येतमाचार्यं ततः परम् ।
 परब्रह्मादिवंशश्च भक्त्यैः फिज्जु समाचतः ।
 चाचन्यादिवंशश्चापि तद्विरोधिनिवृत्तम् ।
 तवाहो चेतना त्रेधा वैश्वरीः साम्प्रदायिकैः । इत्यादि ।

End. वेदान्तमेवं यदिह जनतश्च वेत्तुं
 तर्काद्येवमभिव्यञ्जनादिदेवैः ।
 ध्यातो कृष्णन्त्ररविर्निजभावदत्तं
 नीलीपतिं चरितं हरं प्रपद्ये ॥

Colophon. इति श्रीमन्नवतुसन्तुकारसप्तमिप्रवर्तक-श्रीमदुभयवर्धनमानन्दपादसरोज-
वितामुनकाश्रीरि-श्रीकेशवभट्टपरारविन्दानुजीमाननाभिधेयेन विरचित-
वेदान्तसंज्ञा समाप्ता । • • श्रीरघु । सम्पत् १८९१ ।

विषयः । निम्नार्कसन्तानुसारेण प्रत्यक्षैतव्यादिनिरूपणम् । परमव्यादिसंज्ञानिरूपणम् ।
साधनापवादिकचयम् । साधनाविरोधिनिरूपणम् ।

No. 197. वेदान्तसंज्ञाप्रक्रिया । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 19. Lines, 8 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Hātūā, Babu Girīndranātha Datta. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ पादयुग्मं जला तस्य प्रसादतः ।

वेदान्तसंज्ञाः प्रत्येकं निरूप्यन्ते यथासति ।

अध्यारोपापवादाभ्यां निम्नपक्षं प्रपञ्चयते ॥ इति नुबवचनम् ।

अथाध्यारोपो नाम वस्तुन्यवधारोपः अध्यारोपः । वस्तु सविदामन्वात्मकं
ब्रह्म । अथस्तु अज्ञानादिसकलजननसमुदायसकपमहाप्रपञ्चः । प्रपञ्चद्वयं
अज्ञानद्वयं कलशरीरद्वयं क्लृप्तशरीरद्वयं शक्तिद्वयं निःशेषद्वयं संशयद्वयं
असम्भावनाद्वयं विपरीतभावनाद्वयं प्रज्ञाद्वयं

... ..

ब्रह्मद्वयं रसपट्कं जववर्षाः ऐश्वर्यादिवट्कं उत्पत्त्यादिवट्कं जादादिवयं
इत्येताः संज्ञाः । एताः ब्राह्मवेदान्तज्ञानाः प्रत्येकं निरूप्यन्ते । इत्यादि ।

End.

संहते मलविषरे यन्मण्डनिनादकरं च नादः । अनुकारी विन्दुः नादैक-
हेयः कसेत्यर्थं सवाच संज्ञाद्वितीयप्रपञ्चप्रतिपादके वेदान्तज्ञाने नुबवचन-
मनुसृत्याध्यारोपवशान् संज्ञास्तुतीति प्रतिपादितं । सम्प्रत्यपवादे निरूप्यते
अधिष्ठाननाचपरमोऽयमपवादसवाच सर्वप्रपञ्चरहितं ब्रह्माहमस्मीति प्रत्यम-
भिन्न-प्रपञ्चज्ञानानुवृत्तिरिति सिद्धम् ।

Colophon. इति वेदान्तसंज्ञाप्रक्रियाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । प्रपञ्चाज्ञान-कूलककक्षरीर-प्रज्ञि-विशेषवस-संश्रयासत्तावना-विपरीतभावना-
प्रज्ञा-समाधीनां द्विप्रकाराणां प्रज्ञा-जीव-प्ररीरावस्थाकरव-कर्मे पुण्यकर्मे-पापकर्मे निवर्तक-
प्रारब्ध-प्रतिबन्ध-सन्त्यन्ताप-वधिभूतादिकारवन्धुष-काष्ठ-दूर्ति-व्यादिप्रपञ्च-लोकवासना-ज्ञान-
प्रतिबन्धक-वचनादि-ज्ञानादि-वेलादि-प्राचापान-बान्धादिमादात्म्य-रचना-सुषुप्तादीनां वि-
प्रकाराणां वर्तमानप्रतिबन्ध-पुत्रपार्श्व-मन्द-वर्ष-वासमसाधन-सन्धुष-वना-करव-संक्षयादि-वेद-
प्रमाण-वैद्यादि-भूतपान-प्रज्ञाविदादीनां चतुःप्रकाराणां शोक-ज्ञानेन्द्रिय-मन्दादि-कर्मेन्द्रिय-
वचनादि-प्राचादि-उपवायुकर्मेन्द्रकभूत-वन-मियम-भूमिका-प्रत्यक्ष-अननिवर्तकदृष्टान्तात्मातीनां
पञ्चप्रकाराणां समाधि-भ-वविकार-बीज-उर्ध्व-छिद्र-वचना-ज्ञान-कूल-वह-कर्मेप्रमाणाणां षट्-
प्रकाराणां वचना-वैतन्त्यादि-भूत्यादि-वतन्त्यादि-भूमिकादीनां सप्तप्रकाराणां पुरी-प्रज्ञि-
वत्तादीनामष्टप्रकाराणां नवविधसंसारक-छिद्रद्वयावहाराद्वयानन्द-कर्मे सप्त-सुषुप्ति-जाय-
दात्मनयाणां भूमिका-पुल्लिचतुष्टयाणां नादिका-नाडीदेवतादृश्य-वहान्तर-मद-वद्वहर्निन्द-
वहदूर्तिमद-वहपात्र-सप्तधातु-सप्तवसन-वद्वधम-पञ्चकोर-बाध्यात्मिकतापचम-सर्वलोकतापचम-
पञ्चसप्ततिनुष-रूपवदक-सर्वपञ्चदय-मन्दद्वय-रसवदक-नववर्ष-दैवव्यादिपदक-उपव्यादिपदक-
नादादिचयाशास्त्र-वेदान्तज्ञानां सप्तवविक्रयवयम् ।

No. 198. वेदान्तविद्वान्मुक्तावलीटीका (मूलसहिता) By भागवदीश्वरः ।
Substance, country-made paper, $13\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 128. Lines, 12
on a page. Extent, 5,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1920.
Place of deposit, Mahārāja's Library, Hātua. Appearance, fresh. Prose
and verse. Correct.

Beginning. नमः । ॐ नमः परमात्माने ।

बहवद्वयमार्गन्दमत्तानं षोडशवयम् ।

विनिश्चित्य पुनः साक्षाद् बुद्धिसत्ताभिधीयते । इत्यादि ।

टीकायाः । ॐ नमः परमात्मने पुरुषोत्तमाय ।

विश्वेशं हुषिराजं जगदुदयकृतं नारादां सप्तकांतं

वासुदेवाचार्यवर्ये विभुवनविदितं महारं भाष्यकारम् ।

आनन्दान्तःप्रकाशानुभवपदपरं मङ्गलं श्रीचिंतं

वन्द्ये विद्यानिधानं जगद्गमनिरतं राघवेन्द्रं यतीन्द्रम् ॥

वन्द्यविरिचसन्दीपवाम्ना भारतभूमयः ।

वन्दे तं वलिभिर्वन्द्यं प्रकाशानन्दमोक्षरम् ।

সিদ্ধান্তভৌতিকবৈদীপ্রকাশ্য প্রদীপিকা ।

শ্রীবদে বরদচৌধুরীপ্রকাশ্যপ্রবর্তিতো ।

শ্রিহাচারপ্রাণ মঙ্গলমাসে নবমীয়ায় প্রকাশিতো বরদচৌধুরী
প্রবর্তিতো ।

End.

স্বস্ত্য ।

কান্ত তেজ সমস্ততীর্থেসকলি সজ্ঞাপি ইত্যাদি-

সংজ্ঞায়াং স্তনং সৎসকলিহা ইত্যাদি সম্মুখিতা ।

সংসারায় সন্তুস্তাঃ সপিতরকৌল্যপুণ্ড্রোঃ

বল্য প্রজ্ঞাপিচারে অবসপি সৌম্য মনঃ প্রাভুতান্ ।

Colophon.

ইতি নীমত্পরমর্ষসপরিমিতকাক্ষার্থ-নীমত্পরমর্ষসপরিমিত প্রকাশ-
মন্তবিরচিতা সিদ্ধান্তভৌতিকবৈদী সমাপ্তা ।

উদ্বোধনঃ ।

স্বস্ত্যাদিহা ভাতি সন্তুস্তায়াং প্রদীপিতো ।

প্রজ্ঞ + তদর্শং মিতং মিতসম্মিতসুস্তায়াং ।

অধিকাশ্রুপদিকমিতং সিদ্ধান্তভৌতিক ।

মিথিলা রাজসী প্রজ্ঞ স্তদ্ব্যবস্থাপিতো ।

ইতি নীমত্পরমর্ষসপরিমিতকাক্ষার্থ-নীমত্পরমর্ষসপরিমিত প্রকাশ-
মন্তবিরচিতা সিদ্ধান্তভৌতিকবৈদী সমাপ্তা ।

বিষয়ঃ । প্রকাশমন্তবিরচিতা সিদ্ধান্তভৌতিকবৈদীপ্রকাশ্য প্রদীপিকা ।

No. 199. বৈদ্যনাথপুজাবিধিঃ. Substance, country-made paper, 14 x 3½ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 90 plokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Ādāihājār, Pandita Candrakānta Vidyālankāra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ঐ বদে বরদচৌধুরী । বদ কান্তপুত্রচৌধুরীপ্রকাশ্যপ্রবর্তিতো । বদ
সন্তুস্তায়াং স্তনং সৎসকলিহা ইত্যাদি সম্মুখিতা ।
সংসারায় সন্তুস্তাঃ সপিতরকৌল্যপুণ্ড্রোঃ
বল্য প্রজ্ঞাপিচারে অবসপি সৌম্য মনঃ প্রাভুতান্ ।

रक्तचन्द्रीनादृक्कपयं निर्याय किञ्च संख्याय संकल्पं कुर्व्यान् विष्णुरो-
नित्यादि चाबुरारोग्यपूर्वकचतुर्वर्गप्रदप्रतिफलः सोमपाराधिकरपदप्रदोप
यमये पार्थिववैद्यनाथप्रियविरचितपूजापत्रम् करिष्ये इति संकल्प्य वीठपूर्णा
कुर्व्यान् । इत्यादि ।

End.

ममासु नित्यमानन्दं प्रसादान् तव शङ्कर ।
सर्वपापाः सर्वं यान्नु प्रसीद मम शङ्कर ।
नमस्तु इत्यनो राट्टे जनाः सन्तु निरापदः ।
दुर्भिक्षमारीसन्नापाः श्रमं यान्नु रवातले ।
सर्वशस्त्रसन्निधौ भूयान् शयोः प्रसादतः ।
दुर्मायाय चतुर्वर्गप्रदायिभ्याः प्रसादतः ।
इति सुखा मासवाचं कृत्वा चकारमुद्रया ।
पुष्पमानीय चाग्राह्य चमलेति विचर्जयेत् ॥
ततो हविषाभिर्दं कृत्वा ब्राह्मणं भोजयित्वा यथाशक्ति हविष्यान्नादिक-
माचरेत् ।

Colophon.

इति स्कन्दपुराणोक्त-वैद्यनाथपूजापत्रमिति समाप्ता ॥
सुखं रजतमेव जपपूजादिकर्मेष्टु ।
एव एव कुत्रः प्रोक्तो न इहो नमस्तथा ।
ॐ समाचरितवैद्यनाथप्रियाय नमः ।

विषयः । वैद्यनाथसंज्ञक-पार्थिवविरचित पूजाविधानम् ।

No. 200. **आसक्तपत्रमिति** . By **रङ्गनाथः** . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 68. Lines, 8 on a page. Extent, 3,200 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Mānabhūma, Post Office Raghunāthapura, Vēḍogrāma, Paṇḍita Venkat Varadācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वीरदेव नमः ।
मितं मित्रमन्वयद्विनीयं
मम विभुं सत्यमतिशयम् ।
सर्वं निरवाधितदृष्टीर्न

प्रत्यक्षमात्मनसं भजामि ।

मङ्करं मङ्कराचार्यं कैशवं वादरायणम् ।

सुवभाष्यज्ञतो वन्दे भगवन्तो पुनः पुनः ।

सत्यज्ञानान्मात्मकमहितीयं ब्रह्मैव द्वादशमप्रधानमाशीपादिकं सदीशर-
भावं मलिनसमप्रधानाविशोपःशिकं जीवभावश्च जगाम । इत्यादि ।

End.

मन्वेवं सतिशयमादन्तरमयैश्चर्यैश्च ज्ञानावाचानादतिबोधकमाकविरो-
पकावाच । अनादितिः ब्रह्मादनादितिः ब्रह्मात् । अर्थिरादिमार्गेण ब्रह्मबो-
ध्यमतश्च सतिशयैश्चर्यैलेऽपि नादतिर्भवति । एतेन प्रतिपक्षमाना इमं
मानवमावर्तं नावर्तन इति युतिः । सुखाध्यासः ब्राह्मसमाप्तिश्रोतमार्गः ।
गुरुणा चरणाभ्योक्तपया लिखिता मया ।

इतिः श्रीवासुखाणां त्रीत्यै वासु जगद्गुरोः ॥ • ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्य-श्रीबालनन्दानन्दचरणावबिन्दसेवापरायणेन
रत्ननाथेन लिखितायां वासुखसहस्री चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ श्रीरामः ।
श्रीमन्मङ्कराचार्यैश्च रचिता यास्या श्रीमद्भगवतेन संक्षिप्य लिखिता ॥

विषयः । संक्षेपात् मङ्करभाष्यानुसारेण वासुखस्य वाक्यानम् ।

No. 201. ब्रतकावनिष्कर्षः. By मधुसूदनवाचस्पतिः. Substance, country-
made paper, 13 × 3 inches. Folia, 11. Lines, 5 on a page. Extent, 400
glokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District
Bardhamāna, Dhātrigrāma, Paṇḍita Śaṣṭhidāsa Bhaṭṭācāryya Appearance,
tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. मनो नमपतये ।

प्रपत्य कारवं कथं ज्ञानानन्दकपिषम् ।

ब्रतादिकावनिष्कर्षं करोति मधुसूदनः ।

मयादौ निधिनिरूपयम् । इत्यादि ।

End.

चतुर्थोऽध्यायः च सहस्री च दशमसूतो ।

अथ यत् शिवदे पापमक्षया मुक्तकक्षयः ।

पट्टिजम्पदस्यसि प्रतिजम्प तद्वचनं ॥ इत्यक्षया

Colophon. इति श्रीमधुसूदनवाचस्पतिविरचितं तन्त्रादिकावचनिकपद्यं समाप्तम् ॥०॥

विषयः । तन्त्राकावचन्यादिः ।

No. 202. तन्त्रबोधवृत्तिः . Substance, country-made paper, $15\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 13 on a page. Extent, 1,000 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, District Medinipura, Candrakopā, Mohanta Bharata Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ।

तन्त्राद्दिक्षं जगदेककथं रात्रं परं तन्त्रं विप्रबोधयन् ।

विकारत्राकनयनवाक्याः श्री बोधाय कृण्वे तन्त्रबोधवृत्तिम् ।

अथ त्रिचिन्मिर्षयः । तत्र त्रिचिन्मिर्षा श्रुत्या विद्या च एकस्मिन् दिने

त्रिचकारकमन्त्ररहिता श्रुत्या तद्विषयीता विद्या तत्र श्रुत्याचामन्येष्टाद्

विद्या विधीयते । तत्र सामान्यतो वेद्यमात्रं माधवीये ;

पञ्चदशेऽपि त्रिचवर्णिमिं पूर्णं तन्त्रोत्तरात् ।

त्रिचिन्मिर्षाविधानि सामान्योऽयं विधिः कुतः ।

वेदाग्निहोत्ररत्नादौ तु द्विकृण्वेऽप्युक्तः—

अद्विदे देवतं भानो येन वाक्यमिदे रवौ ।

द्विकृण्वेऽपि + + वा त्रिचिन्मिर्षाव्योक्तिरिति । इत्यादि ।

End. एवं चकाराविकारत्राकवृत्तिः

वाक्यं तन्त्रं तन्त्रं विधीयते ।

संक्षेपतः संक्षेपकारमात्रं

पञ्चदशद्वयं परिचयार्थं यत् ।

Colophon. इति श्रीमधुसूदनवाचस्पतिविरचितं तन्त्रादिकावचनिकपद्यं नाम पञ्चमं परिच्छेदः ॥ समाप्तं वाच्यं नमः । ॐ नमः ।

विषयः । त्रिचिन्मिर्षावृत्तिः । तन्त्राकावचन्यादिमिर्षावृत्तिः । अष्टमवादादौमिर्षावृत्तिः ।

वेदाकावचन्यादिमिर्षावृत्तिः । रामचन्द्रादिमिर्षावृत्तिः । माधवमिर्षावृत्तिः । वेदाकादि-

वेदाकावचन्यादिमिर्षावृत्तिः ।

No. 203. **अग्निवादविहतिः** . By **माधवसिद्धान्तः** . Substance, country-made paper, 18 × 3 inches. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 *lokas*. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Barisāla, Post Office Kalasakāṭi, Gāḍpure, Paṇḍita Durgācarapa Nyāyaratna. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो नमोऽयम् ।

चाराध्यायं च निरिच्छतां वरदां सुधी-
 र्द्वयं च संविदं प्रवितैरभोदात् ।
 संसारसागरतरो भजनैकपाथी
 दुर्गा नमामि भवभूतिविनाशनाथ ।
 ध्यातः पूतकुमार्येन्दुसदृशो यक्षप्रपाथिः स्व-
 तर्ङ्गो नटराजभैरवसहावेगान्ध्याकारकः ।
 यो राजेन्द्रकृतो तदीयकुसुमो विद्याविशेष-
 कतुष्टोऽस्मिन् करोति विहतिं नीमाचवसाङ्गिकः ।
 टीकां विद्वज्जनप्रमोदजननीं सिद्धान्तसिद्धां शुभां
 नीमकाचवनामयेन रचितां यत्नेन श्रीभिः शुभैः ।
 कायायैः परिदृष्ट्य चित्ततरङ्गिं संमितं चारं परं
 धीरो नमस्तु सप्तदशकुटुम्बो सत्प्रतिपादार्थे ।
 शिखरिणाश्च हतिं विभज्ये सङ्गेन हति । अर्धमिडा पदहतिः पदनि-
 पिता हतिः हतिः शब्दबोधोपधिकसम्बन्ध इत्यर्थः । इत्यादि ।

End. सप्तदशोपधिकः सातन्त्रोऽप्येतेषु सम्ये वाच्यमिति तत्र गौरवं सुष्ठुमेव
 प्रतिपद्यते इति समवायसम्बन्धे मोक्षप्रकारकज्ञानमार्गं पदमित्याकारक-
 ज्ञानस्येत्यर्थः । तादृशबोधहेतुत्वात् समवायसम्बन्धेन मोक्षप्रकारकशब्द-
 बोधहेतुमादित्यर्थः ।

Colophon. इति नीमकाचवनामयोपाध्यायमाधवसिद्धान्तभट्टाचार्यविरचिता अग्निवादटीका
 समाप्ता ॥ * । . ।

विषयः । नन्दाधरभट्टाचार्यकृतस्य अग्निवादाध्यायस्य व्याख्यानम् ।

No. 204. **शतदूषणी .** By श्रीनिवासदासः. Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, District Medinipura, Candrakona, Mohānta Bharata Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमद्भगवत्पादय नमः ।

श्रीमद्भगवत्पादय नमः ।

संसारार्थवतारकस्य ज्ञापय साक्षिप्रपञ्चान् जगन् ।

सद्विद्यापनजन्मभूमिनिर्गच्छरी पापघ्नमैश्वर्यम्-?

मायावाददवाप्ति रान्तैश्चरयो वर्धेति सञ्ज्ञोपरि ।

श्रीश्रीनिवासदासेन जन्मा श्रीवेङ्कटं मुप ।

मायावादमिरासायै ज्ञायते शतदूषणी ।

स देव सोम्येदमस्य चासीदेकमेवाद्वितीयमित्यस्य मायादिना सञ्ज्ञातोवा-
दिभेदशून्यं सञ्ज्ञातमेवासीदिति सिद्धमित्यस्य । इत्यादि ।

End. अतो ब्रह्मविदुनञ्ज्ञेति युवे सुंज्ञस्य ब्रह्मसाम्यस्य स्मारकमित्यस्य दिदृक्षत-
सुद्धराजातेनेति ।

एवं सञ्ज्ञावपि दूषणानि × + + + + न्यायेनदिक्मात्रं सुतं ।

× × × × ईषिकायन्मात् विचार्यै च पुनः पुनः ।

दूषणानां मतं इत्तं नैवसाहित्यद्वये ।

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पादयनञ्ज्ञादिरेकायां श्रीश्रीनिवासदासेन श्रीमद्वेङ्कट-
चार्यायां चरचारविन्दमनुष्येन श्रीनिवासदासेन रचिता शतदूषणी समाप्ता ।

विषयः । मायावादमिरासक मतसंज्ञाःकदीपप्रज्ञापनम् ।

No. 205. **शब्दरत्नं (कलापस्य) .** By श्रीजगन्मूर्ति . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 89. Lines, 4 on a page. Extent, 1,200 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1726. Place of deposit, District Dhākā, Post Office Rāyapurā, grāma Piri jerkādi. Paṇḍita Raghu-nātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्री जगन्मूर्ते नमः ।

प्रथमं परमात्मनं श्रीजगन्मूर्ते नमः ।

कलापायः शब्दरत्नं वाङ्मयीनि प्रकाशते ।

पुंलिङ्गः । ह्यः ह्यो ह्याः । ह्यं ह्यो ह्यान् । ह्येष ह्याभ्यां ह्येः ।
ह्याय ह्याभ्यां ह्येभ्यः । ह्यात् ह्याभ्यां ह्येभ्यः । ह्यस्य ह्ययोः
ह्यायां । ह्ये ह्ययोः ह्येषु । ये ह्यः । एवमकारान्तः पुंलिङ्गः देवादि-
शब्दोऽपि । पुंलिङ्गः ह्यशब्दो भूतिश्च देवत्वम् । जिष्वा देवी नदीवत् । इत्यादि ।

End.

एवमन्यासां । सर्व्ववर्तिताः नान्यत्रैरपि वाच्यलिङ्गमित्यर्थः ॥ * ॥ * ॥

Colophon.

इति शब्दरत्ने चतुर्थपत्रस्य समाप्तं ॥ ४ ॥ ४ ॥ श्रीभोक्तानाथदेवशर्मणः
साधरं पुस्तकम् । प्रथमस्तु शकाब्दः १७११ ॥ श्रीहरिः श्रीगोविन्दः
श्रीमाधवः श्रीगुरवे नमः ॐ वाग्देवे नमः ॥

विषयः । अस्ति शब्दरत्नं नाम सर्व्वविधं पुस्तकानाम् । इदम् तस्मादुत्तमम् ।
सुवर्गनि शब्दान्यत्र साधितरूपाणि विद्यन्ते ।

No. 206. शब्दसाधनं. By रामकान्तः. Substance, foolscap paper, 14 x 4 inches. Folia, 73. Lines, 8 on a page. Extent, 1,800 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1798. Place of deposit, District Dhākā, Uthuli, Paṇḍita Dinabandhu Gosvāmī. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीलक्ष्माय ।

मत्ता भवानीश्वरपादपङ्कजं विज्ञाय दुर्गादिकचन्द्रलक्ष्मणं ।

वाञ्छावबोधाय वितन्वते मया श्रीरामकान्तेन तु शब्दसाधनं ॥

आनन्त्यादेव कार्त्तुं न शब्दान् वर्तुं न कोऽप्यर्थं ।

इत्यत्र कतिचिद्वाच्यः सर्व्वशब्दावबुद्धये ॥

शब्दोऽवाच्योऽनवययश्च । लिङ्गसङ्कारेण विभक्तिगतसंस्कारः साधनम् ।

इत्यादि ।

End.

इति अकारस्य रत्नं सर्व्वं स्रद्धासहै चदित्यादि । अन्येऽपि शिष्टप्रयोगानु-
सारानुबन्धीयः । दिङ्मात्रमेतदुक्तं शब्दानामनन्तानाम् ।

Colophon.

इति शब्दसाधनं समाप्तम् ॥ शक १७९८ ॥

विषयः । कान्तमन्त्राकरवानुसारेण नामाविशब्दानां साधनम् ।

No. 207. शरमपूजापद्धतिः . Substance, country-made paper, 11 x 7 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 325 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātunā. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोभैरवाय नमः ।

अथ शरभनमः ।

ॐ देवदेव महाभावा विरीश विरिजापते ।

पाणि नां हस्तया नाथ सविदामन्त्र ज्ञातवान् । इत्यादि ।

End

भर्गेन्दुकेयलोवाद्यो हनपट्टसुराभिर्भो ।

कायहथं समाश्लिष्य वज्रीन्दुजायै कथमार्तिश्रद्धयरो ममुरिति ।

Colophon.

इति श्री चाक्राशभैरवकल्पे समानकेसरसन्वादे शरभपठिराजमित्यपूजा पद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शरभपठिराजस्य पूजाप्रकारादिकथनम् ।

No. 208. शरभेशकवचम् . Substance, country-made paper, 11 x 7 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātunā. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. नमोभैरवाय नमः ।

ईश्वर उवाच ।

वक्ष्यामि शृणु देवेति सर्व्वरक्षकमुत्तमम् । इत्यादि ।

End.

प्रायश्चित्तं शिव तव नामाक्षरद्वयोद्धरितं ।

Colophon.

इति श्री चाक्राशभैरवकल्पे प्रत्यक्षविग्रहे समानकेसरसन्वादे शरभेश कवचं समाप्तम् ।

विषयः । शरभेशकवचम् अनुभूतप्रेतादिभ्यो भीतिनिवारणाय प्रियते ।

No. 209. शाक्यग्रामकृत्यम् वा शिखामाहात्म्यम् . Substance, country-made paper, 13x4 inches. Folio, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1662. Place of deposit, District Dhākā, Post Office Rūpagañja, grāma Naorā, Paṇḍita Īivacandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोहाय ।

द्वारदेवे सने चमे दमेवे चमे शोभने ।
 वासुदेवः स विज्ञेयः शिखामाहात्म्यम् ॥ १ ॥
 प्रभुः शिखामाहात्म्यम् शोभनीयसन्निवितः । (?)
 शिखामाहात्म्यम् शोभनीयसन्निवितः ॥ १ ॥
 वे चमे दमेवे तु पूर्वभागे तु पुनश्च ।
 सन्निवितः स विज्ञेयो शिखामाहात्म्यशोभनः ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End.

शिखामाहात्म्यम् दमेवे चमे शोभनम् ।
 शिखामाहात्म्यम् स विज्ञेयो शिखामाहात्म्यम् ॥ १ ॥
 शोभनीयः स विज्ञेयः शिखामाहात्म्यम् ।
 शोभनीयश्च शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ॥ १ ॥
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।

Colophon.

इति शिखामाहात्म्यम् समाप्तम् ॥ • ॥ शिखामाहात्म्यम् १६६१ ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।
 शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् शिखामाहात्म्यम् ।

विषयः ! वासुदेवादिचतुर्लोकेश्वरप्रकार-शास्त्राभाशशास्त्रसम् । ब्रह्मादिसुरास मन्वादि-
प्रचीतधर्मशास्त्रेभ्यः साङ्ख्ययोगाच्च समासश्च प्रथममेतच्छिक्षामात्रात्तं भगवता विष्णुना कथित-
मासीत् । अमर्कं वेदवेदाङ्गसकलमेवं कोऽपि कश्चिदुक्तार्थं कथयामास ।

No. 210. शास्त्रप्रकाशिका (सुरेश्वरवार्त्तिकटीका) (समूहा) By भगवदानन्दः.
Substance, country-made paper, 13½ x 7 inches. Folia, 1,616. Lines,
15 on a page. Extent, 65,000 ślokas. Character, Nāgara. Date, ?
Place of deposit, Mahārāja's Library, Hātun. Appearance, fresh. Prose
and verse. Correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।
ॐ साक्षात्तुभूतभेदप्रसक्तवक्तृवृत्तदेवदयो ×
शास्त्रादिप्रपञ्चप्रचयपरिचयप्राप्तसंसारपापम् ।
नित्याभ्यासप्रसक्तप्रवक्तृमनिवक्तृप्राप्तमोक्षप्रभाव-
प्रोक्तप्रत्यक्षिंस्वार्थमुक्तिकथमकथं धाम कामं प्रपद्ये ॥ (?)
जातमंतोऽस्मि भवतीमथस्वार्थं ये मां
चेतः सरसति सुरेश्वरवार्त्तिके मे ।
वाचा सर्वैव सदगुपचसंप्रसक्त
मेकाग्रमद्य परिचाय पराक्षमर्थम् ॥
श्रीमद्वाचस्पत्योनिधिनिधिरसो सत्कृतिपङ्क्तिस्तुरज-
सुक्तामामनवद्यद्वयविपुलप्रोद्योतविद्यामुनिः ।
शान्तिः शान्तिः इति उरितामेकान्तविश्रान्तिभू
श्रृंगारः सततं सुनीन्द्रमकरमेष्टावयः मेयमे ॥
सम्प्रदायविदालुत्तोरमुक्त्य प्रवीयते ।
शास्त्रप्रकाशिका श्रेयं सुरेश्वरवचोऽमुना ।
एव सखु निश्चिन्ताकाशार्थपरिशीलनार्थं काष्ठोपनिबद्धभावं वाचिकीर्तु-
राचार्य्यधिकीर्तितपरिसमाप्तादिपरिपक्वदुरितनिर्बन्धयसिद्धये इवाचार-
प्रमाचकमिहदेवताप्रवक्तृकथं मङ्गलाचरणं × × × समाचरणं +
+ वाचिक्याहितभाष्यार्थसुखप्रतिपत्त्यर्थं संक्षिपति । कावियेत्यादिना ।
इत्यादि ।

मुखस्य प्रारम्भवाक्य । ॐ नमः श्रीवृद्धिराजाय ।

स्वाविद्याविभवप्रसूतविपुलवैतप्रपञ्चाशितः
 स्यादध्यात्मितिरहिततात्त्विकतयो यं भाग्यशो मन्वते ।
 निर्भागे सकलाभिधानसमनयापारकूरक्षितं
 वन्दे मन्दितविश्वमयमजं भक्त्या तमेकं विभुम् ॥ इत्यादि ।

End.

टीकायाः ।

श्रीतत्त्वार्थविचारश्रीरनिवद्धो जीता न शोनी इह
 श्लोकपन्थिप्रज्ञापयस्सुन्दरयापाररत्नाकरः ।
 प्रत्यग्बोधमुदा विभूतिविभवप्रौढा मुमुक्षुकेतुः
 सोयं वार्तिकवारिधिर्विजयते वक्ष्यन् (?) चूडामणिः ॥
 विहिता निहिता वेद्यं सुरेश्वरवचोऽनुगा ।
 शास्त्रप्रकाशिकाऽस्माभिरर्पिता पुण्योत्तमम् ॥
 इति वार्तिकपीयूषसुरसास्त्रादनेच्छयः ।
 शास्त्रप्रकाशिकायास्त्रासमुत्पादं मुमुक्षुषः ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्य्यश्रीमच्छुभानन्दपूज्यपादमित्र-श्रीमद्भगवदा-
 नन्दस्यतायां सुरेश्वरवार्तिकटीकायां शास्त्रप्रकाशिकायामहमोभ्यायः ॥
 समाप्तोयं सर्ववार्तिकग्रन्थः ॥

End.

मुखस्य । चाग्रेसानुदयात् तथाकस्मिन्नितो भास्वदुद्यशोरग्निभि-
 र्वाप्तं विश्वमनन्तकारमभवद् यस्य + शिष्यैरिह ।
 चारा + न गमक्षिभिः प्रतिपन्नसम्प्राप्यते भास्वर-
 काक्षे शङ्करभानवे तनुमनोवान्भिर्नमः स्नात् सदा॥

Colophon.

इति श्रीदादशशास्त्रीवार्तिककाव्यतमोरितं ।
 काश्वारण्यकभाष्यस्य शाङ्करस्य समाप्ततः ॥
 चण्डमाध्यायवार्तिकं समाप्तम् ॥

विषयः । काश्वारण्यश्रीश्रीपरमहंसाचार्य्यश्रीमच्छुभानन्दपूज्यपादमित्र-श्रीमद्भगवदा-
 नन्दस्यतायां सुरेश्वरवार्तिकटीकायां शास्त्रप्रकाशिकायामहमोभ्यायः ॥

No. 211. शिवगीताटीका (सम्पूर्णा) . By कवचदिवेङ्कटाग्रिनाथकः . Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 130. Lines, 12 on a page. Extent, 2,200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātua. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्री गुरुदेवसमर्पणे पदुमदे वंदनं प्रमाणं सक्तम्
 गुलायेकसर्पिं (?) सदा विदधते त्वत्प्रेमामेवमः ।
 यद्वन्द्येषु नन्देषु कर्ष्येत् तदा जातो विद्येतेषु च
 प्रोक्ताचकृतयोस्तैः सच मित्रं सम्यग्मदाकृतम् ॥ (?)
 यत्कीर्त्ता यवसातिर्नि कृतवतः कवचमस्याभवत्
 कव्यः कवचभरस्यैव समभवत् शेषकं मां विधत्तः ।
 ब्रह्मसाधिमित्रात् समकद्विषिपत्नीभाग्यसौपाययो
 वज्रच्छिन्नभरः परस्य मित्रतो दारानकामानपि ।
 यत्कीर्त्तिं कलत्रं सक्तुमभवत्तां गुला महेन्द्रादयो
 श्रद्धालासनि सन्ततं विदधते कव्याभरमेवमराः ।
 गुला देवगुरोर्महोदयसुमना यद्वैचरो जायते
 सोऽयं × कदलीमवेङ्कटविभुर्वैर्नि सज्जोपरि ।
 सोऽयं पद्मपुराणस्य चोदशाध्यायनिर्मेताम् ।
 शिवगीतां शिवप्रीत्या विवेचयति सादरम् । कृतं कवाचेत्यादि ।

End. अस्माकमश्रया यद्यपि बहिर्य सन्ध्याययं प्रसक्तं तथापि सदा विहरता-
 यद्वैचरोपसृतिः तदा नीतस्य विहरणस्य प्रायस्यात् तदगुरोर्ध्वेन हे सन्धे
 महेऽप्यनुभवे इति स्फुटचेदं माधवादिपन्थेनितिदिष्टम् ।

Colophon. इति शिवगीताख्येनित्युक्तं गुरुदेवसिद्धान्तप्रतिष्ठापनेकभुरन्तरिककवचदि-
 वेङ्कटाग्रिनाथकविरचितायां शिवगीतायाः अष्टायां चोदशोऽध्यायः ।
 इति शिवगीताटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । पद्मपुराणोप शिवगीताया व्याख्यानम् ।

No. 212. शिवतत्वसुधानिधिः . Substance, country- de paper, 11×5 inches. Folia, 104. Lines, 7 on a page. Extent, 1,800 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātua. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

वीरकन्दपुराणान्तर्गतशिवतन्त्रसुधामिथिप्रारम्भः । अध्यायसंख्या १० । अथ-
संख्या १५०० । श्लोकसंख्या १८०० । पत्रसंख्या ११७ ॥ ॐ दुष्टिराजान्न-
पूर्वात्मादिष्वनकपरिवारसमेतं श्रीकालीविश्वनाथं समुदधरधारविन्द्याम्भा
ममोन्नतः ।

मङ्करेन्द्रमुखं मत्ता मेवेन्द्रं शिवरूपिणं ।

क्षिप्तानीचरतुष्टयै शिवतन्त्रसुधामिथिं ।

यं प्रथमं दुरेन्द्राद्या भवन्ति सुखशान्तिनः ।

सर्वविघ्नोपशान्त्यर्थं तं वन्दे मङ्कराक्षरं ॥

वीरकन्द उवाच ।

शिवं हरिं विधातारं तत्पत्नीमातृसुतान् मुकुन् ।

मत्ता समस्तप्रत्युपशान्तये मङ्कराद्य च ॥

वर्षे द्वादशे सर्वत्राः शिवतन्त्रसुधामिथिं ।

मैत्रीवीर्यास्तु मुनयः श्रीनकाद्या मन्त्रवयः ॥

सत्पावसाने संवृद्धाः कृतं पत्रम्पुरादरात् ॥ इत्यादि ।

End.

एतत् पुण्यं समाख्यानं आवयेद्वा द्वादशीति वा ।

अपुत्रो लभते पुत्रं हरिर्लो लभते धनं ।

ज्ञानं कम्प्या परां शान्तिमपिरेवाधिनश्नति ।

सर्वान् कामानवाप्नोति सत्यमेतन्न संशयः ॥ ॐ तत्सत्

Colophon.

इति वीरकन्दपुराणे मङ्कपुराणे समतृकुमारसंघितार्थां अग्निमन्त्रे शिव-
तन्त्रसुधामिथौ कृतम्विषयमादे सकलाध्यायमहिमानुवर्धनं नाम विंशो-
ऽध्यायः । अग्निमन्त्रस्य पूर्णभाजनं समाप्तः ॥

विषयः । वीरकन्दे मङ्कपुराणे समतृकुमारसंघितार्थां शिवतन्त्रसुधामिथौ प्रथमोऽध्यायः ।

समतृकुमारप्रज्ञवर्धनं नाम १ अः । शिवतन्त्रनिरूपणं नाम १ अः । साधानिरूपणं नाम ५ अः ।

अनन्ततन्त्रनिरूपणं नाम ५ अः । पञ्चकोशाच्छादुर्गभरणं नाम १ अः । जीवन्मुक्तिनिरूपणं

नाम ७ अः । विदेहवैवस्वत्तन्त्रवर्धनं नाम ८ अः । अन्तरसमतृकुमारसंघादे मङ्कपुराणविवरणं

नाम ८ अः । पञ्चसप्तसमतृकुमारसंघादे शिवानन्दानुभवी नाम १० अः । पञ्चसप्तसमतृकुमारसंघादे

संसारदूषणं नाम ११ अः । पञ्चसप्तसमतृकुमारसंघादे समुदाध्यायवीरनिरूपणं नाम ११ अः ।

अन्तरसमतृकुमारसंघादे १२ अः । अन्तरसमतृकुमारसंघादे शिवार्चनभक्तमहिमानुवर्धनं

नाम १४ अः । कार्तिकेशसमतृकुमारसंघादे पद्माच-विष्णुपद्म-पद्माध्यायमहिमानुवर्धनं नाम

११ वः । भिषाटमवर्धनं नाम ११ वः । महाकृष्णप्रादुर्भासो नाम १० वः । सुप्रसन्नसमत्-
कुमारसंवादे शिवनामस्वरवर्धनमहिमानुवर्धनं नाम १८ वः । शिवपूजा-शिवस्तुति-महिमानु-
वर्धनं नाम १९ वः । नीळान्दे महापुराणे समत्कुमारसंहितायां अन्तिमखण्डे शिवतमसुधा-
निधौ छलकपिसंवादे सकलाध्यायमहिमानुवर्धनं नाम विंशोऽध्यायः ।

No. 213. शिवरहस्यम् . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 46. Lines, 13 on a page. Extent, 1,256 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāparkār. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः । .

विद्वान्निभङ्गकुलशिक्षातिथारम्भः
इत्यादिपद्यारि + + + हिरदेन्द्रवर्मा ।
कर्षाकाराक्षसितराजितचामरौघ-
संयोजनप्रसन्नदायकं नमामि ।

छल उवाच । इत्यादि ।

× × × × ×

End. त्वङ्गा माधुषमभुवं जनवचः(?) यात्येद शम्भो पदं ।

नाराजयस्योदरा पतिहता पादारविन्दार्चन-
द्वारा तुल्यदत्तं पुरचरं विमोचरं शङ्करं ॥

Colophon. इति श्रीशिवरहस्ये एकादश्यां भक्तिमहिमा नाम पञ्चाशोऽध्यायः । भाद्रपद
शुक्लतृतीया रविवारे शेषं समाप्तं । राक्षसनामसम्पादरे ॥ * ।

विषयः । शिवस्य भावात्म्यादिवर्धनम् ।

No. 214. शिवसंहिता . Substance, foolscap paper, 10×3 inches. Folia, 24. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Rājāsāhi, Post Office Pākuḍe Keḍo-grāma, Paṇḍita Kālidāsa Thākura. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नत् सत् चच शिवसंहिता ।

एवं ज्ञानं नित्यमाद्यतमम् ।

नान्यत् किञ्चित् वर्तते वस्तु सत्यं । इत्यादि ।

End. মেহে খিলা পুসদারাদিপূর্বা
 বহু ত্বজ্জা খানরে খোমসান্নে ।
 চিবেশিষ্ট বীক্ষ্য পশাত্ ম্ভবক্ষাঃ
 মৌক্কেতু হৌ বৈ সক্ষাতং সাখখিলা ॥

Colophon. রত্নীস্বরবিরখিতায়া শ্রিবর্ধখিতা সমাপ্তা ॥ * ॥

বিশেষ্য : । প্রথমপটখি খোমসাককখনমুখেণ স্তবপ্রকারককখনম্ । ১ বৈ খানৌপদৈঃ ।
 ২ বৈ খোমসাককখনম্ । ৩ বৈ ম্ভবাককখনম্ । ৪ বৈ সাখকককখন-প্রবৌকৌপাসনাদি-
 নিকৃপকক

No. 215. শ্রিবসহস্রনামস্তোত্রম্ (বসুধামন্যায়ম্) . Substance, country-
 made paper, 15×3 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 200
 plokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā,
 Post Office Demḍā Bārapāḍā, Paṇḍita Ādinātha Tarkabhūṣaṇa. Appear-
 ance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. ॐ নমো নবেশায় । ॐ মহাদেবায় নমঃ ।

সৌখ্যার্থেত্বাচ ।

কৌখ্যার্থেণ দেবেশ সর্বদা তং প্রসীদতি ।
 বাঞ্ছিতা সিদ্ধিলাভোতি নরো যস্য প্রসাদতঃ ।
 তন্মো কথয় দেবেশ যদি মে বিদ্যতে ইবা ॥

মৌখিক ভবাচ ।

শ্রুত্ব পার্শ্বন্তি বক্ষ্যামি মন্থাখা পিতৃকাম্যবা ।
 মন্থাখৌর্যং মন্থাপুখ্যং মন বহুবিধির্নৈতন্ম ।
 স্তবস্বনামখৌর্যং মে দুর্ভেদং দৈবনৈরপি ।
 বিদ্যা পূজা বিদ্যা ধ্যানং বিদ্যাচারং বিদ্যা জপম্ ।
 স্তবদে বৈশ কক্ষ্যার্থং তন্মো মিনদিতং শ্রুত্ব । ইত্যাদি ।

End. খৌর্যং স্তবস্বনামাখ্যং মন বহুবিধির্নৈতং ।
 মৌখিকম্ মন্থা ভক্রে স্তবৌমিরিব খাপরে ।
 খৌর্যং মন্থা স্তবন্যতং প্রতিদিনং মন্থা পঠেজ্ঞানবঃ
 স্তব স্তবাপুখ্যনিবন্ধিভৌ স্তবস্বনামা দেবৌ স্তবং স্তবরাট্ । (?)

वीर्य्येन च धूर्तिनाञ्ज नमसिज लब्धोपमः
 भक्त्या मत्सदृशो जने पवनजशानो हृष्येच्छरम् ॥

Colophon. इति चन्द्रबानसे चरमोरीसम्भादे शिवसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । भगवतः महारक्ष सहस्रनामक-म् ।

No. 216. शिवसहस्रविमर्शिनो . By श्रीसेनराजः . Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 600 *ślokaś*. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Hātunā Mahārājā's Library. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । ॐ महाशिवतये । ॐ नमः ।
 ॐ यतः शेषशर्वरः समुद्भवति यतो यथ विमानिहृष्येद्
 यथ नं वक्ष्ये विश्वसुरितमथशिवसहस्रनामं विश्वमेतत् ।
 कामन्द्यामन्दहृष्ये कलमस्तमयानुसरण्यस्तमं
 चैतन्यं शङ्करं तद् जयति यद्विभो द्वैतभासाद्वयात् ॥
 आचम्य जप्यमास्तोत्रं हनौमामिह तमतः ।
 शिवसहस्रं याकरोमि गुप्ताङ्गायविचारतः ॥

End. नरत तरसा संसाराभिं विमलु परे परे
 यदमविचलं वित्वास्तोत्रप्रमोदसुनिर्भरे ।
 विमलत, शिवप्रोक्तं स्तुतं रक्षससमुत्पलं
 प्रथमविस्तृतं + + + समुत्पन्नवदपि तत् ।

Colophon. इति श्रीशिवसहस्रविमर्शिनो समाप्ता । कृतिसंज्ञानाद्वैतराजानक-श्रीमदभि-
 जयमुत्तपादपद्मोपजीविनः राजानकश्रीसेनराजकोति शिवम् । श्रीमाश्वरी
 जयति । ॐ ।
 श्रीश्रीविन्दवद्वारविन्दनकरन्दासाद्व्याजशवाः
 संसाराणुविमुक्तानि सद्यसा यक्षानि पूर्वं नमः ।
 वेदानीरवधारयन्ति परमं वेदस्यजानि धनं
 द्वितं कलत्रचनं विदन्ति विमर्शा विन्दन्ति चानन्दताम् । ॐ राजः ॐ ।

विषयः । शिवसहस्र नामावम् ।

No. 217. शिवादेततरङ्गिणी . By महादेवतीर्था . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 191. Lines, 8 on a page. Extent, 4,000 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Royail, District Dhākā, Bābu Yogindramohana Rāya. Appearance, tolerable. Verse, Correct.

Beginning. चीनदेशाय नमः ।

नमो गुणपद्मं त्रयैरपि पूजितम् ।
संस्पृष्टे मया यन्मात् शिवादेततरङ्गिणी ।
नामापुराणादाहृत्य कश्चिन्नपरिग्रहये ।
शिवविष्णुशम्भेभ्योऽपि विन्यसे शास्त्रसम्मतः ।
तवादावादित्यपुराणे ॐ
शुद्धस्वस्तिकसङ्घातं देवं निष्कलमखरम् ।
कारणं सर्वलोकानां सर्वलोकमयं परम् ॥ इत्यादि ।

End.

मायानिरसनात् सखी ममते च गुणवधम् ।
यदा गुणवयातीतो भवतीति स मुक्तिभाक् ।
तस्मात्किञ्चाचमं भावं सर्वेषामिव देहिनाम् ।
छिन्नकपो शिवो भूमा पायते सचराचरम् ॥
पुरा भवद्भिः श्रुतोऽयं छिन्नकपो कथं शिवः ।
तत्सर्वं कथितं विप्रा यायानथ्येन सम्रति ॥ * ।

Colophon. इति नीपरमहंसपरिब्राजकाचार्य-श्रीछ-नीमहादेवतीर्थकामिना विरचितायां
शिवशैततरङ्गिणी नवमखरङ्गः समाप्तः ॥ श्रीश्रीहरिः ॥ * ।

विषयः । १ मे १ व तरङ्गयोः शिवपूजाविधिः । शिवपूजामाहात्म्यादिकवचनम् ।
हरिहरादीनामभेदकवचनम् । शिवछिन्नपूजनविध्यादिः । शिवस्य सामयिकशानादिकवचनम् ।
२ मे तरङ्गे ईश्वरीना योमशास्त्रादिषु । ३ र्थे तरङ्गे शिवपूजाया नित्यमादिकवचनम् ।
विनायकपञ्चविध्यादिषु । ४ मे तरङ्गे देव्या सहैतादिकवचनम् । दुर्गापूजामाहात्म्यादि-
कवचनम् । ५ ठे तरङ्गे मोक्षप्राप्त्यादिकवचनम् । ७ मे तरङ्गे मोक्षसकृपादिनिरूपणम् । ८ मे तरङ्गे
महामाहात्म्यादिकवचनम् । ९ मे तरङ्गे शिवस्य माहात्म्यादिकवचनम् ।

No. 218. मुद्रिकारिका . By नारायणवन्द्योपाध्यायः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1774. Place of deposit, District Hughl, Kṛṣṇanagara, Paṇḍita Dharmmadāsa Ćiromapi. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. वीरायः ।

सर्वकर्मं वीरानं प्रवक्ष्य भक्तवत्सलं ।
 सपुत्रे श्रुतितन्त्रस्य कश्चित् करोति कारिकाय् ।
 श्रुत्येहिमी दशमेन द्वादशमेन भूमिषः ।
 त्रैलोक्यः पञ्चदशमेन श्रुत्वा विभक्ता दिवैः ।
 सजात्युन्नामीषमेतत् पूर्वाशौचं कथ्यते ।
 सप्ताशौचमतो न्यूनं न कथ्ये सप्तमिष्यते ।
 अथ श्रीचाशौचवीर्यचक्रम् ।
 श्रीचाभायो नवाशौचं वैपरीत्यं नवा तयोः ।
 यौनपद्मविरोधाच्च सठनन्नाशौचयोः ।
 तस्मात् संस्काररूपत्वं चर्माचर्मादिष्यते ।
 अशौचं विहिते कार्येऽनर्चनाप्रतिपादकम् ।
 श्रुत्वा तादृशे कार्ये योग्यताप्रतिपादिका ॥ इत्यादि ।

End.

अथ पुष्करयोगः ।

पुनर्वसुनराधायाः क्षतिकोशरफकुली ।
 पूर्वभाद्रं विशाखा च रविभौमश्रमैश्चराः ॥
 द्वितीया सप्तमी चैव द्वादशी तिथिरेव च ।
 श्वेवानेकदा योगे भवतीति विपुष्करः ॥
 + + + + + + + +
 अथच पूजाशौचकर्मादीं करिष्ये इति विशेषः ।
 इति सर्वमशौचेऽपि कर्तव्यं । यथा ह्यः —
 श्रुत्वाकालेति सर्वं कृतव्यं परिकीर्तितं ।
 चापस्यातस्तु सर्वं कृतव्येऽपि न कृतकम् ॥
 नवाणां सर्वकाष्ठानु पिच्छं दद्याद्विचचचः ।
 इति वचनान् प्रेतपदीक्षेणेन प्रेतस्य नवाणां पिच्छदानं कुर्यात् । यस्तु
 सपिच्छीकरवान् प्रेतवाचं न कृतं तस्तु वप्रात् परं तर्पणं न कार्यं
 दद्यादद्यादौ चेत् नार्थं श्रियते प्रेतपदीक्षेणेनेति भद्रम् ।

Colophon.

इति श्रीनारायणवन्द्योपाध्यायविरचिता श्रुतिकारिका समाप्ता ॥ ॐ नमो
 नारायणाय ॐ रावः । शकाब्दाः १००४ । श्रीमदुद्धववन्द्योपाध्यायस्य
 आचरनिदम् ।

[illegible]

No. 219. মুদ্রিতলিখারিকা. By **রামমদন্যাসাধক**. Substance, country-made paper, 17×3 inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1714. Place of deposit, District Hugli, Mollāśigrāma, Paṇḍita Gopālacandra Bhāṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

सर्वज्ञस्वरूपं जीवानां प्रथमं भक्तवत्सलम् ।
कारिकां ग्रहितमस्य वितर्जोति यथामति ।
ग्रन्थेतिथौ दशरूपेण इत्यादि ।

End. किन्तु यथादृष्ट्याहो चेत् कार्यं निश्चये तथा प्रेतपदोच्चेष्टेन इति शिष्यं ।

Colophon. इति श्रीरामभद्रस्याख्यकारिण्यदिता मुद्रितमकारिका समाप्ता । * ।
शकाब्दाः १७१४ ।

विषयः । प्राच्यवचनविद्यादीनामशौचवचन्यादिकवचनम् ।

No. 220. **শুদ্ধিপ্রকাশ:** By **সৌভাগ্যশ্যামকবিত্ত**. Substance, country-made paper, $20\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 600 çlokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Post Office Kāliganjā, grāma Dakṣiṇabhāga, Paṇḍita Rakṣākara Nyāyapañcānana. Appearance, old. Prose and verso. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नरोत्तम ।

श्रीबोडरायचण्णादतिवत्सलोऽयम् ।
 ज्ञाना मत्तं विविधतन्त्रज्ञानां सुजीवाय ॥
 श्रीकृष्णार्कप्रतिभिः शिष्यै प्रकाशः ।
 ग्रन्थैः शिरोभंडिति शेषि इति चमत्त्वम् ॥
 यच्च निर्गुणाश्रीचमिर्बन्धः ॥ नच ज्ञानोपराधे ।
 दत्ताच्च प्राङ्गाराश्रीं चधिष्ठेयु विप्रचितः ।
 यदेयं वाच जायेय प्राङ्गाराश्रीं द्विजीवनाः ॥

नचा मनुः । द्युद्योदितो द्वावेन द्वाद्वावेन भूमिषः ।
 वैश्वः पञ्चद्वावेन द्युद्यो मावेन द्युद्यति ।
 नक्षत्रपुराणे । श्रीवाग्भोषं प्रकुर्वीरन् द्युद्यवद्वैरुद्धराः । नर्वैरुद्धरा अपञ्च-
 नवेन अत्तद्वैरुद्धोन् जाता इति चन्द्रधरः । इतेन जननमरणाग्ने
 नाद्युद्यानां द्वावेन श्रीं द्युद्यानां मावाग्भोषं नर्वैरुद्धरावाग्भोषं मावा-
 ग्भोषं नोदयं । द्युदित्यावद्विषयवित्तवर्णाधिकारोपपादकी धर्मविशेषः ।
 अद्युदित्य तद्विरोधी धर्मविशेषः । अपिपञ्चन्यादिनिमित्तक इति चन्द्रधरः ।
 तत्र मन्वापातकादौ अतादित्याग्ने चानित्याग्निः । तत्र अभयवावा-
 रवाग्भोषस्यचक्षुः कनिमित्तवधिकरणत्वे इति सन्ध्यासुपयोगविरोधिवर्णन
 मिति नुरवः । निमित्तवधिकरणत्वं निमित्तसन्ध्याग्नेरीरावग्भोषा-
 धिकरणमिति । अतो न पातकियार्जजन्यसंस्कारनिमित्ताधिकरणवद्गीरा-
 वधिकरणंतित्याग्निः । नापि मन्वापातके अते चानित्याग्निरिति । इत्यादि ॥

End.

ननु सूतकानादित्यत्र सूतकानामशौचानामनो दिवस इति वा सूतक-
 स्थानो विनाशो यस्यादिति वा सूतकस्थानो वा यस्मिन्नित्यर्थः । आये
 सूतकप्रथमदिनाप्रतिष्ठानात्मात् निरूपणात् सद्यः श्रीचदिनासंपद्यः ।
 द्वितीयेऽपि तथा सद्यःश्रीचे तदिन एवाशौचनाशोत्पत्तिः न तत्परदिने ।
 अतस्तुतोवे द्वावदिनास्यसंपद्यः । सद्यःश्रीचेऽपि तदिन एव चौरादित्यर्क-
 विधावत्याग्निः । न चैवं कार्यवानेरावककलात् सूतकानाद्वितीयेऽशौ-
 चत्वेन अशौचवचनम एवोपलक्ष्यतामिति वाच्यं । द्वितीयेऽपि इत्यत्र सूत्या-
 चंक्ष मन्वाभ्युपगमात् सूतकाना इति कृते सिद्धेऽधिकवैयर्थ्यात् । अथ कच-
 मन्वाशौचनामाशुवावाधिकार इति चेतेषां तदर्थं सद्यःश्रीवाग्भोषादि-
 त्वमेति ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीवीरवीरविंशत्याक्षयजुर्वर्ति श्रीसूक्त्यर्कविरचितोऽयं द्युदित्यकाशः
 सन्पूर्व इति ॥ * ॥

विषयः । निर्मुखाशौचविशेषः । अष्टाशौचः । जननाष्टाशौचः । अशौचे विधिविशेषो ।
 वावाशौचम् । विदेशाशौचम् । स्वशौचम् । अशौचसङ्करः । अचद्विद्वदशौचम् । जने-
 चावाशौचम् । अपिपञ्चशौचम् । सद्यः श्रीचादिकचनम् । अचसन्निवा । अचदवादि-
 कचनम् । अचारस्यवादिनिरूपणम् । अधिकारिकचनम् । अचकानर्चनिरूपणम् । मन्वा श्रीचेऽपि
 परदिन दवाःशुवावका कर्तव्यकचनम् । अन्वेऽपिमेवे विषया वाद्वावेरीत्या उक्तवाः ।

No. 221. शुद्धिप्रदीपिका . By कृष्णदेवकार्त्तवागीश्वरभट्टाचार्यः . Substance, country-made paper, 17½ x 3 inches. Folia, 50. Lines, 7 on a page. Extent, 1,200 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, District Medinipura, Post Office Rādhānagara, Amarapura, Paṇḍita Guruprasanna Vidyaratna. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. नीचरिः । अथ तर्भवाग्रीचं ।

तर्भवायका काष्ठस्य मासानामहमावधि ।

तत्र यन्मासपर्यन्तं माससङ्कृतं दिनं + + ॥

अधिकं वैदिके कार्ये विप्राणां दिनमेककं ।

ग्रहाणां षड्दिनाणि क्षुः क्षतकामाभिर्द क्षुण्डम् ।

यत्रमाहमयोकायां जन्मात्युत्तमग्रीचकं ।

अक्षराणां सप्तविधानां तर्भवावे भवेत्तथा ।

तर्भवा जीवदुत्यन्तो जन्मादे मरचोऽप्यहः ।

जन्माद्यात्यरक्षत्यो च जीवने भवमादिवन् ।

जन्ममरचाग्रीचे कार्ये जीपुंसभेदतः ।

कस्यात्यन्तो तेन स्पष्टं सत्यः ग्रीचं भवेत्तथा ।

मासस्यत्यो तु जन्माद्यं तत्पिचोरेव केवच्छब्दम् ।

अग्रीचे दिनमासादिकं धावनमेव प्राप्तं । तत्र धावनदिनं सूर्योदयादहर-
सूर्योदयपर्यन्तं । मासस्य तत्पिचमेवेति । इत्यादि ।

End.

शुद्धिस्य आत्यन्तिकी दुःकमिहतिः । तत्राथ सप्तमानाधिकरसदुःख-
प्राप्तभावासमानकाजीमदुःखध्वंशो मोक्षः । अथ क्षतजिवा । क्षतजानि-
कलेन आरोधात्मकजिवा क्षतजिवा तासु विविधा भवन्ति चास्या मध्यमा
उत्तरा च । तत्रास्या द्वाद्वद्विज्जायुषादिसर्माणा । मध्यमा चाक्षमासादि-
सप्तिकीकरवाणा । पिण्डदेवताकपार्थवसाम्प्रतिकारश्च उत्तरा । तत्र
पूर्वायां परादेशया पूर्वाधिकारिणः प्राग्रस्यमता पूर्वाधिकारिसन्नेधि
पराधिकृताः सिध्यन्ति न तु क्रीवादिक्ते वा सिद्धा । तेन पूर्वाधि-
कारिणा पुनः पर्यन्तरदाद्यादिकं न करवोचं । तत्र पूर्वाः सर्वेधि-
कारिचोऽनेयं कुर्याः ।

Colophon.

जीमद्व्यायकीय-मन्त्रमन्त्रोपाध्याय-जीपुनकृष्णदेवकार्त्तवागीश्वरभट्टाचार्यकृता
शुद्धिप्रदीपिका समाप्ता ॥

শাক্তিঃপ্রিয়তমশ্রুতিশ্রুতিমিতি হিন্দে-
 য়ং নবে কলবিষুপ্রতিবেঃপ্রি জীবে ।
 শৌক্যদেবকলপ্রতিপ্রদৌপিকা নৌ-
 বেচাদিরামকুদুরৌ শক্তিজননমোহাৎ ॥

বিষয়ঃ । নৰ্ভোবাশ্রীচমিকপবৎ । বাছাশ্রীচমিকপবৎ । ক্বশ্রীচমিকপবৎ ।
 অপিকাশ্রীচমিকপবৎ । মালামহাদিমরবেঃশ্রীচমিকপবৎ । অগ্নিবিষাদিজনিতকলুবিজে-
 বাশ্রীচমিকপবৎ । পতিনকলানাং বর্ষেভেদে প্রাথমিকভেদকলনৎ । শ্রাব্যমুত্তমশ্রীচ-
 মিকপবৎ । অশ্রীচমিকপবৎ । জীপুংসমৌদৌপিকমিহেঃ । অশ্রীচমিকপবৎ । বর্ষাবর্ষকর্ক-
 মিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।
 শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।
 শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

No. 222. মুদ্রাৎ: কলতলপ্রয়োগঃ . By রঘুনন্দনমহাশায়ী . Substance,
 country-made paper, 17×8½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page.
 Extent, 225 plokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1735. Place of
 deposit, Royail District, Dhaka, Babu Yogindramohana Rāya. Appear-
 ance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. ঐ নলী নবেশাব ।

প্রথম শ্রীচমিকপবৎ মুদ্রাৎ: কলতলপ্রয়োগঃ ।

মুদ্রাৎ: কলতলপ্রয়োগঃ নলী নবেশাব ।

অশ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

End.

রাণী রঘুনন্দনমহাশায়ী নলী নবেশাব । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

Colophon.

রতি নলী নবেশাব । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

বিষয়ঃ । মুদ্রাৎ: কলতলপ্রয়োগঃ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

নবেশাবমোহাৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ । শ্রীচমিকপবৎ ।

No. 223. शुद्धिसुक्तावली . By महामहोपाध्यायः भौमः . Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 400 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Amara-pura, District Medinīpura, Post Office, Rādhānagara; Paṇḍita Guru-prasanna Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो विष्णवेराय ।

संसारवासनावन्मृदुल्लासिहुरी हरिः ।
 योगिचित्तसरःकेलिराजसंसोऽवताज्जगत् ।
 ईदृशानां हि संशेषाग्निर्जुषामामिषं मया ।
 चतुर्धामपि वर्षाणां शुद्धिसुक्तावली कृता ।
 नृपतिं कुरुतां कथ्ये मन्दागामपिता सती ।
 मनोहरा च मन्दादिवचनादपि भूषिता ॥
 प्रथमं सामान्येन वर्षचतुष्टयेऽपि शौचविधायकं पारिजातकं वचनमाह ।
 शुभेद् विप्रो दशाहेन द्वादशाहेन भूमिपः ।
 वैश्याः पञ्चदशाहेन शूद्रो मासेन शुभ्यति ।
 सामान्येनाभिषाय विशेषेण जन्मप्रभृति × × × × पञ्चम-
 नशौचमाह ।
 दन्तजातेऽजाते च कृतचूड़े च संक्षिते ।
 अशुद्धा वाज्जवाः सर्वे कृतके च तथोच्यते ॥ अस्वार्थः ।
 दन्तजाते वाकी अजातदन्ते वा कृतचूड़े कृतोपनयने च संक्षिते सर्वे
 उपिच्छवान्मवाः सप्तानोदकाश्चाशुद्धा अशौचिनो भवन्ति कृतके प्रसवे तथा
 अशुद्धाः सर्वे इत्यर्थः । इत्यादि ।

End.

उपिच्छवान् अशौचिनामन्नभोजने न होष एव भिन्नकुलजानां तदन्नभोजने
 अशौचमेव अशौचे सति पार्श्वभावाद्दोषतिते सति अशौचान्ते तच्छ-
 कर्तव्यता नास्ति एकोद्विडं यदि अशौचे पतितं तदा अशौचान्तरि-
 कर्तव्यमित्याह ।
 हेवे पितृणां वाजे तु अशौचं जायते यदि ।
 अशौचे तु जतीते वै देवां वाचं विधीयते ।
 शुचीभूतेन हातव्यं वा तिथिः प्रतिपद्यते ।
 वा तिथिरस्य कर्तव्या नमन्या वै कदाचन ॥

विष्णुं पादे देवे देवकादे वसुधैव कुटुम्बकम् । तदा तन्मात्रं वशीये वशीये
कर्तव्यं । तन्मात्रं देव देवमिवाकाङ्क्षावाचाच ग्रन्थीयुतेति । देव
मिवाकाङ्क्षा देव पादेव × × × × भवतीत्यर्थः समयेति समित्येव
कर्मकाङ्क्षा मिमिविषयमस्मिन्नेव विधीयते ।

Colophon.

इति काश्चिन्मिहोपनिषत्काव्यो + + मन्त्रोपाध्याय नीलकण्ठीमहता ग्रन्थि-
मुक्तावली समाप्ता ।

एवौ दुःखं दुःखं धोवे भीमे वसुधैव कुटुम्बकम् ।

मात्रं वनि मुरीवरे ग्रन्थे ग्रन्थव्यो भवेत् ।

ग्रन्थवरे सर्वदोषो मर्यादा चौरकर्मणि ।

ग्रन्थिमुक्तावलीं वारां वसुधैव कुटुम्बकम् ।

विषयः । सर्ववर्णानामग्रोपनिषत्काव्यम् । जननाग्रोपनिषत्पद्यम् । स्वर्गाग्रोपनिषत्पद्यम् ।
वशीयकाङ्क्षार्थनिरूपणम् । एतन्मन्त्रोपनिषत्काव्यं विविधविशेषकमस्मिन्नेति ।

No. 224. ग्रन्थमासपत्र्याविधिः . By काश्चिन्महोपाध्यायः . Substance,
country-made paper, 12×5 inches. Folia, 248. Lines, 9 on a page. Ex-
tent, 6,000 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Bodiyāgrāma, Post Óffice Pākūḍiyā, District Rājāsāhi, Paṇḍita Čaṣi-
bhūṣana Thākura. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नमोभ्यम् ।

वाङ्मात्रं नमनं विषयं वदन्तीत्येवाङ्गीकरोते मुरी-

विषयवाच्यरत्नाम्बुजे विषयवरे जीवाच्यवरे वाङ्मते ।

जाना तन्मात्रं विषयं वदन्ता वसुधैव कुटुम्बकम् ।

काश्चिन्महोपाध्यायः प्रत्युदे ग्रन्थमासपत्र्याविधिम् । इत्यादि ।

End.

विष्णोर्नामसप्तशतीं विराट्मेव वत् वदन् ।

तत् वत् वदन् नमः काश्चिन्महोपाध्यायः । विषयवरे ।

नवापि दे विषयः कः काश्चिन्महोपाध्यायः ।

काश्चिन्महोपाध्यायः काश्चिन्महोपाध्यायः वदन् ।

जाना तन्मात्रं विषयं वदन्ता वसुधैव कुटुम्बकम् ।

जाने जाति विवेकं वदन्ता वसुधैव कुटुम्बकम् ।

काशीयाचिकनननननविदुषामाहोष दिवं नतं
आमाचाविचिनकुतं सुकननान् सन्ध्यायसन्ध्यादकम् ।

Colophon. इति विनमाननविद्याविद्योविनवीकाशीनाचभहाचार्यविरचिते विद्यान
सारात्मके आमासपञ्चाविचो विद्यामाहात्म्यकथनं नाम सप्तमो विभागः
समाप्तः । ० । ॐ शुभमस्तु ।

विषयः । १ मे विभागे प्रातःकृत्यादिविवरणम् । २ मे विभागे अन्तर्यजनादिकथनम् ।
३ मे विभागे अष्टमिनादिविवरणम् । ४ मे विभागे महावीरपूजादिकथनम् । ५ मे विभागे
कुलाचारादिविवरणम् । ६ मे विभागे नैमित्तिकार्चनकाव्यसाधनादिकथनम् । ७ मे विभागे
विद्यामाहात्म्यादिकथनमेति ।

No. 225. आत्मकाव्यनिरूपणम् . By मधुसूदनवाचस्पतिः . Substance,
country-made paper, 13×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page.
Extent, 140 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
District Bardhamāna, Dhātigrāma, Paṇḍita Śaṣṭhidāsa Bhattachāryya.
Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

नमा नुपपदद्वयं तथा देवीं सरसतीम् ।

पार्श्वेचादिप्रियाकाशं वसि जीमघुसूदनः ।

पिप्पलावाचार्यकं भावं जीये राजनि शस्यते । इत्यादि ।

End. नमिन् नये न बाहानरं कर्तव्यं । तेनैव च सपिच्छं तेनैवाभ्युपनिष्यते
इति वचनात् ।

Colophon. इति जीमघुसूदनवाचस्पति-भहाचार्यविरचितं आत्मकाव्यनिरूपणं समाप्तम् ।
ॐ नुरवे नमः ।

विषयः । पार्श्वेचाकाशदिकथनम् ।

No. 226. आत्मतत्त्वविवृतिः . By काशीरामवाचस्पतिः . Substance, coun-
try-made paper, 17×3½ inches. Folia, 39. Lines, 8 on a page. Extent,
1,150 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Amara-
pura, District Medinipura, Post Office Rādhānagara, Paṇḍita Guruprasanna
Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गोपाध्याय ।

नमो गुरोवरसपत्न्यासि वरुणा

શ્રીકા.નકા.નપરચક વિધાય વિને ।

जीवाशिरामदुखनी क्षतिबां हिताय

सुखाद्यतन्त्रविहतिं वितनोति यत्नात् ।

अतिशयान्धो लोकात्तवेतुं जगद्गुरुम् ।

विदितं विद्मः होविद्मः नमामि रघुनन्दनम् ।

सकलस्य पदस्य समानि प्रतिबन्धकविज्ञस्य भावनाति । सतः सञ्भाविततादयस्त्रि-
नाशार्थं सञ्चारः परमेश्वरप्रधानरूपमगलं । सतवान् तस्य मिथ्यामिथ्या-
रूपमगलं ।

माहौ निवभ्राति प्रवयेति । सविदानन्दं कर्मधारयसमासावयवात् सत्य-

ज्ञानसुखरूपमित्यर्थः एतच्च वेदान्तिमते नैयायिकमते तु सन्नो विद्यानन्दो

ज्ञानरूपे यच्च तं । वेदान्तविकृतं वेदान्तशास्त्रप्रकाशितं यत्नेन ह्यव्यास

सविदामन्दनं विरीकृतं नमस्तनय सचिन्तम् । इत्यादि ॥

End.

उभो यदि बनीतो तु जीवेश प्रपितामहः ।

पिण्डो निष्टुष्यात् पूर्वां भोजयेत् प्रपितामहम् ।

निवृत्त्यात् निर्वर्षेत् । विव्यास —

भातामद्यानामप्येवं वाचं कुर्याद्विपश्चयः ।

इत्येवं जीवतुपिहवनादे नानापथाः । इन्दोमपरिमितं—

सपिण्डः पित्रहत्यायुः दण्डिकारो न विद्यते ।

न कोपिनामतिनाम्य विप्रिरथादिति श्रुतिः ।

संपिण्डः जीवत्पितृवत् ।

जीवन्मतिदयाद्वा प्रेतायाश्चोदके द्विजः ।

पितुः पिढयो वा दद्यात् स पितेत्यपरा कुन्तिः ।

Colophon.

(अतः परं उचितम्) ।

विषयः । एतुनन्दनभट्टाचार्यकृतजायतनप्रणयस्य व्याख्यानम् ।

No. 227. স্বাধীনচরিতম্ . By বরেন্দ্রনাথ চন্দ্র . Substance, country-made paper, 13×2½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 500 çloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Royail-grāma, District Dhākā, Bābu Yogīndramohana Rāya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ शिवस्तुतये नमः ।

आदौ संज्ञां विनिर्णीय ततो राशिस्थानिर्णयम् ।

अथस्थानिर्णयं पश्चात् करिष्यामि समाप्ततः ॥ इत्यादि ।

End.

तपश्चात् प्राक् वृत्तनिष्पीडनेन पिष्टलोकात् परालो भवति इत्यादि-
ग्रन्थमोरवभयात् लिखितम् ॥ * ॥

Colophon.

इति जरोत्तमदेवशर्माया विरचिते सूर्यके आद्यप्रकरणं समाप्तम् ॥ * ॥

विषयः । संज्ञानिबन्धादिनिरूपणरूपेण आद्यादिव्यवसाकथनम् ।

No. 228. आद्यविवेकशास्त्रा . By रामहृदयतर्कपञ्चाननः . Substance, palm-leaf, 18×2 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 1,400 ślokaś. Character, Bengali. Date, P Place of deposit, Vṛḍḍogṛāma, Post Office Raghunāthapura, District Mānabhūma, Paṇḍita Veṅkaṭa Varadācāryya Gosvāmī. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीहृदये ।

हृदये नमः सन्निवेश इत्युक्त्यापभोक्तारि ।

शास्त्रा आद्यविवेकस्य रामहृदयेन तन्वये ।

प्रेषावत्पटव्यङ्ग्यमभिधेयज्ञानं तदर्थमादावभिधेयनिरूपणं प्रतिजानीते ।

विशोक्त्येति । यद्यपि सर्वैरादौ महत्त्वं मित्ये तद्याप्यनेन तत्र कृतं ।

विप्लविरहनिश्चयात् कृतं वा न लिखितं । शिष्यशिष्याद्यंभाक्षिणस्य ।

प्रकारान्तरेण ज्ञास्यन्तीति । इत्यादि ।

End.

य एवं वेत्तीति आद्यविधिज्ञाने आद्यापदेये आद्यकरचानुगतौ च आद्यकथं

भवतीत्यर्थः । मभोरं वक्तुं सन्धानमर्थेयार्थं तन्मं क्षुतिशक्तं तदेवाच्यते

हृदयेऽहः तस्य पारद्वयना नात्यर्थ्यज्ञानवता । उक्त्यावयता चर्चयता सता

क्षुतिशक्त्यनुत्तिमता । आरम्भलोकेऽप्यहोक्तं ग्रन्थनाम स्पष्टयति आद्य-

विवेकेति आद्यविवेकाक्षः संपद्य इत्यर्थः ॥ * ॥

Colophon.

इति रामहृदयतर्कपञ्चानन-भट्टाचार्यविरचिता आद्यविवेकटीका समाप्ता ।

॥ * ॥ श्रीहृदये प्रसीद ।

विषयः । संक्षेपेण ग्रन्थपाठितस्य आद्यविवेकाक्षग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 229. **बीरकृतभाष्यम्**. By रामचन्द्रः. Substance, country-made paper, 7×3 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. बीमसेनाय नमः ।

मुनिपञ्चायैकैर्वा यो विकासयति ब्रह्मणः ।

य यावात् सविदानस्य सत्यैक्यस्योपरि । इत्यादि ।

End. यय पश्यती नानि स्यादयेति । इत्यन्त्याख्यानपरा । एतावान्नु विधीयः ॥

Colophon. इति बीरकृते बनीयो वनेः । इति बीमहविनीचीकृत-रामचन्द्रविरचितं
वैदिकशास्त्रानुसारि-बीरकृतभाष्यं सम्पूर्णम् ।

विषयः । बीरकृतक भाष्यात्मम् ।

No. 230. **सङ्केतसारावली**. By शिवरामशर्मा. Substance, palm-leaf, 15×1½ inches. Folia, 12. Lines, 3 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Vikramapura Vidgā, Paṇḍita Ānandacandra Vidyālakṣara. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमदेवतायै ।

प्राचीनतन्त्राख्यसूक्तं यन्मातु-

मुकरदेवं ब्रह्मे विद्याय ।

संक्षेपतः श्रीशिवरामशर्मा

सङ्केतसारावलिनामनीति ॥

सप्तविंशतिभिर्धोमिषसं विनितवापुमम् ।

मदर्थोऽग्रे भवेत्तद्विषयसंक्षेपवाङ्मनः । इत्यादि ।

End. सङ्क्षिप्तमात्रं ज्ञेयं वाचि ।

विषयः । राशिकरूपकचमम् । राशीनां काण्डपञ्चादिकचमम् । काण्डवेद्यादिकचमयेति ।

No. 231. संक्षिप्तसारखाखा (सुवन्तपादः) (भाषार्थदीपिकामाली) . By
महेन्द्रपञ्चाननः . Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 17.
 Lines, 10 on a page. Extent, 700 glokas. Character, Bengali. Date,
 Sx. 1812. Place of deposit, Dakṣiṇākhaṇḍa, District Bardhamāna, Post
 Office Ukhaḍā, Ḡri Gauragunānanda Thākura. Appearance, fresh.
 Prose. Generally correct.

Beginning. नीलम्बचैतन्यः । ननु यद् इत्यादिष्विदमर्थे वकारवन्कारौ × × × ×
 वकारादिवर्णा न क्षिताः किं । प्रकृतिप्रत्यये च
 क्षितम् । इत्यादि ।

End. समाप्त एतद्विधानमित्यत्र पञ्चमाक्षरसमाप्तिरिति । ननु पञ्चमी
 शेषेण काराग्रपत्या(?) इत्यन्तरं लोकोक्तं तर्हि पञ्चमी भवति कथं पञ्चमीत्यत-
 आह अथवेत्यादि ।

Colophon. इति श्रीविद्यार्थवाङ्मयजीमूतमहेन्द्रपञ्चाननविरचितायां संक्षिप्तसारटीकाभाषा-
 र्थदीपिकायां सुवन्तपादटीका भाषार्थदीपिका समाप्ता ॥ शकाब्दाः १८११ ।

विषयः । संक्षिप्तसारखाखरस्य सुवन्तपादस्य शास्त्रानम् ।

No. 232. संक्षिप्तसारटीका (सम्प्रदायः) (साराधर्षदीपिकामाली) : By
मोषाजयज्जवर्ती . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 29.
 Lines, 8 on a page. Extent, 750 glokas. Character, Bengali. Date,
 ? Place of deposit, Dakṣiṇākhaṇḍa, District Bardhamāna, Post
 Office Ukhaḍā, Ḡri Gauragunānanda Thākura. Appearance, fresh. Prose.
 Correct.

Beginning. ❀ नीलम्बचैतन्यः ।

यः सर्वेषां मतमनुसरन् भाति तत्तत्सकरो
 दूरे वाचासपि च नमसां शोऽभिकण्ठोऽपि नित्यम् ।
 वखाद्विचं जगदपि च स उचिदामन्ददुर्गि-
 विचञ्चलमिदंमति निरतां सर्वेदो माधवाः सः ।
 मयोर्वचनयु विरिचिजननी वखाःकाका चरे-
 वां सर्वैरपि वन्दितास्त्रियुगला खरे जयेयं जगत् ।
 वाची वाङ्मयदेवताविजयनी सर्वैरजगतापि वा
 नां वन्दे निजभक्तकल्पलिका उचिदवीरमधिकम् ।

आकृत्य विषयीसारं विज्ञाय गौरवं मतम् ।

गोपाककमुते हरिद्वदे सारासंदोषिकाम् ॥

इन्दारकष्टपरिवन्दिताहारविन्दइन्दुनीमन्निपुरहरनमस्कार एव परम-
मङ्गलमिति श्रीशिवप्रभामरूपमङ्गलं पञ्चकदाचरति शिवमित्यादि ।

End. कश्चित्तन्नात् शेषो नास्ति ।

विषयः । संक्षिप्तसारवाक्यरसस्य सन्निपादमाह्वानम् ।

No. 233. संक्षेपज्योतिराकरः . By रामगोविन्दचक्रवर्ती . Substance, palm-leaf, 14×2 inches, Folia, 42. Lines, 3 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Vidgṛh, District Dhākā, Vikramapura, Paṇḍita Anandacandra Vidyālaṅkāra. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नवेन्नाय ।

देवतायाः पदद्वन्द्वं प्रकृतेः पुत्रपत्न्या च ।

नीतुरीः पादपद्मञ्च नमो श्रीरामकृष्णाय ॥

भूदेवो रामगोविन्दः शिष्टानामाग्राधुनये ।

ब्राह्मं वीक्ष्यतिसंक्षेपात् तन्नोति ज्योतिराकरम् ॥

अथ दिननिर्देशः ।

रविः सोमः कुजश्चैव बुधो जीवः शितः शनिः ।

एतेषां नामतो वाराः सप्तैव कश्चिताः क्रमात् ॥ इत्यादि ।

End. आपां विपक्षसप्ताचात् पुनर्भेदेन वीजयेत् ।

केचिदिदं कदाचात्रो वापा परिसमाप्यते ।

इति वापाविधिः ॥ ० ॥

Colophon. इति श्रीरामगोविन्दचक्रवर्तिविरचितः सत्सिद्धसंक्षेपज्योतिराकरः समाप्तः ॥ ० ॥

वापेन्द्रजी तथा अन्ये ब्राह्मेऽनीये सुनिश्चितम् ।

काशीनाथहिमैर्नैव सनीकैर्नैव लिख्यते ॥ ० ॥

विषयः । दिनकथनम् । तिथिरूपकम् । वापयोगादिकथनम् । विदिमहादिकथ-
नम् । रविग्रह्यादिकथनम् । विवाहादिविहितमित्यादिकथनम् । जन्माश्वारभदिमादि-
कथनम् । रविचक्रान्यादिकथनम् । पताकीरिड्यादिकथनम् । नाथविक्रमादिकथनम् ।
वापाविध्यादिकथनमेति ॥

No. 234. सङ्गीतसारसङ्ग्रहः . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 43. Lines, 8 on a page. Extent, 550 ślokas. Character, Bāṅgālā. Date, ? Place of deposit, Seyāḍasol, District Bardhamāna, Śrī Candrānanda Thākura. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

गीतावाङ्मयस्य जगः ।

गीतोविन्दं प्रथम्यादौ गीतज्ञमुच्यते ।

संक्षेपादयं सङ्गीतसारसङ्ग्रहम् ॥

अथ सङ्गीतोत्पत्तिमाह ।

पुरा ऋषीं वेदाणां चारणाक्षयं पश्यतुः ।

इदं पद्यं वेदं सङ्गीताक्षयकल्पयत् ॥ इत्यादि ।

End.

अन्तर्गते मध्यमः प्रोक्तो गुणैः कतिपयैरिति ।

गुणवृत्तौऽपि दोषोऽस्य अल्पे दोषेऽपि पद्यभा ।

अतः परं कथितम् ।

विषयः । सङ्गीतोत्पत्तिविरूपणम् । सूर्यनादिविरूपणम् । रागादिविरूपणम् । नाचक-
कचवादिकथनम् । भाषादिविरूपणम् । वाद्यादिविरूपणम् । अतः परं कथितम् ।

No. 235. सत्स्रिवासारदोषिका . By गोपालमट्टः . Substance, foolscap paper, 13×4½ inches. Folia, 72. Lines, 8 on a page. Extent, 2,300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm.1949. Place of deposit, Lohajanga, District Dhākā, Vikramapura, Bābu Mukunda Lāla Pāla Caudhuri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

गीताचारस्यो जयति ।

प्रथमं सविद्वान्दं जगतां सैवगीतम् ।

गीतं परमानन्दमन्याभोदहायकम् ॥

यत्किं मृद्विद्विज्जातीनामन्यानां विद्येततः ।

यदतिं तां विवाचादेः सत्स्रिवाचारदोषिकाम् ॥

गीतद्वीपाच्छभोऽयं साधूनामाश्रया भवत् ।

भगवत्पदार्थाय भक्तानां वैदिकी तु वा ॥

ज्ञता वाद्यमिदमेव गीतमभेदेन वा ज्ञता ।

... .. ॥

सङ्करान्यजादीनां मृचस्यभक्तानां पिबदेवार्चनादिकं क्वापि देहे सोमे
 चर्मेष्टाकामकुतिपुराद्यादी च नास्ति तेषामेतत्काले सत्यपि वेद्यानामो-
 ऽपराधो जायते तत्र प्रथमं चर्मेष्टदेहः श्रीवाराहसोपनिषत् प्रजापत्यात् ।
 ॐ अथ पुत्रयो वै वाराहसोऽकामयत इत्यादि ।

End. तदा चर्मेष्टकारः पिबप्राञ्चसाय इतिषां इत्यात् । अपरप्राञ्चसेभ्य इतिषां
 इत्यात् । तथा कान्वादिदेवैक्यसेवा जीवचपतयेव कुर्व्यात् । अथवा अथ
 चाचार्यः । तदा तस्यै इतिषां इत्यात् ।

Colophon. इति जीवचपतनमस्तः समाप्तः । संवत् १८४८ ।
 किशोरीछासकायक इत्यादिनिषाद्यै ।

विषयः । दिव्यश्रृङ्गादीनां विद्यादिविषयिकत्प्रयोगादिरूपस्य ।

No. 236. सत्कुतिसारः . By जानकीरामसाख्मैमः . Substance,
 country-made paper, 10×6 inches. Folia, 7. Lines, 14 on a page. Ex-
 tent, 125 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
 Puṭhiyā, District Rājāsāhi; Paṇḍita Guruprasāda Ćiromaṇi. Appearance,
 old. Prose. Correct.

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।
 चामरकन्दं दिविषदिवन्द्यं
 विवन्द्य मोविन्दपदारविन्दम् ।
 श्रीजानकीराम × साख्मैमः
 समपरीत् सत्कुतिसारमेतम् ।

End. अष्टिममात् सेषो नास्ति ।

विषयः । निवि-जीवचपतचिन्तादेर्वैवक्षानिरूपस्य ।

No. 237. सनत्कुमारसंहिता (शिवपुराणीया) . Substance, country-
 made paper, 14×5½ inches. Folia, 101. Lines, 11 on a page. Extent,
 3,500 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahā-
 rāja's Library, Hātuā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. जीवचपतये नमः । अथ सनत्कुमारसंहिता शिखरे ।
 प्रपद्ये देवसीमार्थं चर्मेष्टमपराभितम् ।
 चर्मेष्टं चर्मेष्टुतामाममार्थं विवन्तोस्तुम् ।

वेदादी वाः स्वरः प्रोक्त उकारास्तौ भवेत्वरः ।
 कञ्जवे सर्वभूतानि पञ्चभूतैः सदाशिवः ॥
 तस्य चिन्मात्रभावेन ब्रह्मत्वा विहितं जनन् ।
 तद्गत्वा सम्प्रवक्ष्यामि पुराणं शिवभाषितम् ॥
 त्रैलोक्यान्नामपदे पुच्छे पूर्णं भयोदिते ।
 परास्वरस्य द्वायादः श्रीनाम् सत्यवतीसुतः ॥
 ब्रह्मर्षिः च च चर्मात्मा कावेरी श्रीविश्वेश्वरः ।
 सुवर्णोक्तस्य चर्मात्मा ब्रह्मचारी तपोनिधिः ॥
 ऋषिसङ्घैः परिरुतः कृत्यार्थं श्रीमद्गुप्ता पुरा ।
 भारते ब्रतसाधन्यां संहितायां कवीश्वरः ॥
 वेदां सुखीयविद्यानां कर्मा कवचवती पराम् ।
 तत्प्राप्तमात्रं चर्मात्मा ब्रह्मचरकनयः शुभः ॥

 ब्रह्मस्य ऋषिभिरुक्तं ब्रह्मपुत्री महासुनिः ॥
 छिन्नार्चनविधिष्वेव देवदेवस्य पूजनम् ।
 प्रसादस्य च यत् पुच्छं देवदेवस्य श्रीमतः ॥
 संवत्सरस्य यत् पुच्छं शिवस्य परमं सुखम् ।
 श्वावर्तनविधिष्वेव पुनरावर्तिनं तथा ॥
 कुलीनां प्रविभाजकं मन्त्रस्य परमं विधिम् ।
 वस्त्रस्य तु महात्मनः ॥ इत्यादि ।

End.

विदुषाः सतिदं (?) वादे पञ्चमात्मनिदं शुभम् ।
 दुष्ट + + दुष्कर्मादि + + + नाशम् ॥
 शिव + + स्त्रीकं स्त्रीकादे वा समाहितः ।
 नवया भक्तिपुत्री वा तस्य प्रीतो भवेत् शिवः ॥
 ॐ शङ्कर + + + स्वस्तिम् ।

Colophon. इति श्रीवसन्तकुमारप्रोक्तं शिवपुराणं समाप्तम् ॥

विषयः । इति श्रीवसन्तपुराणे चतुर्विंशतिपादकां संहितायां वसन्तकुमारसंहितायां
 प्रथमोऽध्यायः । द्वितीयोऽध्यायः । त्रयोविंशत्यर्थं नाम तृतीयोऽध्यायः । चतुर्थोऽध्यायः । सुव-
 र्णोक्तस्य नाम पञ्चमोऽध्यायः । ब्रह्मगीतोपाख्यानं नाम षष्ठोऽध्यायः । सप्तमोऽध्यायः । अष्टमो-
 ऽध्यायः । नवमोऽध्यायः । शिववर्चने दशमोऽध्यायः । द्वादशमोऽध्यायः । शिवसाधने द्वादश-

श्यावः । पयोदशोऽश्यावः । त्रिविधोपसंवादे चतुर्दशोऽश्यावः । छिन्नसूतो नाम । (अश्याव
संज्ञा नास्ति) पुष्पदानमाश्यावः । पुष्पादिदानसंवादेभ्यः । उपवाचविधिर्नाम । अहमोविधिः ।
अहमोमतम् । दानवर्गः । विषमोपदेशः । अजमकीर्तनं नाम (?) धूमिकीर्तनं नाम । छिन्ना-
यमककर्म नाम । दुर्वासोपमिषत् । माद्रीसंवादः । दण्डपादिवरदानं नाम । पञ्चायतन-
वर्जनं नाम । अविस्तृतमाश्यावः नाम । मधुपाश्यावः । मधुभिषेकी नाम । मधुपाश्यावे
नन्दिनिवादः । मोक्षकथोपाश्यावः । विपुरवचोपाश्यावः । विपुरदाचो नाम । माश्याव-
माश्यावः । योत्रविधिकथनं नाम । इति श्रीसमत्कुमारसंज्ञा समाप्तम् ।

No. 238. समत्कुमारसंहिता . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 84. Lines, 5 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1935. Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātunā. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीनरेन्द्राय नमः । अथ श्रीसमत्कुमारसंहितायां पठ्य छिन्नसूते (?) ।
श्रीसमत्कुमार उवाच ।

भो ब्रह्मन् ब्रह्मतत्त्वज्ञं ब्रह्मज्ञानविभारद ।
ममोऽहं श्रीसमत्कुमारि रक्षकं परमाकृतम् । इत्यादि ।

End. शुक्लार्कं चैव संविदिर्भविष्यति न संशयः ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीसमत्कुमारसंहितायां सदाशिवसमकसंवादे पद्यविंशः पठ्यः ॥ १ ॥
संवत् १८१५ ।

विषयः । अथ पठ्यः पद्य वर्णने तद्वचना ॥ १ ॥ इति श्रीसमत्कुमारसंहितायां
श्रीनरकसदाशिवसंवादे ११ अः पठ्यः ॥ १ ॥ इति श्रीसं. सं. सदाशिवसमत्कुमारसंवादे ११ अः
पठ्यः ॥ १ ॥ इति श्रीसं. सं. सदाशिवसमकसंवादे ११ अः पठ्यः ॥ १ ॥ इति श्रीसं. सं.
१५ अः पठ्यः ॥ ५ ॥ इति श्रीसमत्कुमारसंहितायां सदाशिवसमकसंवादे पद्यविंशः पठ्यः ॥

No. 239. सन्धिटीका (संक्षिप्तसारटीका) . By बंशीवदनः . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 16. Lines, 13 on a page. Extent, 1,000 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kājoḍā vid Anḍāl Śrī Munī-i Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Proso. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो विज्ञेयराय ।

रायं नमो नुर्ध्वं देवां मताम्बाहोय यमतः ।

संक्षिप्तसारटीकायां नवकाये प्रकाशने ।

पञ्चारणे सकलशिक्षकात्मका विषयेनेन परिप्राप्तम् । इत्यादि ।

End.सर्वमनुकरयेति सप्तभिः सप्तधा सन्देशः कान् । नित्यसन्निर्वहणविष-
यात् विकल्पोदाहरणमात्रं किं चनेन इत्यादि । • ।**Colophon.**

जीवन्मोक्षार्थं विमिश्रणमयं विद्वज्जनश्रीधरं

कृते रायमती सती मतिमती जीमान् पण्डितः कवम् ।

आकारे श्रमदीर्घरूपे रचिते जीमन्दिना श्रीधरे

श्रीवीरचन्द्रकृते तु महारचिते पादोऽयमादिर्जितः ।

जीरावाकृत्या । • ।

विषयः । संक्षिप्तसारव्याकरणस्य सन्निपादक व्याख्यानम् ।

No. 240. सभाकोशसूत्रम् . By रामनारायणनिबन्दायः . Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 143. Lines, 9 on a page. Extent, 4,500 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Royāil, District Dhākā, Bābu Yogindramohana Rāya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

या शब्दशक्तिरत वाचकवाचरूपा

श्रीमिर्नवी पितृव्या विद्वाति सूत्रा ।

जीरामनारायणनिबन्दायः

मानन्दसुखाय सुकायचित्तम् ।

सुखम् सभाकोशमनुगमं सुहा

सतां सुदे स प्रकटीकरोति ॥

नामाकाव्यविचारसारवस्तुर्दीर्घदीर्घः समम्

सत्काव्यानि विचार्यै पद्यमिष्यैः श्रोतृसभाकोशम् ।

विद्यानिचक्रुडोद्भवेन सप्तधा सप्तौमिविष्णुजित-

शेनावस्य मया कथापिच चरौ भग्नः सप्तश्रीवदे ॥

आदिहोत्रिक सकलजलविदेवापजविदेवापजदे निरुकायनामनिविह-

धूपासमोहिमाहाःमिहमुकुटनमनमविमरोचिन्महरीपुष्पविह्वलितमधुपादा-
न्मुज दिशोऽरासमनोरमोदोऽनवसादा-इव-मोहुराव्यसाचाव्यामिपित्तम
करासकक्षिकासकासकरासकवक्षितदैवदावानसदस्मानमनमोवीवृषा-
राशरेव प्रपञ्चमुजद्वयवक्षिमाकर्षेकुक्षितकोद्वयवक्षिस्मानकासप्रकाश-
माव्यवसहस्यारितवैरिमिकरेव जीर्णोदाय्येय्येय्यदादाविक्षविनवाधनेक-
मुचमरिमसमुपचिनसत्कोर्तिकर्पूरपूरपूतिताषिष्ठदिङ्मखसेन विविपविच-
नुश्रदिनिविधामवसविश्याविश्याशरीविशारामारोमरराडोव-कावसकुक्षमिह-
कातिशयवसहस्यद्वयकुक्षेयप्रकाशममिव-मिपर्वजसदप्रपविपविश्यामिवमो-
वप्रवरनजेऽरमोमत्तुवीरिमापवरायसहोचरेव मवापत् सामात्यवरा-
मवरतनुमिमुनीतिहासपरादादिसकलभ्राह्मणाव्यामिचववाभुसवपरीतव-
मिपुषा देवां भवतीति जीतिप्रशतिसकलभ्राह्मणां सार-
दासकस्य सभाप्रस्थापयोमिर्वपयमेकं विरचयेति मज्झादिमयूः मवा
सभाकीलुभः समुज्जयेते । इत्यादि

End.

प्रायः प्राच्यतानामन्तर्गतं लोकोपनिषादनि ।
 यज्ञप्रसादात् लोकर्यं जीविनं प्रतिभा सुखम् ।
 मुक्तिः पुक्तिर्वैचं मेधा सर्वमन्त्रे प्रतिष्ठितम् ।
 लोचिनं चर्यं चकृदगो जगती यच वैदिकम् ।
 यज्ञोपनिषदं यथोक्तं तथाप्यन्ते प्रतिष्ठितम् । * ।

Colophon.

इति श्रीदर्शनारायणरायणशुद्धीतन्त्रभाष्योत्तमे ब्रह्मसूत्रसूत्रः समाप्तः । श्रीरघु
 शक्त्यन्धुकाधनशुद्धीतन्त्रभाष्योत्तमे ब्रह्मसूत्रसूत्रः समाप्तः । श्रीरघु

विषयः । मङ्गलादिभिरुपयम् । वक्रादिभिरुपयम् । पानकादिभिरुपयम् । पश्चि-
तादिप्रमंसा । मुषप्रमंसा । दुर्जनादीनां भिन्ना । बाधकभिन्ना । हरिप्रभिन्ना । कूर्वादीनां
भिन्ना । सदापारादिभिरुपयम् । उपदेहादिकथयम् । रवादिभिरुपयम् । वसुधारभिरु-
पयम् । समीपशृङ्गारादिकथयम् । तथा विप्रकम्पशृङ्गारादिकथयम् । राशिनवपादिभिरुपयम् ।
सामुचीनादिकथयम् । इत्यनुपादिभिरुपयश्चेति ।

No. 241. *সমন্বয়চরিতাম্*. Substance, country-made paper, 18x4 inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 900 *śloka*s. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Pāṇḍiyā, District Rājāshī, Paṇḍita Kālidāsa Thākura. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ परदेवतायै नमः । नौदेवताय ।
 भगवन् सर्वदेवेभ्यः पितृकल्पेन उदाभिव ।
 कथितं सर्वतन्त्रेषु वैपुलं ज्ञानमुत्तमम् ।
 त्रिवक्त्रात्मकं बहु वक्त्रात्मकं यदात्मरम् ।
 परं ब्रह्मेति विद्वान् सर्वत्रात्मेषु नोपितम् ।
 अन्तः किञ्चित्ततो नास्ति निश्चितं भवति प्रभो । इत्यादि ।

End.

अखितमात् शेषो नास्ति ।

विषयः । १ मे पदमे नित्यानन्दज्ञानादिकथनम् । १ मे रचकाद्योमादिकथनम् ।
 १ मे परमाधिपानोमादिकथनम् । ३ मे विद्यासाधनादिप्रकारः । ५ मे पूजारचनादिकथ-
 नम् । ६ मे मुद्रादिकथनम् । ७ मे कृष्णसौमसाद्यनादिप्रकारः । ८ मे बीजादिशासनप्रकारः ।
 ९ मे भावनिर्णयः । अन्तःपरं अखितम् ।

No. 242. सर्वसाधारणप्रमाणतत्त्वम् . Substance, palm-leaf, 10×1½ inches. Folia, 34. Lines, 3 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Āḍāihājār, District Dhākā, Paṇḍita Candrakānta Vidyālaṅkāra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो ब्रह्मेभ्यः । अथ सर्वसाधारणप्रमाणतत्त्वम् ।
 भस्वादेरवर्तने संयोगो यस्मात्तन्नाम ।
 दासादूर्जमशीर्षं सादु यस्मात्तन्नामिको विधिः ।
 प्रविष्टाग्निं ज्वारैर्बुधैरिष्यति हिमं तथा ।
 प्रविष्टेत् कार्यमात्रं सर्वेषु न चिरं क्षणम् ॥
 राधादेव उक्तं तन्त्रे सत्ये अतः ।
 पूर्वमेव हिमं प्राञ्चं दासैर्विहितो विधिः ।
 उदिते तु यदा सूर्यो नारीणां दृश्यते रजः ।
 जगन् न विपत्तिर्ना यस्या सर्वत्रैव । इत्यादि ।

End.

नोपनिवृत्तिः वा पूर्वा नोपायेन च अखितम् ।
 अथ भगवन् पश्चिमाध्यायः सर्वसाधु हिमकर्षणः ।
 अर्द्धाङ्गस्य हि यो विधिः साधवेभ्यस्तत्त्वम् ।
 तन्त्रात् विदुषुषे दद्यात् साक्षात् नरकं व्रजेत् ॥ (?)
 अन्त्या देव न विज्ञाता अन्त्या वेनामुपायते ।

जीवनेन भवेच्छुद्धी मृतः स चाभिजायते ।
 ते कारोकारादीनाम् शास्त्रात्मनिष्कार्थमात् ।
 शास्त्रादीनामनाथेन शुद्धशास्त्रात्मना मनेत् ।

 सङ्गच्छी मेव कर्तव्यो जगत्वे स कदाचन ।
 मृत्वीमोदुम्वरं पार्थ वारिपूषं मुषाम्भितम् ।
 दग्धवधं साधक्यं पञ्चउप्यसमन्वितम् ।
 जहातयारामकूपे संकल्पः पूर्वैर्दिक्षुषः ।

Colophon. (समाप्तिस्वरूपं वाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पूरोपमयनकाष्ठनिरूपणम् । पिच्छदानकाष्ठे रजस्रुद्धावाः कर्तव्यनिरूपणम् ।
 नावविघ्नप्रमादकथनम् । उपिच्छीकरणात् परं मायिकामानकर्तव्यमकथनम् । निष्ठदानविधिः ।
 सौरवावनादिकाष्ठनिरूपणम् । पञ्चबाधाविधिः । निधिविधेये कुशाद्यादिनिधिवस्तुनिरु-
 पणम् । साधननादिनिरूपणम् । सौरकर्तव्यविधिः । भूमादिदाने पञ्चविधेयकथनम् । रवि-
 संज्ञानादिनिरूपणम् । जवाङ्गकाष्ठनिरूपणम् । सापिच्छविचारः शीघ्रप्रवरपिच्छमाकथन-
 निरूपणम् । पूजाविधानम् । अग्नेर्नामकरणम् । चरवसाधनविधिः । शुद्धाणां शास्त्रात्मनादि-
 पूजानिवेयकथनम् । सङ्गच्छपापनिर्धयसेति ।

No. 243. सर्वानुक्रमबोधितः . By बङ्गुबुद्धिः . Substance, country-
 made paper, 10×3 inches. Folia, 102. Lines, 13 on a page. Extent,
 3,340 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1830. Place of deposit,
 Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, tolerable. Prose.
 Correct.

Beginning. जीवनेनाथ मृतः । सच जनेदावावे शास्त्रके सङ्गप्रतीक प्रकथंशा
 अपिदेवतस्यांशुमनिष्ठातो मयोपदेष्टम् । अवेति मन्त्रे प्रकावे वा
 जगत्प्रवाङ्मनादनेद । इत्यादि ।

End. शास्त्रवारककथनमृच्छपुष्पारककेषु न । प्रत्यध्यायसमाप्तापि द्विवचनं
 दृढं वानुदिता भवति भवतीत्यादि ।

Colophon. इति बङ्गुबुद्धिरविरचिता सर्वानुक्रमबोधितः समाप्ता । शुभमस्तु ।
 संवत् १८३० ।

विषयः । जनेदीपसर्वानुक्रमवाङ्मना ।

No. 244. साङ्गर्वकाखभाखम् . Substance, country-made paper, 10 x 3 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 1,957 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1864. Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

बीनबेराव नम ।

एवं द्वादशभिराध्यायैः प्रकृतिविकृतिभेदेन कतिपयान् व्याख्या संश्लेष
मेरेव व्याख्येयितकतो पित्रकीर्तान् देववाक्यानांवेदम्परेव सम्यक्प्रमाण-
विशेषेणैवा चतुरध्याय्यारभवे । इत्यादि ।

End.

जैमिनेर्विषयककृत्तितन्मि

मग्नमाप श्रुतिनां मम चेत् ।

देव चेत्तु पित्रादिपद्यामे

देव अथविषयो न पुनः स्यात् ।

Colophon.

इति बीनबेराव भट्टदीपिकायां श्रीकृष्णसभापत्रक चतुर्थः पादः । * *
संवत् १८६४ ।

विषयः । भाट्टदीपिकायां बीनबेरावक साङ्गर्वकाखक व्याख्यानम् ।

No. 245. सारावली, By नारायणवन्द्योपाध्याय . Substance, country-made paper, 16 x 3½ inches. Folia, 152. Lines, 6 on a page. Extent, 3,200 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Hugli, Kṛṣṇanagara, Paṇḍita Bramhanārāyaṇa Vidyālaṅkāra. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

बीरानः प्ररचत् ।

बीरानं जगतालीनं प्रथमं नमः तुभ्ये ।

सारावलीं प्रतनुवे बीनबेरावकः सुधीः ।

इतिरादिभारतेजोऽयः । कथं ज्ञाने स्यात् ऐक् स्यात् स्यात् ऐक् ऐक्

इत्येवे स्यादेवा इति परिभाषणे । क इ उ ए ऋ ऌ क र यो ङ ऐ औ

च प्रत्यासाराद्यैः विज्ञेयं ज्ञेयमित्यनेन क इ उ ऋ ऌ र ऐ औ बी

हेति × × स्वयन्ते । प्रत्यसारेषु च श्रुतोत्पा दीर्घोऽपि स्पष्टवे । इत्यादि ।

End.

कालोऽथ । सुभाषिका उपदिष्टा

स्वयनोऽथ । इतिरादि इतिरादि

जीमिवनकावः । कश्चिन्ना कदाच ।

Colophon. इति श्रीनारायण-वन्द्योपाध्यायकृतौ शारदाकाव्ये नवमोऽध्यायः समाप्तः ।

No. 246. साहित्यरत्नाकरः. Substance, country-made paper, 13×2½ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kājoḍā grāma vid Aṇḍāl, Bābu Yatindranātha Nāyik. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ श्रीरामचन्द्राय नमः ।

चाकिप्य मादृशुदरं पितृरर्चयान्
 वसन्तवर्षवत् वासवज्जगदीश्वर ।
 वत्कुम्भयोर्मिरिचुताकुचपाशभाजोः
 कथं विधासति गुह्यमिभिरागमजैः ।
 मेवो मे विदधातु शारदश्रमिनीभासुरा भासुरा
 शारदाशरमिवाशकारिभुरवाचारिणी चारिणी ।
 सुताभूषणधोवस्त्रितल्लवणीसाधुना साधुना
 क्षाप्तयेन मित्रेन मिर्मितवती रमावती भारती ।
 गुप्तः सुप्तः कर्दमदुर्दमान्मुभिप्रमदयेद्वाचिज्जगत्सुप्तमिह ।
 सोऽयं क्षप्रतिभादवन्निक्षयप्रोदीप्तपद्मदर्शनी-
 रत्ननक्षत्रकन्दरो वदन्मुखो रामाक्षयः पथितः ।
 तस्मात् पञ्चतनायकुरिज्जगदेः श्रीमन्नमोविष-
 कृताचक्रमुनी कसद्विभुसमेवैकीदयचन्द्रवत् ।
 सोऽयं भक्त्युदीर्गनां विदधतिः कर्तुं रसाक्षमिवा
 संस्तुमिं ससुदयवेद्यमधुना साहित्यरत्नाकरम् । इत्यादि ।

End.

यस्य निजकुलकुलका मारुतका पुनःपुनर्मेवकन्दरो माधूदित्यभिषम्बाका-
 कक्षालरहितदमारवकारवक्षार्वेण मूढमाहात्म्योऽयम् । उल्लोकादपरमावेव
 श्रीमन्मोहादपरमाणि द्रष्टव्यानि ।
 एवं कश्चपिनां मर्जनाग्निलोहाद्युतं मया ।
 माधुर्मीनःप्रवादास्तु श्रीमन्मेव समन्विताः ।
 मुपास्यन्तार इवैते मम कश्चनरेषितुः ।
 यद्य इवेति नात्यर्थं ममये रोषये मत्तम् । ॥

[illegible]

विषयः । १ मे तरङ्गे प्रत्यारम्भप्रसवैवादिः । १ मे तरङ्गे वायव्यप्रवृत्त्यादिभिरुपपद्यते ।
१ मे तरङ्गे अन्त्यप्रवृत्त्यादिभिरुपपद्यते । ४ मे तरङ्गे अन्त्यप्रवृत्त्यादिभिरुपपद्यते । ५ मे तरङ्गे
अन्त्यप्रवृत्त्यादिभिरुपपद्यते ।

No. 247. विद्वत्सङ्घः (मन्मथारोपः) . By विद्वत्पादसिद्धः . Substance, country-made paper, 17×6 inches. Folia, 13. Lines, 12 on a page. Extent, 325 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date, Sm. 1876. Place of deposit, District Medinipura, Candrakopā, Mahānta Bharata Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. बीरामाच वसः । यद्य मुष्टिका छिन्दते ।
 सर्वविद्यासाधनम् । यद्य सकलजन्मवशं योद येकचित् मन्त्रं जपित् बीसव
 बारवार देवदार चन्दन वरको जर पाणीयो वाडिर विभूति सैं संयुक्त के
 भाचे मिश्रक करे तो सर्वजन्य वश होय । यथरसनाको जर पुष्पजलपानी
 छिजे यथवद्वयको छीजे यथकोको जर छीजे । इत्यादि ।

End ॐ नमः श्रुं श्रीं ह्रीं ॐ हः प हं ह्रां जहा की वसे तहा की वष
मन्त्र पढी सेर । श्रीमन्नारायण जपति ।

Colophon. इति श्रीपद्मसोपन-मित्रनाथ-विरचिते सिद्धिस्थले मन्त्रसारे संक्षेपसङ्गी-
तजीवाम सप्तम अध्यायः सम्पूर्णः । समाप्तम् । ग्रन्थस्तु मङ्गलं हृदयम् ।
संवत् १८७५ ।

विषयः । साकंशो-पशोकरशो-मोक्षकारिण्यतस्यारिणादिमन्त्राः । तत्तन्मन्त्राद्य-
कृत्यादिविषयस्य ।

No. 248. सुभाषितम् . Substance, country-made paper, 7 x 4½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, District Medinīpura, Candrakopā, Mahānta Bharata Rāmānuja Dāśa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नीमवे रामानुजाय नमः ।
 ध्येयं वदा परिभवद्भगवतोद्दीप्तं
 तीर्थायां त्रिविधिरिदं नृणाम् ।
 श्रुत्वा त्रिंशं प्रवृत्तपादभवाभिर्योतं
 वन्दे सदापुत्रं दे वरदारविन्दम् ॥
 वतो वतो विषर्गो विमुच्येत ततस्ततः ।
 एकवर्षो वर्षा चेत्येकरोकरोदभयापहः ॥
 आधापनं ब्रह्मवत्तः पितृवत्तु तपश्चम् ।
 द्विचोमं वलि × × × पूजनम् । इत्यादि ॥

End. ताम्बूलं कटुतिक्तनिहतपुं चारं कषायाभितम्
 वातघ्नं कफनाशनं क्षमिहरं दुर्मेनि × मात्रवम् ।
 × × × × × ज्ञानाग्निचन्द्रीपनं
 ताम्बूलस्य चोदय नृणां कर्मेऽपि दे दुर्लभाः । (?)
 × × × × ×
 त्वत्का सुदुस्त्वज्जरेचितराम्बूलकीम्
 चर्चितं चर्मवपसा वदमादरवम् ।
 मायाचनं ह्यतिवेचितमन्त्रवापत्
 वन्दे सदापुत्रं दे वरदारविन्दम् ॥

Colophon. इति श्रीसुभाषितम् चम्पूः । नीमवे रामानुजाय नमः । रामः ।
 विषयः । ज्ञानाविषयकलोकावपुः ।

No. 249. सुभाषितसारसङ्ग्रहः . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 16. Lines, 15 on a page. Extent, 576 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, tolerable. Verso. Correct.

Beginning. नीमवेऽय नमः ।
 अथ सुभाषितसारसंवधारणः । तदादौ नमस्तुते ।
 अक्षतृकषांमिहोदूतविन्दूराचरिताम्बरः ।
 जयत्यकाशे विजयम् सञ्जयति नमाननः ॥
 बालाङ्गीकृतवामाङ्गः कृष्णलोकाङ्कितवलिः ।

आविरक्त पुरोवाह भूतिभूत्यन्तरम् । इत्यादि ।

End. दधनहारनामैव कथं प्राप्य ततः परम् ।
द्वाविंशत्यनवसृजः परमात्मनि लीयते ।

Colophon. इति सुभाषितसारसंग्रहः समाप्तः ।
विषयः । प्रवक्ष्यमानलोकानां सारसंग्रहः ।

No. 250. सुल्लघ्नपत्रीकम् . Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 56. Lines, 15 on a page. Extent, 1,640 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमच्छेराय नमः ।
अग्निमीदृ इति नववर्षेण कृतञ्च वैद्यानिषी मनुष्या अपिः । अग्निर्देवता
मावपीच्छन्तः ॥ इत्यादि ।

End. कर्त्तव्यायास्त्रिदुष् रिदानीं त्रिदुषामनुदुष् ।
Colophon. इति अष्टमाहये अष्टमोऽध्यायः । इति दधनं नवसृजम् ।
विषयः । अग्नेर्होतृत्वात् प्रतीकादितिरूपसम् ।

No. 251. सूर्यपञ्चाङ्गम् . Substance, country-made paper, 7 x 4 inches. Folia, 156. Lines, 5 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahārājā's Library, Hātūā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. ॐ श्रीमच्छेराय नमः ।
ॐ श्रीमेकत्रिंशत्तरीयं भैरवीपतिवीरवत् ।
भैरवं चन्द्रमुकुटं नवमन्त्रं चैवितम् ।
पद्मनाभरसोपेतं जटासुकुटमखिलम् ।
अस्त्राकारनववर्षं सूर्यं + + + + ।
+ + + + +
नडापरं प्रवक्ष्यामि चरितानवपद्मम् ।
नन्दिवद्राशिर्न त्रयं दद्याद्भोवाय भैरवी ।

वीरेकुवाच ।

देवदेव महादेव भगवानामृतमद ।

नं शिवा परमेशानन्दं विष्णुर्न प्रजापतिः ॥

+ + + +

यद् भीमं दयाहिम्नो वहातं पुन्यैरुचितम् ।

देवदेवस्य सूर्यस्य + + + + + । इत्यादि ।

End. अदातयमभग्राय दानवस्य महाभुविम् ।

मुक्ता तिमुराजोपनीलं सूर्यपचाङ्गुलम् ।

सूर्यदा सूर्यया शीघ्रं शोपनीयं क्षणीमिवम् ।

Colophon. इति श्री ब्रह्मवामदे तन्त्रे देवीरचने परमादीपिकायां श्रीभगवत्सूर्यपचाङ्ग
समाप्तम् ।

विषयः । ब्रह्मवामासुतमीय-देवीरचनः। फलतः श्रीसूर्यदेवस्य पञ्च-पूजापद्धति-सप्त-
शत-कवच-सवरामासकपचाङ्गम् ।

No. 252. सूर्याचर्यश्रीर्षम्. Substance, country-made paper, 4 x 2 inches.

Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 35 slokas. Character, Nāgara.

Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār.

Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमदेर्माय नमः । ॐ ।

सूर्याचर्यश्रीर्षं वाक्काशामः । मन्त्रा अपिः । शिवजीवन्तः । आदित्यो-

देवता संपाद्यप्रियारायचतुर्त्तं वीजम् । इत्यादि ।

End. पिकासं जम्ना अमुकतपसं प्राप्तेति चक्ष आदित्यो जयति । स महाभक्त्यु-

त्तरति स महाभक्त्युत्तरति स एवं वेद इत्युपनिषत् ।

Colophon. श्री सूर्याचर्यश्रीर्षं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीसूर्याचर्यश्रीर्षः ।

No. 253. सौरसूक्तम्. Substance, country-made paper, 5 x 3 inches.

Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 88 slokas. Character, Nāgara.

Date, ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār.

Appearance, tolerable. Prose. Correct.

- Beginning.** श्री तपोदाय नमः ।
 उदुत्यमिति पयोदमर्षक सप्तक कथा प्रकृत्य जपिः सुखोदेवता
 नवाद्या नवाचोऽन्यान्ततोऽनुदुमः । इत्यादि ।
- End.** सुखोदेव सायुषं करुपतां उद्योक्ताननुदे । नमः श्रीनकाय । नमः
 श्रीनकाय । श्रीरः समानः ।
- विषयः ।** भगवत्सुख्यनारायणसुतिविषयकं सप्तम् ।

No. 254. सुवास्तकहरी . By विश्वनाथचक्रवर्ती . Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 37. Lines, 12 on a page. Extent, 1,300 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Bardhamāna Seyāḍasol. Śrī Candrānanda Thākura. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

- Beginning.** श्रीराधाकृष्णानी नमः ।
 संसारदायानन्दोद्योक्त-
 वाचाय कारुण्यनाचनम् ।
 प्राप्तक कक्षापुष्पार्थवत्
 वन्दे गुरोः श्रीचरणारविन्दम् ॥
 महाप्रभोः कीर्तन-सत्य जीत-
 मादिपमासम्पन्नसो रसेन ।
 रोमाञ्च-कल्याणुतरङ्ग-भाजो
 वन्दे गुरोः श्रीचरणारविन्दम् । इत्यादि ।
- End.** मन्दस्त्रो हृद्य जीविन्द इह मयि दिह मयि ।
 निजकृपया मां जीवय मन्दस्मितसुखा ।
 दीनवचन मम कष्टय मनो
 नवनौजनिजकलनोदयतनो ।
 वल्लभनरावतंस विभी
 वल्लभं माधुरीकृत भोः ॥ * ॥

Colophon. समानेयं सुवास्तकहरी ।

विषयः । नुवदेवाहवादिः । नुवचरवकरवाहकम् । नरीतनप्रभोरहकम् । लोकाय
 प्रभोरहकम् । मनीमन्दनविजवाहकम् । करुपविज्ञावाहकम् । मदननोपाहदेवाहकम् ।

অনুরাগবতী । রাধিকাধামাচলত । কবিশাসনবিনি কবচত । বহুবলকলপুতকবচত ।
 চরনকলাচলকবচত । কলকলাহিবেতি ।

No. 255. জেহমাণিকা . Substance, English paper, 16×4 inches. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 750 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dhākā Paṭuāṭuli, Bābu Yādavānanda Gupta. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ঐ ননী নবেমাষ ।

কব অরক্ষ জেহমাষ ।

অনুলোকা পরিমে হে দুখী হৃদকরেপুকত ।

কতক লবুখ রাধা কন্দন মলপুষ্পকত । ইত্যাদি ।

End. অদ্বিচ্ছ কুবদে দীপ্তি জীবা কল্মষিমেবচত । অদ্বীকৃত্যচ হতত ।

Colophon. ইনি জেহমাণিকাবা বাহুরীমাণিকার ।

সমান্নেবলাপুর্নৈবংমহীতা জেহমাণিকাবাণী শুদ্ধিকা । * ।

বিষয় : নানাধিষ হুননীকাহিকরবচকাপাহিকবচত ।

No. 256. জুতিকল্যপুত : রাধাবল্লভ কবিবানীম : . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 56. Lines, 6 on a page. Extent, 1,000 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1712. Place of deposit, District Bardhamāna, Post Office Ukhaḍā grāma Dakṣiṇakhaṇḍa, Ṣri Gaursaguṇānanda Thākura. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. ঐ নীরাম ।

জুতিকল্যপুতাজান বন্দ প্রাক্তনবাববা

কুবদে কবিবানীমো রাধাবল্লভবন্দক ।

সর্বজ শুচি তৎকালজীবী পুত্রবানি কর্ণাধিকারী হয় । অতএব প্রথমে
 শুদ্ধি নির্ণয় করিতেছি ।

End. অপর অনমান জাতির তর্পণ না করিবেক । কিন্তু ভীষ্মের তর্পণ
 করিবেক । * ।

Colophon. ইনি নীতজুতিকল্যপুত-কবিবানীম-নীরাধাবল্লভসর্বজশুদ্ধি জুতিকল্য
 বাবল্লভরী কল্যাণ । * ।

हादमाजीन्दुमकाये मिते भागी मते शुची ।

बीमद्विजो उमाकान्तमयी प्राक्षिक्यादमञ्जरी ॥

विषयः । प्रथमा मृद्विमञ्जरी । तत्र मृत्पादिवयव्या । द्वितीया प्राक्क्षिमञ्जरी । तत्र प्राक्क्षिपादिवयव्या । तृतीया तिथिमञ्जरी । तत्र तिथ्यादिवयव्या । चतुर्थी वाद्यमञ्जरी । तत्र वाद्यवयव्यादिवसेति ।

No. 257. स्मृतिसंक्षेपः . By नरोत्तमदेवग्रन्थी . Substance, country-made paper, 12×2½ inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Royāil grāma, Bābu Yogīndramohana Rāya. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः परदेवतायै ।

अज्ञानतिमिरध्वंसि संसारार्चवतारकम् ।

शुक्तिप्रदं पदं यस्य नमो संयुज्यते नमः ।

पूर्वकेन सुबोधेन नरोत्तमद्विजेन वै ।

कथ्यते स्मृतिसंक्षेपो गृह्यन्तु द्विजसत्तमाः । अक्षराशौचसंक्षेपः । इत्यादि ।

End. कुलटा-पञ्चातिरिक्तदुष्कृतकर्णबोऽपि अक्षरान्तराद्भूतं पाद्यं ॥ * ॥

Colophon. इति स्मृतिसंक्षेपेऽशौचवयव्या समाप्ता ॥ * ॥

विषयः । संक्षेपेऽशौचवयव्यादिकथनम् ।

No. 258. स्मृतिसंक्षेपसारः . By रमाकान्तचक्रवर्ती . Substance, country-made paper, 17×3 inches. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Āḍāihājār, Paṇḍita Caudrakānta Vidyālaṅkāra. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो नरोत्तमाय ।

प्रकाश काशीचरवारविन्दम्

ज्ञानाच्च तमस्य क्षुदेर्विशेषम् ।

वक्ष्यामि पुनस्तु सुबोधयेतुम्

संक्षेपसारं अमुं वाचनोपधम् ॥

अथोद्देशस्तुतिः संक्षेपसारो निरूप्यते । अथोद्देशस्तुतिः यथा ।

भाष्योक्त्यादकप्रत्ययं विवाहः । तदुक्तं च उक्तानि कारं करणं कसेवमिति
ज्ञानरूपम् । तस्य समवायविवक्षतायां सम्बन्धायां परकत्वयोः स्याद्
परकत्वयोर्विवाह इति प्रतीतिरप्यस्ये । तस्य लोकारकपञ्चानविशेषक
समवायविवक्षतयोर्भेदाद्वरकत्वयोर्विवाहकर्तृत्वकर्मणे । अतएव कस्यापुत्र-
विवाहेति प्रतीति संभव्ये । इत्यादि ।

End.

मातृवन्मुद्रप्रियातन्त्रवत् । एकतो मातृ-मातामही-तन्त्रपिब पितामह-प्रपिता-
महाः । अन्यतोऽपुत्रा मातामहीभिनयो तदा तन्त्रपयोऽमातामहवत् ।
तस्यामातृ-प्रमातामह इव प्रमातामहानां प्रत्येकं सन्तिः पञ्चमोऽर्थ्यना
वन्मुद्रव्यादिकाः पञ्च वाचकना पित्रोऽपान्तरिता मोहाद्याः ।

... ..

यदा तु पितामहीमातापि नास्ति तदा तयोर्भेदमात्रवत् । वन्मुद्रपितामह-
प्रपितामहानां प्रत्येकं सन्तिः X X पर्थ्यना वन्मुद्रभिन्यादयः पञ्च वा
पित्रोऽपान्तरिता मोहाद्याः ।

Colophon.

इति मधुकरद्वन्द्वभाष्यात्मक नीरसाकाशप्रवर्ति-निरूपिते क्षुतिचञ्चेप-
शारे सन्त्यः पञ्चविध इत्यादि वन्मुद्रप्रियातान्तविशेषं समाप्तम् ।

विषयः । उदाहरणम् । तत्र कस्यादावाधिकारिणमकथनम् । कस्याविवाहकात्मिक-
पद्यम् । गोपनिकपद्यम् । कस्योत्प्रेषणाय प्रवरापुत्रेण कर्तव्यमकथनम् । अजुर्वेदिनां सामनेष-
कस्यादावोत्प्रेषणकथनप्रियापनाद्विवेचनम् । उपनिष-समागोदक-समीप समानप्रवर-वाच्यभेदात्
पुत्रविधसम्बन्धनिकपद्यम् ।

No. 259. स्तवविचारः . Substance, country-made paper, 18×3½ inches.
Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali.
Date, ? Place of deposit, District Medinipura, Post Office Khadāra-
grāma Kurāṇa, Paṇḍita Ambikācarṇa Vidyāsāgara. Appearance, new.
Prose. Correct.

Beginning.

नीचरिः पातु ।

कर्म तावत् कलमुत्पन्नं विमर्शं तवर्कं ममर्कं देवर्कं प्रकृतमित्यादि-
प्रतीतिविशेषं यदार्थान्तरम् । तत्र इतिनिवासकविशेषेण सुवर्गादिभिर्कर्मै-
कत्वमिति प्रत्ययान् निरूपकत्वाच्चविशेष्यताविशेषेण च काचित्तिहम् । अत्रापि
पुत्रवत् कलमिति प्रत्ययान् । नचैवमस्मिन् एतदुक्तकालमिमेतदुक्तवति-
मिति कर्म कालं निरूपकतासम्बन्धेण इत्यनिवासकत्वात् । निरूपकता

सम्बन्धस्यापि प्रकृतिवृत्तिनिवृत्तिभयान्मुपपन्ने कश्चिन् पुनरेव यत्तद्व्यवस्थानि-
जयति प्रतीवेदुर्भावादिनि बाधं । इत्यादि ।

End.

केचित्तु जलप्रक्षेपप्रतिपत्तिरूपपिच्छपिच्छयन्नन् सन्नेवेव बाधं होमरूपमेव
बाधो करवहोमस्यावोत्पन्नादिश्च तद्वत्त्वादित्याह । तद्वत्त्वं बाधोत्पन्नेव
बाधमस्य सकृदन्तर्गतकश्चिद्व्यवस्थिति बाधमेव त्यागवोचित्वादिति दिष्टम् ।

Colophon.

इति त्यागस्यरूपनिरूपणम् । सप्तमिचारः समाप्तः ।

केरल-सूर-कमलापति-ब्रह्मरोमा-वाची-रमाभववरप्रदकाशिकायात् ।

पादाञ्जुलानि सुरदानववेदिताणि कुर्मन्तु ग्रं प्रथमतो मम दैवभाजः ।

बाधति जलप्रक्षेपसमय कदापि च सप्तद्विर्लङ्घीयसी भविता ।

तद्विनि तद्वत्प्रपातनपातकर्मकं चिरञ्छायि ।

सुरद्वर रत्नसमये मा रथ सुरहोमयो मधुरात् ।

जीरसमेवे रसतनुतां कसतनुतां कसामुदेति ।

विषयः । सप्तमि विचारः । उपसर्गकथनम् । इत्यन्तोः पारस्परिकसम्बन्धनम् । विषया-
दीनाञ्च सप्तमकथनं त्यागस्यरूपकीर्तनम् ।

No. 260. सधर्माद्व्यवस्थितः By श्रीमुक्तसुधीः . Substance, country-
made paper. 10×5 inches. Folia, 245. Lines, 10 on a page. Extent,
4,500 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śm. 1934. Place of deposit,
Hātūā, Koyeladeva Maṭha. Appearance, new. Prose and verse. Corroct.

Beginning. जीमन्निन्वाकां च नमः ।

जीमन्निन्वाकं नमस्कृत्य सन्प्रदायानुसारतः ।

सप्तमोऽव्यवस्थितः किमये शास्त्रमागतः ।

ब्रह्मानुमानोपमानप्रत्यक्षैति स्यात्पञ्चाङ्गानि च प्रमाणाणि । तत्पञ्चाङ्गपुन-
रानवोरनुमानेनेति स्यात्पञ्चाङ्गानामवयवमात्रेणैव भावः । प्रत्यक्षानुमानयोः
कश्चिद्व्यभिचारदर्शनेन सप्तमप्रमाणाभावाच्च ब्रह्मानुसारिणां प्रमाणादेऽपि
सुखं प्रमाणां ब्रह्मः । यतश्च भाष्यकारेण वेदान्तकौस्तुभे वेदिकप्रमाणां प्रकृति
सुखं व्याधितम् । प्रत्यक्षानुमानपुनस्तत्पञ्चाङ्गानि च वेदान् तद्व्यवस्थि-
त्यादिकां शास्त्रात् कर्तव्याः ।

तस्याप्याहं प्रमाणां वेदाप्याकाशेव्यवस्थितौ ।

ज्ञाना शास्त्रविधानोक्तं कर्म कर्तुमिच्छामि भगवद्वचनात् ।

सुखस्यममया देहा पञ्चरात्रं यत्परं ।
 तस्यैव यत्परं प्राज्ञं ब्राह्मं नाम्नादुद्धृतं पुनरितिभारद्वाजसंघितोक्तेः ।
 तन्मन्त्रःसामाज्यर्थाच्च भारतं पञ्चरात्रकं ।
 सुखरामास्यैव ब्राह्ममित्यभिधीयते । इत्यादि ।
 इति प्रसाधनिर्घयः । इति सप्तर्षीसप्तसिन्धो प्रथमस्तरः ।

End.

एवं धर्मैर्मुखावाप्तु ... चात्मनिवेदिताम् ।
 मयि संजायते भक्तिः कोऽन्योऽप्योऽस्यावशिष्यते । इति
 अर्चितो बन्दिता ध्यातः कीर्तितो वा श्रुतोऽपि वा ।
 विशिष्टैरविशिष्टैश्च सर्वैः प्राप्यो मया मुतः ।
 मामपि मज्जनां तेषां रक्षस्ये संनियोजय ।
 त्रतिर्भव दयासिन्धो दासोऽस्मि तव केशव ।
 नीराशां रक्षिष्यीं सत्यां मुवं गुरुपरम्पराय् ।
 तदकस्मिन्नास्माभाष भूयो भूयो ममाम्यचम् ॥

Colophon.

नीमत्यरमवैष्णवाचार्यं नीमङ्गलवत्सलकुमारसक्तप्रवर्तक-नीमङ्गलवत्सलार्क-
 चरचरिणक-नीमङ्गलप्रीतसंस्तुते सप्तर्षीसप्तसिन्धो पञ्चविंशस्तरः ।
 तत्र भाद्रपदा ९ रविवासरे संवत् १८३४ शुभं भवतु नीहरिगुरुपरच
 कस्यैवो नमः ।

विषयः । पञ्चविंशस्तरात्मकं प्रधानतः नीलकण्ठस्यैव पूजाप्रवर्तकं वैष्णवं ब्राह्मिदम् ।
 तत्र प्रथमे श्रद्धालुमानोपमानपुण्यचैतिहायांपन्थास्तदप्रमाणेषु श्रद्धात्मकं ब्राह्मणं मुख्यं प्रसाद-
 मिति कथनम् । द्वितीये वेदनिदिध्यासनोपासनसप्तशतान्नवश्रुतान् सर्वदुःखनिवृत्तिर्भगती-
 त्यस्य प्रसादकथनं गुरुभक्तिनिर्घयश्च । तृतीये दीक्षायां प्राज्ञानकीर्तनं । शिवायाः परीक्षायाश्च
 काव्यकथनं । अष्टाचारदिनकथनं । अष्टादिद्वादशशतानिषु श्रद्धाश्रावययवकतिलकचार-
 विधिश्च । चतुर्थे पदसाधननिरूपणं । वैराग्यस्य लक्षणकथनं प्रकारकथनश्च । उपाध्यायशिश-
 योदपाञ्चान्त्यस्यैव भक्तिमाहात्म्यकथनश्च । पञ्चमे भद्रवृद्धने अधिकारिनिर्घयः । षष्ठे सप्तमे
 च वाष्पाभ्यन्तरशुचिप्रकारकथनम् । अष्टमे नवमे शुद्धाभ्यासादिप्रकारनिरूपणम् । दशदि-
 पूजाविधानश्च । दशमे वैष्णवस्य कर्तव्यनिरूपणम् । एकादशे वैष्णवस्य लक्षणकथनम् ।
 द्वादशे सदाचारविधेयकथनम् । त्रयोदशे चतुर्दशे च द्वादशादिप्रतिविधिः । द्वादशीना-
 चात्मकीर्तनं । द्वादशादिप्रतानां काव्यनिर्घयश्च । पञ्चदशे षोडशे च मासकाव्यनिरूपणं ।
 अधिकारिनिरूपणश्च । सप्तदशान् पञ्चविंशत्यर्थेने वैरागादि-वैषय्येक-द्वादशमासेषु नीरास-
 नवती-जन्मादतीप्रभतिप्रतनिरूपणम् । प्रतानां काव्यनिरूपणश्च । तत्र द्वाजीदरादकम् ।

ब्रह्मवैवर्तस्य । श्रीपूजामन्त्रः । यमद्वितीयास्तस्य । श्रीकृष्णप्रबोधनादिपूजनविधिः । श्री-
राधिकोपाख्यानादिकीर्तनहेति ।

No. 261. **सर्गेवादः** . Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gāḍuriā, District Barisālā, Paṇḍita Durgācaraṇa Nyāyaratna. Appearance tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
अथ दुःकासंभिन्नादिपुष्पं सर्गेनं इत्यादि ।

End. प्रेतमविमुक्तिं प्रति हेतुमन्त्रित्येव स्व कार्यकारणभावो वाच्य इति नमः ॥
इति ।

विषयः । अथ ययो वादार्थाः सन्ति । सर्गेवादः प्रतिष्ठावादः सपिच्छीकरव्यादयेति ।
एव च सर्गेनिरूपणं । प्रतिष्ठाविध्यादिकथनं । सपिच्छीकरव्यादिभ्यादिकथनञ्च ।

No. 262. **चंसदूतटीका** . By श्रीरामशङ्करवन्द्यः . Substance, country-made paper, 12½×3½ inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Extent, 1,200 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, District Hugli, Khānākula, Kṛṣṇanagara, Paṇḍita Brahma Nārāyaṇa Vidyālaṅkāra. Appearance, tolerable. Prose and verso. Correct.

Beginning. ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीराम-गुरु-नामाङ्गितः श्रीरामशङ्करः ।
तनोति चंसदूतस्य टीकां श्रीरामचण्ड्रे ।
तत्र श्रीपरम्यरापरिप्राप्तं मङ्गलमाचरति । दुष्कृतमित्यादि । दक्षितचरि-
ताकपुतिचरं दक्षिणं मर्दिनं च तत् चरिताञ्च चेति दक्षितचरिताञ्चं तस्य पुनिं
श्रीर्भां चरतीति वाक्ये चण्डोऽनघने इत्यक् गुरुकत् दुष्कृतं पश्यन् विद्याधो
इतः । चण्डोऽतिपुष्टोः कर्षण-क्रियापक्षे भावः । इत्यादि ।

End. सुरारामिन्नीकानिबिदुष्यन्माकपचरितः सुरारावेः श्रीकृष्णस्य यत् श्रीकृ-
षिनिर्दुं श्रीकृतिमयः तस्य मङ्गलाकपेव प्रकाशकपेव मरितः पूजितः

सर्वं प्रपन्नः सर्वान् सत्कृतः प्रपन्नः सविस्मयवर्ता वन्द्यः । हितकारिचक्र
 श्रीकृष्ण प्रभोः कामिनः सन्नाःसाम्नां सन्नाःकरणे विविधां प्रमोदकरिणीं
 सन्तोषकरिणीं अवयतु वर्षवतु । १४१ ।

Colophon. श्रीरामनुजताताकृष्णिका श्रीरामचन्द्रः ।
 वन्द्यो वाङ्मातृवाम् संसृताकां रामचन्द्रे ।
 जोक्षाभि श्रीरूपनामा तत्कृतिः प्रेमभक्तिदा ।
 सा हृदयनरकाकां निरा मया सुषोभिता ।

विषयः । श्रीरूपजोक्षानिस्तक संसृताकाभितिरवात्मककाव्यका वाङ्मातृ ।

No. 263. हनुमत्सहस्रनामस्तोत्रम् . (ब्रह्माख्यपुराणोत्तरखण्डोपनिषत्) Sub-
 stance, country-made paper, $3\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page.
 Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1818. Place of
 deposit, District Medinipura, Candrakopā, Mahānta Bharata Rāmānuja
 Dāsa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद्देवाय नमः । श्रीरामचन्द्राय नमः ।
 अथ च ।
 अथ ह्येवं निरिं प्राप्य सीतानिरवकातरः ।
 भवन् किं + + रामचन्द्रायै नृपि निरुद्धः ॥
 श्रीवाल्मीकिरवाच ।
 मायामनुष्यदेशीयं ददमपि कपीचरं ।
 हनुमन्तं जगत्कामी वाङ्मातृसमवेजसं ।
 सत्वरं समाम्य साहायं प्रविपत्य च ।
 जगत्कृष्टिपुटी भुजा हनुमान् राममवतीत् ॥
 हनुमानुवाच ।
 वन्द्योऽसि हतकृत्योऽसि + + + + ।
 श्रीमिनामयम्यस्य संसारभवनामयम् । इत्यादि
End. ब्राह्मे सुमर्गे सीताय प्रत्यर्थ यः पठेत्तरः ।
 देहिदाहृष्टिर्षं श्रीपि जायते वाचसंभवः ॥
 क्षाराय + + सन्निदिदायर्षं जपतां यथा ।

य इदं पठते नित्यं पाठवेदा समाहितः ।

सर्वाङ्गं कामानवाप्नोति वायुपुत्रप्रसादतः ।

Colophon.

इति श्रीब्रह्माख्यपुराणे उत्तरखण्डे श्रीरामचन्द्रभोक्तं चतुर्मुखसप्तनामस्तोत्रं
सम्पूर्णम् ॥

भाषाचीर्णं पदभट्टं यद्वचरसम्मितम् ।

तत्सर्वं ज्ञेयतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

संवत् १८१८ शकाब्द १६८३ ।

विषयः । देवस्य चतुर्मुखः सप्तसप्तनामस्तोत्रम् ।

No. 264. चतुर्मुखर्गोः . Substance, country-made paper, 80×3 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1697. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solā-purkār. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीनमोऽय नमः । चतुर्मुखो हि ज्ञेयः ।

यस्य श्री चतुर्मुखोऽष्टवक्त्राष्टाद्विंशतौ मुखौ श्रीचतुर्मुखो अष्टाधराधन-
धरोऽष्टवक्त्रसम्पन्नः ॥ इत्यादि ।

End. सिं सिं सर्वमन्त्रार्थसिद्धिं कुरु कुरु साधा ।

Colophon. इत्यर्चनवेदीनां चतुर्मुखर्गं समाप्तम् ॥ मोहातडविलसत्पुष्पकण्ठपुरे तुष्ठा-
पुरकारोपनामक-विनायकस्यात्मज-पञ्चरत्नेषु लिखितम् । १९८७ शके ।

विषयः । श्रीरामसाधनं चतुर्मुखो मन्त्रादिकथनम् ।

No. 265. हरिमक्तिसुधोदयः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 95. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bongali. Date, ? Place of deposit, District Dhākā, Post Office Royāil, Raghunāthapura grāma, Bahu Gouramohana Rāya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

यत्नं यज्जनयत्यनेकतनुभूत् शस्त्रान्यजसं मिथो ।

भिन्नाकारगुणानि कैश्चिदपि वा नोक्तं न सिद्धं जनैः ॥ इत्यादि

End. य इदं श्रुत्वाङ्गत्वा हरिमक्तिसुधोदयं ।

कथयेत् सर्वपापौघान्मुक्तो मोक्षं च वप्स्यति ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजपुराणे हरिमन्त्रिस्तुतौद्वये विंशतिमहोऽध्यायः । समाप्त-
चार्यं हरिमन्त्रिस्तुतौद्वयः ।

विषयः । हरिमन्त्रिनाद्यात्म्यम् हरिकृष्णानुवादिप्रसङ्गकथनम् ।

No. 286. हेमाद्रिटीका . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 253. Lines, 10 on a page. Extent, 4,554 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1704. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमद्भगवन्मै नमः ।

इडे कृष्णतया चतुर्भुजतया शोभन्त्यखे मन्दरं
पद्मा श्रीरघुप्रभोवधिभूतं विष्णोश्च विष्वाहितैः ।
श्रीगौतमेरुवर्तेभिषक्तमतया श्रीविष्णुया पाणिनैः
देवाभामकरामरममकरोतस्मै नमो विष्णवे ।

हेमाद्रिना चतुर्वर्गैश्चिन्तामणिविधायिना । इत्यादि

End. स्तोत्रेति । भक्ततरंगनम् । मुद्रणाच्च केवलं भक्ततरंग्यं प्रक्षेपादि किन्तु
पूर्वोक्तमपि यथा योजयेत् । अथकालमुपसंहरति समाप्त इति ।

Colophon. इति हेमाद्रिटीकायामाधुर्वेदरसायने चाराग्रप्रकरणं समाप्तम् ।
न निरूपितम् । शकाब्दाः १७०४ ॥

विषयः । हेमाद्रिकृतकायधुर्वेदरसायनाक्ष-वैद्यपञ्चक व्याख्यानं ।

INDEX OF AUTHORS.

नामानि ।	पृष्ठे ।
अनन्तदेवः (आपदेवसुतः)	१३६
अनन्तभट्टः	५१
अनन्तभट्टः (काशीरिकेशवभट्टानुजः)	१०६
आनन्दभानः (अष्टुतानन्दस्य शिष्यः)	११७
उवटः (वषट्पुत्रः)	११७
कमलाकरभट्टः (नारायणभट्टस्य पौत्रः, रामकृष्ण- भट्टस्य पुत्रः)	४५
कणदिवेङ्कटाश्रिनाथकः	१६०
कविकर्णपूरः	७६
काशीचरणः	८२
कानिदासचक्रवर्ती	८७
काशीनाथः	११०
काशीनाथभट्टाचार्यः	२०२
काशीरामवाचस्पतिः	७१, २०३
कपारामः	६२
कृष्णचन्द्रकर्णिकारः (गोपीकान्तभट्टाचार्यस्य पुत्रः)	५०
कृष्णदेवस्मार्तवागीशः (महामहोपाध्यायः)	५८, १६६
कृष्णमोहनः	३१
कृष्णानन्दचक्रः (कैलासचक्रस्य शिष्यः)	३२
केशवकाशीरोभट्टः	१२२, १७२
केशवतर्कपञ्चाननः	५८
क्षेमराजः	१६७
खड्गोरायपण्डितः (काशीराजधर्मैधिकारि- नारायणपण्डितात्मजः, नीलकण्ठस्यानुजः)	१०

नामानि ।

पृष्ठे ।

मदाधरभट्टाचार्यः	६, १६
मर्गाचार्यः	६७
मोपालचक्रवर्ती	६०, २०७
मोपालभट्टः	२०८
मोविन्दः (नीलकण्ठतनयः)	१७५
मोविन्दपण्डितः	२७
मोविन्दरामसिद्धान्तवागीशः	८६
चन्द्रशेखरशर्मा	२८, १०५, १६८
चैतन्यदासगोस्वामी	७६
जगदीशप्रधानमहोपाचार्यः	१७२
जगद्गुरुशर्मा	१८७
जगन्मोक्षरामसावर्भौमः	२१०
ताजकाचार्यः	११२
दयालशर्मा (भूदेवशर्माशिष्यः)	७७
दामोदरः	१५७
देवकीवन्दनः	८५
धनञ्जयः	२६, ७६
धर्मसंख्यावान् (वाराणसीवर्षोत्पन्नस्य धर्मनाथस्य शिष्यः)	२१८
नरहरिठक्कुरः	१२६
नरहरिशर्मा	१०६
नरोत्तमशर्मा	२०७, २२५
नागादोक्षितः (प्रकाशानन्दस्य शिष्यः)	१७८
नारायणः	८५
नारायणमुनिः	१२१
नारायणवन्द्योपाध्यायः	१८५, २१७
नाह्निदत्तः	११५
नित्यनाथसिद्धः	२१८

नामानि ।	पृष्ठे ।
नीलकण्ठः	१५६
परमानन्दवेदान्तवाचस्पतिः (महामहोपाध्यायः)	८१
पुरुषोत्तमपण्डितः	११८
प्रकाशानन्दः (ज्ञानानन्दस्य शिष्यः)	१७६
प्रबोधानन्दसरस्वतीगोस्वामी	५३
भगवदानन्दः (मुद्गानन्दस्य शिष्यः)	१८८
भगवदानन्दसरस्वती (स्वयंप्रकाशानन्दसरस्वती-शिष्यः)	६३
भगवद्गोस्वामी	६४
भरतसेनः (गौराङ्गमस्त्रिकात्मजः)	२१, ३४, १५२
भवानीश्वरवन्द्योपाध्यायः	६७
भीमः (महामहोपाध्यायः)	२०१
भीमसेनाचार्यः	८७
मधुरानाथतर्कवागीशः	८
मधुसूदनवाचस्पतिः	८१, १८१, २०३
महादेवतीर्थस्वामी	१६५
महादेवानन्दसरस्वती (स्वयंप्रकाशानन्द- सरस्वतीशिष्यः)	६२
महेश्वरपञ्चाननः	६०
महेश्वरपञ्चाननः (विद्याखंवात्मजः)	२०७
माधवकविचन्द्रः	१५४
माधवसिद्धान्तः (महामहोपाध्यायः)	१८३
मोहनानन्दाचार्यः	१५४
यामुनाचार्यः	१३
रघुनन्दनमठ्ठाचार्यः	७७, २००
रघुनन्दनवैद्यः	१४६
रघुनाथकवर्त्तो	८४
रघुवीरवन्द्योपाध्यायः	६६

कामानि ।	पाने ।
रघुसमतर्कशिरोमणिः	७५
रङ्गनाथः	१८०
रङ्गराजभट्टकविः	४४
रङ्गभूषणवैद्यः	२०
रत्नेश्वरवन्द्योपाध्यायः (रमानाथस्य पुत्रः)	५
रमानाथकवचवर्ती (मधुसूदनभट्टाचार्यस्य पुत्रः)	२२५
रानेन्द्रशर्मा (वेदगर्भवंशीय-महामहोपाध्याय- किशोरात्मजः)	६८
राधासोहनः	७६
राधावल्लभकविवागीशः	२२४
रामकान्तः	१०३, १८५
रामकव्यतर्कपद्माननः	२०५
रामकव्यतर्कवितंजमहोपाध्यायः	८०
रामकव्यशर्मा	५
रामगोपाणशर्मा	६५
रामगोविन्दकवचवर्ती	२०८
रामचन्द्रः (अचिगोचरः)	२०६
रामचन्द्रेन्द्रः	७
रामचरकविद्यावाचस्पतिः	७२
रामनाथविद्यावाचस्पतिः	१५८
रामनाथवल्मीकिः	२१३
रामभट्टन्यायवाक्यकारः	१८०
राममाधिकाकविद्वाराजः	२८
रामशङ्करचूडामणिः	१४
रामशङ्करवन्द्योपाध्यायः	१२४, २२८
रामानुजाचार्यः	४५
रामेश्वरसेनः	१५८

नामाणि ।

पन्ने ।

चमन्यायवाचस्पतिः	१०४, १३३
कल्याणमाखिलदेवः	१६०
वंशीवदनः	३०, ६५, २१२
वाचस्पतिमित्रः	८८
वामनमित्रः	२३
विजयरामाचार्यः	१५६
विज्ञानमित्रः	११८
विद्यार्थवः	५५, ८८
विद्यासागरः	२३
विश्वेश्वरतर्काचार्यः (महामहोपाध्यायः)	८
विश्वनाथचक्रवर्ती	२२३
विश्वामित्रः	४२
विश्वेश्वरभट्टः (चेदिभट्टात्मजः)	१३८
वैष्णवनाथवेदान्ताचार्यः	३, ८८, १५३
शङ्कराचार्यः	७८, १०७, १७४
शिवरामशर्मा	२०६
शुकसुधीः (निम्बार्कशिष्यः)	२२७
शूलपाणिः (महामहोपाध्यायः)	७२
शौनकाचार्यः	२२
श्रीकान्तभट्टः	१७
श्रीकल्याणचक्रवर्ती (गरुडिहात्मजः)	१८७
श्रीनाथाचार्यचूडामणिः (महामहोपाध्याय
श्रीकराचार्यस्य पुत्रः)	७३
श्रीनिवासदासः	१८४
श्रीरामशर्मा	११२
मङ्गुवशिष्यः	२१६
सच्चिदानन्दमहान्तठाकुरः	६४

नामाभि ।							पने ।
सचिदानन्दयोगी	७८
सदाशिवमठः (नारायणमठस्य पौत्रः, माखीकमठस्य पुत्रः)	२२
सनातनतर्काचार्यः	६७
सिद्धान्तपञ्चाननमठ्याचार्यः	१६०
हरिनारायणशर्मा	१६, ११५
हरिशङ्करदिनः	४३
हर्याचार्यः	५६
हेमाद्रिः	२३२
